

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om fuldbyrdelse
af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union,
lov om udlevering af lovovertrædere og lov om det Centrale Dna-profilregister

(Gennemførelse af rammeafgørelsen om en europæisk bevissikringskendelse
og rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse
på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraf mv.)

§ 1

I lov nr. 1434 af 22. december 2004 om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 1, nr. 1 og nr. 2, affattes således:

- ”1) beslaglæggelses- og bevissikringskendelser,
- 2) bødestraf og fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, og”

2. *Overskriften* til *afsnit II* affattes således:

”Afsnit II

Beslaglæggelses- og bevissikringskendelser”

3. I § 3 indsættes som *stk. 2*:

”*Stk. 2.* Foranstaltninger som nævnt i stk. 1, der er omfattet af en bevissikringskendelse, behandles efter reglerne i kapitel 3 a.”

4. *Overskriften* til *kapitel 3* affattes således:

”Kapitel 3
*Efterfølgende behandling af formuegoder,
der er beslaglagt for at fuldbyrde beslaglæggelseskendelser*”.

5. I § 11, stk. 1, indsættes efter ”Beslaglæggelse”: ”, der gennemføres på grundlag af en beslaglæggelseskendelse,”.

6. § 13, stk. 2, affattes således:

”Stk. 2. Anmodninger som nævnt i stk. 1, nr. 1-3, behandles efter de gældende regler om gensidig retshjælp i straffesager og om international fuldbyrdelse af straf mv., medmindre anmodningerne er omfattet af stk. 3 eller 4. Afslag på anmodninger, som omhandlet i stk. 1, nr. 1, kan ikke begrundes med, at en tilsvarende handling ikke er strafbar i Danmark, hvis anmodningen er udstedt i forbindelse med efterforskningen af en eller flere af de i § 6, stk. 1, omhandlede handlinger, og disse kan medføre mindst 3 års fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning i udstedelsesstaten.”

7. I § 13 indsættes som *stk. 3* og *4*:

”Stk. 3. Anmodninger, som nævnt i stk. 1, nr. 1, der er omfattet af en bevissikringskendelse, behandles efter reglerne i kapitel 3 a.

Stk. 4. Anmodninger om fuldbyrdelse af konfiskationsafgørelser truffet i udstedelsesstaten, som nævnt i stk. 1, nr. 2, behandles efter reglerne i fjerde afsnit, jf. dog § 1, stk. 3.”

8. Efter § 13 indsættes:

”Kapitel 3 a
Fuldbyrdelse af bevissikringskendelser

§ 13 a. Ved en bevissikringskendelse forstås i denne lov en afgørelse, der er truffet af en kompetent myndighed i en anden medlemsstat, med henblik på fremskaffelse af bevismateriale til brug for straffesager.

§ 13 b. Der kan ikke foretages afhøringer, indgreb i meddelelshemmeligheden, observation, dataaflæsning og forstyrrelse eller afbrydelse af radio- eller telekommunikation, legemsindgreb eller analyse af eksisterende bevismateriale for at fuldbyrde en bevissikringskendelse efter denne lov, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Uanset stk. 1 kan personer, som er til stede ved fuldbyrdelsen af en bevissikringskendelse, afhøres, hvis afhøringen af de pågældende personer har umiddelbar tilknytning til den bevissikring, der er omfattet af kendelsen.

§ 13 c. Ved fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse må kun indsamles det bevismateriale, som udtrykkeligt er anført i kendelsen, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Hvis det fremgår af bevissikringskendelsen, at udstedelsesstaten ønsker alt bevismateriale, som opdages i forbindelse med fuldbyrdelsen af kendelsen, og som uden yderligere efterforskning findes relevant for den straffesag, der har givet anledning til udstedelse af kendelsen, kan dette bevismateriale også indsamles til brug for fuldbyrdelse af kendelsen.

§ 13 d. En bevissikringskendelse fuldbyrdes her i landet, medmindre der er grundlag for at afslå fuldbyrdelse efter §§ 13 e - 13 h. Behandlingen af anmodninger om fuldbyrdelse sker efter reglerne i kapitel 11.

§ 13 e. En bevissikringskendelse, der er udstedt i forbindelse med efterforskningen af en af nedenstående handlinger, kan fuldbyrdes her i landet, selv om en tilsvarende handling ikke er strafbar efter dansk ret, hvis sådanne handlinger efter lovgivningen i udstedelsesstaten kan straffes med fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning i mindst 3 år:

- 1) Deltagelse i en kriminel organisation.
- 2) Terrorisme.
- 3) Menneskehandel.
- 4) Seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi.
- 5) Ulovlig handel med narkotika og psykotrope stoffer.
- 6) Ulovlig handel med våben, ammunition og eksplosivstoffer.
- 7) Bestikkelse.
- 8) Svig, herunder svig, der skader De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser.
- 9) Hvidvaskning af udbytte fra strafbart forhold.
- 10) Falskmøntneri, herunder forfalskning af euroen.
- 11) Internetkriminalitet.
- 12) Miljøkriminalitet, herunder ulovlig handel med truede dyrearter og ulovlig handel med truede plantearter og træsorter.
- 13) Menneskesmugling.
- 14) Forsætligt manddrab og grov legemsbeskadigelse.
- 15) Ulovlig handel med menneskevæv og -organer.
- 16) Bortførelse, frihedsberøvelse og gidseltagning.
- 17) Racisme og fremmedhad.
- 18) Organiseret eller væbnet tyveri.
- 19) Ulovlig handel med kulturgoder, herunder antikviteter og kunstgenstande.

- 20) Bedrageri.
- 21) Afkrævning af beskyttelsespenge og pengeafpresning.
- 22) Efterligninger og fremstilling af piratudgaver af produkter.
- 23) Forfalskning af officielle dokumenter og ulovlig handel hermed.
- 24) Forfalskning af betalingsmidler.
- 25) Ulovlig handel med hormonpræparater og andre væksthæmmende stoffer.
- 26) Ulovlig handel med nukleare og radioaktive materialer.
- 27) Handel med stjalne køretøjer.
- 28) Voldtægt.
- 29) Forsætlig brandstiftelse.
- 30) Strafbare handlinger omfattet af Den Internationale Straffedomstols straffemyndighed.
- 31) Skibs- eller flykapring.
- 32) Sabotage.

Stk. 2. Hvis fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse vil indebære ransagning, beslaglæggelse eller edition, kan en kendelse, der ikke er omfattet af stk. 1, kun fuldbyrdes her i landet, når en handling svarende til den, der ligger til grund for kendelsen, tillige er strafbar efter dansk ret.

§ 13 f. Fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse afslås, hvis

- 1) den formular, som er omhandlet i § 48, stk. 2, er ufuldstændig eller åbenlyst ukorrekt og ikke er blevet suppleret eller rettet inden for en rimelig frist,
- 2) fuldbyrdelse forudsætter tvangsindgreb over for personer, som efter reglerne i retsplejelovens §§ 169-172 ville være udelukket eller fritaget for at afgive forklaring som vidne i sagen, og det pågældende tvangsindgreb derfor ikke kan foretages,
- 3) efterforskningen angår en person, der ikke kan retsforfølges på grund af immunitet,
- 4) der er grund til at formode, at kendelsen er udstedt med det formål at retsforfølge eller straffe en person på grund af den pågældendes køn, race, religion, etniske baggrund, nationalitet, sprog, politiske overbevisning eller seksuelle orientering,
- 5) fuldbyrdelse vil indebære efterforskningsskridt, der ikke ville kunne gennemføres i en tilsvarende dansk straffesag, medmindre der er tale om fuldbyrdelse af en kendelse, som er omfattet af § 13 e, stk. 1, og fuldbyrdelsen vil indebære ransagning, beslaglæggelse eller edition, eller
- 6) kendelsen ikke er udstedt eller bekræftet af en dommer, domstol, undersøgelsesdommer eller offentlig anklager i udstedelsesstaten, og fuldbyrdelse af kendelsen vil indebære ransagning, beslaglæggelse eller edition.

§ 13 g. Fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse afslås, hvis kendelsen vedrører samme forhold, som de pågældende personer er dømt eller frifundet for her i landet eller i en anden medlemsstat end udstedelsesstaten. Tilsvarende gælder, hvis de pågældende personer her i landet er benådet for handlingen. Hvis den pågældende er dømt i en anden medlemsstat end udstedelses-

staten, kan fuldbyrdelse dog kun afslås, hvis dommen er blevet fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter lovgivningen i domsstaten. Fuldbyrdelse afslås tillige, hvis tiltale er frafaldet her i landet for de forhold, som kendelsen vedrører, og betingelserne for omgørelse ikke er opfyldt.

Stk. 2. Fuldbyrdelse kan afslås, hvis kendelsen vedrører samme forhold, som den pågældende er dømt eller frifundet for i en stat uden for Den Europæiske Union. Hvis den pågældende er dømt, kan fuldbyrdelse dog kun afslås, hvis dommen er blevet fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter lovgivningen i domsstaten.

Stk. 3. Fuldbyrdelse kan afslås, hvis påtale er opgivet her i landet for de forhold, som bevissikringskendelsen vedrører, og betingelserne for omgørelse ikke er opfyldt.

§ 13 h. Fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse kan afslås, hvis

- 1) kendelsen vedrører en lovovertrædelse, som helt eller for en stor eller væsentlig dels vedkommende er begået her i landet, eller en lovovertrædelse, som er begået uden for udstedelsesstatens territorium, og en tilsvarende lovovertrædelse begået uden for dansk territorium ikke ville være omfattet af dansk straffemyndighed, eller
- 2) fuldbyrdelse vil skade vigtige nationale sikkerhedsinteresser, bringe kilder i fare eller indebære videregivelse af fortrolige oplysninger om specifikke efterretningsaktiviteter.

§ 13 i. Inden der træffes beslutning om afslag i medfør af § 13 f, nr. 1 eller 6, § 13 g eller § 13 h, nr. 2, skal den kompetente myndighed i udstedelsesstaten høres.

Stk. 2. Inden der træffes beslutning om afslag som følge af, at kendelsen vedrører en lovovertrædelse, som helt eller for en stor eller væsentlig dels vedkommende er begået her i landet, jf. § 13 h, nr. 1, skal Eurojust høres.

§ 13 j. Anerkendelsen eller fuldbyrdelsen af en bevissikringskendelse kan udsættes, hvis

- 1) den formular, som er omhandlet i § 48, stk. 2, er ufuldstændig eller åbenlyst ukorrekt,
- 2) kendelsen ikke er udstedt eller bekræftet af en dommer, domstol, undersøgelsesdommer eller offentlig anklager i udstedelsesstaten, og fuldbyrdelse vil indebære ransagning, beslaglæggelse, edition,
- 3) fuldbyrdelse vil kunne påvirke en igangværende strafferetlig efterforskning, eller
- 4) kendelsen vedrører bevismateriale, der allerede anvendes i forbindelse med andre sager.

Stk. 2. Bevissikringskendelsen skal fuldbyrdes, når grunden til udsættelsen er ophørt, medmindre der på dette tidspunkt er grundlag for at afslå fuldbyrdelse.

§ 13 k. Den kompetente myndighed i udstedelsesstaten underrettes uden unødigt ophold

- 1) om afslag på fuldbyrdelse samt begrundelsen herfor,

- 2) hvis det viser sig umuligt at fuldbyrde bevissikringskendelsen, fordi det omhandlede bevismateriale er forsvundet, er blevet destrueret eller ikke findes på det sted, der er anført i kendelsen, eller fordi det ikke er angivet tilstrækkelig præcist, hvor bevismaterialet befinder sig,
- 3) om udsættelse af fuldbyrdelse og begrundelsen herfor samt om muligt udsættelsens forventede varighed,
- 4) om ophør af grunden til udsættelse,
- 5) hvis politiet i forbindelse med fuldbyrdelsen og uden yderligere efterforskning finder, at der kan være behov for at iværksætte efterforskningsskridt, der ikke var forudsat fra begyndelsen, eller som ikke kunne præciseres, da kendelsen blev udstedt,
- 6) hvis kendelsen viser sig ikke at være blevet fuldbyrdet i overensstemmelse med lovgivningen, og
- 7) hvis en anmodning fra den kompetente myndighed om iagttagelse af særlige formelle krav eller en særlig procedure ikke kan imødekommes.

Stk. 2. Underretning efter stk. 1, nr. 1-4, skal ske skriftligt. Underretning efter stk. 1, nr. 5-8, skal straks bekræftes skriftligt, hvis den kompetente myndighed i udstedelsesstaten anmoder herom.”

9. I § 14 indsættes efter ”beslaglæggelseskendelse”: ”eller en bevissikringskendelse”.

10. § 15 affattes således:

” Staten refunderer erstatningsbeløb, der er udbetalt af fuldbyrdelsesstaten som følge af skade forvoldt ved fuldbyrdelse af en dansk beslaglæggelseskendelse eller bevissikringskendelse, i det omfang fuldbyrdelsesstaten efter sin egen lovgivning er ansvarlig for skaden, og skaden eller en del af skaden ikke udelukkende skyldes fuldbyrdelsesstatens myndigheders handlemåde.”

11. *Overskriften til afsnit III* affattes således:

”Afsnit III

Bødestraf og fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning”

12. Efter § 29 indsættes:

”Kapitel 6 a

Fuldbyrdelse af afgørelser om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning

§ 29 a. En afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning er omfattet af dette kapitel, når der er tale om en endelig domstolsafgørelse, der er afsagt under en straffesag på grund af en strafbar handling.

§ 29 b. En afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning fuldbyrdes her i landet efter anmodning fra en myndighed i en anden medlemsstat (udstedelsesstaten), hvis den domfældte befinder sig enten i udstedelsesstaten eller her i landet, og der ikke er grundlag for at afslå fuldbyrdelse efter §§ 29 c-f.

Stk. 2. Hvis varigheden af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning overstiger den maksimale straf i henhold til dansk lovgivning for en tilsvarende strafbar handling, nedsættes straffen til den maksimale straf i henhold til dansk lovgivning.

Stk. 3. Hvis den omhandlede fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning på grund af sin art ikke er forenelig med sanktionerne i henhold til dansk lovgivning for en tilsvarende strafbar handling, kan straffen tilpasses til en lignende sanktion, der ville kunne anvendes her i landet. Den tilpassede sanktion må ikke udgøre en skærpelse i forhold til den idømte sanktion.

Stk. 4. Behandling af anmodninger om fuldbyrdelse sker efter reglerne i kapitel 12.

§ 29 c. En afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, der vedrører en af nedenstående handlinger, kan fuldbyrdes her i landet, selv om en tilsvarende handling ikke er strafbar efter dansk ret, hvis sådanne handlinger efter lovgivningen i udstedelsesstaten kan straffes med fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning i mindst 3 år:

- 1) Deltagelse i en kriminel organisation.
- 2) Terrorisme.
- 3) Menneskehandel.
- 4) Seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi.
- 5) Ulovlig handel med narkotika og psykotrope stoffer.
- 6) Ulovlig handel med våben, ammunition og eksplosivstoffer.
- 7) Bestikkelse.
- 8) Svig, herunder svig, der skader De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser.
- 9) Hvidvaskning af udbytte fra strafbart forhold.
- 10) Falskmøntneri, herunder forfalskning af euroen.
- 11) Internetkriminalitet.
- 12) Miljøkriminalitet, herunder ulovlig handel med truede dyrearter og ulovlig handel med truede plantearter og træsorter.
- 13) Menneskesmugling.
- 14) Forsætligt manddrab og grov legemsbeskadigelse.
- 15) Ulovlig handel med menneskevæv og -organer.
- 16) Bortførelse, frihedsberøvelse og gidseltagning.

- 17) Racisme og fremmedhad.
- 18) Organiseret eller væbnet tyveri.
- 19) Ulovlig handel med kulturgoder, herunder antikviteter og kunstgenstande.
- 20) Bedrageri.
- 21) Afkrævning af beskyttelsespenge og pengeafpresning.
- 22) Efterligninger og fremstilling af piratudgaver af produkter.
- 23) Forfalskning af officielle dokumenter og ulovlig handel hermed.
- 24) Forfalskning af betalingsmidler.
- 25) Ulovlig handel med hormonpræparater og andre væksthæmmende stoffer.
- 26) Ulovlig handel med nukleare og radioaktive materialer.
- 27) Ulovlig handel med stjalne motorkøretøjer.
- 28) Voldtægt.
- 29) Brandstiftelse.
- 30) Strafbare handlinger omfattet af Den Internationale Straffedomstols straffemyndighed.
- 31) Skibs- eller flykapring.
- 32) Sabotage.

Stk. 2. Uden for de tilfælde, som er nævnt i stk. 1, kan fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning afslås, hvis en handling svarende til den, som afgørelsen vedrører, ikke er strafbar efter dansk ret.

§ 29 d. Fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning afslås, hvis

- 1) den domfældte ikke har givet sit samtykke til fuldbyrdelse her i landet, medmindre domfældte er dansk statsborger med bopæl her i landet, eller domfældte er udvist her til landet som følge af afgørelsen, eller domfældte har taget ophold her i landet under eller efter behandlingen af den straffesag, som har givet anledning til fængselsstraffen eller anden frihedsberøvende foranstaltning,
- 2) den domfældte ikke ville kunne retsforfølges her i landet på grund af immunitet,
- 3) den domfældte ikke kan retsforfølges her i landet for en strafbar handling, der er begået inden den handling, som afgørelsen om fængselsstraffen eller anden frihedsberøvende foranstaltning vedrører, fordi udstedelsesstatens myndigheder nægter at give samtykke hertil, jf. § 29 j, stk. 2, nr. 3,
- 4) den idømte sanktion omfatter psykiatrisk behandling, lægebehandling eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, der ikke kan tilpasses efter § 29 b, stk. 3, og derfor ikke kan fuldbyrdes her i landet,
- 5) der er grund til at formode, at fængselsstraffen eller anden frihedsberøvende foranstaltning er pålagt med det formål at straffe den domfældte på grund af den pågældendes køn, race, religion, etniske baggrund, nationalitet, sprog, politiske overbevisning eller seksuelle orientering, eller at den domfældtes situation kan blive skadet af en af disse grunde, eller

- 6) den domfældte ifølge oplysningerne i den attest, som er omhandlet i § 48, er dømt som udebleven, medmindre det i attesten er anført, at domfældte er blevet indkaldt til retssagen personligt eller gennem en efter udstedelsesstatens lovgivning kompetent repræsentant, eller domfældte har oplyst, at afgørelsen ikke anfægtes.

§ 29 e. Fuldbyrkelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning kan afslås, hvis afgørelsen vedrører samme forhold, som den pågældende er fundet skyldig i eller frifundet for her i landet eller i en anden stat end udstedelsesstaten. Tilsvarende gælder, hvis den pågældende person er benådet her i landet for handlingen. Hvis den pågældende tidligere er dømt i en anden stat end Danmark, kan fuldbyrkelse dog kun afslås, hvis dommen er blevet fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter lovgivningen i domsstaten.

Stk. 2. Fuldbyrkelse kan tillige afslås, hvis tiltale er frafaldet eller påtale er opgivet her i landet for de forhold, som afgørelsen vedrører, og betingelserne for omgørelse ikke er opfyldt.

§ 29 f. Fuldbyrkelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning kan afslås, hvis

- 1) den attest, som er omhandlet i § 48, ikke foreligger, er mangelfuld eller er i åbenbar uoverensstemmelse med afgørelsen og ikke er blevet suppleret eller rettet inden for en rimelig frist,
- 2) den domfældte hverken er dansk statsborger eller har fast bopæl her i landet,
- 3) den domfældte på gerningstidspunktet var under den kriminelle lavalder, jf. straffelovens § 15,
- 4) afgørelsen ville være forældet efter dansk ret,
- 5) afgørelsen vedrører handlinger, som er begået helt eller delvist her i landet, eller
- 6) der på tidspunktet for modtagelsen af anmodningen resterer afsoning af mindre end 6 måneder af fængselsstraffen eller anden frihedsberøvende foranstaltning.

§ 29 g. Inden der træffes afgørelse om afslag i medfør af § 29 d, nr. 1, 4 eller 6, § 29 e eller § 29 f, nr. 1, 2 eller 5, skal den kompetente myndighed i udstedelsesstaten høres.

§ 29 h. Fuldbyrkelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvelse i medfør af denne lov afbrydes straks, hvis udstedelsesstaten meddeler, at afgørelsen ikke længere kan fuldbyrdes.

Stk. 2. Retten til at fuldbyrde overgår til udstedelsesstaten, hvis fængselsstraffen eller anden frihedsberøvende foranstaltning ikke længere kan fuldbyrdes her i landet, fordi domfældte er undvejet.

§ 29 i. Den kompetente myndighed i udstedelsesstaten underrettes straks skriftligt og uden unødigt ophold om

- 1) videresendelse af anmodningen om fuldbyrdelse til rette myndighed her i landet,
- 2) den endelige afgørelse om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelsen om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, herunder om en eventuel tilpasning af sanktionen efter § 29 b, stk. 2 eller 3,
- 3) afslag på fuldbyrdelse samt begrundelsen herfor,
- 4) at afgørelsen ikke kan eller ikke længere kan fuldbyrdes her i landet, og
- 5) at fuldbyrdelsen er afsluttet, herunder om tidspunktet for en eventuel prøveløsladelses begyndelse og afslutning.

§ 29 j. En person, der er overført her til landet med henblik på afsoning af en fængselsstraf eller fuldbyrdelse af en anden frihedsberøvende foranstaltning efter reglerne i denne lov, kan ikke idømmes fængselsstraf eller anden foranstaltning, der begrænser den pågældendes frihed, for en anden strafbar handling, der er begået inden overførelsen, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis

- 1) den pågældende har givet sit samtykke til overførelsen her til landet,
- 2) den pågældende efter overførelsen her til landet har meddelt samtykke i et retsmøde til at blive retsforfulgt for den strafbare handling,
- 3) udstedelsesstaten har givet sit samtykke til, at den pågældende kan retsforfølges her i landet for den strafbare handling, eller
- 4) den pågældende ikke har forladt Danmark inden 45 dage efter den endelige løsladelse eller er vendt tilbage efter at have forladt landet.

§ 29 k. Justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil, meddeler tilladelse til, at en person, som overføres fra en medlemsstat til en anden med henblik på afsoning af en fængselsstraf eller fuldbyrdelse af en anden frihedsberøvende foranstaltning, der er idømt i den første medlemsstat, føres gennem riget. Med anmodning om tilladelse skal medfølge et eksemplar af udstedelsesstatens attest med anmodning om fuldbyrdelse til den medlemsstat, hvor fuldbyrdelsen skal ske. Tilladelsen skal meddeles inden en uge efter modtagelse af anmodningen, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Den kompetente myndighed i udstedelsesstaten underrettes, inden tilladelsen meddeles, hvis den pågældende person vil blive retsforfulgt eller på anden måde udsat for en begrænsning af sin frihed på grund af en strafbar handling, der er begået inden overførelsen.”

13. § 48 affattes således:

”**§ 48.** Strafferetlige afgørelser, der er omfattet af denne lov, skal for at kunne danne grundlag for en afgørelse om fuldbyrdelse her i landet være ledsaget af den relevante attest i udfyldt stand, jf. dog stk. 2. Attesten skal være affattet på dansk og attesteret af den kompetente myndighed i udstedelsesstaten.

Stk. 2. Bevissikringskendelser, der er omfattet af kapitel 3 a, skal være udformet i overensstemmelse med den relevante formular. Formularen skal være affattet på dansk og attesteret af den kompetente myndighed i udstedelsesstaten.

Stk. 3. Afgørelsen om, hvorvidt en afgørelse om bødestraf, fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning eller en konfiskationsafgørelse kan fuldbyrdes her i landet, kan udsættes i det nødvendige tidsrum, hvis det findes nødvendigt at tilvejebringe en dansk oversættelse af udstedelsesstatens afgørelse.”

14. *Overskriften til kapitel 11* affattes således:

”Kapitel 11
*Behandling af anmodninger om fuldbyrdelse
af strafferetlige afgørelser om beslaglæggelses- og bevissikringskendelser*”

15. § 49 affattes således:

”§ 49. Afgørelser om fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser og bevissikringskendelser, der er omfattet af denne lov, træffes af retten på begæring af anklagemyndigheden, jf. dog stk. 2, medmindre anklagemyndigheden finder, at fuldbyrdelse bør afslås, jf. stk. 3 og 4.

Stk. 2. Afgørelser om fuldbyrdelse af bevissikringskendelse træffes af anklagemyndigheden, i det omfang bevissikringskendelsen vedrører bevismateriale, som anklagemyndigheden allerede er i besiddelse af eller ville kunne tilvejebringe uden retskendelse til brug for en tilsvarende dansk straffesag. Afgørelsen træffes snarest og inden 30 dage efter anklagemyndighedens modtagelse af kendelsen. Udstedelsesmyndigheden underrettes, hvis det ikke er muligt at overholde fristen.

Stk. 3. Afgørelse om afslag på fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser efter stk. 1 træffes af justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, snarest og så vidt muligt inden 24 timer efter anklagemyndighedens modtagelse af beslaglæggelseskendelsen.

Stk. 4. Afgørelse om afslag på fuldbyrdelse af bevissikringskendelser efter stk. 1 træffes af justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil, snarest og inden 30 dage efter anklagemyndighedens modtagelse af kendelsen. Udstedelsesmyndigheden underrettes, hvis det ikke er muligt at overholde fristen.”

16. Efter § 49 indsættes:

”§ 49 a. Skal afgørelsen om fuldbyrdelse af en beslaglæggelseskendelse eller bevissikringskendelse træffes af retten efter § 49, stk. 1, indbringes sagen af anklagemyndigheden for byretten på det sted, hvortil sagen har tilknytning.”

17. I § 50, stk. 1, indsættes efter ”retten”: ”af anmodninger om fuldbyrdelse af en beslaglæggelseskendelse”.

18. § 50, stk. 2, affattes således:

”Stk. 2. Reglerne i retsplejeloven om indbringelse for retten forud for foretagelse af visse efterforskningskridt og om behandlingen i retten finder tilsvarende anvendelse i fornødent omfang. Retten træffer afgørelse ved kendelse, der kan kæres efter retsplejelovens kapitel 85.”

19. I § 50, stk. 4, indsættes efter ”afgørelse”: ”om, hvorvidt en beslaglæggelseskendelse skal fuldbyrdes,”.

20. I § 50 indsættes som stk. 5:

”Stk. 5. Rettens afgørelse om, hvorvidt en bevissikringskendelse skal fuldbyrdes, skal så vidt muligt træffes inden 30 dage efter anklagemyndighedens modtagelse af kendelsen. Træffer retten afgørelse om fuldbyrdelse, skal bevissikringskendelsen gennemføres hurtigst muligt og inden 60 dage efter modtagelsen af kendelsen fra udstedelsesstaten. Udstedelsesstaten underrettes, hvis det ikke er muligt at overholde fristerne.”

21. § 52 affattes således:

”§ 52. Når der er truffet endelig afgørelse om fuldbyrdelse af en beslaglæggelseskendelse eller en bevissikringskendelse, gennemføres kendelsen af politiet i overensstemmelse med retsplejelovens almindelige regler om fremgangsmåden ved foretagelsen af de pågældende indgreb.

Stk. 2. Bevismateriale, der er indsamlet på grundlag af en bevissikringskendelse, overføres hurtigst muligt til udstedelsesstaten.”

22. I § 53, stk. 1, indsættes efter ”særlig procedure”: ”i forbindelse med fuldbyrdelse af en beslaglæggelseskendelse”.

23. Efter § 53 indsættes:

”§ 53 a. En anmodning fra den kompetente judicielle myndighed i udstedelsesstaten om iagttagelse af særlige formelle krav eller en særlig procedure i forbindelse med fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse skal imødekommes, i det omfang sådanne krav og procedurer ikke er i modstrid med grundlæggende principper i dansk ret.”

24. § 54 affattes således:

”§ 54. Justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, træffer afgørelse om anmodninger om fuldbyrdelse af afgørelser om bødestraf og konfiskationsafgørelser og om anmodninger om fuldbyrdelse af afgørelser om fængselsstraf eller andre frihedsberøvende foranstaltninger, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Afgørelser om fuldbyrdelse af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning træffes ved dom.

Stk. 3. Afgørelser om fuldbyrdelse af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning og afslag på anmodninger herom træffes så vidt muligt inden 90 dage efter modtagelsen af anmodningen fra udstedelsesstaten. Udstedelsesstaten underrettes, hvis det ikke er muligt at overholde fristen.”

25. Efter § 54 indsættes:

”§ 54 a. Sager om fuldbyrdelse af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, der skal afgøres ved dom efter § 54, stk. 2, indbringes af anklagemyndigheden for byretten på det sted, hvor den person, som afgørelsen vedrører, bor. Hvis den pågældende ikke har bopæl her i landet, bestemmer justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, hvilken byret der skal behandle sagen.

Stk. 2. Behandlingen af sagen sker uden udfærdigelse af anklageskrift og uden medvirken af lægdommere. Byretten beskikker en forsvarer for den pågældende og underretter anklagemyndigheden herom og om tidspunktet for hovedforhandlingen. Anklagemyndigheden sørger for, at en indkaldelse med oplysning om tid og sted for hovedforhandlingen forkyndes for den pågældende med mindst 4 dages varsel. Retten kan dog fastsætte et kortere varsel. Indkaldelsen skal ikke forkyndes, når den pågældende ikke opholder sig her i landet.

Stk. 3. Sagen kan fremmes til dom i den pågældendes fravær. Dommen kan ankes inden for den i retsplejelovens fastsatte frist, som regnes fra den dag, hvor retten har afsendt en udskrift af dommen til den pågældende. Der er ikke adgang til genoptagelse på grund af lovligt forfald.

Stk. 4. Retsplejelovens regler om straffesagers behandling for retten finder anvendelse, hvis andet ikke følger af denne lov.

§ 54 b. Sagen kan genoptages med henblik på ændring eller ophævelse af den efter § 54, stk. 2, afsagte dom, hvis grundlaget for dommen er ændret. Anmodning herom fremsættes over for den ret, som har afsagt dom i sagen.

§ 54 c. Når en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning kan eller må antages at kunne fuldbyrdes her i landet efter denne lov, kan retten træffe bestemmelse om, at den domfældte skal varetægtsfængsles i overensstemmelse med retsplejelovens regler, indtil fuldbyrdelsen kan påbegyndes.”

26. I § 56, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres ”afgørelsen” til: ”bødestrafen eller konfiskationen”

27. I § 58 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

”*Stk. 2.* Når der er truffet endelig afgørelse om fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, jf. § 29 b, overføres den domfældte her til landet efter aftale med udstedelsesstaten inden 30 dage efter afgørelsen, medmindre dette af uforudsete

årsager ikke er muligt. Fuldbyrdelsen sker, i det omfang andet ikke følger af nærværende lov, i overensstemmelse med dansk rets regler om fuldbyrdelse af fængselsstraf og andre retsfølger af frihedsberøvende karakter. Dansk rets regler om benådning finder tilsvarende anvendelse på afgørelser, som fuldbyrdes efter nærværende lov.”

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

28. I § 59, *stk. 1*, indsættes efter ”Attester”: ”eller formularer”, og efter ”beslaglæggelseskendelse” indsættes: ”eller en bevissikringskendelse”.

29. I § 60 indsættes efter ”beslaglæggelseskendelse”: ”eller en dansk kendelse om ransagning, beslaglæggelse eller edition”.

30. Efter § 60 indsættes:

”§ 60 a. Justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, kan træffe beslutning om at anmode en anden medlemsstat om at overtage fuldbyrdelsen af en fængselsstraf eller andre retsfølger af frihedsberøvende karakter, der er idømt her i landet, når det må antages at kunne lette den domfældtes sociale reintegration efter fuldbyrdelsen.

Stk. 2. Fuldbyrdelse i en medlemsstat, hvor den domfældte er statsborger og bor, eller hvortil den domfældte skal udvises eller har taget ophold under straffesagens behandling her i landet, kræver ikke den domfældtes samtykke.

Stk. 3. Flygter den domfældte fra fuldbyrdelsen i en anden medlemsstat, kan den resterende del af fængselsstraffen eller anden retsfølge af frihedsberøvende karakter fuldbyrdes her i landet.

Stk. 4. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om behandlingen af sager, der er omfattet af denne bestemmelse.”

§ 2

I lov om udlevering af lovovertrædere, jf. lovbekendtgørelse nr. 833 af 25. august 2005, som ændret ved lov nr. 538 af 8. juni 2006, lov nr. 542 af 8. juni 2006 og lov nr. 394 af 30. april 2007, foretages følgende ændring:

1. I § 10 b indsættes som *stk. 3*:

”*Stk. 3.* Reglerne i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union finder anvendelse ved afgørelsen af, om en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning som nævnt i *stk. 1* og *2* kan eller må antages at ville kunne fuldbyrdes her i landet og ved den efterfølgende gennemførelse af fuldbyrdelsen.”

2. I § 10 l indsættes som *stk. 2*:

”Stk. 2. § 10 b, stk. 3, finder dog ikke anvendelse ved udlevering til strafforfølgning eller straf-fuldbyrdelse i Island og Norge.”

§ 3

I lov nr. 434 af 31. maj 2000 om Det Centrale Dna-profil-register, som ændret ved § 1 i lov nr. 369 af 24. maj 2005 og lov nr. 1559 af 20. december 2006, foretages følgende ændring:

1. I § 5, *stk. 1, nr. 1*, indsættes efter ”Justitsministeriet,”: ”herunder til brug for fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse efter loven om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union,”.

§ 4

Tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af justitsministeren. Ministeren kan herunder fastsætte, at loven træder i kraft på forskellige tidspunkter.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. §§ 2 og 3 kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

I. Lovforslaget i hovedtræk	s. 18
II. Den europæiske bevissikringskendelse	s. 22
1. Gældende ret	
1.1. <i>Indledning</i>	s. 22
1.2. <i>Lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union</i>	s. 23
1.3. <i>Internationale aftaler om retshjælp</i>	s. 24
1.4. <i>Retsplejelovens regler</i>	s. 26
1.4.1. <i>Ransagning</i>	s. 27
1.4.2. <i>Beslaglæggelse og edition</i>	s. 28
2. <i>Rammeafgørelsens indhold</i>	s. 29
3. <i>Lovforslagets udformning</i>	
3.1. <i>Forholdet mellem ”beslaglæggelseskendelser” og ”bevissikringskendelser”</i>	s. 36
3.2. <i>Betingelser for fuldbyrdelse af bevissikringskendelser</i>	s. 37
3.2.1. <i>Dobbelt strafbarhed og positiv-listen</i>	s. 40
3.2.2. <i>Formkrav og –mangler</i>	s. 42
3.2.3. <i>Vidneudelukkelse og –fritagelse samt immunitet</i>	s. 42
3.2.4. <i>Efterforskningskridtet ville ikke kunne gennemføres i en tilsvarende national sag</i>	s. 43
3.2.5. <i>Manglende bekræftelse af rette myndighed</i>	s. 45
3.2.6. <i>Dobbelt retsforfølgning (ne bis in idem)</i>	s. 45
3.2.7. <i>Jurisdiktion – handlinger begået helt eller delvist i Danmark mv.</i>	s. 47
3.2.8. <i>Hensynet til den nationale sikkerhed, efterretningsoplysninger mv.</i>	s. 48
3.3. <i>Behandling af sager om fuldbyrdelse af en europæisk bevissikringskendelse</i>	s. 48
3.3.1. <i>Den kompetente myndighed</i>	s. 49
3.3.2. <i>Fremgangsmåden ved fuldbyrdelse, frister mv.</i>	s. 50
3.3.3. <i>Udsættelse</i>	s. 52
3.3.4. <i>Retsmidler mod afgørelser om fuldbyrdelse</i>	s. 53
3.3.5. <i>Refusion</i>	s. 53
3.4. <i>Fuldbyrdelse af danske bevissikringskendelser i andre medlemsstater</i>	s. 54
III. Gensidig anerkendelse af straffedomme om idømmelse af fængselsstraf mv.	s. 55
1. Gældende ret	
1.1. <i>Indledning</i>	s. 55
1.2. <i>Betingelser for overførelse</i>	s. 56
1.2.1. <i>Europarådets konvention fra 1983 om overførelse af domfældte</i>	s. 56
1.2.2. <i>Konvention om straffedømmes internationale virkning (1970-konventionen)</i>	s. 57
1.2.3. <i>Den nordiske straffuldbyrdelseslov</i>	s. 58
1.2.4. <i>Overførelse i øvrigt</i>	s. 58
1.2.5. <i>Udleveringsloven</i>	s. 59
1.3. <i>Behandling af sager om overførelse af domfældte samt virkningen heraf</i>	s. 60
1.3.1. <i>Europarådets konvention fra 1983 om overførelse af domfældte</i>	s. 60
1.3.2. <i>Konventionen om straffedømmes internationale retsvirkninger (1970-konventionen)</i>	s. 61

1.3.3.	<i>Den nordiske straffuldbyrdelseslov</i>	s. 61
1.3.4.	<i>Overførelse i øvrigt</i>	s. 62
2.	Rammeafgørelsens indhold	
2.1.	<i>Betingelser for overførelse af domfældte</i>	s. 62
2.2.	<i>Behandling af anmodninger om overførelse</i>	s. 66
2.2.1.	<i>Sagens behandling</i>	s. 66
2.2.2.	<i>Gennemførelse og virkning af fuldbyrdelsen</i>	s. 68
2.3.	<i>Forholdet til eksisterende Fællesskabsretsakter og øvrige konventioner, aftaler mv.</i>	s. 69
3.	Lovforslagets udformning	
3.1.	<i>Forholdet mellem rammeafgørelsen og den gældende lovgivning overførelse af domfældte til afsoning</i>	s. 70
3.2.	<i>Betingelserne for overførelse af domfældte her til landet</i>	s. 73
3.2.1.	<i>Dobbelt strafbarhed og positiv-listen</i>	s. 76
3.2.2.	<i>Manglende samtykke fra den domfældte til anmodningen om fuldbyrdelse</i>	s. 78
3.2.3.	<i>Immunitet</i>	s. 79
3.2.4.	<i>Manglende samtykke til at retsforfølge her i landet</i>	s. 80
3.2.5.	<i>Psykiatrisk behandling eller lægebehandling</i>	s. 80
3.2.6.	<i>Udeblivelsesdomme</i>	s. 81
3.2.7.	<i>Forbudet mod dobbelt retsforfølgning (ne bis in idem)</i>	s. 82
3.2.8.	<i>Formkrav og -mangler</i>	s. 83
3.2.9.	<i>Hverken fast bopæl eller statsborgerret her i landet</i>	s. 84
3.2.10.	<i>Den kriminelle lavalder</i>	s. 85
3.2.11.	<i>Forældelse</i>	s. 86
3.2.12.	<i>Jurisdiktion – handlinger begået helt eller delvist i Danmark</i>	s. 87
3.2.13.	<i>Reststraffens længde</i>	s. 87
3.3.	<i>Behandling af sager om fuldbyrdelse af fængselsstraf</i>	s. 87
3.3.1.	<i>Den kompetente myndighed, behandlingen af sagen og frister for afgørelsen</i>	s. 88
3.3.2.	<i>Underretning og høring af udstedelsesstaten mv.</i>	s. 92
3.4.	<i>Virkingen af overførelse til afsoning i Danmark</i>	s. 92
3.4.1.	<i>Fuldbyrdelse af sanktionen her i landet</i>	s. 92
3.4.2.	<i>Retsforfølgning af domfældte her i landet (specialitetsreglen)</i>	s. 94
3.5.	<i>Overførelse af domfældte fra Danmark til afsoning i en anden medlemsstat</i>	s. 95
3.6.	<i>Transit</i>	s. 96
IV.	Ikrafttrædelsestidspunkt	s. 97
V.	Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser	s. 97
VI.	Hørte myndigheder mv.	s. 98

I. Lovforslaget i hovedtræk

1.1. Formålet med lovforslaget er at indføre de regler, som er nødvendige for, at Danmark kan opfylde to rammeafgørelser, der endnu ikke er vedtaget i Den Europæiske Union. Det drejer sig om et forslag til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager og et forslag til Rådets rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union (herefter betegnet som forslaget til rammeafgørelse om overførelse af domfældte til afsoning mv.).

Med vedtagelse af dette lovforslag giver Folketinget sit samtykke efter grundlovens § 19, stk. 1, til, at Danmark kan medvirke til at vedtage de to forslag til rammeafgørelser, som der blev opnået politisk enighed om i Rådet henholdsvis den 1.-2. juni 2006 (den europæiske bevissikringskendelse) og den 15. februar 2007 (overførelse af domfældte til afsoning mv.).

Begge forslag til rammeafgørelser bygger på princippet om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af andre medlemsstaters strafferetlige afgørelser. Ifølge konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tammerfors den 15.-16. oktober 1999 bør princippet om gensidig anerkendelse være hjørnestenen i det retlige samarbejde inden for Den Europæiske Union både på det civilretlige og det strafferetlige område.

1.2. Rammeafgørelsen om den europæiske bevissikringskendelse skal sikre et hurtigere og mere effektivt retligt samarbejde om fremskaffelse af (eksisterende) bevismateriale i form af genstande, dokumenter eller data til brug for straffesager i en anden medlemsstat. Hensigten med forslaget til rammeafgørelsen er at erstatte de traditionelle aftaler om gensidig retshjælp med enklere procedurer på rammeafgørelsens anvendelsesområde.

Efter forslaget til rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse skal retsafgørelser truffet i én medlemsstat (udstedelsesstaten) om fremskaffelse af genstande, dokumenter og data som udgangspunkt anerkendes af de øvrige medlemsstater og gennemføres (fuldbyrdes) på samme måde, som hvis der havde været tale om en national afgørelse, herunder ved foretagelse af ransagning, beslaglæggelse eller edition. Det tilvejebragte bevismateriale skal stilles til rådighed for den medlemsstat, som har anmodet om bevismaterialet (udstedelsesstaten). I forhold til de gældende retshjælpsprocedurer vil rammeafgørelsen således medføre, at den fuldbyrdende medlemsstat ikke kan foretage en nærmere prøvelse af det materielle grundlag for afgørelsen (bevissikringskendelsen) om, at bevismaterialet skal fremskaffes, jf. nærmere nedenfor under afsnit II, pkt. 2, om rammeafgørelsens indhold.

Forslaget til rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse overlapper i et vist omfang Rådets rammeafgørelse af 22. juli 2003 om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale. Rammeafgørelsen om indefrysning forpligter

medlemsstaterne til at anerkende og fuldbyrde andre medlemsstaters kendelser om beslaglæggelse, men forholder sig – i modsætning til forslaget til rammeafgørelsen om bevissikringskendelser – ikke til spørgsmålet om, hvorvidt det beslaglagte bevismateriale skal overføres til den medlemsstat, der har anmodet om beslaglæggelsen. Den gældende rammeafgørelse sikrer således kun, at bevismaterialet ikke går tabt (indefrysning).

Forslaget til rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse overlader på en række områder valget af den nærmere gennemførelsesmodel til medlemsstaterne. Det er f.eks. overladt til medlemsstaterne at bestemme, i hvilket omfang man vil benytte sig af de bestemmelser i rammeafgørelsen, der giver mulighed for at afslå fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse.

I overensstemmelse med indholdet af rammeafgørelsen vil vedtagelse af lovforslaget indebære, at andre medlemsstaters strafferetlige afgørelser om fremskaffelse af bevismateriale (bevissikringskendelser) *som udgangspunkt* skal anerkendes af danske myndigheder uden yderligere formaliteter og gennemføres omgående på samme måde, som hvis der havde været tale om en national afgørelse om ransagning, beslaglæggelse eller edition. Hvis bevissikringskendelsen vedrører en handling, som ifølge udstedelsesstatens lovgivning er omfattet af en nærmere opregnet liste af forbrydelser i rammeafgørelsen (positiv-liste) og kan medføre mindst 3 års fængselsstraf, vil fuldbyrdelsen af kendelsen heller ikke længere kunne betinges af, at handlingen også er strafbar efter dansk ret.

Lovforslaget indeholder dog en række afslagsgrunde, hvorefter fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse skal eller kan afslås. Fuldbyrdelsen skal f.eks. afslås, hvis kendelsen vedrører materiale fra en person, der efter reglerne i retsplejelovens §§ 170 og 172, ville være udelukket fra eller kunne kræve sig fritaget for at afgive forklaring som vidne i retten, og bevismaterialet derfor ikke ville kunne beslaglægges efter retsplejelovens bestemmelser. Fuldbyrdelse kan også afslås, hvis bevissikringskendelsen vedrører forhold, som de sigtede eller tiltalte tidligere er dømt eller frifundet for, eller lovovertrædelser, som helt eller for en stor dels vedkommende er begået her i landet.

Lovforslaget indeholder endvidere regler, der skal gennemføre rammeafgørelsens bestemmelser om proceduren for behandling af anmodninger om fuldbyrdelse af bevissikringskendelser. Lovforslaget fastsætter afslutningsvist, at selve fuldbyrdelsen af en bevissikringskendelse, der indebærer tvangsindgreb, skal ske under anvendelse af den fremgangsmåde, der er fastsat i retsplejelovens regler.

Lovforslaget regulerer kun spørgsmålet om anerkendelse og fuldbyrdelse af europæiske bevissikringskendelser, som er udstedt af myndighederne i andre medlemsstater, men forholder sig ikke til danske myndigheders adgang til at udstede bevissikringskendelser. Danske myndigheders adgang til at udstede og anmode om fuldbyrdelse af en europæisk bevissikringskendelse vil være reguleret af de almindelige regler i retsplejeloven for de pågældende efterforskningskridt. Lovforslaget indeholder dog en bestemmelse om adgangen til at kære en bevissikringskendelse, der er udstedt af danske myndigheder, jf. afsnit II, pkt. 3.4.

De gældende regler og procedurer om gensidig retshjælp i straffesager vil fortsat finde anvendelse i relation til efterforskningskridt, der ikke er omfattet af forslaget til rammeafgørelsen om den europæiske bevissikringskendelse, som f.eks. foretagelse af telefonaflytning og andre former for indgreb i meddelelshemmeligheden.

1.3. Hensigten med forslaget til rammeafgørelse om overførelse af domfældte til afsoning mv. (under forhandlingerne betegnet som den europæiske fuldbyrdelsesordre) er at sikre, at domme om fængselsstraf eller andre frihedsberøvende foranstaltninger gensidigt anerkendes og fuldbyrdes medlemsstaterne imellem. Rammeafgørelsen vil således udvide området for gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af endelige strafferetlige afgørelser, der er etableret med Rådets tidligere rammeafgørelser om gensidig anerkendelse af bødestraffe og konfiskationsafgørelser. Forslaget til rammeafgørelsen bygger videre på en række eksisterende internationale aftaler om overførelse af domfældte til afsoning i et andet land (fuldbyrdelseslandet) end der, hvor vedkommende er dømt (udstedelsesstaten).

Rammeafgørelsen vil navnlig indebære en grundlæggende forpligtelse for en medlemsstat til at overtage strafafsoningen vedrørende egne statsborgere, som bor på medlemsstatens område eller er udvist dertil efter strafafsoning, medmindre der foreligger særlige grunde til at afslå overtagelse af strafafsoningen, jf. nærmere nedenfor under afsnit III, pkt. 2, om rammeafgørelsens nærmere indhold. Hvis strafafsoningen vedrører lovovertrædelser, som er omfattet af en nærmere opregnet liste (positiv-listen), vil medlemsstaterne ikke kunne afslå at overtage afsoningen under henvisning til, at overtrædelserne ikke er strafbar i egen medlemsstat, medmindre den enkelte medlemsstat erklærer, at den ikke vil anvende positiv-listen.

I forhold til de gældende procedurer, hvorefter overførelse af domfældte i vidt omfang kræver samtykke fra både den domfældte og fra fuldbyrdelsesstaten, forpligter den fuldbyrdende stat sig i højere grad til at modtage egne statsborgere til afsoning fra en anden medlemsstat, hvis de bor i fuldbyrdelsesstaten eller skal udvises dertil efter afsoning af straffen. I disse situationer kan den domfældte endvidere overføres uden den pågældendes samtykke. Modtagelse af andre domfældte – f.eks. af statsborgere fra fuldbyrdelsesstaten uden bopæl i fuldbyrdelsesstaten – er fortsat frivilligt for fuldbyrdelsesstatens myndigheder.

Rammeafgørelsen vil endvidere indebære, at den idømte sanktion skal fuldbyrdes uden at kunne omsættes til den sanktion, som ville være forskyldt efter fuldbyrdelsesstatens lovgivning. Medlemsstaterne har dog mulighed for at tilpasse den idømte sanktion, hvis sanktionen på grund af sin art ikke er forenelig med fuldbyrdelsesstatens lovgivning, eller varigheden overstiger den maksimale straf efter fuldbyrdelsesstatens lovgivning.

Forslaget til rammeafgørelse overlader på en række områder valget af den nærmere gennemførelsesmodel til medlemsstaterne, herunder i hvilket omfang man vil benytte sig af de bestemmelser i rammeafgørelsen, som giver mulighed for at afslå fuldbyrdelse af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning.

I overensstemmelse med indholdet af rammeafgørelsen vil en vedtagelse af lovforslaget indebære, at en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som en dansk statsborger, der bor her i landet eller udvises hertil, idømmes i en straffesag i en anden medlemsstat, som udgangspunkt skal fuldbyrdes her i landet, hvis medlemsstaten anmoder om det, uanset om den domfældte har et ønske herom eller ej.

For så vidt angår andre personer, der idømmes en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning i en anden medlemsstat, lægger lovforslaget op til så vidt muligt at bibeholde den nuværende praksis på området, hvorefter Danmark som udgangspunkt modtager egne statsborgere og personer med fast bopæl her i landet til afsoning, når de pågældende selv ønsker, at den idømte sanktion fuldbyrdes her i landet.

Efter lovforslaget vil Danmark ikke kunne afslå fuldbyrdelse af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, der er idømt for lovovertrædelser, som er omfattet af en nærmere opregnet liste (positiv-listen), under henvisning til, at handlingen ("lovovertrædelser") ikke er strafbar i Danmark. Hvis handlingen ikke er opført på positiv-listen, vil afsoning af en fængselsstraf her i landet derimod kunne afslås under henvisning til kravet om dobbelt strafbarhed. Afsoning her i landet vil endvidere kunne afslås af en række andre grunde, herunder hvis fængselsstraffen vedrører forhold, som helt eller for en stor dels vedkommende er begået her i landet, eller den resterende del af straffen er mindre end 6 måneder.

Lovforslaget indeholder endvidere regler, der skal gennemføre rammeafgørelsens bestemmelser om proceduren for behandling af anmodninger om fuldbyrdelse af fængselsstraffe eller andre foranstaltning af frihedsberøvende karakter samt om overførelsen af den domfældte.

Endelig indeholder forslaget en bestemmelse om, at justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, kan anmode en anden medlemsstat om at overtage fuldbyrdelsen af en fængselsstraf eller andre retsfølger af frihedsberøvende karakter, der er idømt her i landet, hvis det må antages at kunne lette den domfældtes sociale reintegration.

1.4. Spørgsmålet om fuldbyrdelse i Danmark af strafferetlige afgørelser fra andre medlemsstater er i dag bl.a. reguleret i lov nr. 1434 af 22. december 2004 om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union. Loven indeholder regler om anerkendelse og fuldbyrdelse af andre medlemsstaters strafferetlige afgørelser om beslaglæggelse (indefrysning), konfiskation og bødestraffe. Reglerne gennemfører Rådets rammeafgørelse af 22. juli 2003 om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale og rammeafgørelser af henholdsvis 24. februar 2005 og 6. oktober 2006 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestraffe og på afgørelser om konfiskation.

De rammeafgørelser, som skal gennemføres med dette lovforslag, er opbygget på samme måde som de ovenfor nævnte rammeafgørelser vedrørende anerkendelse af strafferetlige afgørelser, der blev gennemført ved loven om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser mv. Det foreslås derfor, at rammeafgørelsen om en europæisk bevissikringskendelse gennemføres ved indsættelse af et

nyt kapitel (3 a) om fuldbyrdelse af sådanne kendelser i loven, og at rammeafgørelsen om overførelse af domfældte til afsoning gennemføres ved indsættelse af et nyt kapitel (6 a) om fuldbyrdelse af afgørelser om fængselsstraf. Foruden indsættelse af de nye kapitler foreslås en række ændringer af lovens fælles bestemmelser med henblik på indsættelse af regler om behandling af anmodninger om fuldbyrdelse af bevissikringskendelser og afgørelser om fængselsstraffe eller andre frihedsberøvende foranstaltninger.

Der foreslås endvidere en ændring af udleveringsloven, hvorefter de foreslåede bestemmelser i dette lovforslag skal anvendes ved vurderingen af, om Danmark kan påtage sig at fuldbyrde en eventuel fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning som betingelse for udlevering af personer til en anden medlemsstat eller afslå udlevering ved selv at påtage sig at fuldbyrde den idømte sanktion. Ændringen er et led i gennemførelsen af rammeafgørelsen om overførsel af domfældte til afsoning mv.

Endelig indeholder lovforslaget en ændring af loven om Det Centrale Dna-profilregister, således at der skabes en udtrykkelig hjemmel til at videregive oplysninger fra dette register i forbindelse med fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse.

De følgende almindelige bemærkninger til lovforslaget er delt op i to separate afsnit (II og III). Afsnit II vedrører gennemførelse af rammeafgørelsen om en europæisk bevissikringskendelse, mens afsnit III vedrører gennemførelse af forslaget til rammeafgørelse om overførelse af domfældte til afsoning mv. Inden for hvert afsnit redegøres der for gældende ret (pkt. 1), rammeafgørelsens indhold (pkt. 2) og lovforslagets udformning (pkt. 3).

II. Den europæiske bevissikringskendelse

1. Gældende ret

1.1. Indledning

Danmark har indgået en række internationale aftaler om gensidig retshjælp til strafferetlig efterforskning, jf. nærmere nedenfor i pkt. 1.2. og 1.3.

Med enkelte undtagelser har Danmark ikke gennemført særlig lovgivning om gensidig retshjælp til fremskaffelse af bevismateriale. Retsplejeloven indeholder således også kun få bestemmelser, der direkte tager sigte på behandling af udenlandske anmodninger om retshjælp.

Ved udenlandske anmodninger om foretagelse af efterforskningsskridt i Danmark, der ikke er omfattet af udtrykkelige bestemmelser i lovgivningen, er det imidlertid antaget, at retsplejelovens bestemmelser kan anvendes analogt. Der kan bl.a. henvises til Højesterets kendelse gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen fra 2006, side 3094, og Vestre Landsrets kendelse gengivet i Ugeskrift For Retsvæsen fra 1988, side 203. Det indebærer, at en udenlandsk anmodning om iværksættelse af

efterforskningskridt i Danmark i form af ransagning, beslaglæggelse og edition vil kunne imødekommes, hvis det pågældende efterforskningskridt ville kunne iværksættes ifølge de relevante bestemmelser i retsplejeloven i forbindelse med en tilsvarende national strafferetlig efterforskning. Reglerne i retsplejeloven om foretagelse af ransagning, beslaglæggelse og edition gennemgås derfor i oversigtsform nedenfor i pkt. 1.4.

Fuldbyrdelse af andre medlemsstaters afgørelser om bødestraf, konfiskation og beslaglæggelse er reguleret i lov nr. 1434 af 22. december 2004 om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union. Loven er beskrevet i det følgende afsnit 1.2. Med dette lovforslag foreslås loven udvidet til også at omfatte fuldbyrdelse af bevissikringskendelser og afgørelser om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning.

1.2. Lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union

Som anført ovenfor i afsnit I er der ved lov nr. 1434 af 22. december 2004 om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union indført særlige regler for retshjælp til andre medlemsstater for så vidt angår fuldbyrdelse af strafferetlige afgørelser om beslaglæggelse, konfiskation og bødestraf. Loven trådte i kraft den 1. januar 2005. Formålet med loven var at indføre de regler, som er nødvendige for Danmarks opfyldelse af Rådets rammeafgørelse om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale samt rammeafgørelser af henholdsvis den 24. februar 2005 og 6. oktober 2006 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestrafte og på afgørelser om konfiskation. Loven indeholder således allerede i dag en række særlige regler og procedurer for retshjælp til andre medlemsstater for så vidt angår fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser. Loven indebærer, at afgørelser om beslaglæggelse, bødestraf og konfiskation, der er truffet i andre medlemsstater, som udgangspunkt skal anerkendes i Danmark, uden at en dansk domstol skal foretage en prøvelse af grundlaget for den pågældende afgørelse. Afgørelserne skal gennemføres omgående på samme måde, som hvis der havde været tale om en national afgørelse. Hvis en afgørelse vedrører en handling, som er omfattet af de i loven opregnede lister over visse lovovertrædelser (positiv-liste), kan fuldbyrdelsen ikke afslås under henvisning til, at handlingen ikke er strafbar i Danmark (dobbelt strafbarhed).

Loven er inddelt i separate afsnit om fuldbyrdelse af afgørelser om henholdsvis beslaglæggelse, bødestraf og konfiskation, som indeholder en række obligatoriske og fakultative afslagsgrunde. Fuldbyrdelse af en afgørelse om beslaglæggelse kan f.eks. afslås, hvis det umiddelbart fremgår, at en senere overførelse af bevismaterialet eller efterfølgende konfiskation af formuegodet vil være i strid med princippet om forbud mod dobbelt retsforfølgning (*ne bis in idem*). Tilsvarende gælder for afgørelser om bødestraf. Hvert afsnit indeholder derudover bestemmelser om bl.a. udsættelse, underretningspligt og den efterfølgende behandling af det beslaglagte eller konfiskerede.

Loven indeholder endvidere et fælles afsnit om kompetence og sagsbehandling. Det følger heraf, at kompetencen til at træffe afgørelse om fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser som udgangs-

punkt ligger hos domstolene. Når retten har truffet afgørelse om fuldbyrdelse, iværksættes beslaglæggelsen af politiet i overensstemmelse med de almindelige regler i retsplejeloven om fremgangsmåden. For så vidt angår afgørelser om fuldbyrdelse af bødestraf og konfiskation bestemmer loven, at afgørelserne træffes af Justitsministeriet med mulighed for en særlig let adgang til domstolsprøvelse.

1.3. Internationale aftaler om retshjælp

1.3.1. Udover de ovenfor refererede rammeafgørelser har Danmark tiltrådt en række konventioner. Danmark har således tiltrådt Europarådets konvention af 20. april 1959 om gensidig retshjælp i straffesager (retshjælpskonventionen), samt tillægsprotokol nr. 1 af 17. marts 1978 og tillægsprotokol nr. 2 af 8. november 2001. Retshjælpskonventionen er ratificeret af alle medlemsstaterne i Den Europæiske Union, der også (bortset fra Malta) har ratificeret tillægsprotokol nr. 1. Tillægsprotokol nr. 2 er på nuværende tidspunkt ratificeret af Bulgarien, Danmark, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet og Tjekkiet (foruden af Albanien og Schweiz).

Det følger af retshjælpskonventionens artikel 1, at de kontraherende parter i overensstemmelse med konventionens bestemmelser forpligter sig til i videst muligt omfang at yde hinanden bistand med henblik på retsforfølgning af forbrydelser. Efter artikel 3 i konventionen skal fuldbyrdelsesstaten i overensstemmelse med national lovgivning efterkomme retsanmodninger, der vedrører en straffesag, og som fremsættes af udstedelsesstatens judicielle myndigheder med henblik på fremskaffelse af beviser, herunder f.eks. ved anvendelse af tvangsindgreb som beslaglæggelse.

Efter konventionens artikel 2 (sammenholdt med artikel 2 i 1. tillægsprotokol) kan anmodninger om retshjælp afslås, hvis anmodningen vedrører en forbrydelse, der af fuldbyrdelsesstaten betragtes som en politisk forbrydelse eller en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse. Endvidere kan en anmodning afslås, hvis fuldbyrdelsesstaten finder, at imødekommen af anmodningen vil kunne krænke den pågældende stats suverænitet, bringe dens sikkerhed i fare, stride mod dens almindelige retsprincipper eller skade andre livsvigtige interesser. Danmark har afgivet en erklæring vedrørende konventionens artikel 5, hvorefter Danmark har gjort gennemførelsen af en anmodning om ransagning eller beslaglæggelse afhængig af, at den lovovertrædelse, som kendelsen vedrører, udgør en strafbar handling efter dansk ret, og at gennemførelsen af anmodningen er mulig efter dansk lovgivning.

De to tillægsprotokoller indebærer navnlig en udvidelse af retshjælpskonventionens anvendelsesområde til også at omfatte fiskale forbrydelser (tillægsprotokol nr.1) og visse sager, som kan afgøres af administrative myndigheder (tillægsprotokol nr. 2). Sidstnævnte tillægsprotokol indeholder desuden en række bestemmelser, der supplerer konventionens bestemmelser om bl.a. fremsendelse af retshjælpsanmodninger og udsættelse af gennemførelse af retshjælpsanmodninger, som nødvendiggør efterforskning.

1.3.2. Danmark har endvidere ratificeret Schengen-konventionen den 23. september 1997. Konventionen har til formål at supplere og lette anvendelsen af retshjælpskonventionen fra 1959. Konventionen udvider området for gensidig retshjælp til bl.a. også at omfatte retsforfølgning for handlinger, der ifølge en eller begge parter nationale lovgivning betragtes som overtrædelser af bestemmelser, som kan afgøres af administrative myndigheder, hvis afgørelsen kan indbringes for en domstol med kompetence i straffesager, jf. Schengen-konventionens artikel 49. Efter artikel 50 skal der endvidere ydes gensidig retshjælp under nærmere angivne betingelser ved overtrædelser af fiskal lovgivning.

Efter artikel 51 må fuldbyrdelsesstaten ikke stille andre betingelser for imødekommelse af en anmodning om ransagning og beslaglæggelse end, at den handling, der ligger til grund for anmodningen om retshjælp, efter begge parter lovgivning kan straffes med frihedsstraf eller sikkerhedsforanstaltning af en varighed på mindst 6 måneder, eller den skal efter den ene parts lovgivning kunne straffes tilsvarende og efter den anden parts lovgivning kunne afgøres af administrative myndigheder som en overtrædelse af bestemmelser, hvis afgørelse kan indbringes for en domstol med kompetence i straffesager. Fuldbyrdelsesstaten kan endvidere stille krav om, at imødekommelse af anmodningen skal være forenelig med denne stats lovgivning.

1.3.3. Danmark har herudover indgået Den Nordiske Overenskomst af 26. april 1974 om gensidig retshjælp sammen med de øvrige nordiske lande. Overenskomsten supplerer retshjælpskonventionen fra 1959, da fremsættelse af anmodninger om forkyndelse og bevisoptagelse (retshjælp) ifølge overenskomsten skal ske direkte mellem de pågældende landes judicielle myndigheder.

Den nordiske overenskomst regulerer ikke, i hvilket omfang anmodninger om ransagning og beslaglæggelse mv. skal imødekommes. Dette skal i stedet afgøres efter reglerne i Schengenkonventionens artikel 51.

1.3.4. Danmark har – som alle øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union – tillige tiltrådt Europarådets konvention af 8. november 1990 om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold (Hvidvaskkonventionen).

Det følger af konventionens artikel 8, at en part efter anmodning fra en anden part i videst muligt omfang skal yde bistand i forbindelse med identifikation og eftersporning af redskaber, udbytte og andre formuegoder, der skal konfiskeres. En sådan bistand skal omfatte enhver foranstaltning til tilvejebringelse eller sikring af bevis vedrørende de nævnte formuegoders eksistens, opbevaringssted eller bevægelser, art, juridisk status eller værdi. Efter artikel 9 skal bistanden ydes som tilladt ved og i overensstemmelse med den anmodede parts nationale ret og i overensstemmelse med de procedurer, der er specificeret i anmodningen, i det omfang dette ikke er uforeneligt med national ret.

Ifølge konventionens artikel 18 er der tilsvarende muligheder for at afslå at imødekomme en anmodning om retshjælp som efter Schengen-konventionens artikel 51.

1.3.5. Danmark har endelig tiltrådt EU-retshjælpskonventionen af 29. maj 2000, som har til formål at forbedre det retlige samarbejde mellem medlemsstaterne ved at videreudvikle og ajourføre de gældende bestemmelser om gensidig retshjælp. EU-retshjælpskonventionen indeholder bl.a. en række bestemmelser om formkrav og fremgangsmåde ved udførelsen af anmodninger om gensidig retshjælp, der tager sigte på at få retshjælpen til at fungere lettere, så den bliver hurtigere og mere effektiv.

1.4. Retsplejelovens regler

Retsplejeloven indeholder, som nævnt ovenfor, kun enkelte bestemmelser, der direkte tager sigte på sager om gensidig retshjælp.

Efter retsplejelovens § 190 finder lovens regler således også anvendelse på vidneafhøringer, der gennemføres på begæring af en udenlandsk myndighed. Det fremgår af bestemmelsen, at en anmodning om iagttagelse af en særlig form eller fremgangsmåde så vidt muligt bør imødekommes, medmindre dette vil være åbenbart uforeneligt med landets retsorden.

Retsplejelovens § 191 indeholder særlige regler i den situation, hvor en person, der er frihedsberøvet i udlandet, og som har meddelt samtykke hertil, på begæring af danske myndigheder overføres her til landet for i en straffesag at afgive forklaring eller medvirke ved en konfrontation, jf. artikel 11 i den europæiske konvention af 20. april 1959 om gensidig retshjælp i straffesager (retshjælpskonventionen).

Efter retsplejelovens § 806 træffes afgørelse vedrørende pålæg om edition af retten efter politiets begæring. Ifølge § 806, stk. 6, 1. pkt., skal der, inden retten træffer afgørelse vedrørende pålæg om edition, være givet den, der har rådighed over genstanden, adgang til at udtale sig. Efter bestemmelsens sidste punktum, finder 1. pkt. imidlertid ikke anvendelse, hvis rettens afgørelse skal danne grundlag for en international retsanmodning om edition, hvilket indebærer, at f.eks. udenlandske banker ikke skal have lejlighed til at udtale sig forud for afsigelsen af en kendelse.

I det omfang der ikke er udtrykkelige bestemmelser, der regulerer spørgsmålet om, hvorvidt og under hvilke betingelser udenlandske anmodninger om retshjælp til efterforskningsskridt kan imødekommes, er det – som anført ovenfor i pkt. 1.1 – antaget, at anmodningen kan imødekommes, hvis det pågældende efterforskningsskridt ville kunne foretages efter retsplejelovens bestemmelser i forbindelse med en tilsvarende dansk strafferetlig efterforskning. Gennemførelsen af sådanne udenlandske anmodninger om retshjælp er derfor (som udgangspunkt) betinget af, at retsplejelovens mistankekrav (dvs. krav til den styrke, hvormed mistanken retter sig mod en mulig gerningsmand) og den såkaldte indikationsbetingelse (dvs. det konkrete behov for at anvende netop det pågældende tvangsindgreb i den aktuelle situation) er opfyldt. Lovovertrædelsen vil endvidere skulle være undergivet offentlig påtale, og i visse tilfælde er det desuden en forudsætning, at lovovertrædelsen kan medføre en nærmere angiven minimumsstraf (kriminalitetskravet). Endelig er det et krav, at den handling, som efterforskningen vedrører, er strafbar efter dansk lovgivning (dobbel strafbarhed).

Den omstændighed, at retsplejeloven anvendes analogt ved behandlingen af anmodninger om gensidig retshjælp i straffesager, medfører endvidere, at anmodninger fra Danmark til udenlandske myndigheder om gennemførelsen af efterforskningsskridt, der ville kræve rettens medvirken, hvis det pågældende efterforskningsskridt skulle gennemføres her i landet, tillige skal forelægges for en dansk domstol, inden der fremsættes anmodning over for de udenlandske myndigheder.

De udenlandske retsanmodninger om fremskaffelse af bevismateriale, som fremover vil være omfattet af den europæiske bevissikringskendelse, kan således gennemføres i dag på grundlag af en analog anvendelse af bestemmelserne i retsplejeloven eller – for så vidt angår ”beslaglæggelseskendelser” – efter bestemmelserne i loven om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union. Denne lov er omtalt ovenfor i pkt. 1.2., mens reglerne i retsplejeloven om foretagelse af de efterforskningsskridt til fremskaffelse af bevismateriale, som fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse vil kunne forudsætte, gennemgås i oversigtsform i det følgende.

1.4.1. Ransagning

De gældende regler om ransagning findes i retsplejelovens kapitel 73 (§§ 793-800).

Politiet kan efter reglerne i dette kapitel foretage ransagning af boliger og andre husrum, dokumenter, papirer og lignende samt indholdet af aflåste genstande og andre genstande samt lokaliteter uden for husrum.

Ransagning af husrum, andre lokaliteter eller genstande, som en mistænkt har rådighed over, må dog kun foretages, hvis den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, og ransagningen må antages at være af væsentlig betydning for efterforskningen. Angår ransagningen ikke den mistænkte lokaliteter eller genstande, kræver ransagning som udgangspunkt samtykke.

Kapitlet indeholder derudover regler om, at materiale fra visse persongrupper f.eks. præster i folkekirken eller andre trossamfund, læger, forsvarere og advokater samt redaktører og redaktionelle medarbejdere er fritaget for ransagning.

Ransagning må ikke foretages, hvis det ville være et uforholdsmæssigt indgreb (proportionalitetsprincippet), f.eks. fordi ransagningen er forbundet med ødelæggelse eller beskadigelse af ting.

Som udgangspunkt træffer retten afgørelse om, hvorvidt ransagning kan foretages, jf. § 796, stk. 2. Byrettens afgørelse om ransagning kan indbringes for landsretten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 85. Udgangspunktet om retskendelse fraviges dog i visse tilfælde, f.eks. hvis undersøgelsens øjemed ville forspildes, dersom retskendelse skulle afventes (såkaldt ”periculum in mora”). I så fald kan den person, som indgrebet retter sig imod, efterfølgende forlange en prøvelse af ransagningens lovlighed ved retten.

Endelig indeholder retsplejelovens § 800 regler om såkaldte ”tilfældighedsfund” under ransagninger. Hvis politiet under en ransagning finder oplysninger om en lovovertrædelse, der ikke har

dannet, og efter de ovennævnte regler heller ikke kunne danne grundlag for en ransagning, vil oplysningerne kunne anvendes af politiet som led i efterforskningen af den pågældende lovovertrædelse, men ikke som bevis i retten vedrørende lovovertrædelsen, jf. stk. 1. Retten kan dog efter stk. 2 tillade bevisførelse, hvis nærmere angivne betingelser er opfyldt.

1.4.2. Beslaglæggelse og edition

De gældende regler om beslaglæggelse og edition findes i retsplejelovens kapitel 74 (§§ 801-807 d).

Efter reglerne om beslaglæggelse kan politiet som udgangspunkt sikre bevismateriale fra både mistænkte og andre ved at tage genstande eller dokumenter, der er i de pågældendes besiddelse, i forvaring.

Efter § 802, stk. 1, kan genstande, som en mistænkt har rådighed over, beslaglægges, hvis den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, og der er grund til at antage, at de pågældende genstande kan tjene som bevis. Noget tilsvarende gælder efter § 803, stk. 1, i forhold til en person, der ikke er mistænkt, idet genstande, som den pågældende har rådighed over, vil kunne beslaglægges som led i efterforskningen af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, hvis der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis.

Efter reglerne om edition kan der som led i efterforskning af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, meddeles en person, der ikke er mistænkt, pålæg om at forevise eller udlevere genstande (edition), hvis der er grund til at antage, at en genstand, som den pågældende har rådighed over, kan tjene som bevis. Det følger i den forbindelse bl.a. af retspraksis, at allerede lagrede – dvs. historiske – teleoplysninger, hvorved forstås oplysninger om, hvilke telefoner eller andre tilsvarende kommunikationsapparater der har været sat i forbindelse med en bestemt telefon eller andet kommunikationsapparat, kan kræves udleveret efter reglerne om edition, dog forudsat at de materielle betingelser i retsplejelovens § 781 om indgreb i meddelelshemmeligheden også er opfyldt.

Præster, advokater mv. samt redaktionelle medarbejdere mv. nyder i vidt omfang beskyttelse mod både foretagelse af beslaglæggelse af genstande, dokumenter eller data og pålæg af editionspligt for så vidt angår materiale, der vedrører udøvelsen af deres erhverv. Der kan heller ikke meddeles pålæg om edition, hvis der derved vil fremkomme oplysninger om forhold, som den pågældende efter lovens § 169 eller § 171 ville være udelukket fra eller fritaget for at afgive forklaring om som vidne.

Beslaglæggelse og edition må endvidere ikke gennemføres, hvis indgrebet står i misforhold til sagens betydning og det tab eller den ulempe, som indgrebet kan antages at medføre (proportionalitetsprincippet).

Afgørelse om beslaglæggelse og om pålæg om edition træffes af retten ved kendelse på begæring af politiet. Det gælder dog visse undtagelser til dette udgangspunkt, f.eks. hvis indgrebets øjemed ville forspildes, hvis retskendelse skulle afventes (*periculum in mora*). Byrettens afgørelse om beslaglæggelse og editionspålæg kan indbringes for landsretten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 85.

Når editionskendelsen er opfyldt, betragtes bevismaterialet, der er udleveret, som værende beslaglagt. Beslaglæggelse af bevismaterialet opretholdes som udgangspunkt til sagens afgørelse, hvor bevismaterialet eventuelt kan begæres konfiskeret. I modsat fald udleveres det til rette vedkommende.

2. Rammeafgørelsens indhold

Formålet med rammeafgørelsen om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager er at forenkle og effektivisere procedurerne mellem medlemsstaterne i forbindelse med fuldbyrdelse af retsafgørelser om fremskaffelse af bevismateriale til brug i straffesager (bevissikringskendelser). Det er således hensigten med rammeafgørelsen, at den skal erstatte de traditionelle aftaler om gensidig retshjælp efter retshjælpskonventionen fra 1959 om gensidig retshjælp i straffesager. Rammeafgørelsen vil dog ikke være til hinder for, at medlemsstaterne fortsat anvender konventionerne og andre aftaler om gensidig retshjælp i et vist omfang. Der henvises til omtalen nedenfor af artikel 23 i forslaget til rammeafgørelse.

I præamblen i forslaget til rammeafgørelse er anført en række betragtninger, som har betydning for fortolkningen og anvendelsen af rammeafgørelsen. I betragtning nr. 8a er f.eks. anført, at rammeafgørelsen vedrører retligt samarbejde og ikke omfatter politi-, told- eller administrativt samarbejde, der reguleres efter andre bestemmelser i Traktaten om Den Europæiske Union end artikel 31, som er hjemmelsbestemmelsen for rammeafgørelsen.

Retsafgørelser, der er udstedt af en kompetent myndighed i en medlemsstat med henblik på fremskaffelse af genstande, dokumenter og data fra en anden medlemsstat til brug for straffesager, jf. rammeafgørelsens artikel 4, betegnes i rammeafgørelsen som europæiske bevissikringskendelser, jf. artikel 1.

Efter artikel 4 kan den europæiske bevissikringskendelse udstedes i straffesager, der er anlagt af eller som skal anlægges for en judiciel myndighed med hensyn til en handling, som er strafbar i henhold til udstedelsesstatens nationale lovgivning. En bevissikringskendelse kan endvidere udstedes i sager anlagt af administrative eller judicielle myndigheder med hensyn til handlinger, ”der er strafbare ifølge udstedelsesstatens nationale lovgivning, fordi de udgør overtrædelser af retsreglerne, forudsat at afgørelsen kan indbringes for en domstol med kompetence navnlig i straffesager”.

Det er udtrykkeligt anført i artikel 1, stk. 3, at rammeafgørelsen ikke indebærer nogen ændring af pligten til at respektere de grundlæggende rettigheder og grundlæggende retsprincipper, som knæsat

i artikel 6 i Traktaten om Den Europæiske Union, og eventuelle forpligtelser, der påhviler de judicielle myndigheder i denne henseende. Ifølge traktatens artikel 6 bygger Den Europæiske Union på respekt for menneskerettighederne, de grundlæggende frihedsrettigheder og retsstatsprincippet, og Unionen respekterer de grundlæggende rettigheder, der følger af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Retten til retfærdig rettergang er en af de grundlæggende rettigheder, der er beskyttet af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Artikel 2 indeholder definitioner af de begreber, der anvendes i rammeafgørelsen. Bestemmelsen definerer bl.a. ”udstedelsesmyndighed” som enten en dommer, domstol, undersøgelsesdommer, offentlig anklager eller enhver anden judicial myndighed, der er defineret af udstedelsesstaten, og som i den pågældende sag handler i sin egenskab af efterforskningsmyndighed i straffesager og har kompetence til at anordne bevisoptagelse i grænseoverskridende sager i henhold til national lovgivning.

Som det fremgår af bestemmelsen, overlades det til de enkelte medlemsstater at fastlægge, hvilke myndigheder der kan udstede en europæisk bevissikringskendelse, men rammeafgørelsen hviler dog på den grundlæggende forudsætning, at udstedelsesmyndigheden er judicial. Rammeafgørelsen indeholder derimod ikke en nærmere definition af begrebet ”judicial”.

I artikel 2, litra dd, er ”ransagning eller beslaglæggelse” defineret som alle foranstaltninger i henhold til strafferetsplejen, hvorved en juridisk eller fysisk person med lovlig tvang kan pålægges at fremskaffe eller medvirke til at fremskaffe genstande, dokumenter og data, og som kan tvangsfuldbyrdes uden en sådan persons samtykke, hvis de ikke efterkommes, eller kan give anledning til en sanktion.

Artikel 3 fastlægger anvendelsesområdet for den europæiske bevissikringskendelse. Bevissikringskendelsen kan udstedes med henblik på at fremskaffe genstande, dokumenter eller data, herunder elektroniske data, som er nødvendige til brug for en straffesag som defineret i artikel 4. Det følger dog af præambelbetragtning nr. 8a, at fuldbyrdelsesmyndigheden kun bør være forpligtet til at fuldbyrde den europæiske bevissikringskendelse vedrørende elektroniske data, der ikke befinder sig i fuldbyrdelsesstaten, i det omfang dette er muligt i henhold til denne stats lovgivning.

Efter artikel 3, stk. 2, kan en bevissikringskendelse ikke udstedes for at pålægge fuldbyrdelsesmyndigheden at afhøre mistænkte, vidner mv., foretage legemsundersøgelser, fremskaffe legemsmateriale eller biometriske data, herunder DNA-prøver eller fingeraftryk, fremskaffe oplysninger i realtid, herunder ved overvågning eller aflytning, foretage analyse af eksisterende bevismidler eller fremskaffe kommunikationsdata, herunder tele- og internetoplysninger.

Hvis resultaterne af sådanne efterforskningsskridt allerede er i fuldbyrdelsesmyndighedens besiddelse, før udstedelsen af bevissikringskendelsen, kan kendelsen dog udstedes med henblik på udlevering af disse genstande, dokumenter eller data til en myndighed i en anden medlemsstat, jf. artikel 3, stk. 3.

I bevissikringskendelsen kan udstedelsesmyndigheden også anmode om optagelse af forklaringer fra personer, der er til stede ved fuldbyrdelsen af bevissikringskendelsen, ”og med umiddelbar tilknytning til emnet” for kendelsen, jf. artikel 3, stk. 4a. Kendelsen kan endvidere omfatte andre genstande, dokumenter eller data, som fuldbyrdelsesmyndigheden opdager i forbindelse med fuldbyrdelsen af kendelsen og uden yderligere efterforskning finder relevante for den retssag, som har givet anledning til udstedelsen af bevissikringskendelsen, jf. artikel 3, stk. 4b.

Forinden en myndighed kan udstede en europæisk bevissikringskendelse, skal myndigheden ifølge [artikel 6](#) sikre sig, at de ønskede genstande, dokumenter og data er nødvendige og proportionelle i forhold til sagen, og at de omhandlede genstande, dokumenter og data i et tilsvarende tilfælde ville kunne fremskaffes i henhold til udstedelsesstatens lovgivning, hvis de var tilgængelige på udstedelsesstatens område, selv om der eventuelt skulle anvendes et andet processuelt skridt.

Fuldbyrdelsesmyndigheden kan ikke prøve disse betingelser, men skal lægge udstedelsesmyndighedens vurdering uprøvet til grund. Derimod kan fuldbyrdelsesmyndigheden prøve, om en udstedt bevissikringskendelse falder inden for rammeafgørelsens anvendelsesområde, jf. artiklerne 3 og 4. I modsat fald vil den skulle behandles som en anmodning om retshjælp efter de gældende konventioner.

Det følger af [artikel 5](#), at den europæiske bevissikringskendelse skal udstedes på en særlig formular, der er medtaget som bilag til rammeafgørelsen. [Artikel 7](#) indeholder detaljerede regler om fremgangsmåden ved fremsendelse af den europæiske bevissikringskendelse.

Da rammeafgørelsen bl.a. omhandler udveksling af personoplysninger, fastslår [artikel 10](#), at personoplysninger, der er fremskaffet inden for rammerne af rammeafgørelsen, kun kan anvendes af udstedelsesstaten i forbindelse med sager, i hvilke der kan udstedes en europæisk bevissikringskendelse, eller i forbindelse med andre retslige og administrative procedurer, som hænger direkte sammen med sådanne sager. Personoplysningerne kan dog endvidere anvendes i forbindelse med afværgelse af en umiddelbar og alvorlig trussel mod den offentlige sikkerhed, jf. artikel 10, stk. 2. I andre tilfælde end de nævnte kræves fuldbyrdelsesstatens forudgående samtykke, medmindre udstedelsesstaten selv har indhentet samtykke fra den pågældende person. I forbindelse med en bestemt sag kan fuldbyrdelsesstaten kræve, at den medlemsstat, som personoplysningerne er fremsendt til, underretter den om anvendelsen af de pågældende oplysninger.

Det fremgår endvidere af præambelbetragtning nr. 18, at de personlige oplysninger, der behandles i forbindelse med gennemførelsen af rammeafgørelsen, skal beskyttes i overensstemmelse med de relevante instrumenter, herunder principperne i Europarådets konvention af 28. januar 1981 om beskyttelse af det enkelte menneske i forbindelse med elektronisk databehandling af personoplysninger.

Efter [artikel 3, stk. 2a](#), skal udveksling af oplysninger om straffedomme fra strafferegistre foregå i overensstemmelse med Rådets afgørelse af 21. november 2005 (2005/876/RIA) om udveksling af

oplysninger fra strafferegistre og andre relevante instrumenter. Anmodninger om oplysninger om strafferetlige domfældelser er således ikke omfattet af forslaget til rammeafgørelse.

Det fremgår af artikel 11, stk. 1, at fuldbyrdelsesmyndigheden skal anerkende en europæisk bevissikringskendelse uden yderligere formaliteter og fuldbyrde kendelsen på samme måde, som hvis der havde været tale om en national afgørelse, medmindre den pågældende myndighed påberåber sig rammeafgørelsens afslags- eller udsættelsesgrunde. Fuldbyrdelsesmyndigheden kan ikke stille krav om, at den europæiske bevissikringskendelse skal udstedes af en bestemt myndighed, f.eks. en dommer. Hvis en kendelse er udstedt af en myndighed, der ikke er dommer, domstol, undersøgelsesdommer eller offentlig anklager, kan fuldbyrdelsesmyndigheden dog kræve kendelsen bekræftet af en dommer, domstol, undersøgelsesdommer eller offentlig anklager og i mangel heraf undlade at foretage fuldbyrdelse, jf. artikel 11, stk. 2 og 3, og artikel 15, stk. 2.

Fuldbyrdelsesstaten er ansvarlig for, på hvilken måde de i kendelsen specificerede genstande, dokumenter og data tilvejebringes, og herunder for beslutningen om, hvorvidt det er nødvendigt at anvende tvangsindgreb for at yde denne bistand. Valget af fremgangsmåde skal træffes i overensstemmelse med gældende processuelle regler i fuldbyrdelsesstaten, jf. artikel 11, stk. 1a. I stk. 1b stilles der dog krav om, at der i fuldbyrdelsesstaten skal være adgang til ransagning og beslaglæggelse ved fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse, som vedrører en af lovovertrædelser, der er omfattet af positivlisten. I artikel 2, litra dd, er ransagning og beslaglæggelse defineret som alle tvangsindgreb, hvorved en juridisk eller fysisk person pålægges at fremskaffe eller medvirke til at fremskaffe genstande, dokumenter og data, jf. ovenfor.

Ifølge artikel 13 skal fuldbyrdelsesmyndigheden opfylde de formkrav og procedurer, som udstedelsesmyndigheden udtrykkeligt har angivet i kendelsen, medmindre andet er fastsat i rammeafgørelsen. Sådanne formkrav og procedurer må dog ikke være i modstrid med de grundlæggende retsprincipper i fuldbyrdelsesstaten. Bestemmelsen skaber heller ikke pligt til yderligere tvangsindgreb.

Rammeafgørelsens artikel 15 indeholder en række afvisningsgrunde. Beslutningen om at afvise anerkendelse eller fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse skal som udgangspunkt træffes af en dommer, domstol, undersøgelsesdommer eller offentlig anklager i fuldbyrdelsesstaten. Hvis selve kendelsen ikke er udstedt eller bekræftet af en sådan myndighed i udstedelsesstaten, kan beslutningen også træffes af enhver anden judiciel myndighed, der er kompetent i henhold til fuldbyrdelsesstatens lovgivning, hvis fuldbyrdelsesstaten har fastsat bestemmelse herom i national lovgivning, jf. stk. 2a

Efter artikel 15, stk. 2, litra a, kan fuldbyrdelsesstaten afvise at anerkende eller fuldbyrde en europæisk bevissikringskendelse, hvis fuldbyrdelse vil kunne føre til en krænkelse af princippet om forbud mod dobbelt retsforfølgning (*ne bis in idem*).

Efter artikel 15, stk. 2, litra aa, og artikel 16, stk. 1, kan fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse, der forudsætter ransagning eller beslaglæggelse (som defineret i artikel 2, litra dd), afslås, hvis kendelsen vedrører en handling, der ikke udgør en lovovertrædelse i henhold til fuldbyrdelsesstatens

nationale lovgivning. Dette krav om dobbelt strafbarhed kan dog ikke stilles, hvis handlingen er omfattet af de i artikel 16, stk. 2, oplyste lovovertrædelser (positiv-listen), og lovovertrædelserne kan medføre frihedsstraf inden for en strafferamme på mindst tre år i udstedelsesstaten.

Positiv-listen omfatter en lang række forbrydelser, der betragtes som alvorlige forbrydelser og er strafbare i alle medlemsstaterne. Det afgørende i forhold til muligheden for at stille krav om dobbelt strafbarhed er, om der er tale om handlinger eller undladelser, som i udstedelsesstatens lovgivning er defineret som en af de forbrydelser, der fremgår af listen, jf. artikel 16, stk. 2. Listen svarer til den positivliste, som anvendes i rammeafgørelsen af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre mv., i rammeafgørelsen af 22. juli 2003 om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale og i rammeafgørelsen af 6. oktober 2006 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på afgørelser om konfiskation. Rådet kan med enstemmighed beslutte at tilføje yderligere lovovertrædelser til positiv-listen.

Uden for positiv-listen kan fuldbyrdelsesstaten som nævnt kun stille krav om dobbelt strafbarhed, hvis det er nødvendigt at foretage ransagning eller beslaglæggelse (som defineret i artikel 2, litra dd) som led i anerkendelsen eller fuldbyrdelsen. Denne mulighed vil blive taget op til fornyet overvejelse af Rådet fem år efter ikrafttrædelse af rammeafgørelsen, jf. artikel 16, stk. 4.

Det følger af rammeafgørelsens artikel 16, stk. 3, 2. led, at anerkendelse og fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse for så vidt angår lovovertrædelser – uden for positiv-listen – vedrørende skatter og afgifter, told og valuta, ikke kan afvises med den begrundelse, at loven i fuldbyrdelseslandet ikke foreskriver samme skatter og afgifter eller ikke indeholder de samme regler for skatter, afgifter, told og valuta som lovgivningen i udstedelsesstaten.

Fuldbyrdelse af en europæisk bevissikringskendelse kan afvises, hvis bevissikringskendelsen vedrører lovovertrædelser, som i henhold til fuldbyrdelsesstatens lovgivning betragtes som begået helt eller for en stor eller væsentlig dels vedkommende på denne stats territorium eller på et sted, der ligestilles hermed, jf. artikel 15, stk. 2, litra c, 1. punktum.

Er lovovertrædelserne begået delvist på fuldbyrdelsesstatens territorium eller på et sted, der ligestilles hermed, kan anerkendelse og fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse afvises under ekstraordinære omstændigheder og under hensyn til den konkrete sags specifikke omstændigheder, herunder bl.a. om en større eller væsentlig del af den pågældende lovovertrædelse har fundet sted i udstedelsesstaten, om bevissikringskendelsen vedrører et forhold, der ikke er en lovovertrædelse i henhold til fuldbyrdelsesstatens lovgivning, og om det ville være nødvendigt at foretage en ransagning og beslaglæggelse som led i fuldbyrdelsen af bevissikringskendelsen, jf. artikel 15, stk. 2b. Eurojust skal høres, inden en medlemsstat vælger at afvise fuldbyrdelsen med denne begrundelse, og hvis fuldbyrdelsesstaten ikke er enig i Eurojusts udtalelse om spørgsmålet, skal Rådet orienteres, jf. artikel 15, stk. 2c.

Fuldbyrdelse kan endvidere afvises, hvis kendelsen vedrører en lovovertrædelse som er begået uden for udstedelsesstatens territorium, og fuldbyrdelsesstatens lovgivning ikke hjemler retsforfølg-

ning for sådanne lovovertrædelser, når de er begået uden for fuldbyrdelsesstatens område, jf. artikel 15, stk. 2, litra c, 2. punktum.

Artikel 15, stk. 2, indeholder derudover en række yderligere grunde, hvorunder fuldbyrdelsen af en bevissikringskendelse kan afvises.

Der kan således bl.a. meddeles afslag, hvis det ikke er muligt at fuldbyrde bevissikringskendelsen ved hjælp af nogen af de foranstaltninger, som fuldbyrdelsesmyndigheden efter artikel 11, stk. 1b, har pligt til at have adgang til i det specifikke tilfælde. Artikel 11, stk. 1b, bestemmer, at alle foranstaltninger, som der ville være adgang til i en tilsvarende national sag i fuldbyrdelsesstaten, også skal kunne benyttes med henblik på fuldbyrdelse af den europæiske bevissikringskendelse, og at der som minimum skal være adgang til foranstaltninger, herunder ransagning og beslaglæggelse (som defineret i artikel 2, litra dd), med henblik på fuldbyrdelse af den europæiske bevissikringskendelse, når kendelsen har forbindelse til en af de lovovertrædelser, der er omfattet af positiv-listen i artikel 16, stk. 2.

Der kan endvidere meddeles afslag, hvis der ifølge fuldbyrdelsesstatens lovgivning gælder immunitet og privilegier, der gør det umuligt at fuldbyrde en bevissikringskendelse, jf. artikel 15, stk. 2, litra b, eller hvis fuldbyrdelsen i en konkret sag vil skade vigtige nationale sikkerhedsinteresser, bringe informationskilden i fare eller medføre anvendelse af klassificerede oplysninger vedrørende specifikke efterretningsaktiviteter, jf. stk. 2, litra e. Ifølge præambelbetragtning nr. 10 b må denne afslagsgrund kun anvendes, når og i det omfang genstande, dokumenter eller data af sådanne grunde ikke vil blive anvendt som beviser i en tilsvarende national sag.

Ved udstedelse af en europæisk bevissikringskendelse skal udstedelsesmyndigheden anvende en særlig formular. Hvis formularen er ufuldstændig eller åbenlyst ukorrekt og ikke er blevet suppleret eller rettet inden for en frist, som fastsættes af fuldbyrdelsesmyndigheden, kan fuldbyrdelse afvises, jf. artikel 15, stk. 2, litra f.

Rammeafgørelsen indeholder ud over de materielle regler en række bestemmelser om formkrav og procedurer i forbindelse med fremsendelse af en europæisk bevissikringskendelse.

Artiklerne 17 og 18 opstiller en række frister for anerkendelse og fuldbyrdelse af en europæisk bevissikringskendelse og giver mulighed for i visse tilfælde at udsætte fuldbyrdelsen, f.eks. hvis fuldbyrdelsen vil kunne påvirke en igangværende strafferetlig efterforskning eller retsforfølgning. Artikel 18a fastlægger, i hvilke situationer fuldbyrdelsesmyndigheden har pligt til at underrette udstedelsesmyndigheden.

Efter rammeafgørelsens artikel 19 skal medlemsstaterne gennemføre regler, der gør det muligt for de interesserede parter at klage over anerkendelse eller fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse. Fuldbyrdelsesstaten skal kunne tillægge en klage opsættende virkning. Klagen skal behandles af de kompetente myndigheder i fuldbyrdelsesstaten i overensstemmelse med national ret. Fuldbyrdelses-

staten kan begrænse klageadgangen til sager, hvor bevissikringskendelsen skal fuldbyrdes ved tvangsindgreb.

Der er ikke adgang til at indgive klage over bevissikringskendelsens substans i fuldbyrdelsesstaten. En sådan klage skal i stedet behandles af de kompetente myndigheder i udstedelsesstaten.

Hvis fuldbyrdelsesstaten efter lovgivningen i det pågældende land er ansvarlig for skade forvoldt over for interesserede parter i forbindelse med fuldbyrdelsen af bevissikringskendelsen, skal udstedelsesstaten efter artikel 20 refundere ethvert beløb, som fuldbyrdelsesstaten har udbetalt i erstatning, medmindre erstatningen er begrundet i den adfærd, som fuldbyrdelsesstaten har udvist i forbindelse med fuldbyrdelsen.

Artikel 23 fastlægger forholdet mellem rammeafgørelsen og andre retlige instrumenter om bevissikring, herunder rammeafgørelsen om indefrysning af formuegoder og bevismateriale. Efter stk. 1 berører rammeafgørelsen ikke eksisterende retlige instrumenter i forbindelserne mellem medlemsstaterne, for så vidt disse instrumenter vedrører anmodninger om gensidig retshjælp vedrørende bevismateriale omfattet af rammeafgørelsen. Rammeafgørelsen berører endvidere ikke anvendelsen af sådanne instrumenter i forbindelserne mellem medlemsstaterne og tredjelande.

Uanset stk. 1 skal udstedelsesmyndighederne dog efter stk. 2a henholde sig til den europæiske bevissikringskendelse, når alle de genstande, dokumenter og data, der ønskes fra fuldbyrdelsesstaten, er omfattet af rammeafgørelsen.

Uanset stk. 2a kan udstedelsesmyndighederne efter stk. 2b gøre brug af gensidig retshjælp til at fremskaffe genstande, dokumenter og data omfattet af rammeafgørelsen, hvis genstandene mv. udgør en del af en bredere anmodning om retshjælp, eller hvis udstedelsesmyndigheden i den pågældende sag mener, at dette vil lette samarbejdet med fuldbyrdelsesstaten.

Uanset stk. 2a kan medlemsstaterne endvidere efter stk. 4 indgå bilaterale eller multilaterale aftaler eller ordninger efter rammeafgørelsens ikrafttræden, for så vidt sådanne aftaler eller ordninger giver mulighed for at udvide eller udbygge rammeafgørelsens mål og bidrager til yderligere at forenkle eller lette de procedurer for bevisoptagelse, der er omfattet af rammeafgørelsen.

Efter artikel 24 skal anmodninger om gensidig retshjælp modtaget inden en bestemt dato, der endnu ikke er fastsat, fortsat behandles efter de hidtil gældende regler om retshjælp i straffesager.

Artikel 25-26 omhandler gennemførelse, revision og ikrafttræden.

3. Lovforslagets udformning

3.1. Forholdet mellem "beslaglæggelseskendelser" og "bevissikringskendelser"

Som nævnt ovenfor i afsnit I, pkt. 1.4, er forslaget til rammeafgørelsen om den europæiske bevissikringskendelse i vidt omfang opbygget efter samme model som de tidligere rammeafgørelser på området, herunder navnlig Rådets rammeafgørelse af 22. juli 2003 om fuldbyrdelse i Den Euro-

pæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale og Rådets rammeafgørelser af henholdsvis 24. februar 2005 og 6. oktober 2006 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestraffe og på afgørelser om konfiskation. Disse rammeafgørelser er gennemført med vedtagelsen af lov nr. 1434 af 22. december 2004 om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union.

Justitsministeriet foreslår, at forslaget til rammeafgørelsen om bevissikringskendelser gennemføres ved indsættelse af et nyt kapitel om fuldbyrdelse af bevissikringskendelser i denne lov.

Den allerede gennemførte rammeafgørelse om indefrysning og forslaget til rammeafgørelse om en bevissikringskendelse overlapper hinanden for så vidt angår kendelser, der forudsætter beslaglæggelse af bevismateriale. Begge rammeafgørelser forpligter Danmark til at beslaglægge bevismateriale for at fuldbyrde kendelser, der er truffet af myndigheder i andre medlemsstater, uden at efterprøve grundlaget for den udenlandske kendelse.

Rammeafgørelsen om indefrysning regulerer dog ikke spørgsmålet om *den efterfølgende overførelse* af det beslaglagte bevismateriale til den medlemsstat, der har anmodet om beslaglæggelse. Spørgsmålet om overførelse af det beslaglagte bevismateriale skal derfor afgøres efter de almindelige regler om retshjælp, når bevismaterialet er beslaglagt i medfør af en ”beslaglæggelseskendelse”, jf. ovenfor i afsnit II, pkt. 1.3. Rammeafgørelsen om en bevissikringskendelse vil derimod indebære, at medlemsstaterne forpligtes til både at foretage det relevante efterforskningskridt for at sikre bevismaterialet og overføre bevismaterialet til den medlemsstat, der har anmodet om fremskaffelse af bevismaterialet ved udstedelse af en bevissikringskendelse, medmindre fuldbyrdelse af bevissikringskendelsen kan afvises i medfør af en af de grunde, der er anført i rammeafgørelsens artikel 15. I denne artikel er således også medtaget flere afslagsgrunde end i indefrysningsrammeafgørelsen.

I forbindelse med lovforslagets udformning har Justitsministeriet overvejet, om de nugældende bestemmelser i lovens kapitel 2 om anerkendelse og fuldbyrdelse af ”beslaglæggelseskendelser” med henblik på sikring af bevismateriale ville kunne erstattes af bestemmelser om anerkendelse og fuldbyrdelse af ”bevissikringskendelser”. Det fremgår imidlertid af artikel 23, stk. 2b, i forslaget til rammeafgørelse om en bevissikringskendelse, at udstedelsesmyndighederne fortsat kan vælge at udstede en ”beslaglæggelseskendelse”, hvis det ønskede bevismateriale udgør en del af en bredere anmodning om retshjælp, eller udstedelsesmyndigheden mener, at det vil lette samarbejdet med fuldbyrdelsesstaten. Medlemsstaterne vil derfor fortsat kunne udstede ”beslaglæggelseskendelser”, der skal anerkendes og fuldbyrdes efter reglerne i indefrysningsrammeafgørelsen og ikke vil kunne afvises af samtlige de grunde, som kan begrunde et afslag på fuldbyrdelse af bevissikringskendelser. Det afgørende for, efter hvilken rammeafgørelse en kendelse, som forudsætter beslaglæggelse af bevismateriale, skal behandles, vil således være, om anmodningen er udfærdiget i form af en ”beslaglæggelseskendelse” eller en ”bevissikringskendelse”.

Der er derfor behov for to parallelle sæt af bestemmelser i loven om henholdsvis fuldbyrdelse af ”beslaglæggelseskendelser” efter indefrysningsrammeafgørelsen og fuldbyrdelse af ”bevissikringskendelser” efter rammeafgørelsen om en europæisk bevissikringskendelse.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at rammeafgørelsen om bevissikringskendelser gennemføres ved at tilføje et nyt kapitel 3 a om bevissikringskendelser i loven, mens kapitel 2 om beklæggelseskendelser bibeholdes uændret i loven, selv om der i et vist omfang vil være tale om enslydende bestemmelser i de to kapitler.

I det følgende behandles først betingelserne for fuldbyrdelse af en europæisk bevissikringskendelse, herunder navnlig afslagsgrundene, jf. pkt. 3.2. Herefter gennemgås proceduren for behandling af sager om fuldbyrdelse af sådanne kendelser, jf. pkt. 3.3.

3.2. Betingelser for fuldbyrdelse af bevissikringskendelser

Betingelserne for fuldbyrdelse af en europæisk bevissikringskendelse foreslås som nævnt samlet i et nyt kapitel 3 a i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, og bemærkningerne hertil.

Den europæiske bevissikringskendelse er defineret i artikel 1 i forslaget til rammeafgørelse. Det fremgår heraf, at en europæisk bevissikringskendelse er en afgørelse, der er truffet af en kompetent myndighed i en anden medlemsstat med henblik på fremskaffelse i fuldbyrdelsesstaten af genstande, dokumenter og data, som er nødvendige i udstedelsesstaten til de retssager, der er nærmere beskrevet i artikel 4.

En bevissikringskendelse skal således for det første være udstedt af en "*kompetent myndighed*". Det fremgår af artikel 2, litra c, jf. præambelbetragtning nr. 8 i forslaget til rammeafgørelse, at en bevissikringskendelse kun kan udstedes af en dommer, domstol, undersøgelsesdommer, offentlig anklager eller en judiciel myndighed, som handler i sin egenskab af efterforskningsmyndighed i straffesager. Ifølge præambelbetragtning nr. 8a i rammeafgørelsen vedrører rammeafgørelsen retligt samarbejde med henblik på hjælp til indsamling af bevismateriale til brug i retssager og omfatter ikke politi-, told- eller administrativt samarbejde.

En bevissikringskendelse skal for det andet vedrøre bevismateriale, der er nødvendig til de *retssager* i udstedelsesstaten, som er omfattet af artikel 4. Artikel 4 omtaler dels straffesager, der er anlagt af eller skal anlægges for en judiciel myndighed med hensyn til en handling, som er strafbar i henhold til udstedelsesstatens nationale lovgivning, dels sager der er anlagt af administrative eller judicielle myndigheder med hensyn til handlinger, der er strafbare ifølge udstedelsesstatens nationale lovgivning, fordi de udgør overtrædelse af retsreglerne, forudsat at afgørelsen kan indbringes for en domstol med kompetence navnlig i straffesager. Spørgsmålet om, hvorvidt en retssag er omfattet af definitionerne i artikel 4, vil således afhænge af udstedelsesstatens lovgivning. Det må i den forbindelse antages, at artikel 4 tilsigter både at omfatte egentlige straffelovsovertrædelser og strafbare overtrædelser af anden lovgivning (særlovgivning), når sagen er anlagt af eller for en judiciel myndighed, eller en administrativ myndigheds afgørelse kan indbringes for en judiciel myndighed.

De sager, der ifølge artikel 4 kan udstedes en bevissikringskendelse i, vil være omfattet af udtrykket ”straffesager”, jf. forslaget til § 13 a i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, samt bemærkningerne hertil, der afgrænser anvendelsesområdet for de foreslåede bestemmelser i kapitel 3a.

Bevissikringskendelsen skal ifølge artikel 1 i forslaget til rammeafgørelse være udstedt med henblik på fremskaffelse af *genstande, dokumenter og data*. Rammeafgørelsen indeholder ikke en definition af ”genstande, dokumenter og data”.

Justitsministeriet foreslår, at der anvendes begrebet ”bevismateriale” i lovforslaget, da det bevismateriale, der kan fremskaffes ved fuldbyrdelse af en europæisk bevissikringskendelse, må antages altid at ville være omfattet af udtrykkene ”genstand”, ”et dokument” eller ”data”.

Efter forslaget til rammeafgørelse er det overladt til fuldbyrdelsesstaten at vurdere, hvilke efterforskningsskridt det vil være nødvendigt at foretage for at fuldbyrde en bevissikringskendelse. Rammeafgørelsen definerer således ikke nærmere, hvilke efterforskningsskridt der kan foretages for at fuldbyrde en bevissikringskendelse, men efter artikel 3, stk. 2, må bevissikringskendelsen dog ikke forudsætte, at fuldbyrdelsesmyndigheden skal indlede en efterforskning, der indebærer bevisoptagelse i real tid, som f.eks. afhøring, legemsundersøgelse, overvågning, aflytning, kontrol med bankkonti eller analyse af eksisterende genstande, dokumenter eller data. I forslaget til bestemmelsen i § 13 b, stk. 1, i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, er anvendt de udtryk, som anvendes i retsplejeloven for de pågældende efterforskningsskridt, der ikke kan foretages for at fuldbyrde en bevissikringskendelse.

Fuldbyrdelsen af bevissikringskendelsen må efter artikel 3, stk. 2, litra e, heller ikke forudsætte fremskaffelse af kommunikationsdata, der opbevares af leverandører af en offentlig tilgængelig elektronisk kommunikationstjeneste eller et offentligt kommunikationsnet. Det bemærkes i den forbindelse, at det følger af dansk retspraksis, at allerede lagrede – dvs. historiske – teleoplysninger, hvorved forstås oplysninger om, hvilke telefoner eller andre tilsvarende kommunikationsapparater der har været sat i forbindelse med en bestemt telefon eller andet kommunikationsapparat, kan kræves udleveret efter reglerne om edition, hvis de materielle betingelser i retsplejelovens § 781 om indgreb i meddelelshemmeligheden tillige er opfyldt. Efter forslaget til § 13 b i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, vil der ikke kunne foretages indgreb i meddelelshemmeligheden for at fuldbyrde en bevissikringskendelse. Historiske teleoplysninger vil således ikke kunne kræves udleveret i medfør af reglerne om fuldbyrdelse af bevissikringskendelser.

Hvis bevismaterialet allerede var indsamlet af fuldbyrdelsesmyndigheden inden udstedelsen af bevissikringskendelsen, har udstedelsesmyndigheden krav på at få adgang til de eksisterende optagelser af aflyttede samtaler, afhøringsrapporter, DNA-prøver mv., jf. artikel 3, stk. 3, i forslaget til rammeafgørelse. Da stk. 3 efter sin ordlyd alene omhandler bevismateriale i ”fuldbyrdelsesmyndighedens” besiddelse, er det Justitsministeriets opfattelse, at forpligtelsen kun omfatter bevismateriale, som er i anklagemyndighedens – eller domstolens – besiddelse. Udstedelsesmyndigheden kan endvidere anmode om andre genstande, dokumenter eller data, som fuldbyrdelsesmyndigheden op-

dager i forbindelse med fuldbyrdelsen af kendelsen og uden yderligere efterforskning finder relevante for den retssag, som har givet anledning til udstedelsen af bevissikringskendelsen, jf. artikel 3, stk. 4a, som foreslås gennemført ved § 13 c, stk. 2, i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8. Endelig kan udstedelsesmyndigheden anmode om optagelse af forklaringer fra personer, der er til stede ved fuldbyrdelsen af bevissikringskendelsen, og ”med umiddelbar tilknytning til emnet for” bevissikringskendelsen, jf. artikel 3, stk. 4b, som foreslås gennemført ved § 13 b, stk. 2, i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8. Det vil være overladt til anklagemyndigheden at vurdere, hvorvidt afhøringer af sådanne personer vil være relevante for den straffesag, som efterforskningen vedrører.

Rammeafgørelsens udgangspunkt er, at en europæisk bevissikringskendelse, der er fremsendt i overensstemmelse med formkravene og opfylder definitionen på en bevissikringskendelse, skal anerkendes og fuldbyrdes på samme måde, som hvis anmodningen om bevismateriale kom fra en national myndighed, jf. artikel 11, stk. 1. Der henvises til den foreslåede bestemmelse i § 13 d i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8.

I det omfang lovgivningen fastsætter særlige krav for videregivelse af bevismateriale til domstole og anklagemyndigheder i andre medlemsstater i forhold til kravene for videregivelse til tilsvarende danske myndigheder, vil sådanne særlige krav derfor ikke kunne fastholdes som betingelse for videregivelse af bevismateriale for at fuldbyrde en bevissikringskendelse.

For så vidt angår videregivelse af oplysninger om DNA-profiler, som opbevares i Rigspolitiets Centrale DNA-register, skelner loven om registeret (lov nr. 434 af 31. maj 2000 med senere ændringer) mellem videregivelse til danske myndigheder og udenlandske myndigheder. Efter § 5, nr. 1, kan der til brug for identifikation af personer videregives oplysninger fra registeret til politiet, anklagemyndigheden og Justitsministeriet her i landet. Videregivelse til udenlandske domstole, samt politi- og anklagemyndigheder er derimod betinget af, at videregivelsen er til brug for offentlige straffesager, og at videregivelsen i det enkelte tilfælde findes ubetænkelig, jf. § 5, stk. 1, nr. 3. Efter Justitsministeriets opfattelse nødvendiggør gennemførelsen af rammeafgørelsen en ændring af loven om det Centrale Dna-profilregister, således at Rigspolitiet ikke skal foretage en vurdering af, om det er ubetænkeligt at videregive oplysninger til brug for fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse. Der henvises til lovforslagets § 3 og bemærkningerne hertil.

Forpligtelsen til at anerkende andre medlemsstaters bevissikringskendelser om fremskaffelse af bevismateriale indebærer endvidere, at grundlaget for kendelsen ikke kan efterprøves i fuldbyrdesstaten. Det er fastslået i artikel 6 i forslaget til rammeafgørelse, hvorefter vurderingen af, om bevismaterialet er nødvendigt og proportionalt for den pågældende straffesag kun kan foretages i udstedelsesstaten. Danske myndigheder vil derfor ikke som hidtil kunne efterprøve, om der er tilstrækkelig grund til mistanke om et strafbart forhold, om der er grund til at antage, at genstandene mv. vil tjene som bevis, og om efterforskningsskridtet i øvrigt kan anses for nødvendigt. Baggrunden herfor er, at den nødvendige prøvelse er foretaget i den stat, der har truffet afgørelsen.

Fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse vil dog kunne afslås af en række andre grunde, som fremgår af artikel 15 i forslaget til rammeafgørelse. De i artikel 15 anførte *afslagsgrunde* er udtømmende. Fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse vil derfor ikke kunne afslås, hvis betingelserne for fuldbyrdelse er opfyldt, og der ikke foreligger en af de afslagsgrunde, som er medtaget i artikel 15.

Det er dog forudsat i rammeafgørelsen, jf. præambelens 19. betragtning, at medlemsstaterne altid skal respektere de grundlæggende rettigheder og grundlæggende retsprincipper, jf. artikel 6 i Traktaten om Den Europæiske Union. Intet i rammeafgørelsen må fortolkes som et forbud mod at nægte at fuldbyrde en bevissikringskendelse, hvis der er objektive grunde til at formode, at bevissikringskendelsen er udstedt med det formål at straffe en person på grund af den pågældendes køn, race, religion, etniske baggrund, nationalitet, sprog, politiske overbevisning eller seksuelle orientering, eller at den pågældendes situation kan blive skadet af en af disse grunde. Tilsvarende præambelbetragtninger i de øvrige rammeafgørelser om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af strafferetlige afgørelser er gennemført som udtrykkelige afslagsgrunde i loven om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser. Dette lovforslag indeholder således også en bestemmelse herom i den foreslåede § 13 f, nr. 4, i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8.

Af præambelens 20. betragtning fremgår endvidere, at rammeafgørelsen ikke er til hinder for, at medlemsstaterne anvender deres egne forfatningsmæssige bestemmelser om retten til en retfærdig rettergang, foreningsfrihed, pressefrihed og ytringsfrihed i andre medier. Som også forudsat ved gennemførelsen af indefrysningssammenfatningen forudsættes det, at domstolene foretager en intensiv kontrol i sager om fuldbyrdelse af kendelser om bevissikringskridt vedrørende skrifter eller andre ytringer beregnet til offentliggørelse, og i den forbindelse bl.a. vurderer, om fuldbyrdelsen vil være forenelig med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10 om ytringsfrihed.

Da afslagsgrundene i artikel 15 er fakultative, er det overladt til medlemsstaterne, dels om de overhovedet vil gøre brug af de pågældende afslagsgrunde, dels om de i givet fald vil udforme gennemførelsesbestemmelser som ufravigelige bestemmelser.

Justitsministeriet foreslår, at samtlige afslagsgrunde medtages i loven, jf. forslagene til §§ 13 e - 13 h.

Afslagsgrundene i forslaget til § 13 f og § 13 g, stk. 1, foreslås at være ufravigelige, mens afslagsgrundene i forslagene til § 13 e, stk. 2, § 13 g, stk. 2 og 3, og § 13 h foreslås at være fakultative. De enkelte afslagsgrunde gennemgås nedenfor i pkt. 3.2.1 – 3.2.8.

3.2.1. Dobbelt strafbarhed og positiv-listen

Efter artikel 15, stk. 2, litra aa, og artikel 16, stk. 3, 1. led, i forslaget til rammeafgørelse kan fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse, der forudsætter ransagning eller beslaglæggelse (som defineret i artikel 2, litra dd), afslås, hvis kendelsen vedrører en handling, der ikke udgør en lovover-

trædelse i henhold til fuldbyrdelsesstatens nationale lovgivning og ikke er omfattet af artikel 16, stk. 2 (positiv-listen).

For at kunne stille et krav om dobbelt strafbarhed er det således en betingelse, at fuldbyrdelsen vil forudsætte "ransagning eller beslaglæggelse". Da disse betegnelser ifølge artikel 2, litra dd, omfatter "alle foranstaltninger i henhold til strafferetsplejen, hvorved en juridisk eller fysisk person med lovlig tvang kan pålægges at fremskaffe eller medvirke til at fremskaffe genstande, dokumenter og data, og som kan tvangsfuldbyrdes uden en sådan persons samtykke, hvis de ikke efterkommes, eller kan give anledning til en sanktion", vil kravet om dobbelt strafbarhed efter Justitsministeriets opfattelse kunne stilles ved alle de former for tvangsindgreb, som lovligt kan foretages for at fuldbyrde en bevissikringskendelse. Efter artikel 3, stk. 2, må fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse dog ikke forudsætte en række efterforskningsskridt, der kendetegnes ved, at beviset først "kommer til eksistens" ved efterforskningsskridtet. Som anført ovenfor foreslås denne bestemmelsen gennemført i § 13 b i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, hvorefter der bl.a. ikke kan foretages afhøringer, indgreb i meddelelshemmeligheden, observation, dataaflysning eller legemsindgreb for at fuldbyrde en bevissikringskendelse. Efter Justitsministeriets opfattelse er de tvangsindgreb, som lovligt kan foretages her i landet for at fuldbyrde en bevissikringskendelse, derfor begrænset til ransagning, beslaglæggelse og edition.

Et krav om dobbelt strafbarhed kan ikke stilles, hvis handlingen er omfattet af de i artikel 16, stk. 2, oplyste lovovertrædelser (positiv-listen), og lovovertrædelsen kan medføre frihedsstraf inden for en strafferamme på mindst tre år i udstedelsesstaten. Ifølge artikel 16, stk. 2, afhænger spørgsmålet om, hvorvidt en konkret lovovertrædelse skal anses for omfattet af listen, af lovovertrædelsens definition i udstedelsesstaten. Det vil derfor være uden betydning, om en tilsvarende lovovertrædelse i dansk lovgivning afgrænses på en anden måde eller er beskrevet med andre ord. De lovovertrædelser, der er omfattet af positiv-listen, vil dog normalt være strafbare i alle medlemsstater.

Som anført ovenfor under beskrivelsen af rammeafgørelsens indhold svarer listen til den positiv-liste, som anvendes i rammeafgørelsen af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre mv., i rammeafgørelsen af 22. juli 2003 om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale og i rammeafgørelsen af 6. oktober 2006 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på afgørelser om konfiskation. En række af lovovertrædelserne er omfattet af EU-retlige instrumenter, der forpligter medlemsstaterne til at kriminalisere nærmere opregnede strafbare handlinger. Rådet har i en erklæring i tilknytning til rammeafgørelsen af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre mv. tilkendegivet, at Rådet i overensstemmelse med artikel 31, litra e, i Traktaten om Den Europæiske Union vil fortsætte arbejdet med den indbyrdes tilnærmelse af definitionerne af de lovovertrædelser, der er omfattet af positiv-listen i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre mv., med henblik på at opnå den samme retlige forståelse blandt medlemsstaterne. Rådserklæringen indeholder i øvrigt præciserende forklaringer, som nærmere afgrænser, hvad der skal forstås ved bl.a. sabotage, pengeafpresning, racisme og fremmedhad.

Positiv-listen er gengivet i forslaget til § 13 e, stk. 1, i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, hvorefter en bevissikringskendelse kan fuldbyrdes, selv om den handling, som efterforskes, ikke er strafbar efter dansk ret, hvis handlingen er omfattet af positiv-listen og kan straffes med fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning i mindst 3 år efter lovgivningen i udstedelsesstaten. Bestemmelsen er udformet, så den svarer til de gældende bestemmelser i § 6 og § 32 vedrørende henholdsvis fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser og fuldbyrdelse af afgørelser om konfiskation.

Kravet om dobbelt strafbarhed har længe været et grundlæggende princip i dansk strafferet, og lovforslaget bør efter Justitsministeriets opfattelse udformes således, at muligheden for at stille krav om dobbelt strafbarhed udnyttes i videst muligt omfang. Lovforslaget indeholder derfor et forslag til § 13 e, stk. 2, i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, og bemærkningerne hertil, hvorefter fuldbyrdelse af bevissikringskendelser vedrørende handlinger ”uden for” positiv-listen, skal afslås, hvis fuldbyrdelsen forudsætter ransagning, beslaglæggelse eller edition, og de pågældende handlinger, som efterforskningen vedrører, ikke er strafbare efter dansk ret.

3.2.2. Formkrav og -mangler

Efter artikel 5, stk. 1, i forslaget til rammeafgørelse skal en europæisk bevissikringskendelse udstedes under anvendelse af den formular, der er optrykt i bilag I til rammeafgørelsen, og som medtages som bilag til loven. Bevissikringskendelsen skal endvidere udfærdiges på eller oversættes til et eller flere af de officielle sprog i fuldbyrdelsesstaten, medmindre den pågældende medlemsstat har erklæret ved gennemførelsen af rammeafgørelsen eller senere, at den accepterer kendelser på et eller flere andre officielle sprog, der anvendes af de Europæiske Fællesskabers institutioner.

Justitsministeriet foreslår, at § 48 i loven ændres, således at det udtrykkeligt fremgår, at en bevissikringskendelse skal være udformet i overensstemmelse med den relevante formular og være affattet på dansk, jf. lovforslagets § 1, nr. 13.

Efter rammeafgørelsens artikel 15, stk. 2, litra f, kan fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse afslås, hvis den formular, der skal anvendes ved udstedelse af en bevissikringskendelse, er ufuldstændig eller åbenlyst ukorrekt og ikke er blevet suppleret eller rettet inden for en rimelig frist, som fastsættes af fuldbyrdelsesstaten. Denne afslagsgrund foreslås gennemført med forslaget til § 13 f, nr. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, og bemærkningerne hertil.

3.2.3. Vidneudelukkelse og -fritagelse samt immunitet

Det fremgår af rammeafgørelsens artikel 15, stk. 2, litra b, at fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse kan afslås, hvis der i henhold til fuldbyrdelsesstatens lovgivning foreligger en immunitet eller et privilegium, der gør det umuligt at fuldbyrde bevissikringskendelsen.

For så vidt angår immunitet følger det af straffelovens § 12, at de almindelige jurisdiktionsregler begrænses ved de i folkeretten anerkendte undtagelser. Disse undtagelser omfatter bl.a. Wienerkonventionen af 18. april 1961 om diplomatiske forbindelser samt regler om immunitet for ansatte ved internationale institutioner (diplomatisk immunitet). Immunitet kan endvidere følge af andre bestemmelser, som f.eks. grundlovens § 57, 2. pkt., hvorefter medlemmer af Folketinget ikke uden dettes samtykke kan drages til ansvar for deres ytringer i tinget.

Efter de gældende regler i retsplejeloven er der endvidere særlige begrænsninger i muligheden for at anvende tvangsindgreb over for præster, læger, forsvarere og advokater, når det pågældende tvangsindgreb angår materiale, som er kommet til de pågældendes besiddelse ved udøvelsen af deres virksomhed jf. bl.a. retsplejelovens § 794, stk. 3, § 795, stk. 2, § 802, stk. 4, § 803, stk. 2, og § 804, stk. 4. Disse persongrupper er samtidig som udgangspunkt afskåret fra at afgive forklaring i retten om det, som er kommet til deres kundskab ved udøvelsen af deres virksomhed, jf. retsplejelovens § 170, stk. 1. Begrænsningerne er motiveret i ønsket om at beskytte det særlige tillidsforhold, der er knyttet til de pågældende persongruppers funktion.

Tilsvarende er journalister, redaktører mv. fritaget for at afgive vidneforklaring om en kildes identitet (kildebeskyttelse), jf. retsplejelovens § 172, og der kan selvsagt af samme grund ikke indhentes oplysninger herom gennem strafprocessuelle tvangsindgreb.

Efter retsplejelovens § 804, stk. 4, jf. § 171, kan der heller ikke meddeles pålæg om edition til en sigtets nærtstående, hvis der derved vil fremkomme oplysning om forhold, som vedkommende ville være fritaget for at afgive forklaring om som vidne. Bestemmelsen er en konsekvens af, at en sigtets nærtstående ikke kan forpligtes til at afgive forklaring, der kan belaste den sigtede. Tilsvarende kan der heller ikke meddeles pålæg til tjenestemænd eller andre, der handler i offentligt eller et dermed ligestillet hverv uden samtykke af vedkommende myndighed, jf. § 169, medmindre retten bestemmer, at hensynet til hemmeligholdelsen bør vige for hensynet til sagens oplysning.

De ovennævnte afslagsgrunde foreslås indsat som § 13 f, nr. 2 og 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, og bemærkningerne hertil.

De tungtvejende grunde, der ligger bag reglerne om henholdsvis vidneudelukkelse og immunitet bør endvidere efter Justitsministeriets opfattelse føre til, at disse afslagsgrunde bør være obligatoriske, således at fuldbyrdelse i disse tilfælde skal afslås.

3.2.4. Efterforskningskridtet ville ikke kunne gennemføres i en tilsvarende national sag

Efter artikel 15, stk. 2, litra aaa, i forslaget til rammeafgørelse kan fuldbyrdelse af en europæisk bevissikringskendelse afslås, hvis det ikke er muligt at fuldbyrde kendelsen ved hjælp af nogen af de foranstaltninger, som fuldbyrdelsesstaten har adgang til. Artikel 15, stk. 2, litra aaa, henviser til artikel 11, stk. 1b, 1. led, hvoraf det fremgår, at alle foranstaltninger, der ville være adgang til i en tilsvarende national sag i fuldbyrdelsesstaten, som minimum også skal kunne benyttes med henblik

på fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse. Af artiklens 2. led fremgår, at der skal være adgang til foranstaltninger, herunder ransagning og beslaglæggelse (som defineret i artikel 2, litra dd), når en bevissikringskendelse vedrører en af de lovovertrædelser, der er omfattet af positiv-listen i artikel 16, stk. 2, og som efter lovgivningen i udstedelsesstaten kan straffes med fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning i mindst 3 år.

Som anført ovenfor, følger det af forpligtelsen til at anerkende andre medlemsstaters bevissikringskendelser om fremskaffelse af bevismateriale, at grundlaget for kendelsen ikke kan efterprøves i fuldbyrdelsesstaten. Ifølge artikel 6 i forslaget til rammeafgørelse kan vurderingen af, om bevismaterialet er nødvendigt og proportionalt for den pågældende straffesag således kun foretages i udstedelsesstaten. Da mistankekravet og det konkrete behov for at anvende netop det pågældende tvangsindgreb således ikke kan efterprøves, giver artikel 15 ikke mulighed for at afslå fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse, fordi mistankekravet eller nødvendighedskravet ikke ville være opfyldt i en tilsvarende dansk sag.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil manglende opfyldelse af det såkaldte kriminalitetskrav (dvs. betingelsen om, at den efterforskede kriminalitet skal være af en vis grovhed, stigende med intensiteten af det pågældende tvangsindgreb, f.eks. i form af et krav til strafferammen) eller andre objektivt konstaterbare betingelser for at anvende et tvangsindgreb kunne begrunde et afslag efter artikel 15, stk. 2, litra aaa, hvis foretagelse af tvangsindgrebet ville være nødvendigt for at fuldbyrde bevissikringskendelsen. Som eksempel kan der efter retsplejelovens § 795, stk. 1, nr. 1, kun foretages ransagning hos en person, der ikke er mistænkt, hvis den lovovertrædelse, der efterforskes, kan medføre fængselsstraf efter loven.

Fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse vedrørende en lovovertrædelse, der er omfattet af positiv-listen og kan straffes med fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning i mindst 3 år efter lovgivningen i udstedelsesstaten, vil dog ikke kunne afslås under henvisning til, at kriminalitetskravet ikke ville være opfyldt i en tilsvarende dansk sag.

Det skyldes, at der ifølge artikel 11, stk. 1b, 2. led, bl.a. skal være adgang til ”ransagning og beslaglæggelse”, der er defineret i artikel 2, litra dd, ved fuldbyrdelse af bevissikringskendelser vedrørende lovovertrædelser på positiv-listen, som kan straffes med fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning i mindst 3 år efter lovgivningen i udstedelsesstaten. Som anført ovenfor i pkt. 3.2.1 omfatter definitionen i artikel 2, litra dd, af ”ransagning eller beslaglæggelse” efter Justitsministeriets opfattelse også edition.

Som anført ovenfor i pkt. 2 er rammeafgørelsens anvendelsesområde afgrænset negativt i forhold til, hvilke efterforskningsskridt udstedelsesmyndigheden kan forudsætte, at fuldbyrdelsesstaten gennemfører for at fuldbyrde en bevissikringskendelse. Det kan derfor ikke udelukkes, at det vil kunne forekomme, at udstedelsesstaten forudsætter anvendelse af et efterforskningsskridt, der ikke anvendes her i landet. I så fald skal der meddeles afslag efter bestemmelsen.

Justitsministeriet foreslår denne afslagsgrund indføjet som § 13 f, nr. 5, i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8.

3.2.5. Manglende bekræftelse af rette myndighed

Det fremgår af artikel 11, stk. 2, i forslaget til rammeafgørelse, at fuldbyrdelsesmyndigheden kan beslutte, at der i den pågældende sag ikke må foretages ”ransøgning eller beslaglæggelse” med henblik på fuldbyrdelse af den europæiske bevissikringskendelse, hvis udstedelsesmyndigheden hverken er dommer, domstol, undersøgelsesdommer eller offentlig anklager, og bevissikringskendelsen ikke er blevet bekræftet af en af de nævnte myndigheder i udstedelsesstaten. Efter artikel 15, stk. 2, litra bb, kan fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse afslås, hvis kendelsen i et af de tilfælde, der er omhandlet i artikel 11, stk. 2 eller 3, ikke er blevet bekræftet.

Da rammeafgørelsen indebærer, at danske domstole ikke vil kunne efterprøve grundlaget for en bevissikringskendelse om fremskaffelse af bevismateriale, er det Justitsministeriets opfattelse, at bevissikringskendelsen skal være udstedt eller efterprøvet (bekræftet) af en domstol, en dommer eller en offentlig anklager i udstedelsesstaten.

Justitsministeriet har derfor indsat en afslagsgrund svarende til artikel 15, stk. 2, litra bb, i forslaget til § 13 f, nr. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, samt bemærkningerne hertil. Udstedelsesstaten skal dog høres, inden der meddeles afslag efter bestemmelsen, med henblik på, at bevissikringskendelsen kan bekræftes af en dommer, domstol eller offentlig anklager, jf. forslaget til § 13 i, samt bemærkningerne hertil.

3.2.6. Dobbelt retsforfølgning (*ne bis in idem*)

Det følger af artikel 15, stk. 2, litra a, i forslaget til rammeafgørelse, at fuldbyrdelse kan afslås, hvis dette vil være i strid med princippet om forbud mod dobbelt retsforfølgning (*ne bis in idem*). Princippet er ikke nærmere defineret i rammeafgørelsen, og de nærmere betingelser må derfor fastlægges i national ret.

Princippet om forbud mod dobbelt retsforfølgning er et grundlæggende princip i dansk strafferet og indebærer i hovedtræk, at ingen i en straffesag på ny må kunne stilles for en domstol eller dømmes for en lovovertrædelse, for hvilken den pågældende allerede er blevet endeligt frikendt eller domfældt, medmindre sagen kan genoptages, fordi der foreligger bevis for nye eller nyopdagede kendsgerninger, eller såfremt der i den tidligere rettergang er begået en grundlæggende fejl, som kunne påvirke sagens udfald. For så vidt angår sager, hvor der er afsagt en straffedom i udlandet for den samme handling, som påtænkes retsforfulgt her i landet, fremgår princippet af straffelovens § 10 a.

I forbindelse med ratifikationen af retshjælpskonventionen fra 1959 tog Danmark forbehold for at kunne afslå retshjælpsanmodninger, hvis der i Danmark eller i et tredjeland er indledt retsforfølgning vedrørende de forhold, som anmodningen omhandler, og den pågældende i Danmark eller i et tredjeland er blevet endeligt dømt eller frifundet for de forhold, som anmodningen omhandler, eller hvis myndighederne i Danmark eller i et tredjeland har besluttet at opgive eller afbryde retsforfølgningen.

Ved gennemførelsen af de tilsvarende bestemmelser om dobbelt retsforfølgning i indefrysningssammenhæng er der skelnet mellem, om den pågældende tidligere er blevet dømt for forholdet her i landet, i en anden medlemsstat eller i en stat uden for Den Europæiske Union. Hvis en beslaglæggelseskendelse vedrører samme forhold, som den pågældende er dømt eller frifundet for her i landet eller i en anden medlemsstat end udstedelsesstaten, *skal* fuldbyrdelsen således afslås efter den gældende bestemmelse i § 7, stk. 2, hvorimod fuldbyrdelsen *kan* afslås, hvis den pågældende er dømt eller frifundet for forholdet i en stat uden for Den Europæiske Union, jf. § 8. Denne sondring er i overensstemmelse med rammeafgørelsen af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre mv., som er gennemført ved udleveringslovens bestemmelser om udlevering af mistænkte til retsforfølgning i stater i Den Europæiske Union. Der er således parallelitet mellem de to regelsæt.

Forslaget til § 13 g i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, og bemærkningerne hertil, følger samme model som de ovenfor refererede bestemmelser om dobbelt retsforfølgning.

I § 13 g, stk. 1, foreslås det således, at afslag på fuldbyrdelse gøres obligatorisk, hvis bevissikringskendelsen vedrører samme forhold, som den pågældende er dømt eller frifundet for her i landet eller i en anden medlemsstat end udstedelsesstaten. I sidstnævnte tilfælde kan fuldbyrdelse dog kun afslås, hvis dommen er blevet fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter lovgivningen i domsstaten. Fuldbyrdelsen vil således ikke kunne afslås under henvisning til, at den pågældende allerede er dømt, hvis der på grund af myndighedernes passivitet i domsstaten ikke tages sædvanlige skridt med henblik på fuldbyrdelse af dommen. Skyldes passiviteten den almindelige sagsbehandlingstid i domsstaten, vil fuldbyrdelsen af bevissikringskendelsen derimod kunne afslås.

Det foreslås tillige, at fuldbyrdelse skal afslås, hvis tiltale er frafaldet her i landet, og betingelserne for omgørelse ikke er opfyldt.

Efter forslaget til § 13 g, stk. 2, *kan* fuldbyrdelse afslås, hvis den pågældende er dømt eller frifundet for handlingen i en stat uden for Den Europæiske Union. Hvis den pågældende er dømt, kan fuldbyrdelse også i disse sager kun afslås, hvis den tidligere dom er blevet fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter lovgivningen i domsstaten, jf. bemærkningerne herom ovenfor. Bestemmelsen medfører, at en anmodning om beslaglæggelse vil kunne afslås, hvis den, som efterforskningen vedrører, f.eks. allerede er frifundet i Island for det samme forhold.

Med forslaget til § 13 g, stk. 3, kan fuldbyrdelse endvidere afslås, hvis påtale er endeligt opgivet her i landet. Det er ikke givet, at en anmodning om fuldbyrdelse skal afslås, alene fordi der forelig-

ger en påtaleopgivelse. De hensyn, der kan begrunde en sådan afslagsgrund, gør sig f.eks. ikke gældende, hvis påtaleopgivelse er meddelt, fordi handlingen ikke kan retsforfølges i Danmark, men i stedet må forfølges i den medlemsstat, der nu anmoder at få foretaget bevissikring her i landet.

3.2.7. Jurisdiktion - handlinger begået helt eller delvist i Danmark mv.

Efter artikel 15, stk. 2, litra c, i forslaget til rammeafgørelse kan fuldbyrdesstaten afslå at anerkende eller fuldbyrde en europæisk bevissikringskendelse, hvis bevissikringskendelsen vedrører lovovertrædelser, som i henhold til fuldbyrdesstatens lovgivning betragtes som begået helt eller for en stor eller væsentlig dels vedkommende på denne stats territorium eller på et sted, der ligestilles hermed, eller er begået uden for udstedelsesstatens territorium, og fuldbyrdesstatens lovgivning ikke hjemler retsforfølgning for sådanne lovovertrædelser, når de er begået uden for fuldbyrdesstatens område.

For så vidt angår bevissikringskendelser, der vedrører lovovertrædelser, som delvist er begået på fuldbyrdesstatens territorium eller på et sted, der ligestilles hermed, kan fuldbyrdelse kun afslås under ekstraordinære omstændigheder og efter en konkret vurdering, hvor der skal lægges vægt på, om en større eller væsentlig del af den pågældende lovovertrædelse har fundet sted i udstedelsesstaten, og om det ville være nødvendigt at foretage ransagning, beslaglæggelse eller edition, som led i fuldbyrdelsen af bevissikringskendelsen, jf. artikel 15, stk. 2b, i forslaget til rammeafgørelse. Efter Justitsministeriets opfattelse vil der som alt overvejende hovedregel foreligge sådanne ekstraordinære omstændigheder, hvis kendelsen vedrører en handling, som er begået delvist på dansk territorium eller et sted som ligestilles hermed, og som ikke er strafbar efter dansk ret, uanset om den pågældende handling er omfattet af positiv-listen eller ej. Hvis fuldbyrdelsen af kendelsen vil kræve anvendelse af tvangsindgreb, forudsættes det derfor, at fuldbyrdelse afslås.

Hvis den udstedende medlemsstat foretager retsforfølgning af handlinger, der er begået uden for den pågældende medlemsstats eget territorium, og danske myndigheder ikke i en tilsvarende situation ville kunne retsforfølge den pågældende for lovovertrædelsen efter reglerne i straffelovens §§ 6-9, vil afgørelsen af, om fuldbyrdelse skal afslås, bero på en konkret vurdering af grundlaget for udøvelsen af ekterritorial kompetence.

Der henvises til forslaget til § 13 h, nr. 1, i loven, jf. forslagets § 1, nr. 8 og bemærkningerne her til.

3.2.8. Hensynet til den nationale sikkerhed, efterretningsoplysninger mv.

Det følger af artikel 15, stk. 2, litra e, i forslaget til rammeafgørelse, at fuldbyrdelse af en europæisk bevissikringskendelse kan afslås, hvis fuldbyrdelsen i et specifikt tilfælde vil skade vigtige

nationale sikkerhedsinteresser, bringe informationskilden i fare, eller medføre anvendelse af klassificerede oplysninger vedrørende specifikke efterretningsaktiviteter.

Loven indeholder ikke bestemmelser svarende til rammeafgørelsens artikel 15, stk. 2, litra e, i forvejen, da loven hidtil har været begrænset til at vedrøre beslaglæggelse (indefrysning) af bevismateriale og ikke regulerer spørgsmålet om overførelse af det beslaglagte bevismateriale til andre medlemsstater. Spørgsmålet om overførelse af bevismateriale reguleres efter de gældende retshjælpskonventioner, der indeholder en tilsvarende hjemmel for at afslå retshjælp, som er medtaget i rammeafgørelsens artikel 15, stk. 2, litra e.

Med rammeafgørelsen om den europæiske bevissikringskendelse forpligtes medlemsstaterne til at overføre bevismateriale til andre medlemsstater. Justitsministeriet foreslår på den baggrund indsættelse af en bestemmelse svarende til rammeafgørelsens artikel 15, stk. 2, litra e, i loven, jf. forslaget til § 13 h, nr. 2, samt lovforslagets § 1, nr. 8.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 10 b i forslaget til rammeafgørelse, at denne afvisningsgrund kun kan anvendes, når og i det omfang genstande, dokumenter eller data af sådanne grunde ikke vil blive anvendt som beviser i en tilsvarende national sag. Afslagsgrunden er på den baggrund udformet som en fakultativ afslagsgrund, og det vil herefter være op til de danske myndigheder at vurdere, om de pågældende oplysninger vil kunne forventes anvendt i en tilsvarende dansk sag.

3.3. Behandling af sager om fuldbyrdelse af en europæisk bevissikringskendelse

Det tredje afsnit i forslaget til rammeafgørelsen indeholder nærmere regler om procedurene ved fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse, herunder vedrørende frister, udsættelse, den sigtedes eller tiltaltes rettigheder, personoplysninger mv.

Disse regler foreslås fortrinsvis gennemført ved en ændring af de formelle krav i lovens § 48 og de proceduremæssige bestemmelser i kapitel 11. Ændringerne vil bl.a. medføre, at sager om europæiske bevissikringskendelser skal behandles efter de gældende regler om domstolskontrol mv. i loven.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 13-23, samt bemærkningerne hertil.

3.3.1. Den kompetente myndighed

Efter artikel 2a i forslaget til rammeafgørelse skal hver medlemsstat udpege en eller flere myndigheder, der har kompetence til at behandle anmodninger om fuldbyrdelse af europæiske bevissikringskendelser. Rammeafgørelsen stiller herudover ikke særlige krav til fuldbyrdelsesmyndigheden.

Efter de gældende regler i § 49, stk. 1, træffes afgørelser om fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser af retten på begæring af anklagemyndigheden, medmindre anklagemyndigheden finder, at fuldbyrdelse bør afslås. Afgørelsen om afslag træffes i så fald af justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil.

Efter stk. 2 indbringes sagen af anklagemyndigheden for byretten på det sted, hvortil sagen har tilknytning, dvs. hvor bevismaterialet befinder sig, eller hvor den, som materialet angår, bor.

Som nævnt ovenfor i lovforslagets afsnit II, pkt. 2, omfatter den europæiske bevissikringskendelse bevismateriale, som kan tilvejebringes ved ransagning, beslaglæggelse eller edition. Justitsministeriet er af den opfattelse, at hensynet til retssikkerheden taler for, at ingen her i landet udsættes for et straffeprocessuelt tvangsindgreb, uden at indgrebets lovlighed som udgangspunkt først er prøvet af en (dansk) domstol. Fuldbyrdelse af et efterforskningskridt, såsom ransagning af et privat hjem, kan have stor betydning for den, som indgrebet retter sig imod. Det fremgår endvidere af grundlovens § 72, at husundersøgelse, beslaglæggelse og undersøgelse af breve og andre papirer samt brud på post-, telegraf- og telefonhemmeligheden, hvor ingen lov hjemler en særegen undtagelse, alene må ske efter en retskendelse.

Justitsministeriet finder således, at den nuværende ordning for fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser også bør anvendes ved fuldbyrdelse af bevissikringskendelser, og det foreslås derfor, at domstolene og anklagemyndigheden, det vil sige politidirektørerne, statsadvokaterne, Rigsadvokaten og Justitsministeriet, udpeges som de kompetente myndigheder i Danmark for så vidt angår fuldbyrdelse af europæiske bevissikringskendelser. Justitsministeriet har derfor til hensigt at underrette Rådets Generalsekretariat herom.

Efter rammeafgørelsens artikel 3, stk. 3, kan en europæisk fuldbyrdelse imidlertid tillige omfatte resultatet af andre tvangsindgreb end ransagning, beslaglæggelse eller edition, når bevismaterialet er i fuldbyrdelsesmyndighedens besiddelse før udstedelsen af kendelsen. Hvis materialet er indhentet ved hjælp af et forudgående tvangsindgreb, vil dette kun kunne være sket under iagttagelse af retsplejelovens almindelige regler for tvangsindgreb, herunder om domstolskontrol, og der er derfor ikke behov for at indføre særlige regler om domstolskontrol ved en efterfølgende videregivelse af materialet til myndighederne i en anden medlemsstat. I den forbindelse bemærkes også, at der heller ikke efter hidtidig praksis sker en forelæggelse for domstolene i forbindelse med videregivelse af materiale til andre lande som led i retshjælpssamarbejde, når det pågældende materiale allerede er i vedkommende danske myndigheds besiddelse.

Der foreslås på den baggrund indsat et nyt stykke i § 49 (stk. 2), der indebærer, at det vil være anklagemyndigheden, der skal træffe afgørelse om fuldbyrdelse eller afslag, hvis det bevismateriale, som bevissikringskendelsen omhandler, allerede er i anklagemyndighedens besiddelse eller ville kunne tilvejebringes af anklagemyndigheden uden retskendelse til brug for en tilsvarende dansk straffesag. Uanset, om anklagemyndigheden måtte finde grundlag for at meddele afslag eller gennemføre fuldbyrdelse af en europæisk bevissikringskendelse i disse tilfælde, skal sagen således hverken forelægges retten eller Justitsministeriet, inden afslag kan meddeles, eller fuldbyrdelse kan gennemføres.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 15, samt bemærkningerne hertil.

3.3.2. Fremgangsmåden ved fuldbyrdelse, frister mv.

Som nævnt ovenfor er det Justitsministeriets opfattelse, at det på samme måde som ved EU-beslaglæggelseskendelser bør være domstolene, der træffer afgørelse om fuldbyrdelse af europæiske bevissikringskendelser, når fuldbyrdelsen vil indebære tvangsindgreb. Efter lovforslaget træffes afgørelse om fuldbyrdelse af bevissikringskendelser derfor af retten på anklagemyndighedens begæring. Retten skal i den forbindelse primært påse, om betingelserne for fuldbyrdelse af bevissikringskendelsen er opfyldt. Grundlaget for afgørelsen i udstedelsesstaten kan derimod ikke efterprøves. Det svarer til den nuværende ordning for fuldbyrdelse af EU-beslaglæggelseskendelser.

Det følger endvidere af forslaget til § 49, stk. 2 og 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 15, at afgørelser om fuldbyrdelse af bevissikringskendelser kan træffes af anklagemyndigheden, i det omfang kendelsen vedrører bevismateriale, som anklagemyndigheden allerede er i besiddelse af eller ville kunne tilvejebringe uden retskendelse til brug for en tilsvarende dansk straffesag, og at afslag skal træffes af Justitsministeriet eller den, der bemyndiges dertil, hvis anklagemyndigheden inden forelæggelse for retten konstaterer, at en anmodning om fuldbyrdelse bør afslås.

Når anklagemyndigheden modtager en anmodning om fuldbyrdelse af en europæisk bevissikringskendelse, skal anklagemyndigheden således undersøge, om betingelserne for fuldbyrdelse umiddelbart synes at være opfyldt. I så fald indbringes anmodningen for retten, hvis tilvejebringelse af bevismaterialet vil indebære et tvangsindgreb (ransagning, beslaglæggelse eller edition). Hvis anklagemyndigheden finder, at en eller flere betingelser ikke er opfyldt, og dette ikke findes på formålstjenlig vis at kunne afhjælpes ved udsættelse og høring af udstedelsesstaten, skal sagen ikke indbringes for retten. I disse tilfælde sendes anmodningen med indstilling om afslag i stedet til Justitsministeriet, der herefter træffer den endelige afgørelse. Hvis Justitsministeriet ikke finder, at fuldbyrdelse skal afslås, returneres sagen til anklagemyndigheden med henblik på indbringelse for retten.

Forslaget til rammeafgørelse indeholder nærmere bestemmelser om tidsfrister for fuldbyrdelsen af bevissikringskendelser i artikel 17. Enhver beslutning om at afvise anerkendelse eller fuldbyrdel-

se af en kendelse træffes så hurtigt som muligt og senest 30 dage efter, at den kompetente fuldbyrdelsesmyndighed har modtaget den europæiske bevissikringskendelse, jf. artikel 17, stk. 2. Selve fuldbyrdelsen skal endvidere søges tilendebragt senest 60 dage efter kendelsen er modtaget, jf. artikel 17, stk. 3. Hvis fristerne ikke kan overholdes, skal fuldbyrdelsesmyndigheden underrette udstedelsesstaten.

Fristen for at træffe en afgørelse foreslås indsat i § 49, stk. 2 og 4, der vedrører anklagemyndighedens og Justitsministeriets kompetence til at træffe afgørelser.

For så vidt angår sagsbehandlingen ved retten indeholder loven regler om frister for fuldbyrdelse af EU-beslaglæggelseskendelser i § 50. Med lovforslaget foreslås det, at rammeafgørelsens frister for henholdsvis afslag og fuldbyrdelse af den europæiske bevissikringskendelse indføres i § 50, stk. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 20.

Justitsministeriet forudsætter herudover, at anklagemyndigheden fremmer sagen med kortest mulig sagsbehandlingstid, hvis det fremgår af kendelsen, at fuldbyrdelse bør foretages så hurtigt som muligt. Anklagemyndigheden bør i den forbindelse være opmærksom på, at der også for fuldbyrdelse af europæiske bevissikringskendelser kan foretages bevissikringskridt uden forudgående retskendelse, hvor øjemedet med bevissikringen ellers ville forspildes, jf. bemærkningerne straks nedenfor og lovforslagets § 1, nr. 23, samt bemærkningerne dertil.

Forslaget til rammeafgørelse indeholder ikke nærmere regler for fremgangsmåden ved selve fuldbyrdelsen, og fremgangsmåden skal derfor som udgangspunkt fastlægges i national ret, jf. artikel 11, stk. 1a. Det fremgår dog af artikel 11, stk. 1b, at fuldbyrdelsesmyndigheden til brug for fuldbyrdelsen af en europæisk bevissikringskendelse skal have adgang til alle de foranstaltninger, der ville være adgang til i en tilsvarende national sag i fuldbyrdelsesstaten. Herudover skal fuldbyrdelsesmyndigheden som minimum have adgang til at kunne foretage ransagning eller beslaglæggelse (som defineret i artikel 2, litra dd), når kendelsen vedrører lovovertrædelser på positiv-listen i artikel 16, stk. 2.

Justitsministeriet finder, at fuldbyrdelsen af bevissikringskendelser bør ske i overensstemmelse med de danske procesregler for de enkelte tvangsindgreb, idet de danske procesregler i vidt omfang er udtryk for en balanceret afvejning af hensynet til efterforskningen på den ene side, og hensynet til den involverede person på den anden.

Det foreslås på den baggrund i lovforslagets § 1, nr. 21, at retsplejelovens almindelige regler om fremgangsmåden ved foretagelse af et givent efterforskningskridt skal finde anvendelse, i det omfang fuldbyrdelsen af en europæisk bevissikringskendelse indebærer gennemførelse af et sådan skridt.

Retsplejelovens kapitel om ransagning indeholder detaljerede regler (§§ 798-799) for fremgangsmåden ved ransagning, herunder bl.a. om adgangen for ejeren af det ransagede til at være til stede og adgangen til at lade vidner overvære ransagningen. Det følger samtidig eksempelvis af

§ 798, stk. 1, at ransagning skal ske så skånsomt, som omstændighederne tillader, herunder så vidt muligt uden at forårsage ødelæggelse eller beskadigelse.

Retsplejelovens indeholder på tilsvarende vis en række regler om fremgangsmåden ved gennemførelse af beslaglæggelse eller edition. Politiet iværksætter bl.a. beslaglæggelsen, og sørger for at en editionskendelse opfyldes jf. retsplejelovens § 807, stk. 1 og 2. Politiet skal forevise retskendelsen. For beslaglæggelser, ”hvor øjemedet ellers ville forspildes”, vejleder politiet den pågældende om adgangen til at få spørgsmålet indbragt for retten, jf. retsplejelovens § 807, stk. 1, 3. pkt.

Derudover vil der også kunne beskikkes en forsvarer i medfør af den gældende bestemmelse i § 50, stk. 3, i loven om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union i det omfang der ville være adgang til at beskikke en forsvarer efter retsplejelovens §§ 730-732, og der tilkommer i den forbindelse forsvareren samme beføjelser som i en tilsvarende dansk straffesag. Endvidere gælder samme regler om salær og godtgørelse for udlæg som for beskikkede forsvarere, jf. retsplejelovens § 741.

Da en europæisk bevissikringskendelse kan udstedes med henblik på at fremskaffe bevismateriale, der allerede er i anklagemyndighedens besiddelse, vil en bevissikringskendelse bl.a. kunne omfatte politirapporter vedrørende allerede gennemførte afhøringer af mistænkte, vidner mv. eller bevismateriale, som politiet tidligere har tilvejebragt gennem f.eks. aflytning af samtaler. Aflytninger vil skulle være tilvejebragt i overensstemmelse med retsplejelovens bestemmelser om indgreb i meddelelshemmeligheden, jf. herved lovens kapitel 71 (§§ 780 – 791 b).

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 18 og 21, samt bemærkningerne hertil.

Ifølge artikel 13 i forslaget til rammeafgørelse skal fuldbyrdelsesstaten opfylde de formkrav og procedurer, som udstedelsesmyndigheden udtrykkeligt har angivet, medmindre andet er fastsat i rammeafgørelsen. Det forudsættes dog, at sådanne procedurer ikke er i modstrid med de grundlæggende retsprincipper i fuldbyrdelsesstaten. Det fremgår endelig udtrykkeligt af bestemmelsen, at sådanne formkrav og procedurer ikke skaber pligt til tvangsindgreb.

Det foreslås på den baggrund i forslaget til en ny bestemmelse (§ 53 a), at den danske fuldbyrdelsesmyndighed, dvs. anklagemyndigheden, i videst muligt omfang skal imødekomme ønsker fra udstedelsesstaten om iagttagelse af særlige formelle krav og procedurer. Sådanne ønsker skal dog kun imødekommes i det omfang de ikke er i modstrid med grundlæggende principper i dansk ret, og de kan ikke i sig selv begrunde tvangsindgreb. Særlige procedurer, der involverer den sigtede eller tredjemand, fordrer derfor frivillig medvirken fra den pågældendes side.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 23, og bemærkningerne hertil.

3.3.3. Udsættelse

Forslaget til rammeafgørelse indeholder i artikel 18 regler om, i hvilke tilfælde fuldbyrdelsesstaten vil kunne udsætte dels anerkendelsen og dels fuldbyrdelsen af en udenlandsk bevissikringskendelse.

Udsættelse foreslås reguleret i § 13 j, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, og bemærkningerne hertil.

3.3.4. Retsmidler mod afgørelser om fuldbyrdelse

Ifølge artikel 19 i forslaget til rammeafgørelse skal alle interesserede parter, herunder tredjemand i god tro, have adgang til retsmidler med henblik på klage over anerkendelse eller fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse. Fuldbyrdelsesstaten kan tillægge en klage opsættende virkning. Klagen skal behandles af de kompetente myndigheder i fuldbyrdelsesstaten i overensstemmelse med national ret. Fuldbyrdelsesstaten kan begrænse klageadgangen til de sager, hvor bevissikringskendelsen skal fuldbyrdes ved tvangsforanstaltninger. Der er ikke adgang til at indgive klage over bevissikringskendelsens substans i fuldbyrdelsesstaten. En sådan klage skal i stedet behandles af de kompetente myndigheder i udstedelsesstaten.

I Danmark vil det som nævnt være retten, der efter forelæggelse af anklagemyndigheden skal tage stilling til, om fuldbyrdelse af en europæisk bevissikringskendelse kan ske. I lighed med, hvad der gælder for almindelige afgørelser om efterforskningskridt, foreslås det, at retten efter forslaget til ændring af § 50, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 18, træffer afgørelse om fremme af fuldbyrdelsen efter loven ved en kendelse, der vil kunne påkæres til højere ret efter reglerne i retsplejelovens kapitel 85. Kære vil kunne tillægges opsættende virkning efter de almindelige bestemmelser herom i samme kapitel.

Dette svarer til den ordning, der gælder ved fuldbyrdelse af EU-beslaglæggelseskendelser efter den gældende § 50, stk. 2. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 18, og bemærkningerne hertil.

Som nævnt ovenfor kan retten alene tage stilling til, om betingelserne for fuldbyrdelse er til stede, men retten skal f.eks. navnlig ikke efterprøve mistankegrundlaget. Anfægtelse af selve bevissikringskendelsen skal ske i udstedelsesstaten og efter denne stats regler.

Efter den nugældende lovs § 51 skal den kompetente myndighed i udstedelsesstaten endelig underrettes, hvis rettens afgørelse kæres, herunder også om grundlaget for kæremålet, således at myndighederne i udstedelsesstaten kan fremkomme med eventuelle bemærkninger. Denne regel vil tillige finde anvendelse ved fuldbyrdelse af europæiske bevissikringskendelser.

3.3.5. Refusion

Det følger af artikel 20 i forslaget til rammeafgørelse, at udstedelsesstaten skal refundere de beløb, som fuldbyrdelsesstaten har udbetalt i erstatning, hvis fuldbyrdelsesstaten efter egen lovgivning er ansvarlig for skade forvoldt over for en af sagens interesserede parter i forbindelse med fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse, medmindre erstatningen er begrundet i fuldbyrdelsesstatens handle måde i forbindelse med fuldbyrdelsen.

Retsplejelovens kapitel 93 a indeholder regler om erstatning fra den danske stat i anledning af udstået fængselsstraf eller undergivelse af anden strafferetlig retsfølge, erstatning, hvor anke eller genoptagelse medfører bortfald af retsfølgen, samt om erstatningskrav på grundlag af dansk rets almindelige erstatningsregler.

Efter den gældende bestemmelse i § 14 i loven om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union fremsættes krav om refusion af erstatningsbeløb, som er udbetalt i henhold til retsplejelovens kapitel 93 a i forbindelse med fuldbyrdelse af en konfiskationsafgørelse udstedt i en anden medlemsstat, over for udstedelsesstaten af justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, medmindre skaden eller en del heraf udelukkende skyldes danske myndigheders handling. Tilsvarende kan en fuldbyrdelsesstat kræve beløb udbetalt i henhold til egen lovgivning refunderet fra Danmark, medmindre skaden helt eller delvist skyldes fuldbyrdelsesstatens handling, jf. § 15 og forslaget § 1, nr. 10, samt bemærkningerne hertil.

Lovforslagets § 1, nr. 9, præciserer, at den gældende lovs § 14 også skal finde anvendelse på erstatning i anledning af fuldbyrdelse af europæiske bevissikringskendelser.

3.4. Fuldbyrdelse af danske bevissikringskendelser i andre medlemsstater

Som anført i lovforslagets afsnit I, pkt. 1.2, tilsigter forslaget som udgangspunkt ikke at regulere danske myndigheders anmodninger om fuldbyrdelse af danske bevissikringskendelser i andre medlemsstater. Den gældende lov regulerer således som udgangspunkt heller ikke eller kun i begrænset omfang danske myndigheders anmodning om fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser eller bødestrafte i en anden medlemsstat.

Anmodninger om fuldbyrdelse af en dansk bevissikringskendelse i en anden medlemsstat behandles mellem myndighederne i henholdsvis Danmark og den pågældende fuldbyrdelsesstat i overensstemmelse med reglerne i rammeafgørelsen. Muligheden for at få udstedt selve kendelsen, der skal fuldbyrdes, skal som hidtil hvile på retsplejelovens almindelige regler herom.

I lighed med rammeafgørelsen om fuldbyrdelse af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale fremgår det imidlertid af artikel 19, stk. 2, i forslaget til rammeafgørelsen om den europæiske bevissikringskendelse, at udstedelsesstaten skal sikre, at der er adgang til de samme retsmidler, som står til rådighed i en tilsvarende national sag, med henblik på prøvelse af de materielle grunde til udstedelse af en europæisk bevissikringskendelse.

Denne bestemmelse gennemføres i lovforslaget ved en udvidelse af den nugældende lovs § 60, der indebærer, at bestemmelsen også vil omfatte kendelser om ransagning, beslaglæggelse og edition, der kan søges fuldbyrdet i en anden medlemsstat efter reglerne i rammeafgørelsen. Som efter den nugældende bestemmelse vil den almindelige kærefrist i retsplejelovens § 969, stk. 1, blive sat ud af kraft, hvis en dansk kendelse om ransagning, beslaglæggelse eller edition fuldbyrdes i en anden medlemsstat. Dette indebærer bl.a., at der vil være mulighed for, at en part i sagen i fuld-

byrdelsesstaten, som måske ikke kendte til den danske kendelse, og derfor ikke kunne kære denne, efterfølgende kan indbringe kendelsen for de danske domstole.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 29, samt bemærkningerne hertil.

III. Gensidig anerkendelse af straffedomme om idømmelse af fængselsstraf mv.

1. Gældende ret

1.1. Indledning

Overførelse af domfældte fra udlandet her til landet eller overførelse fra Danmark med henblik på afsoning i udlandet er i dag reguleret dels i lov om international fuldbyrdelse af straf, jf. lovbekendtgørelse nr. 740 af 18. juli 2005, og dels i den nordiske straffuldbyrdelseslov, jf. lov nr. 214 af 31. maj 1963 om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv. med senere ændringer.

De nævnte love regulerer kun den situation, hvor afsoningen af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning ønskes afviklet i et andet land end det, hvor dommen er afsagt. Hvis den dømte derimod ønskes udleveret med henblik på afsoning i det land, hvori dommen er afsagt, behandles en sådan anmodning efter reglerne om udlevering, der – for Danmarks vedkommende – er fastsat i lov om udlevering af lovovertrædere (udleveringsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 833 af 25. august 2005, som senest ændret ved lov nr. 394 af 30. april 2007. Udleveringsloven indeholder dog en enkelt bestemmelse med sammenhæng til reglerne om overførelse af domfældte til afsoning i en anden stat end der, hvor vedkommende er dømt. Denne bestemmelse er omtalt nedenfor i pkt. 1.2.5.

Uden for anvendelsesområdet for de nordiske regler skal sager om overførelse af en domfældt til afsoning her i landet behandles efter lov om international fuldbyrdelse af straf. Loven gennemfører bestemmelserne i de to primære, multilaterale konventioner, som Danmark har indgået vedrørende international fuldbyrdelse af straf, gennem henvisning til konventionerne. Loven indeholder derfor kun få bestemmelser med et selvstændigt, materielt indhold.

Efter reglerne i kapitel 2 i lov om international fuldbyrdelse af straf kan afgørelser, som er omfattet af Europarådets konvention om overførelse af domfældte af 21. marts 1983 og tillægsprotokollen af 18. december 1997, fuldbyrdes efter konventionens og protokollens regler. Kapitel 2 gælder for overførelse af domfældte mellem Danmark og de af Europarådets medlemsstater samt andre stater, der måtte have undertegnet Europarådets konvention om overførelse af domfældte. Alle medlemsstaterne i Den Europæiske Union har tiltrådt denne konvention.

Efter kapitel 3 i loven kan afgørelser, som er omfattet af den europæiske konvention om straffedommes internationale retsvirkninger af 28. maj 1970 (herefter 1970-konventionen), fuldbyrdes efter reglerne i denne konventions afsnit I, jf. afsnit II. Efter artikel 2 i konventionen finder afsnit II

bl.a. anvendelse på afgørelser om fængselsstraf. Konventionen er foruden af Danmark ratificeret af en række andre medlemsstater i Den Europæiske Union, herunder Cypern, Estland, Letland, Litauen Rumænien, Spanien, Sverige og Østrig. Konventionen er endvidere ratificeret af andre lande uden for Den Europæiske Union, f.eks. Tyrkiet.

Da 1970-konventionen kun er tiltrådt af et begrænset antal af Unionens medlemsstater, er det i praksis primært Europarådets konvention fra 1983 om overførelse af domfældte, der anvendes som grundlag for overførelse af domfældte mellem Danmark og de øvrige medlemsstater.

Lov om international fuldbyrdelse af straf og dermed de ovennævnte konventioners regler finder som udgangspunkt ikke anvendelse på domme, der er omfattet af den nordiske straffuldbyrdelseslov. Overførelser af domfældte mellem de nordiske lande bygger på et system af ensartede love i de nordiske lande, men der er ikke indgået en egentlig konvention mellem landene. Den nordiske straffuldbyrdelseslov indeholder regler om fuldbyrdelse her i landet af fængselsstraf, der er idømt i Finland, Island, Norge eller Sverige (kapitel 2) samt såkaldt strafarbejde idømt i Sverige, men ikke om fuldbyrdelse af andre frihedsberøvende foranstaltninger.

Lov om international fuldbyrdelse af straf indeholder i øvrigt også regler for betingede domme (kapitel 3) og for prøveløsladte (kapitel 4).

1.2. Betingelser for overførelse

1.2.1. Europarådets konvention fra 1983 om overførelse af domfældte

Efter artikel 2 i Europarådets konvention fra 1983 om overførelse af domfældte kan en person, som er dømt i en kontraherende stat, overføres til en anden kontraherende stat for at udstå den retsfølge, som den pågældende er idømt. Den pågældende domfældte kan udtrykke sit ønske herom til enten domslandet eller fuldbyrdelseslandet. Den domfældte skal underrettes om denne mulighed af domslandet, jf. artikel 4, stk. 1.

Betingelserne for overførelse fremgår af konventionens artikel 3 og er kumulative.

Det er efter konventionens artikel 3, stk. 1, litra a, for det første en betingelse for overførelse, at den dømte person er statsborger i det land, hvortil vedkommende ønskes overført (fuldbyrdelseslandet). Efter artikel 3, stk. 4, kan parterne til konventionen når som helst ved en erklæring definere, hvad den for sit vedkommende forstår ved udtrykket ”statsborgere” i konventionen. I forbindelse med Danmarks ratifikation af konventionen afgav Danmark en erklæring, hvorefter ”statsborgere” for Danmarks vedkommende forstås som personer, der har enten dansk indfødsret eller fast bopæl her i riget, jf. § 3, stk. 1, i lov om international fuldbyrdelse af straf.

For det andet skal dommen være retskraftig, og den dømte skal fortsat mangle at udstå mindst 6 måneder af den i dommen angivne retsfølge, eller retsfølgen skal være tidsbestemt, jf. artikel 3, litra b og c.

For det tredje skal den domfældte som udgangspunkt give sit samtykke til overførelsen, jf. artikel 3, litra d. Kravet om samtykke kan dog i medfør af reglerne i en tillægsprotokol til konventionen fraviges, hvis fuldbyrdelsen af en fængselsstraf overtages af en stat, som den domfældte er undvejet til, eller som den domfældte skal udvises til efter endt afsoning, jf. artiklerne 2 og 3 i tillægsprotokollen af 18. december 1997.

Herudover er det en betingelse, at den forbrydelse, der har dannet grundlag for retsfølgen, tillige er en forbrydelse efter fuldbyrdelseslandets lovgivning eller ville have været en forbrydelse, hvis den var begået på fuldbyrdelseslandets eget område, jf. konventionens artikel 3, stk. 1, litra e (dobbelt strafbarhed).

Endelig er det en betingelse, at såvel domslandet som fuldbyrdelseslandet samtykker i overførelsen, jf. artikel 3, stk. 1, litra f. Konventionen hviler således på et princip om gensidig overenskomst mellem de enkelte stater, og den konkrete anvendelse af ordningen er frivillig for den enkelte stat.

1.2.2. Konventionen om straffedommes internationale virkning (1970-konventionen)

Efter 1970-konventionens artikel 3, stk. 1, skal de kontraherende stater efter anmodning fuldbyrde en sanktion idømt i en anden kontraherende stat, når den er eksigibel dér.

1970-konventionen indeholder i artikel 5, litra a-e, fem alternative betingelser for at en kontraherende stat kan anmode en anden kontraherende stat om at fuldbyrde en straffedom: Den domfældte skal enten være fast bosiddende i fuldbyrdelsesstaten (a), sanktionens fuldbyrdelse i fuldbyrdelsesstaten skal kunne antages at ville forbedre mulighederne for domfældtes resocialisering (b), frihedsberøvelsen skal kunne fuldbyrdes i fortsættelse af en anden frihedsberøvelse, som domfældte afsoner eller skal afsone i fuldbyrdelsesstaten (c), fuldbyrdelsesstaten skal være den domfældtes oprindelige hjemland og have erklæret sig villig til at påtage sig ansvaret for sanktionens fuldbyrdelse (d), eller den dømmende stat skal finde, at den ikke selv vil kunne fuldbyrde sanktionen, end ikke ved at gøre brug af udlevering, og at fuldbyrdelsesstaten er i stand hertil.

Konventionen bestemmer i artikel 4, at en sanktion ikke kan fuldbyrdes i en stat, hvis handlingen, der har ført til sanktionens idømmelse, ikke er strafbar i fuldbyrdelsesstaten (dobbelt strafbarhed). Afslag er således obligatorisk.

Konventionen indeholder derudover i artikel 6 en række fakultative afslagsgrunde (litra a-m). Fuldbyrdelse kan f.eks. afslås, hvis fuldbyrdelsen vil stride mod den enkelte stats grundlæggende retsprincipper eller internationale forpligtelser, eller hvis dommen er begrundet i domfældtes race, religion, nationalitet eller politiske tilhørsforhold. Fuldbyrdelse kan endvidere afslås, hvis fuldbyrdelsesstaten selv agter at retsforfølge den handling, der har ført til dommen, eller hvis staten har besluttet at undlade eller indstille retsforfølgning for den pågældende handling. Endelig kan den kriminelle lavalder og forældelse efter fuldbyrdelseslandets lovgivning give grundlag for afslag.

Fuldbyrdelse kan herudover afslås, hvis fuldbyrdelseslandet finder, at domslandet selv er i bedre stand til at fuldbyrde sanktionen. Denne mulighed for afslag indebærer, at konventionens regler om overførelse af domfældte får et vist frivilligt præg for fuldbyrdelseslandet.

Det fremgår endelig af konventionens artikel 7, at fuldbyrdelse af en straffedom ikke må krænke princippet om forbud mod dobbelt retsforfølgning (*ne bis in idem*).

1.2.3. Den nordiske straffuldbyrdelseslov

Som anført indledningsvist indeholder den nordiske straffuldbyrdelseslov (lov nr. 214 af 31. maj 1963 om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv. med senere ændringer) regler om fuldbyrdelse af frihedsstraf idømt i de øvrige nordiske lande samt strafarbejde idømt i Sverige, men ikke om fuldbyrdelse af andre frihedsberøvende foranstaltninger.

Fuldbyrdelse af straf eller anordning af tilsyn her i landet kan kun finde sted efter anmodning fra vedkommende myndighed i henholdsvis Finland, Island, Norge eller Sverige. Justitsministeren afgør, om anmodningen bør imødekommes, jf. den nordiske fuldbyrdelseslovs § 17. Ordningen hviler på frivillighed fra de enkelte landes side, men loven forudsætter, at der skal foreligge særlige grunde, for at et afslag kan meddeles.

Det er en generel betingelse, at den dom, der skal fuldbyrdes her i landet, skal have eksekutionskraft i domslandet, og dommen må således bl.a. ikke være forældet i domslandet, jf. lovens § 18. For så vidt angår fuldbyrdelse af frihedsstraf her i landet, skal den domfældte ifølge § 3 som udgangspunkt være statsborger eller have bopæl her i landet. Det kan dog være tilstrækkeligt, at den dømte opholder sig her i landet, hvis det findes mest hensigtsmæssigt, at fuldbyrdelsen finder sted her.

Overførelse af danske domfældte til afsoning i et af de nordiske lande omfattet af loven kan som udgangspunkt ske på lignende betingelser. Loven indeholder dog en række yderligere vilkår for overførelse, jf. § 6, som senest affattet ved lov nr. 394 af 30. april 2007 (gennemførelse af konventionen om overgivelse for strafbare forhold mellem de nordiske lande (nordisk arrestordre) m.v.). Efter § 6 er det bl.a. et vilkår, at en domfældt ikke efter overførelsen fra Danmark til et andet nordisk land bliver udleveret til et tredjeland. Den pågældende må heller ikke drages til ansvar for en handling, som er begået før overførelsen, for hvilken den pågældende her i landet er dømt, frifundet eller tiltale er frafaldet. Hvis den domfældte er dansk statsborger, må domfældte heller ikke i øvrigt drages til ansvar for handlinger begået før overførelsen, medmindre enten justitsministeren eller den pågældende selv samtykker, den pågældende frivilligt har undladt at forlade fuldbyrdelseslandet eller er vendt frivilligt tilbage. En sådan bestemmelse (specialitetsregel) har til formål at forhindre, at overførelse af domfældte benyttes til at omgå reglerne om udlevering.

1.2.4. Overførelse i øvrigt

Efter § 10 i lov om international fuldbyrdelse af straf kan der i enkeltsager indgås bilaterale aftaler mellem Danmark og lande, der ikke har tiltrådt nogle af de ovennævnte konventioner. Justitsministeren kan således bestemme, at straf mv., som er pålagt i en anden stat, kan fuldbyrdes her i landet, når humanitære eller andre særlige hensyn taler derfor. I det omfang det er nødvendigt, kan justitsministeren i forbindelse med en aftale om overførelse af domfældte give tilladelse til, at der på tilsvarende betingelser kan ske fuldbyrdelse i en anden stat af straf mv., der er fastsat her i landet vedrørende personer, der er hjemmehørende i den anden stat, jf. lovens § 10, stk. 4.

1.2.5. Udleveringsloven

Som nævnt ovenfor i pkt. 1.1 behandles anmodninger om udlevering af en person med henblik på retsforfølgning i udlandet eller med henblik på afsoning af en dom i det land, hvor vedkommende er dømt, efter bestemmelserne i lov om udlevering af lovovertrædere (udleveringsloven), jf. lov bekendtgørelse nr. 833 af 25. august 2005, som senest ændret ved lov nr. 394 af 30. april 2007.

Af bestemmelsen i lovens § 10 a følger, at en person kan udleveres fra Danmark til en anden medlemsstat med henblik på retsforfølgning eller straffuldbyrdelse, hvis den pågældende lovovertrædelse er omfattet af den opregning af forbrydelser, som fremgår af lovens såkaldte positiv-liste, og lovovertrædelsen efter den anmodende medlemsstats lovgivning kan straffes med fængsel mv. i mindst 3 år. Hvis der er tale om handlinger, som ikke er omfattet af positiv-listen, kan udlevering til retsforfølgning kun ske, hvis den strafbare handling i den pågældende medlemsstat kan medføre fængsel i mindst ét år, og en tilsvarende handling er strafbar efter dansk ret. Udlevering til straffuldbyrdelse af en dom for handlinger, som ikke er omfattet af positiv-listen, kan kun ske, hvis den pågældende ved dommen er idømt fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning af mindst 4 måneders varighed, og en tilsvarende handling er strafbar efter dansk ret.

Udleveringsloven indeholder en enkelt bestemmelse med sammenhæng til reglerne om overførelse af domfældte til afsoning i en anden stat end der, hvor vedkommende er dømt. Det fremgår således af udleveringslovens § 10 b, stk. 1, at der ved udlevering af en person, der er dansk statsborger eller har fast bopæl her i landet, til retsforfølgning i en anden medlemsstat kan stilles vilkår om, at den pågældende føres tilbage til Danmark med henblik på fuldbyrdelse af den eventuelt idømte fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning. Efter bestemmelsens stk. 2 kan udlevering af en person, der er dansk statsborger eller har fast bopæl her i landet, til straffuldbyrdelse endvidere afslås, hvis straffen i stedet fuldbyrdes her i landet. Bestemmelsen forudsætter i begge tilfælde, at fuldbyrdelse af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning kan finde sted her i landet, selv om sanktionen er idømt i en anden medlemsstat. Om fuldbyrdelsen kan overtages, afgøres efter reglerne i konventionerne, som er refereret ovenfor.

§ 10 b gennemfører artikel 4, nr. 6, og artikel 5, stk. 3, i Rådets rammeafgørelse af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre.

Ved lov nr. 394 af 30. april 2007 om ændring af lov om udlevering af lovovertrædere og forskellige andre love mv. blev udleveringsloven ændret, således at betingelserne for udlevering til de nordiske lande fremgår af udleveringslovens kapitel 2b, jf. § 1, nr. 5, i ændringsloven. Efter § 10 l, der er indsat i udleveringsloven med ændringsloven, skal § 10 b finde tilsvarende anvendelse ved udlevering mellem de nordiske lande. Ændringsloven er endnu (december 2007) ikke sat i kraft, da den nordiske arrestordre (konventionen om overgivelse for strafbare forhold mellem de nordiske lande) endnu ikke er trådt i kraft.

Om forholdet mellem de foreslåede bestemmelser i lovforslaget og udleveringsloven henvises til afsnit III, pkt. 3.2, samt til forslagets § 2 og bemærkningerne hertil.

1.3. Behandling af sager om overførelse af domfældte samt virkningen heraf

1.3.1. Europarådets konvention fra 1983 om overførelse af domfældte

Efter artikel 5 i Europarådets konvention fra 1983 om overførelse af domfældte skal anmodning om overførelse af en domfældt fremsættes af justitsministeriet i det pågældende land. Kommer henvendelsen om overførelse fra den domfældte selv, skal de danske myndigheder – Justitsministeriet – så snart som muligt underrette det andet land om anmodningen, jf. konventionens artikel 4, stk. 2-4.

Efter konventionens artikel 6 har såvel fuldbyrdelseslandet som domslandet en gensidig pligt til at stille visse dokumenter til hinandens rådighed i forbindelse med behandling af sager om overførelse, herunder f.eks. dokumentation for den domfældtes statsborgerret, kopi af fuldbyrdelseslandets relevante love, bekræftet genpart af den afsagte dom, og i visse tilfælde eventuelle medicinske eller sociale rapporter om den dømtes person og oplysninger om hans behandling i domslandet.

På baggrund af anmodningen træffer fuldbyrdelseslandets myndigheder – i Danmark justitsministeren – afgørelse om, hvorvidt samtykke til overførelse kan indrømmes, jf. konventionens artikel 3, stk. 1, litra f, og afsnit 1.2.1 ovenfor. Da konventionen hviler på et princip om frivillighed, er der ikke opstillet faste afslagsgrunde i konventionen ud over betingelserne for overførelse.

Gennemførelsen af en overførelse har virkning for både domslandet og fuldbyrdelseslandet. Overførelse af en domfældt til afsoning uden for Danmark bevirker således, at fuldbyrdelsen af retsfølgen i den danske dom suspenderes og siden hen ophører, når fuldbyrdelseslandet anser udståelsen af retsfølgen for at være afsluttet efter regler i det pågældende land, jf. konventionens artikel 8.

Omvendt skal der i forhold til domfældte, der overføres her til landet med henblik på afsoning, tages stilling til sanktionens type og varighed. Afgørelse herom sker som udgangspunkt ved omsætning, hvilket indebærer, at der udmåles en retsfølge ved en (dansk) domstol under hensyntagen til sagens faktiske omstændigheder, således som de fremtræder af den afsagte dom, jf. § 3, stk. 2, i lov om international fuldbyrdelse af straf, der henviser til konventionens artikel 11. Omsætning må dog

ifølge konventionen hverken indebære en forringelse af den domfældtes strafferetlige stilling, eller at en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning bliver konverteret til bødestraf.

Anklagemyndigheden indbringer sager om omsætning af en retsfølge for byretten på det sted, hvor den domfældte bor. Har den pågældende ikke bopæl i riget, bestemmer justitsministeren, hvor sagen skal indbringes, jf. § 6 i loven om international fuldbyrdelse af straf. Behandlingen af sagen sker i fornødent omfang efter reglerne i retsplejeloven om straffesager, og der kan bl.a. beskikkes en forsvarer for domfældte. Der er mulighed for varetægtsfængsling af domfældte under sagen.

Hver stat bevarer retten til at meddele benådning, formildelse eller amnesti i overensstemmelse med egen lovgivning, jf. konventionens artikel 12. Fuldbyrdelseslandet skal i givet fald underrettes herom og skal derefter afslutte fuldbyrdelsen, jf. konventionens artikel 14. Alene domslandets myndigheder har kompetence til at tage stilling til en begæring om fornyet prøvelse af selve dommen, jf. artikel 13.

1.3.2. Konventionen om straffedommes internationale retsvirkninger (1970-konventionen)

1970-Konventionen indeholder i kapitlerne 2-5 detaljerede regler, herunder formkrav, om behandling af sager efter konvention. I kapitel 3 er således bl.a. fastsat detaljerede regler for behandling af udeblivelsesdomme af hensyn til de situationer, hvor en statsborger i fuldbyrdelseslandet er blevet dømt uden sin medvirken i et andet kontraherende land, og hvor straffen derefter søges fuldbyrdet i vedkommendes hjemland.

Det fremgår herudover af konventionens artikler 37-44, at sagerne om overførelse skal behandles judicielt – som udgangspunkt af en domstol – i fuldbyrdelseslandet. Den kompetente myndighed skal bl.a. udmåle en passende straf på baggrund af sagens faktiske omstændigheder, som de fremgår af dommen (omsætning). Fuldbyrdelseslandet er dermed ikke bundet af den udmåling af straffens længde, der er foretaget i domslandet, men skal selv udmåle en straf. Fuldbyrdelseslandet er dog bundet af straffens type, og fængsel kan derfor som udgangspunkt ikke konverteres til bøde.

I Danmark skal der således konkret udmåles en fængselsstraf af retten svarende til straffen for en tilsvarende overtrædelse efter dansk ret. Sagerne indbringes for retten af anklagemyndigheden efter reglerne i § 6 i lov om international fuldbyrdelse af straf.

Vedrørende selve fuldbyrdelsen bestemmer artikel 10 i konventionen, at det som udgangspunkt er den fuldbyrdende stats lovgivning, der skal finde anvendelse under fuldbyrdelsen (afsoningen), herunder vedrørende prøveløsladelse. Domslandet bevarer derimod eneretten til at genoptage den afsagte dom, og begge lande kan meddele benådning eller amnesti.

For at forebygge, at overførelse af domfældte benyttes til at omgå reglerne om udlevering, bestemmer artikel 9, at den domfældte efter overførelsen kun under visse betingelser kan retsforfølges i fuldbyrdelseslandet for handlinger, der er begået inden overførelsen (den såkaldte specialitetsregel).

Endelig indeholder konventionen en såkaldt transitregel i artikel 13, hvorefter de kontraherende stater forpligter sig til at lade en frihedsberøvet passere gennem deres territorier, når passagen sker med henblik på overførelse til en anden kontraherende stat efter konventionens regler.

1.3.3. Den nordiske straffuldbyrdeslov

Der gælder ikke særlige regler om behandling af sager om overførelse af domfældte mellem de nordiske lande efter den nordiske straffuldbyrdeslov. Sagerne behandles som nævnt i Danmark af Justitsministeriet. Inden der træffes afgørelse, må det sikres, at fuldbyrdeslandet får den fornødne dokumentation for, at betingelserne for overførelse er opfyldt. Retten kan med henblik på at sikre den dømtes tilstedeværelse og muligheden for, at straffen umiddelbart kan fuldbyrdes, træffe bestemmelse om, at den pågældende skal varetægtsfængsles, indtil sagen kan afgøres, jf. § 3 a.

Såfremt der træffes afgørelse om overførelse her til landet, gennemføres overførelsen ved, at straffen omsættes til en fængselsstraf af samme varighed som den, der følger af dommen. Selve iværksættelsen af fuldbyrdesen skal ske i overensstemmelse med dansk ret, herunder reglerne om prøveløsladelse og benådning, jf. den nordiske straffuldbyrdeslovs § 20. Med hensyn til forældelse af adgangen til at fuldbyrde straf gælder dog alene reglerne i domslandet, jf. § 20, 2. pkt.

Den domfældte har som udgangspunkt ikke indflydelse på beslutningen om overførelse, men loven hviler dog på den forudsætning, at der i videst mulig omfang tages hensyn til vedkommendes ønsker. Spørgsmålet om lovligheden af en afgørelse om fuldbyrdes af fængselsstraf her i landet kan endvidere begæres indbragt for retten af den domfældte, jf. den nordiske straffuldbyrdeslovs § 19, stk. 1, 1. pkt. Sagen indbringes for den underret, i hvis kreds den pågældende bor eller opholder sig, eller, hvis han ikke opholder sig her i landet, for den ret, i hvis kreds han sidst havde bopæl eller ophold. Sagen behandles i strafferetsplejens former. Afgørelsen træffes ved kendelse.

1.3.4. Overførelse i øvrigt

Hvis Justitsministeren indgår bilaterale aftaler med lande, der ikke har tiltrådt nogle af de ovennævnte konventioner, er udgangspunktet efter § 10, stk. 2 og 3, i lov om international fuldbyrdes af straf, at den idømte straf skal omsættes i overensstemmelse med reglerne i Europarådets konvention fra 1983 om overførelse af domfældte. Derved udstrækkes konventionens regler i artikel 11 om omsætning, jf. ovenfor i pkt. 1.3.1 i dette afsnit, til også at gælde ved overførelse af domfældte fra lande, som ikke har tiltrådt konventionerne. Fuldbyrdesen sker i øvrigt efter danske regler og må ikke medføre en skærpelse af den domfældtes strafferetlige situation.

Hvis det ikke er muligt at foretage omsætning – f.eks. fordi domslandet ikke vil acceptere dette – skal sanktionen dog tilpasses efter reglerne i samme konventions artikel 10, stk. 2, hvorefter der kun kan ske tilpasning, hvis den idømte retsfølge på grund af sin varighed eller karakter er uforenelig med lovgivningen her i landet. I så fald kan den idømte retsfølge tilpasses sanktionen til den straf eller foranstaltning, som er foreskrevet i lovgivningen her i landet for en lignende overtrædelse. Den

tilpassede straf eller sanktion skal dog i videst muligt omfang svare til den idømte retsfølges karakter.

2. Rammeafgørelsens indhold

2.1. Betingelser for overførelse af domfældte

Baggrunden for forslaget til rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union (herefter benævnt forslaget til rammeafgørelse om overførelse af domfældte til afsoning mv.) er et ønske om at forenkle og effektivisere reglerne om overførelse af domfældte mellem medlemsstaterne med henblik på at styrke resocialiseringen af de domfældte.

Efter artikel 3, stk. 1, i forslaget til rammeafgørelse er formålet med rammeafgørelsen således, at fastsætte de regler, hvorefter en medlemsstat med henblik på at lette den domfældtes sociale reintegration anerkender en dom og fuldbyrder en sanktion.

Rammeafgørelsens anvendelsesområde fremgår af stk. 2 og 3.

Efter artikel 3, stk. 3, finder rammeafgørelsen kun anvendelse på anerkendelse af domme og fuldbyrdelse af sanktioner, som defineret i rammeafgørelsen. En "dom" er i artikel 1 defineret som en endelig afgørelse eller domstolskendelse i udstedelsesstaten, der idømmer en fysisk person en sanktion, og "sanktion" er defineret som en tidsbegrænset eller ubegrænset frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltning, som er idømt i en straffesag på grund af en strafbar handling. Den omstændighed, at der ud over sanktionen er idømt en bøde og/eller truffet afgørelse om konfiskation, som endnu ikke er betalt, indkasseret eller fuldbyrdet, er ikke til hinder for fremsendelse af en dom.

Efter artikel 3, stk. 2, er det endvidere en forudsætning for at anmode om fuldbyrdelse af en dom efter rammeafgørelsens bestemmelser, at den domfældte befinder sig enten i udstedelsesstaten eller i fuldbyrdelsesstaten.

Det er udtrykkelig anført i artikel 3, stk. 4, at rammeafgørelsen ikke indebærer nogen ændring af pligten til at respektere de grundlæggende rettigheder og grundlæggende retsprincipper, således som de er defineret i artikel 6 i EU-traktaten. Af præambelens 8. betragtning fremgår endvidere, at rammeafgørelsen ikke er til hinder for, at medlemsstaterne anvender deres egne forfatningsmæssige bestemmelser om retten til en retfærdig rettergang, foreningsfrihed, pressefrihed og ytringsfrihed i andre medier.

Efter artikel 3a, stk. 1, kan en medlemsstat sende en dom og attest med anmodning om fuldbyrdelse af den idømte frihedsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning til en af følgende medlemsstater:

- a) den stat, hvor den domfældte er statsborger, og hvor vedkommende bor,
- b) den stat, hvor den domfældte er statsborger, og som vedkommende efter strafafsoningen vil blive udvist til, selv om det ikke er den stat, hvor vedkommende bor, på grundlag af en udsendelses- eller udvisningsafgørelse, der indgår i dommen eller i en retslig eller administrativ afgørelse eller i enhver anden foranstaltning truffet som følge af dommen, eller
- c) enhver anden medlemsstat, hvis kompetente myndighed giver sit samtykke til fremsendelse af dommen og attesten til denne stat. Efter artikel 3a, stk. 5, kan medlemsstaterne i forbindelse med vedtagelsen af rammeafgørelsen eller senere meddele Generalsekretariatet for Rådet, at der i dens forbindelser med andre medlemsstater, som har afgivet samme meddelelse, ikke kræves forudgående samtykke for at fremsende dommen og attesten, hvis den domfældte bor og vedvarende har haft lovligt opholdssted i fuldbyrdelsesstaten i mindst 5 år og vil bevare permanent opholdstilladelse i denne (litra a), og/eller hvis den domfældte er statsborger uden at bo i fuldbyrdelsesstaten eller være udvist dertil. Permanent opholdstilladelse er bl.a. defineret som indehaver af en gyldig opholdstilladelse for fastboende udlændinge i den respektive medlemsstat i overensstemmelse med national lovgivning.

Dommen og attesten kan dog kun fremsendes med henblik på fuldbyrdelse, hvis den kompetente myndighed i udstedelsesstaten, i givet fald efter høringer mellem de kompetente myndigheder i udstedelsesstaten og i fuldbyrdelsesstaten, er overbevist om, at fuldbyrdelsesstatens fuldbyrdelse af sanktionen vil tjene det formål at lette den domfældtes sociale reintegration, jf. artikel 3a, stk. 1a.

Det er som nævnt ovenfor endvidere en betingelse, at den domfældte befinder sig enten i udstedelsesstaten eller fuldbyrdelsesstaten.

Efter artikel 3a, stk. 1, er det endelig en betingelse, at den domfældte har givet sit samtykke, hvis det kræves efter artikel 5. Efter rammeafgørelsens artikel 5 kan en dom samt en attest således kun fremsendes til fuldbyrdelsesstaten med henblik på anerkendelse og fuldbyrdelse, hvis den domfældte har givet sit samtykke i henhold til udstedelsesstatens lovgivning. Den domfældtes samtykke er dog ikke påkrævet, når dommen samt attesten fremsendes til:

- a) den stat, hvor den domfældte er statsborger, og hvor vedkommende bor,
- b) den stat, som den domfældte efter strafafsoningen vil blive udvist til, eller
- c) den stat, som vedkommende er flygtet til eller på anden måde vendt tilbage til på grund af den straffesag, der verserer mod vedkommende i udstedelsesstaten, eller efter domfældelse i denne stat.

Efter artikel 3a, stk. 3, kan fuldbyrdelsesstaten eller den domfældte også på eget initiativ anmode udstedelsesstaten om at indlede en procedure om fuldbyrdelse af en dom, men udstedelsesstaten er ikke forpligtet til at imødekomme anmodningen.

Efter artikel 8, stk. 1, skal den kompetente myndighed i fuldbyrdesstaten anerkende en dom, der er fremsendt i overensstemmelse med artikel 3 a og efter proceduren i artikel 4, og træffe alle nødvendige foranstaltninger til fuldbyrdelse af sanktionen, medmindre den kompetente myndighed beslutter at påberåbe sig en af de i artikel 9 nævnte grunde til at afslå anerkendelse eller fuldbyrdelse.

Udgangspunktet, hvorefter en anmodning skal imødekommes, modificeres således af rammeafgørelsens artikel 9, der indeholder en udtømmende opregning af de grunde, der kan danne grundlag for afslag. Afslagsgrundene er fakultative for fuldbyrdesstaten, der således selv kan vælge, i hvilket omfang den vil gennemføre afslagsgrundene i national ret, og om de skal være fakultative.

Efter artikel 9, stk. 1, kan den kompetente myndighed i fuldbyrdesstaten afslå at anerkende og fuldbyrde den europæiske fuldbyrdesordre, hvis

- den i artikel 4 omhandlede attest er ufuldstændig eller klart ikke svarer til dommen og ikke er blevet kompletteret eller berigtiget inden for en rimelig frist, som fuldbyrdesmyndigheden har fastsat,
- kriterierne i artikel 3a, stk. 1, ikke er opfyldt,
- fuldbyrdelsen af sanktionen vil være i modstrid med princippet om ne bis in idem,
- sanktionen ikke kan fuldbyrdes på grund af forældelse i henhold til fuldbyrdesstatens lovgivning, eller der i henhold til fuldbyrdesstatens lovgivning foreligger immunitet, der gør det umuligt at fuldbyrde sanktionen,
- sanktionen vedrører en person, som i henhold til fuldbyrdesstatens lovgivning på grund af sin alder endnu ikke kan gøres strafferetligt ansvarlig for de handlinger, der ligger til grund for dommen,
- der på det tidspunkt, hvor den kompetente myndighed i fuldbyrdesstaten modtog dommen, mangler at blive afsonet mindre end seks måneder af sanktionen,
- dommen er afsagt in absentia, medmindre den domfældte ifølge attesten er blevet indstævnet personligt eller er blevet underrettet gennem en repræsentant, der er kompetent i henhold til udstedelsesstatens nationale lovgivning, om tid og sted for retssagen, som førte til, at dommen blev afsagt in absentia, eller personen over for en kompetent myndighed har tilkendegivet, at vedkommende ikke anfægter dommen,
- fuldbyrdesstaten ønsker at retsforfølge den domfældte for en handling, og udstedelsesstaten ikke ønsker at meddele sit samtykke hertil,
- den idømte sanktion omfatter psykiatrisk behandling eller lægebehandling eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, der ikke kan fuldbyrdes af fuldbyrdesstaten i overensstemmelse med den pågældende stats retssystem og sundhedsvæsen, eller
- dommen vedrører en strafbar handling, som i henhold til fuldbyrdesstatens lovgivning betragtes som begået helt eller for en stor eller væsentlig dels vedkommende på denne stats område eller på et sted, der ligestilles hermed. For så vidt angår lovovertrædelser, der er begået delvist på fuldbyrdesstatens territorium eller på et sted, der ligestilles

hermed, kan fuldbyrdelse kun afslås under ekstraordinære omstændigheder efter en konkret vurdering, som tager hensyn til sagens specifikke omstændigheder, herunder om en større eller væsentlig del af den pågældende lovovertrædelse har fundet sted i udstedelsesstaten.

Herudover kan medlemsstaterne vælge at gøre muligheden for overførelse til fuldbyrdelse betinget af, at den dom, der ønskes fuldbyrdet, vedrører handlinger, som også udgør en overtrædelse efter fuldbyrdelsesstatens lovgivning, uanset gerningsindholdet eller den retlige beskrivelse af lovovertrædelsen (dobbelts strafbarhed), jf. artikel 7, stk. 3. Dette krav om dobbelt strafbarhed kan dog – som udgangspunkt – ikke stilles, hvis handlingen er omfattet af de i artikel 7, stk. 1, oplistede lovovertrædelser (positiv-listen), og lovovertrædelsen kan medføre frihedsstraf inden for en straffesamme på mindst 3 år i udstedelsesstaten. Den enkelte medlemsstat kan dog erklære, at den ikke vil anvende positivlisten, jf. artikel 7, stk. 4. En sådan erklæring kan meddeles Rådets generalsekretær i forbindelse med eller efter vedtagelsen af rammeafgørelsen og på ethvert tidspunkt trækkes tilbage.

Positiv-listen svarer til listen i artikel 16, stk. 2, i forslaget til rammeafgørelsen om den europæiske bevissikringskendelse, som er nærmere omtalt i afsnit II, pkt. 2, hvortil der henvises.

Det følger således også af artikel 9, stk. 1, litra b, i forslaget til rammeafgørelse om overførelse af domfældte til afsoning mv., at fuldbyrdelse af en dom om lovovertrædelser vedrørende skatter, afgifter, told og valutahandel ikke kan afslås med den begrundelse, at fuldbyrdelsesstatens lovgivning ikke foreskriver opkrævning af samme type skatter og afgifter eller ikke indeholder samme typer regler om skatter, afgifter, told og valutahandel som udstedelsesstatens lovgivning,

Rådet kan med enstemmighed beslutte at tilføje yderligere lovovertrædelser til listen, jf. artikel 7, stk. 2.

I stedet for at afvise at fuldbyrde en frihedsstraf kan fuldbyrdelseslandet vælge at anerkende og fuldbyrde dommen delvist, jf. artikel 9a, hvis udstedelsesstaten er enig heri.

Hvis attesten er ufuldstændig eller klart ikke svarer til dommen, skal fuldbyrdelsesstaten efter artikel 9b udsætte sagen, indtil attesten er blevet suppleret eller berigtiget inden for en rimelig frist, der fastsættes af fuldbyrdelsesstaten.

Endelig kan det nævnes, at Polen i indtil 5 år efter rammeafgørelsens gennemførelsesfrist ikke er omfattet af pligten i rammeafgørelsen til at fuldbyrde domme afsagt over egne statsborgere, selv om de pågældende statsborgere bor i Polen, jf. forslaget til artikel 5, stk. 4, medmindre de pågældende samtykker til fuldbyrdelsen. Der skal således foreligge et samtykke til afsoning i Polen fra de domfældte, inden en dom kan fuldbyrdes i Polen, medmindre den domfældte er udvist til Polen eller selv er flygtet dertil på grund af den straffesag, som dommen er afsagt i.

Polen kan under tilsvarende omstændigheder heller ikke anmode om, at en dom, der er afsagt i Polen, bliver fuldbyrdet i en anden medlemsstat. Baggrunden for undtagelsen er ifølge præambelbe-

tragtning nr. 6cb, at Polen har brug for mere tid end de øvrige medlemsstater til at håndtere de praktiske og materielle konsekvenser af overførslen af polske statsborgere, der er dømt i andre medlemsstater, navnlig i betragtning af de polske statsborgeres øgede mobilitet i Den Europæiske Union. Polen kan til enhver tid meddele Generalsekretariatet for Rådet, at Polen ikke længere vil benytte sig af denne undtagelse.

2.2. Behandling af anmodninger om overførelse

2.2.1. Sagens behandling

Efter artikel 4 i forslaget til rammeafgørelse fremsender den kompetente myndighed i udstedelsesstaten dommen eller en bekræftet genpart heraf samt attesten direkte til den kompetente myndighed i fuldbyrdesstaten ved hjælp af ethvert middel, som efterlader et skriftligt spor, og på en sådan måde, at fuldbyrdesstaten kan fastslå ægtheden. Originalen af dommen eller en bekræftet genpart heraf og originalen af attesten sendes til fuldbyrdesstaten, hvis denne kræver det. Attesten skal være udfærdiget på fuldbyrdesstatens officielle sprog efter artikel 18a, stk. 1, hvorimod der som udgangspunkt ikke kræves oversættelse af den medfølgende dom, jf. stk. 2. Efter stk. 3 kan en medlemsstat dog tilkendegive i forbindelse med eller efter vedtagelse af rammeafgørelsen, at den – efter at have modtaget dom og attest og efter at have fundet attestens indhold utilstrækkeligt til at træffe afgørelse om fuldbyrdelse – eventuelt vil anmode om, at dommen ledsages af en oversættelse til den pågældende medlemsstats officielle sprog.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 11a, at der ved anvendelsen af artikel 4, stk. 1, bør være mulighed for at sende en dom eller en bekræftet genpart heraf og en attest til den kompetente myndighed i fuldbyrdesstaten ved hjælp af ethvert middel, som efterlader et skriftligt spor, f.eks. e-post eller fax og på en sådan måde, at fuldbyrdesstaten kan fastslå ægtheden.

Inden fremsendelse af en anmodning om overførelse skal den domfældte – selv om vedkommende ikke skal give samtykke – have lejlighed til at give sin mening til kende. Hvis udstedelsesstaten finder det nødvendigt under hensyn til den domfældtes alder eller fysiske eller mentale tilstand, gives denne lejlighed til vedkommendes repræsentant ifølge loven, jf. artikel 5, stk. 2. Når selve beslutningen om at anmode om overførelse er truffet, skal den domfældte underrettes på ny, jf. artikel 5, stk. 3.

Efter modtagelsen af anmodningen træffer den kompetente myndighed i fuldbyrdesstaten ifølge artikel 10, stk. 1, snarest muligt afgørelse om, hvorvidt dommen skal anerkendes og sanktionen fuldbyrdes, og underretter udstedelsesstaten herom, herunder om enhver afgørelse om tilpasning af sanktionen, jf. nedenfor. Medmindre der foreligger en grund til udsættelse, træffes den endelige afgørelse senest 90 dage efter modtagelsen af dommen og attesten.

Så længe fuldbyrdelsen af sanktionen i fuldbyrdelsesstaten ikke er påbegyndt, kan udstedelsesstaten efter artikel 10a beslutte at trække attesten tilbage med en angivelse af grundene hertil. Hvis attesten trækkes tilbage, må fuldbyrdelsesstaten ikke længere fuldbyrde sanktionen.

Hvis den pågældende domfældte befinder sig i fuldbyrdelsesstaten, kan fuldbyrdelsesstaten på udstedelsesstatens anmodning anholde den pågældende eller træffe enhver anden foranstaltning for at sikre, at den domfældte forbliver på dens område, indtil der foreligger en afgørelse om at anerkende dommen og fuldbyrde sanktionen, jf. artikel 10 b. Varigheden af sanktionen må dog ikke forlænges som følge heraf.

Efter beslutningen om overførelse er truffet, skal den domfældte overføres til fuldbyrdelsesstaten efter reglerne i artikel 11 senest 30 dage efter, at fuldbyrdelsesstatens endelige afgørelse om at anerkende dommen og fuldbyrde sanktionen er truffet. Hvis det af uforudsete grunde ikke er muligt at overføre domfældte inden for denne frist, skal myndighederne aftale en ny dato for overførelsen, og overførelsen skal finde sted senest 10 dage efter den aftalte nye dato.

Hver enkelt medlemsstat skal efter reglerne i artikel 12 i forslaget til rammeafgørelse tillade transit gennem sit område af en domfældt, der skal overføres til fuldbyrdelsesstaten, forudsat at udstedelsesstaten har sendt et eksemplar af attesten i artikel 4 sammen med transitanmodningen. Afgørelsen om transit skal træffes senest en uge efter, at den medlemsstat, der anmodes om at tillade transit, har modtaget anmodningen, medmindre medlemsstaten har anmodet om en oversættelse af attesten. Den medlemsstat, der anmodes om at tillade transit, skal meddele udstedelsesstaten, hvis den ikke kan garantere, at den domfældte ikke vil blive retsforfulgt eller begrænset i sin frihed på den anmodede stats område på grund af en lovovertrædelse eller en sanktion, som er henholdsvis begået eller idømt forud for transitten. Den domfældte kan dog anholdes i den tid, som transitten gennem medlemsstatens område varer.

Rammeafgørelsen indeholder regler om gensidig underretning mellem medlemsstaterne i artikel 16 og 17.

2.2.2. Gennemførelse og virkning af fuldbyrdelsen

Efter rammeafgørelsens artikel 8 skal fuldbyrdelseslandet træffe alle nødvendige foranstaltninger for at fuldbyrde sanktionen. Som udgangspunkt fuldbyrdes den idømte sanktion i overensstemmelse med dommen, men fuldbyrdelsesstaten kan dog tilpasse sanktionen i visse tilfælde. Den tilpassede sanktion må aldrig skærpe den af udstedelsesstaten idømte sanktion med hensyn til art eller varighed.

Hvis sanktionen på grund af sin varighed ikke er forenelig med fuldbyrdelsesstatens lovgivning, kan den kompetente myndighed i denne stat træffe beslutning om at tilpasse sanktionen, men kun i det omfang sanktionen overstiger den maksimale straf for tilsvarende lovovertrædelser efter denne

stats nationale lovgivning. Den tilpassede sanktion må ikke blive mindre end den maksimale straf for tilsvarende lovovertrædelser efter fuldbyrdelsesstatens nationale lovgivning.

Hvis sanktionen på grund af sin art ikke er forenelig med fuldbyrdelsesstatens lovgivning, kan den kompetente myndighed tilpasse sanktionen til den straf eller den foranstaltning, der efter denne stats lovgivning gælder for lignende lovovertrædelser. Denne straf eller foranstaltning skal ligge så tæt som muligt på den sanktion, udstedelsesstaten har idømt, og kan ikke konverteres til en bødestraf.

Udstedelsesstaten skal underrettes om den tilpassede sanktion.

Selve fuldbyrdelsen skal afvikles i overensstemmelse de eksisterende ordninger i fuldbyrdelsesstaten. Ifølge [artikel 13](#) i forslaget til rammeafgørelse finder fuldbyrdelsesstatens lovgivning således anvendelse på fuldbyrdelsen af sanktionen. Det tilkommer derfor også fuldbyrdelsesstatens myndigheder at træffe afgørelse om fuldbyrdelsesprocedurerne og fastlægge alle foranstaltninger i forbindelse hermed, herunder grundene til førtidig løsladelse eller prøveløsladelse. Medlemsstaterne kan dog fastsætte, at der ved alle afgørelser om førtidig løsladelse eller prøveløsladelse kan tages hensyn til de bestemmelser i udstedelsesstatens lovgivning, hvorefter personen har ret til at blive løsladt før tiden eller prøveløsladt på et bestemt tidspunkt. Amnesti eller benådning af den domfældte kan indrømmes af både udstedelsesstaten og fuldbyrdelsesstaten, jf. [artikel 15](#).

Overførelsen bevirker, at udstedelsesstaten ikke må foretage videre fuldbyrdelse af sanktionen, når fuldbyrdelsen i fuldbyrdelsesstaten er påbegyndt, jf. [artikel 18](#). Retten til at fuldbyrde sanktionen overgår på ny til udstedelsesstaten, hvis fuldbyrdelsesstaten underretter den om, at sanktionen delvist ikke er blevet fuldbyrdet på grund af den domfældtes flugt fra fængslet, inden afsoningen er afsluttet.

I forhold til fuldbyrdelsesstaten bevirker overførelsen, at den domfældte ikke kan idømmes en frihedsstraf eller på anden måde berøves sin frihed for andre inden overførelsen begåede lovovertrædelser end den, for hvilken den pågældende er overført, medmindre udstedelsesstaten samtykker heri, jf. [artikel 14](#). Denne såkaldte specialitetsregel finder dog ikke anvendelse, hvis den domfældte har samtykket i overførelsen, hvis den domfældte ikke har forladt fuldbyrdelsesstatens område inden 45 dage fra endelig løsladelse eller er vendt tilbage dertil, eller hvis den domfældte accepterer at blive retsforfulgt i fuldbyrdelsesstaten. Denne accept skal gives til judicielle myndigheder i fuldbyrdelsesstaten, og domfældte har ret til juridisk bistand.

Omkostninger i forbindelse med anvendelsen af rammeafgørelsen, bortset fra omkostningerne ved den domfældtes overførelse til fuldbyrdelsesstaten og omkostninger, der opstår udelukkende på udstedelsesstatens område, afholdes af fuldbyrdelsesstaten, jf. [artikel 19](#).

2.3. Forholdet til eksisterende fællesskabsretsakter og øvrige konventioner, aftaler mv.

Ifølge præambelbetragtning nr. 9 bør bestemmelserne i rammeafgørelsen anvendes i overensstemmelse med den ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, der tillægges Den Europæiske Unions borgere i henhold til EF-traktatens artikel 18. Det fremgår endvidere af præambelbetragtning nr. 10, at bestemmelserne i rammeafgørelsen bør anvendes i overensstemmelse med relevant fællesskabslovgivning, især direktiverne om fri bevægelighed for personer inden for Den Europæiske Union, især direktiv 2004/38/EF (om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område), direktiv 2003/109/EF (tredjelandsborgeres opholdsret) og direktiv 2003/86/EF (om ret til familiesammenføring).

Det fremgår af artikel 19a i forslaget til rammeafgørelsen, at reglerne i rammeafgørelsen finder tilsvarende anvendelse på fuldbyrdelse af sanktioner, når en medlemsstat påtager sig at fuldbyrde en sanktion i overensstemmelse med artikel 4, nr. 6, i Rådets rammeafgørelse af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne. Reglerne i forslaget til rammeafgørelse om overførelse af domfældte til afsoning mv. finder tilsvarende anvendelse på fuldbyrdelse af sanktioner, når en medlemsstat i henhold til artikel 5, stk. 3, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre mv. har betinget sig, at den pågældende person føres tilbage til den pågældende medlemsstat for der at afsone sanktionen med henblik på at undgå, at den pågældende person forbliver ustraffet.

Efter de bestemmelser i rammeafgørelsen vedrørende arrestordren, som der henvises til (artikel 5, stk. 3, og artikel 6, nr. 4), kan udlevering af en medlemsstats egne statsborgere til retsforfølgning i en anden medlemsstat betinges af, at de pågældende statsborgere tilbageføres med henblik på afsoning i hjemstaten.

Ifølge præambelbetragtning nr. 6d i forslaget til rammeafgørelse om overførelse af domfældte til afsoning mv. indebærer artikel 19a bl.a., ”at fuldbyrdelsesstaten kan undersøge, om der foreligger grunde til afslag efter artikel 9, herunder kontrol af princippet om dobbelt strafbarhed, hvis fuldbyrdelsesstaten har afgivet en erklæring i henhold til artikel 7, stk. 4, som betingelse for anerkendelse og fuldbyrdelse af dommen, og overveje, om den vil udlevere den domfældte eller fuldbyrde dommen i medfør af artikel 4, stk. 6, i [rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre]”. Om betydningen heraf henvises til pkt. 3.1 nedenfor.

Det fremgår endvidere af artikel 20 i forslaget til rammeafgørelse, at rammeafgørelsen skal anvendes i forholdet mellem medlemsstaterne i stedet for bl.a. Europarådets konvention om overførelse af domfældte af 21. marts 1983 med tillægsprotokol af 18. december 1997 og den europæiske konvention om straffedommes internationale retsvirkning af 28. maj 1970.

Medlemsstaterne kan dog fortsat anvende eksisterende aftaler eller ordninger for så vidt disse giver mulighed for at udvide eller udbygge rammeafgørelsens bestemmelser og bidrager til yderligere at forenkle eller lette procedurerne for fuldbyrdelse af sanktioner, jf. artikel 20, stk. 2. Efter artikel 20, stk. 3, kan medlemsstaterne endvidere indgå sådanne bilaterale eller multilaterale aftaler eller ordninger efter rammeafgørelsens ikrafttrædelse.

Det fremgår endelig af artikel 20 a, at anmodninger, der modtages efter den dato, hvor medlemsstaterne skal have gennemført rammeafgørelsen, som udgangspunkt skal behandles efter de nationale gennemførelsesbestemmelser. Denne dato er endnu ikke fastsat.

3. Lovforslagets udformning

3.1. Forholdet mellem rammeafgørelsen og den gældende lovgivning om overførelse af domfældte til afsoning

Forslaget til rammeafgørelse om overførelse af domfældte til afsoning mv. indeholder elementer, der svarer til de gældende regler efter loven om international fuldbyrdelse af straf, som henviser til henholdsvis Europarådets konvention af 21. marts 1983 om overførelse af domfældte med tillægsprotokollen af 18. december 1997, og den europæiske konvention om straffedømmes internationale retsvirkninger af 28. maj 1970. Forslaget til rammeafgørelse adskiller sig imidlertid fra konventionernes regler på en række væsentlige punkter. Rammeafgørelsen har således et snævrere geografisk anvendelsesområde (medlemsstaterne i Den Europæiske Union) og forlader i et vist omfang princippet om, at det er frivilligt for fuldbyrdelsesstaten at modtage domfældte til afsoning. Efter rammeafgørelsen vil Danmark som udgangspunkt blive forpligtet til at overtage egne statsborgere, som bor her i landet, til afsoning uafhængigt af de pågældendes samtykke, når de ved en endelig dom i en anden medlemsstat er idømt en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning. Forslaget til rammeafgørelsen indeholder også flere formelle regler om sagens behandling end de eksisterende regler.

Rammeafgørelsens bestemmelser skal ifølge artikel 20 træde i stedet for de tilsvarende bestemmelser i konventionerne ved anmodninger om overførelse af domfældte mellem medlemsstaterne.

Forslaget til rammeafgørelse om overførelse af domfældte til afsoning mv. er i vidt omfang opbygget efter samme model som de øvrige rammeafgørelser om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af endelige strafferetlige afgørelser, herunder navnlig Rådets rammeafgørelse af 24. februar 2005 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på afgørelser om bødestraf, der er gennemført med vedtagelsen af lov nr. 1434 af 22. december 2004 om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union. På den baggrund foreslår Justitsministeriet, at forslaget til rammeafgørelse om overførelse af domfældte til afsoning mv. gennemføres ved indsættelse af et særligt kapitel om fuldbyrdelse af afgørelser om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning (kapitel 6a). Det vil herudover bl.a. være nødvendigt at ændre i reglerne i lovens kapitel 12 om behandling af anmodninger om fuldbyrdelse af endelige strafferetlige afgørelser for at gennemføre rammeafgørelsens sagsbehandlingsregler.

Det følger allerede af den gældende bestemmelse i § 1, stk. 3, i loven om international fuldbyrdelse af straf, at lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union finder anvendelse i forhold til afgørelser, der kan fuldbyrdes efter denne lov. Lovforslaget vil derfor

medføre, at en anmodning fra en anden medlemsstat om overførelse af en domfældt med henblik på fuldbyrdelse af vedkommendes dom her i landet skal behandles efter de foreslåede bestemmelser i kapitel 6a i loven om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union.

Efter den gældende bestemmelse i § 1, stk. 3, i loven om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union finder loven dog ikke anvendelse på afgørelser, der er omfattet af den nordiske straffuldbyrdslovs bestemmelser, hvis bestemmelserne i den nordiske straffuldbyrdslov giver mere vidtgående adgang til fuldbyrdelse end efter reglerne i loven om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union. Som nævnt ovenfor i pkt. 1.2.3 i afsnit III omfatter den nordiske straffuldbyrdslov fuldbyrdelse af fængselsstraf idømt i de nordiske lande og såkaldt strafarbejde idømt i Sverige. For så vidt angår overførelse af domfældte med henblik på fuldbyrdelse af disse sanktioner må den nordiske straffuldbyrdslov anses for at være mere vidtgående end forslaget til rammeafgørelse, da fængselsstraf og strafarbejde kan fuldbyrdes her i landet, hvis den dømte har statsborgerret *eller* bopæl her i landet, samt hvis domfældte opholder sig her i landet, og det findes mest hensigtsmæssigt, at fuldbyrdelsen finder sted her. Hertil kommer, at fuldbyrdelsen som udgangspunkt sker uden nærmere prøvelse. Den nordiske straffuldbyrdslov regulerer derimod ikke overførelser med henblik på fuldbyrdelse af andre frihedsberøvende foranstaltninger.

Efter artikel 20, stk. 2, i forslaget til rammeafgørelse kan medlemsstaterne fortsat anvende eksisterende aftaler eller ordninger, hvis de eksisterende aftaler giver mulighed for at udvide eller udbygge rammeafgørelsens bestemmelser og bidrager til yderligere at forenkle eller lette procedurerne for fuldbyrdelse af sanktioner. Justitsministeriet foreslår derfor, at den nugældende ordning for overførelse af domfældte til afsoning af fængselsstraf – og strafarbejde idømt i Sverige – mellem Danmark og henholdsvis Finland og Sverige opretholdes parallelt med de foreslåede regler, således at afgørelser om sådanne overførelser træffes efter kapitel II i den nordiske straffuldbyrdslov. Derimod vil anmodninger om overførelse af domfældte med henblik på fuldbyrdelse af andre frihedsberøvende foranstaltninger idømt i Finland og Sverige lande skulle afgøres efter de foreslåede bestemmelser i kapitel 6 a i loven om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union.

Forslaget til rammeafgørelsen rejser endelig spørgsmål i relation til sammenhængen mellem reglerne om overførelse af domfældte i forslaget og reglerne om udlevering i rammeafgørelsen af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre mv. Som anført i pkt. 2.3 ovenfor om rammeafgørelsens indhold fremgår det af artikel 19a, at rammeafgørelsen skal anvendes, når en medlemsstat afslår at udlevere en eftersøgt person med henblik på fuldbyrdelse af en fængselsstraf ved selv at forpligte sig til at fuldbyrde straffen eller anden frihedsberøvende foranstaltning i henhold til national lovgivning, og når en medlemsstat har gjort udlevering af en eftersøgt person betinget af, at den pågældende person føres tilbage til den pågældende medlemsstat for dér at afsone den straf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som den pågældende idømmes i den medlemsstat, som har anmodet om udlevering, jf. artikel 4, nr. 6, og artikel 5, stk. 3, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre mv.

De omhandlede bestemmelser i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre er gennemført i § 10 b, stk. 1 og 2, i udleveringslovens kapitel 2 a. Efter § 10 b, stk. 1, kan udlevering på grundlag af en europæisk arrestordre af en dansk statsborger eller af personer med fast bopæl her i landet til retsforfølgning, gøres betinget af, at den pågældende føres tilbage til Danmark med henblik på fuldbyrdelse af en eventuel fængselsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning. Endvidere kan udlevering af en dansk statsborger eller af personer med fast bopæl her i landet til straffuldbyrdelse efter § 10 b, stk. 2, afslås, hvis Danmark giver tilsagn om, at straffen vil blive fuldbyrdet her i landet.

Efter Justitsministeriets opfattelse indebærer artikel 19a i forslaget til rammeafgørelse, at spørgsmålet om, hvorvidt Danmark kan påtage sig at fuldbyrde en eventuel fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning som betingelse for udlevering af personer til en anden medlemsstat, jf. § 10 b, stk. 1, fremover vil skulle afgøres efter forslaget til rammeafgørelse om overførelse af domfældte og de nationale gennemførelsesbestemmelser hertil. Inden danske myndigheder kan påtage sig en fuldbyrdelsesforpligtelse over for en anden medlemsstat, vil det derfor skulle vurderes, om en fuldbyrdelse kan finde sted inden for rammerne af de i dette lovforslag foreslåede bestemmelser, herunder de obligatoriske afslagsgrunde. Tilsvarende vil en vurdering af, om Danmark kan afslå udlevering efter den europæiske arrestordre ved selv at påtage sig at fuldbyrde den idømte straf i henhold til § 10 b, stk. 2, bl.a. afhænge af, om den idømte straf kan fuldbyrdes efter de foreslåede bestemmelser i dette lovforslag.

Artikel 19a indebærer endvidere, at selve fuldbyrdelsen af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning her i landet vil skulle foretages i overensstemmelse med bestemmelserne i dette lovforslag. Det betyder bl.a., at den sanktion, som er idømt i den medlemsstat, der har anmodet om udlevering af en statsborger eller en person med fast bopæl her i landet, vil skulle tilpasses efter artikel 8 i forslaget til rammeafgørelse, der foreslås gennemført i § 29 b i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 12.

Justitsministeriet foreslår på ovenstående baggrund, at der indsættes en ny bestemmelse som stk. 3 i § 10 b i udleveringsloven, hvoraf det udtrykkeligt fremgår, at bestemmelserne i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union finder anvendelse ved afgørelsen af, om en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning som nævnt i udleveringslovens § 10 b, stk. 1 og 2, kan fuldbyrdes her i landet, og ved den efterfølgende gennemførelse af fuldbyrdelsen, jf. lovforslagets § 2 og bemærkningerne hertil.

I det følgende behandles først betingelserne for fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning i pkt. 3.2. Herefter gennemgås procedurerne for behandling af sådanne afgørelser i pkt. 3.3. I pkt. 3.4 beskrives virkningen af, at en straffedom om frihedsberøvelse skal fuldbyrdes her i landet. Gennemgangen indeholder en beskrivelse af, i hvilket omfang rammeafgørelsen indebærer ændringer i forhold til gældende ret. Lovforslaget indeholder endelig en kompetencebestemmelse vedrørende overførelse af domfældte med henblik på fuldbyrdelse

i en anden medlemsstat af en dansk dom om fængselsstraf eller andre retsfølger af frihedsberøvende karakter, jf. pkt. 3.5, og afslutningsvist omtales en bestemmelse om tilladelse til transit igennem Danmark, jf. pkt. 3.6.

3.2. Betingelserne for overførelse af domfældte her til landet

Betingelserne for fuldbyrdelse af fængselsstraffe og andre frihedsberøvende foranstaltninger her i landet foreslås som nævnt indsat i et nyt kapitel 6 a i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, og bemærkningerne hertil.

Rammeafgørelsen skal ifølge artikel 3, stk. 2 og 3, og artikel 1 i forslaget til rammeafgørelse anvendes som grundlag for overførelse af domfældte mellem medlemsstaterne, når den domfældte er idømt en tidsubegrænset eller tidsbegrænset frihedsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning ved en endelig afgørelse eller domstolskendelse i en straffesag på grund af en strafbar handling, og den domfældte befinder sig enten i udstedelsesstaten eller i fuldbyrdelsesstaten.

Frihedsstraf og frihedsberøvende foranstaltninger er ikke defineret nærmere i forslaget til rammeafgørelse. Rammeafgørelsen må imidlertid antages at omfatte alle foranstaltninger, hvori der indgår begrænsninger af den personlige bevægelsesfrihed i form af fysisk indespærring, og som er idømt på grund af en handling, der er strafbar i udstedelsesstaten. Foranstaltningen skal endvidere være idømt ved en endelig domstolsafgørelse i en straffesag i udstedelsesstaten. Da det er udstedelsesstatens lovgivning, der er afgørende for frihedsstraffens eller den frihedsberøvende foranstaltningens karakter, er det ikke muligt at afgrænse de omfattede foranstaltninger nærmere. Udover fængselsstraffe må rammeafgørelsen antages bl.a. at omfatte alternative former for afsoning, som f.eks. afsoning af en frihedsstraf på bopælen under intensiv overvågning, herunder ved at bære en såkaldt elektronisk fodlænke, men også andre frihedsberøvende retsfølger af en strafbar handling som f.eks. ungdomssanktioner i form af institutionsanbringelser og tvangsanbringelser af psykisk syge, herunder på hospital for sindslidende.

Rammeafgørelsen indeholder ikke en definition af straffesager, men Justitsministeriet antager, at begrebet tilsigter både at omfatte egentlige straffelovsovertrædelser og strafbare overtrædelser af anden lovgivning (særlovgivning).

Den foreslåede bestemmelse i § 29 a i loven, jf. lovforslagets nr. 12, afgrænser anvendelsesområdet for bestemmelserne i kapitel 6 a efter ovenstående betragtninger om rammeafgørelsens anvendelsesområde.

Forslaget til rammeafgørelse fastlægger et grundlæggende princip i artikel 3a, hvorefter medlemsstaterne er forpligtet til at modtage egne statsborgere til afsoning af en fængselsstraf eller fuldbyrdelse af en anden frihedsberøvende foranstaltning, som bor i eller er udvist til "egen" medlemsstat, hvis ikke anmodningen om fuldbyrdelse kan afslås i medfør af en af rammeafgørelsens af-

slagsgrunde. I disse situationer kan den domfældte efter artikel 5 i forslaget til rammeafgørelse overføres til fuldbyrdelse af den idømte sanktion, uanset om den domfældte samtykker eller ej.

Dette svarer ikke til de nugældende regler i Europarådets konvention om overførelse af domfældte, hvorefter overførelse af den domfældte som udgangspunkt kræver dobbelt samtykke – samtykke fra både den domfældte og fuldbyrdelseslandet, jf. gennemgangen ovenfor i dette afsnit, pkt. 1.2.2.

For så vidt angår anmodninger om fuldbyrdelse vedrørende andre end danske statsborgere, som enten bor her i landet eller er udvist hertil, forudsætter rammeafgørelsen, at udstedelsesstaten forinden har indhentet et samtykke fra de danske myndigheder til at fremsende anmodningen.

Justitsministeriet har ikke fundet, at der er anledning til at ændre den nuværende praksis på området, hvorefter Danmark som udgangspunkt modtager egne statsborgere og personer med fast bopæl her i landet til afsoning, når de pågældende selv ønsker, at den idømte sanktion fuldbyrdes her i landet. Efter lovforslaget vil fuldbyrdelse derfor kun kunne afslås under henvisning til domfældtes manglende tilknytning til Danmark, hvis attesten angår en domfældt, der hverken er statsborger eller har fast bopæl i landet, jf. forslaget til § 29 f, nr. 2, samt pkt. 3.2.9 om denne afslagsgrund nedenfor. Som udgangspunkt agter Justitsministeriet således fortsat at meddele samtykke til modtagelse af domfældte, der er danske statsborgere (uanset bopæl) og udenlandske statsborgere med fast bopæl her i landet, hvis de pågældende har udtrykt ønske om, at den idømte sanktion fuldbyrdes her i landet. Artikel 5 i forslaget til rammeafgørelse indebærer dog, at en anmodning om fuldbyrdelse ikke vil kunne afslås under henvisning til, at den domfældte ikke har givet sit samtykke til anmodningen om fuldbyrdelse her i landet, hvis den domfældte er udvist hertil eller har taget ophold her i landet under eller efter straffesagens behandling i udstedelsesstaten, jf. den netop refererede bestemmelse i § 29 d, nr. 1, i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 12. Er et af disse kriterier opfyldt, vil Justitsministeriet derfor meddele samtykke til at modtage anmodningerne vedrørende danske statsborgere (uanset bopæl) og udenlandske statsborgere med fast bopæl her i landet, selv om de pågældende ikke har udtrykt ønske om, at den idømte sanktion fuldbyrdes her i landet.

Som anført ovenfor er rammeafgørelsens udgangspunkt, at medlemsstaterne er *forpligtede* til at overtage afsoningen af en fængselsstraf eller fuldbyrdelse af en anden frihedsberøvende foranstaltning, der er idømt egne statsborgere, som bor i eller er udvist til "egen" medlemsstat, hvis den domfældte opholder sig i enten udstedelsesstaten eller fuldbyrdelsesstaten.

Fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning vil dog kunne afslås af en række grunde, som fremgår af artikel 9 i forslaget til rammeafgørelse. Disse afslagsgrunde er udtømmende opregnet i rammeafgørelsen, og der vil derfor ikke kunne meddeles afslag på en anmodning om fuldbyrdelse, hvis der ikke foreligger en af de afslagsgrunde, der er anført i rammeafgørelsen.

Ifølge præambelens 7. betragtning i forslaget til rammeafgørelse skal intet i rammeafgørelsen dog fortolkes som et forbud mod at nægte at fuldbyrde en afgørelse, hvis der er objektive grunde til at

formode, at sanktionen er idømt med det formål at straffe en person på grund af den pågældendes køn, race, religion, etniske baggrund, nationalitet, sprog, politiske overbevisning eller seksuelle orientering, eller at den pågældendes situation kan blive skadet af en af disse grunde. Tilsvarende præambelbetragtninger i de øvrige rammeafgørelser om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af strafferetlige afgørelser er gennemført i loven om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser som udtrykkelige afslagsgrunde. Dette lovforslag indeholder således også en bestemmelse herom i den foreslåede § 29 d, nr. 5, i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 12.

Tilsvarende afslagsgrund findes i 1970-konventionens artikel 6, litra b og c.

Det bemærkes, at rammeafgørelsen ikke giver mulighed for at afslå at fuldbyrde en afgørelse under henvisning til, at fuldbyrdelse af sanktionen i den pågældende medlemsstat ikke vil tjene det formål at lette den domfældtes sociale reintegration.

Da afslagsgrundene i artikel 9 er fakultative, er det overladt til medlemsstaterne, dels om de overhovedet vil gøre brug af de pågældende afslagsgrunde, dels om de i givet fald vil udforme gennemførelsesbestemmelser som ufravigelige bestemmelser.

Justitsministeriet foreslår, at samtlige afslagsgrunde medtages i loven, jf. forslag til lovens § 29 c-f.

Afslagsgrundene i § 29 d foreslås at være ufravigelige, mens afslagsgrundene i § 29 c, stk. 2, § 29 e og § 29 f foreslås at være fakultative. Ved vurderingen af, om afslagsgrundene bør være ufravigelige eller ej, har Justitsministeriet lagt vægt på, at mulighederne for at forbedre resocialisering for domfældte personer, som er et væsentligt hensyn bag forslaget til rammeafgørelsen, almindeligvis må antages at være bedst i det land, hvor domfældte er statsborger og/eller har fast bopæl, hvilket taler for færrest mulige obligatoriske afslagsgrunde. Justitsministeriet har endvidere lagt vægt på, at også den domfældtes eventuelle ønske om afsoning her i landet må antages at have betydning for domfældtes muligheder for resocialisering. Efter Justitsministeriets opfattelse bør den domfældtes samtykke til en anmodning om fuldbyrdelse af en idømt sanktion derfor i visse tilfælde kunne føre til, at en anmodning om fuldbyrdelse imødekommes, selv om en anmodning i øvrigt ville kunne afslås. De enkelte afslagsgrunde gennemgås nedenfor i pkt. 3.2.1. – 3.2.13.

3.2.1. Dobbelt strafbarhed og positiv-listen

Efter artikel 7, stk. 2, i forslaget til rammeafgørelse kan fuldbyrdelsesstaten som udgangspunkt lade anerkendelse af domme og fuldbyrdelse af sanktioner være betinget af, at dommen vedrører handlinger, som også udgør en overtrædelse efter fuldbyrdelsesstatens lovgivning (kravet om dobbelt strafbarhed). I det omfang kravet om dobbelt strafbarhed ikke er opfyldt, kan fuldbyrdelsesstaten derfor afvise en anmodning efter artikel 9, stk. 1, litra b, medmindre den pågældende handling er omfattet af artikel 7, stk. 1 (positiv-listen).

Kravet om dobbelt strafbarhed kan således – som udgangspunkt – ikke stilles, hvis den handling, som ifølge dommen udgør en strafbar handling efter udstedelsesstatens lovgivning, er omfattet af den i artikel 7, stk. 1, nærmere opregnede liste over lovovertrædelser (positiv-listen), og lovovertrædelserne kan medføre fængselsstraf inden for en strafferamme på mindst 3 år i udstedelsesstaten.

Det vil være udstedelsesstatens lovgivning, der er afgørende for, om en konkret lovovertrædelse skal anses for omfattet af listen. Det er således uden betydning, om en tilsvarende lovovertrædelse i dansk lovgivning afgrænses på en anden måde eller er beskrevet med andre ord.

Som anført ovenfor under beskrivelsen af rammeafgørelsens indhold svarer positiv-listen i artikel 7, stk. 1, til listen i forslaget til rammeafgørelse om den europæiske bevissikringskendelse, som er nærmere omtalt i afsnit II, pkt. 2.

1970-konventionen indeholder en afslagsgrund vedrørende dobbelt strafbarhed i artikel 4, stk. 1. Efter Europarådets konvention om overførelse af domfældte artikel 3, litra e, kan overførelse af en domfældt kun finde sted, hvis den handling eller undladelse, som har foranlediget retsfølgen, er en forbrydelse efter fuldbyrdelseslandets lov eller ville have været en forbrydelse, hvis den var begået på fuldbyrdelsesstatens eget område.

Til forskel fra de øvrige rammeafgørelser vedrørende gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af strafferetlige afgørelser giver forslaget til rammeafgørelse om overførelse af domfældte til afsoning mv. den enkelte medlemsstat mulighed for at afgive en generel erklæring om, at medlemsstaten ikke vil anvende positiv-listen, jf. artikel 7, stk. 4. Medlemsstaterne kan således vælge at fastholde en ufravigelig betingelse om dobbelt strafbarhed for at overtage fuldbyrdelsen af en dom.

Som anført ovenfor må mulighederne for at forbedre resocialisering for domfældte personer, som er et væsentligt hensyn bag forslaget til rammeafgørelsen, almindeligvis antages at være bedst i det land, hvor domfældte er statsborger og/eller har fast bopæl, og hvor domfældte selv ønsker at afsones dommen, hvilket taler imod et ubetinget krav om dobbelt strafbarhed for at overtage fuldbyrdelsen. Et ubetinget krav om dobbelt strafbarhed ville også kunne medføre, at Danmark ikke ville kunne betinge udlevering af eftersøgte personer efter den europæiske arrestordre af, at den eventuelle idømte sanktion fuldbyrdes her. Tilsvarende ville Danmark heller ikke kunne afslå at udlevere den eftersøgte mod selv at fuldbyrde den idømte sanktion, hvis den handling, som ligger til grund for anmodningen om udleveringen, ikke er strafbar efter dansk lov. Er handlingen omfattet af positiv-listen, er Danmark imidlertid forpligtet til at udlevere de pågældende, jf. § 10 a i udleveringsloven, der gennemfører artikel 2 i den europæiske arrestordre.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør der derfor ikke være krav om dobbelt strafbarhed for at kunne overtage fuldbyrdelse af fængselsstraffe og andre frihedsberøvende foranstaltninger, hvis ikke et tilsvarende krav kan stilles som betingelse efter udleveringsloven for at udlevere eftersøgte med henblik på retsforfølgning eller straffuldbyrdelse. Det bemærkes dog, at den idømte sanktion ikke vil kunne tilpasses efter de foreslåede bestemmelser i § 29 b, stk. 2 og 3, når handlingen ikke er kriminaliseret i dansk ret, jf. pkt. 3.4 nedenfor og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 12 (§ 29

b). I sådanne tilfælde kan det formentlig blive særlig relevant at overveje, om der kan være anledning til at afkorte den faktiske fuldbyrdelse af straffen (afsoningen) gennem dansk rets regler om prøveløsladelse og benådning. Hertil kommer, at de lovovertrædelser, der er omfattet af positiv-listen, normalt vil være strafbare i alle medlemsstater. Det må derfor antages, at sager med denne problematik vil forekomme meget sjældent. Den praktiske betydning af positiv-listen vil således navnlig være, at der ikke i hvert enkelt tilfælde skal foretages en indgående kontrol af, om lovovertrædelser ligeledes er strafbar i fuldbyrdelsesstaten.

På den baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at positiv-listen bør finde anvendelse, således at spørgsmålet om dobbelt strafbarhed alene kan kontrolleres for lovovertrædelser, der ikke er omfattet af positiv-listen, ved afgørelsen af, om Danmark bør overtage fuldbyrdelsen af en dom. Positiv-listen er gengivet i forslaget til § 29 c, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, hvorefter en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning kan fuldbyrdes her i landet, selv om den handling, som afgørelsen vedrører, ikke er strafbar efter dansk ret, hvis handlingen er omfattet af positiv-listen og kan straffes med fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning i mindst 3 år efter lovgivningen i udstedelsesstaten.

For så vidt angår anmodninger om fuldbyrdelse af afgørelser vedrørende handlinger, der ikke er omfattet af positiv-listen, foreslår Justitsministeriet, at fuldbyrdelse kan afslås, hvis den handling, som dommen vedrører, ikke er strafbar efter dansk ret, jf. forslaget til § 29 c, stk. 2, i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, og bemærkningerne hertil. Det vil sige, at der er tale om en fakultativ afslagsgrund. Efter Justitsministeriets opfattelse bør lovforslaget således ikke afskære muligheden for at overtage fuldbyrdelsen af en dom, hvis den pågældende selv ønsker dommen fuldbyrdet her i landet, og hensynet til mulighederne for resocialisering taler herfor.

Som nævnt ovenfor vil den fængselsstraf, der er idømt i udstedelsesstaten, ikke kunne tilpasses efter de foreslåede bestemmelser i § 29 b, stk. 2 og 3. Det skyldes, at der netop ikke findes en tilsvarende strafbar handling her i landet og dermed heller ikke en maksimal straf i henhold til dansk lovgivning. Hvis den idømte sanktion er en frihedsberøvende foranstaltning, som ikke kan fuldbyrdes her i landet, vil anmodningen om overførsel af den domfældte skulle afslås efter den foreslåede bestemmelse i § 29 d, nr. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 12.

3.2.2. Manglende samtykke fra domfældte til anmodningen om fuldbyrdelse

Efter artikel 9, stk. 1, litra ab, i forslaget til rammeafgørelse kan anmodningen om fuldbyrdelse af en dom om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning afslås, hvis den domfældte ikke har givet sit samtykke til anmodningen, jf. artikel 3a, stk. 1, når dette samtykke i henhold til artikel 5 er en forudsætning for, at en anden medlemsstat kan anmodes om at overtage fuldbyrdelsen.

Efter artikel 5 er den domfældtes samtykke ikke påkrævet, når anmodningen sendes til den medlemsstat, hvor den domfældte er statsborger, og hvor vedkommende bor, eller hvortil den domfældte vil blive udvist eller er flygtet til på grund af straffesagen i udstedelsesstaten.

Denne mulighed for afslag på grund af manglende samtykke fra den domfældte til anmodningen om fuldbyrdelse har kun betydning, hvis medlemsstaten er villig til at modtage domfældte til afsoning i videre omfang, end medlemsstaten er forpligtet til efter artikel 3a, stk. 1. Efter artikel 3a er medlemsstaterne netop forpligtede til at modtage egne statsborgere, som bor i medlemsstaten, eller er udvist dertil.

1970-konventionen indeholder ikke en tilsvarende afslagsgrund, og udgangspunktet er efter konventionen, at domfældte, der er bosiddende i en anden stat, kan overføres dertil. Herudover indeholder konventionen dog en række andre kriterier i artikel 5, hvorefter en domfældt kan overføres til afsoning i et andet land, herunder hvis den dømmende stat ikke finder, at den selv kan fuldbyrde sanktionen, end ikke ved at gøre brug af udlevering, og en anden stat er i stand hertil, jf. litra e. Hvis fuldbyrdeslandet er uenig i domsstatens vurdering i forhold til denne bestemmelse, kan fuldbyrdelse afslås.

Europarådets konvention om overførelse af domfældte stiller som udgangspunkt altid krav om samtykke til overførelse af en domfældt. Kravet om samtykke kan dog fraviges i medfør af reglerne i en tillægsprotokol til konventionen, hvis fuldbyrdelsen af en fængselsstraf overtages af en stat, som den domfældte er undvejet til, eller som den domfældte skal udvises til efter endt afsoning, jf. artiklerne 2 og 3 i tillægsprotokollen af 18. december 1997.

Da Justitsministeriet foreslår en fortsættelse af den hidtidige praksis, hvorefter Danmark som udgangspunkt modtager egne statsborgere eller personer med fast bopæl her i landet til afsoning, er der indsat en bestemmelse i § 29 d, nr. 1, i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, og bemærkningerne hertil, hvorefter anmodning om fuldbyrdelse skal afslås, hvis den domfældte ikke har givet sit samtykke til anmodningen, medmindre domfældte er statsborger med bopæl her i landet eller er udvist her til landet som følge af afgørelsen eller frivilligt har taget ophold her i landet under eller efter behandlingen af den straffesag, som har givet anledning til sanktionen.

3.2.3. Immunitet

Det fremgår af artikel 9, stk. 1, litra cb, i forslaget til rammeafgørelse, at fuldbyrdelse af en dom om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning kan afslås, hvis der i henhold til fuldbyrdesstatens lovgivning foreligger en immunitet, der gør det umuligt at fuldbyrde afgørelsen.

1970-konventionen indeholder ikke en tilsvarende afslagsmulighed, men indeholder derimod en mulighed for afslag, hvis fuldbyrdelse vil stride imod fuldbyrdesstatens internationale forpligtelser, jf. artikel 6, litra d. Disse forpligtelser omfatter bl.a. Wienerkonventionen af 18. april 1961 om diplomatiske forbindelser samt regler om immunitet for ansatte ved internationale institutioner.

Som anført ovenfor i afsnit II, pkt. 3.2.3, vedrørende gennemførelse af rammeafgørelsen om den europæiske bevissikringskendelse, følger det af straffelovens § 12, at de almindelige strafferetlige jurisdiktionsregler begrænses ved de i folkeretten anerkendte undtagelser, herunder ovennævnte Wienerkonvention. Immunitet kan endvidere følge af andre bestemmelser, som f.eks. grundlovens § 57, 2. pkt., hvorefter medlemmer af Folketinget ikke uden Folketingets samtykke kan drages til ansvar for deres ytringer i tinget uden for samme.

Denne afslagsgrund foreslås indsat som § 29 d, nr. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, hvorefter fuldbyrdelse af fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning vil skulle afslås, når den domfældte ikke vil kunne retsforfølges her i landet på grund af immunitet.

3.2.4. Manglende samtykke til at retsforfølge her i landet

Det fremgår af artikel 9, stk. 1, litra g, i forslaget til rammeafgørelse, at fuldbyrdelse kan afslås, hvis udstedelsesstaten på fuldbyrdelsesstatens anmodning ikke giver samtykke til, at den domfældte vil kunne retsforfølges i fuldbyrdelsesstaten for en lovovertrædelse, der er begået før den overtrædelse, som ligger til grund for anmodningen om overtagelse af fuldbyrdelsen.

Efter artikel 14 er udstedelsesstatens samtykke kun en forudsætning for retsforfølgelse, hvis retsforfølgelsen kan indebære en foranstaltning, der begrænser den pågældendes frihed, og den domfældte ikke har givet sit samtykke til anmodningen om overførelsen af domfældte. Artikel 14 foreslås gennemført som § 29 j i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, og bemærkningerne hertil.

Denne afslagsgrund foreslås indsat som § 29 d, nr. 3, i loven som en obligatorisk afslagsgrund, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, og bemærkningerne hertil.

3.2.5. Psykiatrisk behandling eller lægebehandling

Efter artikel 9, stk. 1, litra i, i forslaget til rammeafgørelse kan anmodning om fuldbyrdelse af en idømt fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning afslås, hvis den idømte sanktion omfatter psykiatrisk behandling eller lægebehandling eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, der uanset artikel 8, stk. 3, ikke kan fuldbyrdes af fuldbyrdelsesstaten i overensstemmelse med den pågældende stats retssystem og sundhedsvæsen. Det fremgår af præambelbetragtning nr. 12, at fuldbyrdelsesstaten altid skal overveje, om sanktionen kan tilpasses efter artikel 8, stk. 3, inden den afslår fuldbyrdelse. Om tilpasning efter rammeafgørelsens artikel 8 henvises til pkt. 3.4.1 nedenfor.

1970-konventionen rummer en tilsvarende mulighed for afslag i artikel 6, litra h.

Afslagsgrunden angår navnlig den eventuelle situation, hvor en strafferetlig afgørelse angår en tvangsmæssig psykiatrisk eller somatisk behandlingsform, der er ukendt her i landet, og hvor det ikke er muligt at konvertere dommen til én af de i straffelovens §§ 68-70 nævnte behandlingsformer.

Efter straffelovens § 16 straffes personer, der på gerningstidspunktet var utilregnelige på grund af sindssygdom eller tilstande, der må ligestilles hermed, ikke. Tilsvarende gælder personer, der var mentalt retarderede i højere grad. Befandt gerningsmanden sig som følge af indtagelse af alkohol eller andre rusmidler forbigående i en tilstand af sindssygdom eller i en tilstand, der må ligestilles hermed, kan straf dog pålægges, når særlige omstændigheder taler derfor.

Hvis en tiltalt frifindes for straf i medfør af § 16, kan retten i medfør af straffelovens §§ 68-70 træffe bestemmelse om anvendelse af andre foranstaltninger, der findes formålstjenlige for at forebygge yderligere lovovertrædelser. Såfremt mindre indgribende foranstaltninger som tilsyn, bestemmelser vedrørende opholdssted eller arbejde, afvænningsbehandling, psykiatrisk behandling mv. ikke findes tilstrækkelige, kan det bestemmes, at den pågældende skal anbringes i hospital for sindslidende, i institution for personer med vidtgående psykiske handicap eller under tilsyn med mulighed for administrativ anbringelse eller i egnet hjem eller institution til særlig pleje eller forsorg.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil de fleste domme til psykiatrisk behandling eller lægebehandling kunne tilpasses til de muligheder, der er nævnt i straffelovens § 68, 2. pkt. Justitsministeriet finder dog ikke at kunne udelukke, at der kan forekomme tilfælde, hvor en sådan tilpasning ikke vil være mulig. På den baggrund stilles der forslag om, at de danske myndigheder skal afslå fuldbyrdelse af en dom, når dommen foreskriver en foranstaltning, der ikke kan fuldbyrdes her i landet, og heller ikke kan tilpasses efter reglerne i forslaget til § 29 b, stk. 3, jf. forslaget til § 29 d, nr. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, samt bemærkningerne hertil.

3.2.6. Udeblivelsesdomme

Det fremgår af artikel 9, stk. 1, litra f, i forslaget til rammeafgørelsen, at fuldbyrdelse kan afslås, hvis den dom, der ligger til grund for fuldbyrdelsen, er afsagt "in absentia", medmindre den domfældte ifølge attesten er blevet indstævnet personligt eller er blevet underrettet gennem en repræsentant, der er kompetent i henhold til udstedelsesstatens nationale lovgivning, om tid og sted for retssagen, som førte til, at dommen blev afsagt in absentia, eller personen over for en kompetent myndighed har tilkendegivet, at vedkommende ikke anfægter dommen.

Afslagsgrunden vedrører adgangen til at fuldbyrde udeblivelsesdomme. Retten for den tiltalte til at være til stede under sin egen straffesag er en fundamental retsgrundsætning i dansk ret. Retsplejeloven giver derfor kun i ganske begrænset omfang mulighed for, at en tiltalt kan dømmes uden sin tilstedeværelse under sagen, jf. retsplejelovens § 853. En straffesag kan dog i visse særlige tilfælde – f.eks. i sager der ikke medfører fængselsstraf af mere end 3 måneders varighed – fremmes til dom uden tiltaltes tilstedeværelse under visse nærmere angivne betingelser, jf. retsplejelovens 855, stk. 3, nr. 1-5. Fremme af sagen uden den tiltalte forudsætter dog, at sagens anklageskrift og indkaldelsen til retsmødet er lovligt forkyndt for den tiltalte, eller at sagen utvivlsomt vil medføre frifindelse.

Det følger endvidere af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, at tiltalte i straffesager som udgangspunkt har ret til at være til stede under domsforhandlingen i medfør af artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Artikel 6 antages ikke generelt at udelukke, at en straffesag gennemføres, selv om tiltalte udebliver. Gennemførelse af en straffesag uden den tiltaltes tilstedeværelse forudsætter dog for at være forenelig med konventionen, at tiltalte er indkaldt til retsmøderne på den foreskrevne måde, og at gennemførelsen er forbundet med tilstrækkelige retssikkerhedsgarantier, medmindre tiltalte kan antages at have givet afkald på sin adgang til at være til stede. Det er en betingelse, at myndighederne har gjort sig rimelige anstrengelser for at gøre den tiltalte bekendt med, at der er indledt en straffesag mod tiltalte.

Justitsministeriet finder bl.a. på denne baggrund og af hensyn til den udvidelse af forpligtelsen til at fuldbyrde en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, truffet i andre medlemsstater, som rammeafgørelsen vil indebære, at den nævnte afslagsgrund bør være obligatorisk, jf. forslaget til § 29 d, nr. 6, i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, og bemærkningerne her til. Fuldbyrdsen vil efter den foreslåede bestemmelse således som udgangspunkt skulle afslås, hvis den pågældende er dømt som udebleven. Det gælder dog ikke, hvis vedkommende er blevet behørigt underrettet om sagen, eller hvis vedkommende har tilkendegivet, at sagen ikke bestrides.

1970-konventionen indeholder ikke en tilsvarende afslagsgrund, men indeholder særlige regler om adgangen til at fuldbyrde udeblivelsesdomme i konventionens afsnit II, kapitel 3.

Loven indeholder en tilsvarende afslagsgrund i den gældende § 20, stk. 1, nr. 6, vedrørende fuldbyrdelse af afgørelser om bødestraf.

3.2.7. *Forbudet mod dobbelt retsforfølgning (ne bis in idem)*

Det følger af artikel 9, stk. 1, litra ac, i forslaget til rammeafgørelse, at fuldbyrdelse af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning kan afslås, hvis fuldbyrdelsen vil være i strid med princippet om forbud mod dobbelt retsforfølgning (*ne bis in idem*). Princippet er ikke nærmere defineret i selve rammeafgørelsen, og de nærmere betingelser må således – som ved gennemførelsen af forslaget til rammeafgørelsen om den europæiske bevissikringskendelse – fastlægges i national ret.

Princippet om forbud mod dobbelt retsforfølgning er et grundlæggende princip i dansk strafferet og indebærer i hovedtræk, at ingen i en straffesag på ny må kunne stilles for en domstol eller dømmes for en lovovertrædelse, for hvilken den pågældende allerede er blevet endeligt frikendt eller domfældt, medmindre sagen kan genoptages, fordi der foreligger bevis for nye eller nyopdagede kendsgerninger, eller såfremt der i den tidligere rettergang er begået en grundlæggende fejl, som kunne påvirke sagens udfald. For så vidt angår sager, hvor der er afsagt en straffedom i udlandet for den samme handling, som påtænkes retsforfulgt her i landet, fremgår princippet af straffelovens § 10 a.

Efter forslaget til § 29 e kan fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning afslås, hvis afgørelsen vedrører samme forhold, som den pågældende er fundet skyldig i eller frifundet for her i landet eller i en anden stat end udstedelsesstaten. Bestemmelsen er gjort fakultativ. Det forudsættes, at en anmodning om fuldbyrdelse afslås, hvis den dom, som anmodningen om fuldbyrdelse vedrører, er afsagt i strid med princippet om *ne bis in idem*.

Bestemmelsen medfører, at en anmodning om overførelse af en domfældt til afsoning her i landet vil kunne afslås, hvis den pågældende f.eks. allerede er frifundet i Island for det samme forhold.

Hvis den pågældende tidligere er blevet dømt (og ikke frifundet) i en anden stat end Danmark, kan fuldbyrdelse dog kun afslås, hvis den tidligere dom er blevet fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter lovgivningen i domsstaten.

Det foreslås tillige, at anmodning om fuldbyrdelse kan afslås, hvis tiltale er frafaldet her i landet, og betingelserne for omgørelse ikke er opfyldt.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 12 (forslaget til § 29 e).

3.2.8. *Formkrav og -mangler*

Efter artikel 4 i forslaget til rammeafgørelse skal anmodning om fuldbyrdelse af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning fremsendes i form af den attest, der er trykt som standardformular i rammeafgørelsens bilag A, vedlagt dommen eller en bekræftet genpart heraf. På anmodning skal den originale dom eller en bekræftet genpart heraf sendes til fuldbyrdelsesstaten.

Attesten skal ifølge artikel 18a være udfærdiget på det officielle sprog i fuldbyrdelsesstaten, og fuldbyrdelsesstaten kan anmode om, at dommen eller væsentlige dele heraf oversættes til det officielle sprog, hvis fuldbyrdelsesstaten har afgivet en generel erklæring om, at sådanne anmodninger eventuelt vil blive fremsat, hvis en attests indhold findes at være utilstrækkeligt til at træffe beslutning om sanktionens fuldbyrdelse.

1970-konventionen indeholder i afsnit II, kapitel 2, nærmere regler om fremgangsmåden ved anmodning om fuldbyrdelse.

Efter lovforslaget vil kravene i § 48 om, at strafferetlige afgørelser skal være ledsaget af den relevante attest i udfyldt stand og attesteret af den kompetente myndighed i udstedelsesstaten for at kunne danne grundlag for en afgørelse om fuldbyrdelse her i landet, også gælde for de i kapitel 6 a omhandlede strafferetlige afgørelser om fængselsstraf og andre frihedsberøvende foranstaltninger. Det foreslås endvidere, at det udtrykkeligt kommer til at fremgå af bestemmelsen, at attesterne skal være affattet på dansk. Efter Justitsministeriets opfattelse bør der være mulighed for at kræve dommen eller dele af dommen oversat til dansk. Justitsministeriet agter derfor at afgive en erklæring som omtalt i artikel 18a i forbindelse med vedtagelsen af rammeafgørelsen.

Efter artikel 9, stk. 1, litra a, i forslaget til rammeafgørelse kan fuldbyrdelse af en sanktion afslås, hvis den i artikel 4 omhandlede attest er ufuldstændig eller klart ikke svarer til dommen og ikke er blevet kompletteret eller berigtiget inden for en rimelig frist, som fuldbyrdelsesmyndigheden har fastsat.

Denne afslagsgrund foreslås gennemført med forslaget til § 29 f, nr. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, som en fakultativ afslagsgrund. Hvis den domfældte har givet samtykke til, at den idømte sanktion skal fuldbyrdes her i landet, og det derfor må antages, at domfældte foretrækker fuldbyrdelse her i landet, bør der efter Justitsministeriets opfattelse være mulighed for at imødekomme anmodningen om fuldbyrdelse efter en konkret vurdering, selv om anmodningen ikke opfylder alle krav i § 48 i loven.

3.2.9. Hverken fast bopæl eller statsborgerret her i landet

Som nævnt ovenfor i dette afsnit III, pkt. 2.2, er det et grundlæggende princip i rammeafgørelsen, jf. artikel 3a, at fuldbyrdelsesstaten som hovedregel er forpligtet til at modtage egne statsborgere, der enten bor i denne stat eller skal udvises dertil efter afsoning på baggrund af en juridisk eller administrativ afgørelse om udvisning i udstedelsesstaten, jf. artikel 3a, stk. 1, litra a og b. Efter artikel 9, litra ab, kan fuldbyrdelse afslås, hvis kriterierne i artikel 3a ikke er opfyldt.

1970-konventionen angiver i artikel 5, litra a-e, en række alternative muligheder for at fremsende en dom til fuldbyrdelse i en anden stat, herunder f.eks. hvis domfældte er fast bosiddende i den anden stat (litra a) eller hvis den dømmende stat ikke finder, at den selv kan fuldbyrde sanktionen, og den anden stat er i stand hertil (litra e). Fuldbyrdelse kan dog afslås, hvis den anmodede stat finder, at den begærende stat selv er i stand til at fuldbyrde sanktionen, jf. artikel 6 litra j.

Europarådets konvention om overførelse af domfældte stiller i artikel 3, litra a, som betingelse for en overførelse af en domfældt, at den pågældende er statsborger i fuldbyrdelseslandet. Ifølge artikel 3 i tillægsprotokollen af 18. december 1997 til konventionen kan fuldbyrdelseslandet dog indvillige i at modtage dømte personer uden de pågældendes samtykke, når den idømte retsfølge eller en administrativ afgørelse i tilknytning hertil medfører udvisning eller udsendelse eller en anden foranstaltning med den virkning, at den dømte person ikke længere må forblive i domslandet, når den pågældende løslades fra fængslet.

Som nævnt ovenfor i pkt. 3.2 i dette afsnit har Justitsministeriet ikke fundet grundlag for at fravige den nuværende praksis på området, hvorefter Danmark som udgangspunkt modtager egne statsborgere eller personer med fast bopæl her i landet til afsoning.

Som følge heraf foreslås det, at en anmodning om fuldbyrdelse kan afslås, hvis attesten angår en domfældt, der hverken er statsborger eller har fast bopæl i landet, jf. forslaget til § 29 f, nr. 2, i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, samt bemærkningerne hertil.

Afslagsgrunden er fakultativ. I almindelighed bør der dog meddeles afslag på afsoning her i landet efter bestemmelsen, når den domfældte hverken har fast bopæl her i landet eller er dansk statsborger. Der vil således skulle foreligge helt særlige grunde, for at en anmodning om fuldbyrdelse bør imødekommes.

3.2.10. Den kriminelle lavalder

Efter artikel 9, stk. 1, litra d, kan fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning afslås, hvis afgørelsen vedrører en fysisk person, som i henhold til fuldbyrdelsesstatens lovgivning på grund af sin alder ikke kan holdes strafferetligt ansvarlig for de handlinger, der ligger til grund for afgørelsen.

En tilsvarende afslagsmulighed er indeholdt i 1970-konventionen, jf. artikel 6, litra k.

Efter § 15 i straffeloven straffes handlinger foretaget af børn under 15 år ikke. For så vidt angår lovovertrædelser, som ikke er omfattet af positiv-listen, jf. den foreslåede bestemmelse i § 29 c, stk. 1, vil fuldbyrdelse af sanktionen her i landet kunne afslås, allerede fordi overtrædelserne ikke er strafbar her i landet, og kravet om dobbelt strafbarhed derfor ikke er opfyldt, jf. den foreslåede bestemmelse i § 29 c, stk. 2. Da lovforslaget imidlertid vil indebære, at kravet om dobbelt strafbarhed ophæves i forhold til de lovovertrædelser, der er omfattet af positiv-listen, er det nødvendigt at indføre en udtrykkelig bestemmelse om, at fuldbyrdelse af afgørelser vedrørende personer, der var under den kriminelle lavalder, da lovovertrædelserne blev begået, kan afslås.

Hvis den pågældende (dennes værger) ønsker dommen eller den resterende del af dommen fuldbyrdet her i landet, og hensynet til mulighederne for resocialisering taler herfor, bør princippet om den kriminelle lavalder efter Justitsministeriets opfattelse ikke i sig selv være til hinder for, at dommen kan fuldbyrdes her i landet i stedet for i udstedelsesstaten. Det foreslås derfor, at afslagsgrunden gøres fakultativ, således at lovforslaget ikke afskærer muligheden for at overtage fuldbyrdelsen af en dom vedrørende en lovovertrædelse, som blev begået af en person, der var under 15 år på gerningstidspunktet, og som derfor ikke ville kunne straffes efter dansk ret.

Afslagsgrunden foreslås indsat i lovforslaget som en fakultativ afslagsgrund i forslaget til § 29 f, nr. 3, i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, og bemærkningerne hertil.

Loven indeholder en tilsvarende bestemmelse for bl.a. fuldbyrdelse af bødestrafte, jf. § 20, stk. 1, nr. 2, der dog er en obligatorisk afslagsgrund.

3.2.11. Forældelse

Efter artikel 9, stk. 1, litra c, i forslaget til rammeafgørelse kan fuldbyrdelse afslås, hvis sanktionen (fængselsstraffen eller anden frihedsberøvende foranstaltning) ikke kan fuldbyrdes på grund af forældelse i henhold til fuldbyrdelsesstatens lovgivning.

Efter reglerne i 1970-konventionen kan fuldbyrdesstaten tilsvarende afslå at fuldbyrde en afgørelse, hvis afgørelsen efter lovgivningen i fuldbyrdesstaten ikke længere kan fuldbyrdes i den på grund af forældelse, jf. artikel 6, litra l.

Spørgsmålet om forældelse af fængselsstraf og andre retsfølger af frihedsberøvende karakter er i dansk ret reguleret i straffelovens § 97.

Det foreslås, at en anmodning om fuldbyrdelse af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning skal kunne afslås, hvis en fængselsstraf efter de danske regler ville være forældet, jf. forslaget til § 29 f, nr. 4, i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, samt bemærkningerne hertil.

Justitsministeriet foreslår, at denne afslagsgrund gøres fakultativ. Det vil navnlig kunne være relevant at afslå fuldbyrdelse, hvis lovovertrædelsen er helt eller delvist begået her i landet. Det vil endvidere kunne tillægges betydning, om der foreligger samtykke fra den domfældte til anmodningen om, at sanktionen fuldbyrdes her i landet.

Udleveringsloven indeholder en tilsvarende bestemmelse i § 10 e. Loven om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union indeholder ligeledes bestemmelser, hvorefter fuldbyrdelse af bl.a. bødestrafte kan afslås på grund af forældelse, jf. § 21, stk. 1, nr. 1. Denne bestemmelse er dog begrænset til afgørelser vedrørende handlinger, som er omfattet af dansk straffemyndighed. Begrænsningen følger af rammeafgørelsen om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om bødestrafte.

3.2.12. Jurisdiktion – handlinger begået helt eller delvist i Danmark

Efter artikel 9, stk. 1, litra j, i forslaget til rammeafgørelse kan en anmodning om fuldbyrdelse afslås, hvis dommen om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning vedrører handlinger, som efter fuldbyrdesstatens lovgivning betragtes som begået helt eller delvist på fuldbyrdesstatens territorium eller på et sted, der ligestilles hermed. For så vidt angår domme, der vedrører lovovertrædelser, som kun delvist er begået på fuldbyrdesstatens territorium eller på et sted, der ligestilles dermed, kan fuldbyrdelse kun afslås under ekstraordinære omstændigheder og efter en konkret vurdering, hvor der skal lægges vægt på, om en større eller væsentlig del af overtrædelsen er begået i udstedelsesstaten, jf. artikel 9, stk. 1a.

1970-konventionen indeholder en generel mulighed for at afslå fuldbyrdelse, hvis handlingen er begået uden for udstedelsesstatens territorium, jf. artikel 6, litra g.

Afslagsgrunden er medtaget i forslaget til § 29 f, nr. 5, og er fakultativ, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, og bemærkningerne hertil.

3.2.13. Reststraffens længde

Efter rammeafgørelsens artikel 9, stk. 1, litra e, i forslaget til rammeafgørelse kan fuldbyrdelse afslås, hvis der på det tidspunkt, hvor den kompetente myndighed i fuldbyrdelsesstaten modtog dommen, mangler at blive afsonet mindre end seks måneder af sanktionen.

Tilsvarende betingelse gælder efter artikel 3, stk. 1, litra c, i Europarådets konvention om overførelse af domfældte.

Afslagsgrunden har til formål at forhindre overførelse af domfældte, der kun mangler at afsone en mindre del af deres sanktion, når en sådan overførelse, som under visse betingelser kan gennemføres uden samtykke fra den domfældte, vil være uhensigtsmæssig og uproportional.

Justitsministeriet har på den baggrund valgt at medtage denne afslagsgrund i forslaget til § 29 f, nr. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, og bemærkningerne hertil.

3.3. Behandling af sager om fuldbyrdelse af fængselsstraf

Forslaget til rammeafgørelse indeholder flere formelle krav til behandlingen af anmodninger om overførelse, end der gælder i dag efter Europarådets konvention om overførelse af domfældte og 1970-konventionen. Som nævnt ovenfor indeholder forslaget til rammeafgørelse både frister for sagernes behandling, regler om gensidig underretning mellem de to implicerede medlemsstater, udsættelse mv.

Disse regler foreslås fortrinsvis gennemført ved en ændring af bestemmelserne i lovens § 48 om de formelle krav samt kapitel 12 om behandlingen af anmodninger om fuldbyrdelse af endelige strafferetlige afgørelser.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 13 og nr. 24-27, samt bemærkningerne hertil.

3.3.1. Den kompetente myndighed, behandlingen af sagen og frister for afgørelsen

Efter artikel 2 i forslaget til rammeafgørelse udpeger hver medlemsstat en eller flere kompetente myndigheder til at træffe afgørelser efter rammeafgørelsens regler. Efter artikel 10 er det den kompetente myndighed i fuldbyrdelsesstaten, der træffer afgørelse om anerkendelse og fuldbyrdelse af en idømt fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning på baggrund af attesten og dommen fra udstedelsesstaten. Afgørelsen skal efter artikel 10, stk. 2, som udgangspunkt træffes inden 90 dage. Efter forslaget til rammeafgørelse er det overladt til medlemsstaterne at bestemme, om afgørelserne træffes administrativt eller af en domstol.

Efter den gældende § 54 har justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil, kompetencen til at træffe afgørelse om anmodninger om fuldbyrdelse af afgørelser om bødestraf og konfiskationsafgørelser omfattet af loven.

Lovforslagets § 1, nr. 24, indebærer, at justitsministeren endvidere får kompetence til at træffe afgørelser om fuldbyrdelse af fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, hvis justitsministeren finder, at fuldbyrdelsen skal afslås, jf. den foreslåede ændring af § 54, stk. 1. Det forudsættes, at kompetencen indtil videre vil ligge centralt i Justitsministeriet. Justitsministeriet skal således tage stilling til, om de i denne lov nærmere afgrænsede afslags- eller udsættelsesgrunde foreligger, og om en afslagsgrund i bekræftende fald skal føre til, at anmodningen om fuldbyrdelse afslås.

Ifølge artikel 5, stk. 2, i forslaget til rammeafgørelse skal den domfældte have mulighed for at give sin mening til kende mundtligt eller skriftligt, inden udstedelsesmyndigheden beslutter at fremsende en anmodning om fuldbyrdelse af en dom til en anden medlemsstat. Udstedelsesstaten skal tage hensyn til den domfældtes mening, når det besluttes, om dommen skal fremsendes. Den domfældtes mening skal sendes til fuldbyrdelsesstaten, men fuldbyrdelsesstaten er – i modsætning til udstedelsesstaten – ikke underlagt en forpligtelse i rammeafgørelsen til at tage hensyn til domfældtes mening. Fuldbyrdelsesstaten skal dog underrette den domfældte om anmodningen fra udstedelsesstaten, hvis den domfældte befinder sig i fuldbyrdelsesstaten.

Det forudsættes, at Justitsministeriet inddrager den domfældtes bemærkninger til udstedelsesstatens anmodning om fuldbyrdelse, inden der træffes afgørelse. Hvis den domfældte befinder sig her i landet, er det Justitsministeriets opfattelse, at den domfældte bør have lejlighed til at komme med bemærkninger til anmodningen, inden Justitsministeriet træffer afgørelse.

Udgangspunktet efter forslaget til rammeafgørelse er, at en dom om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, der er afsagt i udstedelsesstaten, skal anerkendes og fuldbyrdes i fuldbyrdelsesstaten, uden at den idømte sanktion skal omsættes til sanktionsniveauet efter fuldbyrdelsesstatens lovgivning. Hvis den idømte sanktions varighed overstiger den maksimale straf efter dansk lovgivning for en tilsvarende strafbar handling, vil sanktionens varighed dog skulle nedsættes til den maksimale straf for en tilsvarende strafbar handling efter dansk lovgivning efter den foreslåede bestemmelse i § 29 b, stk. 2. Hvis den idømte sanktion på grund af sin art ikke er forenelig med sanktionerne efter dansk lovgivning for tilsvarende strafbare handlinger, vil sanktionen skulle tilpasses til en lignende sanktion, der ville kunne anvendes for en tilsvarende strafbar handling her i landet, jf. den foreslåede bestemmelse i § 29 b, stk. 3.

En afgørelse om, at den idømte sanktion kan fuldbyrdes her i landet vil således forudsætte en vurdering af, hvilken straffebestemmelse i dansk lovgivning der kriminaliserer en handling her i landet svarende til den, som den idømte sanktion vedrører, og i det omfang straffebestemmelsen indeholder flere strafferammer, tillige hvilken strafferamme der ville finde anvendelse. En tilpasning efter § 29 b, stk. 3, forudsætter endvidere en vurdering af, hvilke retsfølger der efter dansk straffelovgivning ville kunne anvendes i en tilsvarende straffesag her i landet. Disse vurderinger bør efter Justitsministeriets opfattelse foretages af domstolene, og det foreslås derfor, at afgørelser om

fuldbyrdelse af fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning træffes ved dom, jf. den foreslåede bestemmelse i § 54, stk. 2, i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 24.

Justitsministeriet foreslår således i lovforslaget, at domstolene og anklagemyndigheden, det vil sige politidirektørerne, statsadvokaterne, Rigsadvokaten og Justitsministeriet, udpeges som de kompetente myndigheder i Danmark for så vidt angår fuldbyrdelse af afgørelser om fængselsstraf og andre frihedsberøvende foranstaltninger. Justitsministeriet har til hensigt at underrette Rådets Generalsekretariat herom.

Den frist for sagens behandling, som er foreskrevet ifølge forslaget til rammeafgørelsen, foreslås indsat i § 54 som stk. 3. Fristen vil omfatte både Justitsministeriets, anklagemyndighedens og domstolenes behandling af sagen.

Det foreslås, at Justitsministeriet drager omsorg for, at sagen overdrages til anklagemyndigheden med henblik på indbringelse for byretten på det sted, hvor den domfældte bor. Hvis den domfældte ikke bor her i landet, bestemmer Justitsministeriet, hvilken byret der skal behandle sagen, jf. den foreslåede bestemmelse i § 54 a, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 25.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør disse sager om overførsel af domfældte så vidt muligt behandles efter retsplejelovens regler om straffesagers behandling, men sagerne adskiller sig fra almindelige straffesager på en række væsentlige punkter, hvor det er nødvendigt eller hensigtsmæssigt at fastsætte særlige regler om sagernes behandling.

Da sagerne ikke vil omfatte spørgsmål om den domfældtes skyld, og da den vurdering, som domstolen vil skulle foretage, navnlig omhandler den juridiske subsumption, er det Justitsministeriets opfattelse, at sagerne kan behandles uden udfærdigelse af anklageskrift og uden medvirken af lægmænd.

Opholder den domfældte sig her i landet, bør indkaldelsen forkyndes på samme måde, som ved indkaldelse af tiltalte til hovedforhandling i 1. instans i almindelige straffesager. Efter retsplejelovens § 844, stk. 2, sørger anklagemyndigheden for forkyndelse af indkaldelse med oplysning om tid og sted med mindst 4 dages varsel.

Hvis den domfældte opholder sig i udstedelsesstaten, bør den domfældte også så vidt muligt underrettes om tidspunktet for sagens behandling i retten, uanset om den domfældte vil have praktisk mulighed for at være til stede under sagens behandling i retten. Indkaldelsen må antages at kunne ske via de kompetente myndigheder i udstedelsesstaten, hvis domfældte er frihedsberøvet i udstedelsesstaten. Et krav om forkyndelse af indkaldelsen i udstedelsesstaten vil derimod næppe være i overensstemmelse med rammeafgørelsen om overførsel af domfældte, der netop tilsigter at forenkle og afkorte procedurerne for overførelser. Efter rammeafgørelsen skal udstedelsesstaten således have orienteret den domfældte om anmodningen om fuldbyrdelse her i landet, allerede inden anmodningen fremsættes overfor danske myndigheder, hvis den domfældte opholder sig i udstedelsesstaten, hvorimod det ikke er et krav, hvis domfældte befinder sig her i landet. På den baggrund foreslår

Justitsministeriet, at indkaldelsen ikke skal forkyndes for den domfældte, hvis den domfældte ikke opholder sig her i landet.

Justitsministeriet har overvejet, om spørgsmålet om tilpasning af den idømte sanktion kunne afvente den domfældtes overførelse her til landet. Den domfældte ville i så fald kunne være til stede under sagens behandling i retten. Ifølge artikel 10, stk. 1, skal den kompetente myndighed i fuldbyrdelsesstaten dog underrette udstedelsesstaten om afgørelsen om, hvorvidt dommen anerkendes og sanktionen fuldbyrdes, ”herunder om enhver afgørelse om at tilpasse sanktionen”. Efter forslaget til rammeafgørelse er der endvidere ikke mulighed for at sende den domfældte tilbage efter at have modtaget den domfældte til fuldbyrdelse af den idømte sanktion. Rammeafgørelsen synes således at forudsætte, at der træffes en endelig afgørelse om fuldbyrdelse og om eventuel tilpasning af den idømte sanktion, inden den domfældte overføres til fuldbyrdelsesstaten.

På den baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at sagen skal kunne behandles i retten uden den domfældtes tilstedeværelse. Bl.a. af denne grund skal der efter lovforslaget beskikkes en forsvarer, der kan varetage den domfældtes interesser. Den foreslåede bestemmelse i § 54 a, stk. 2, supplerer retsplejelovens bestemmelser i § 731 og § 732 om beskikkelse af forsvarer.

Efter retsplejelovens regler om anke er der kun en begrænset adgang til at anke udeblivelsesdomme. Det foreslås derfor, at der etableres en særlig adgang til at anke, der er uafhængig af, om den domfældte har været til stede under hovedforhandlingen. Hvis den domfældte ikke har været til stede under hovedforhandlingen, foreslås det, at ankefristen på 14 dage regnes fra den dag, hvor retten sender en udskrift af dommen til den domfældte.

Efter reglerne om genoptagelse i retsplejeloven er der en særlig let adgang til genoptagelse af udeblivelsesdomme ved lovligt forfald. Da rammeafgørelsen som nævnt ovenfor forudsætter, at der træffes en endelig afgørelse om fuldbyrdelse her i landet og tilpasning af den i udstedelsesstaten idømte sanktion, inden den domfældte overføres hertil, er det nødvendigt at afskære denne adgang til genoptagelse.

Sagen skal derimod kunne genoptages med henblik på ophævelse af en dom om tilpasning af den i udstedelsesstaten idømte sanktion, hvis udstedelsesstaten trækker anmodningen om fuldbyrdelse her i landet tilbage, efter at sagen er afgjort i anden instans. Efter artikel 10 a i rammeafgørelsen kan udstedelsesstaten således trække anmodningen tilbage, lige indtil fuldbyrdelse her i landet påbegyndes. Der vil endvidere være behov for at genoptage sagen, hvis den idømte sanktion ændres eller ophæves i udstedelsesstaten, efter at straffesagen er genoptaget i udstedelsesstaten. Der henvises til den foreslåede bestemmelse i § 54 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, hvorefter begæring om genoptagelse skal fremsættes overfor den ret, som har afsagt dom i sagen.

Den foreslåede ordning svarer som udgangspunkt til de gældende regler i lov om international fuldbyrdelse af straf mv. Efter de gældende regler er domfældte dog som hovedregel til stede under rettens behandling af spørgsmålet om omsætning af den idømte sanktion og loven om international fuldbyrdelse af straf mv. indeholder derfor ikke særlige bestemmelser om udeblivelsesdomme mv.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 24 og 25.

Efter artikel 10 b i rammeafgørelsen kan fuldbyrdelsesstaten efter anmodning fra udstedelsesstaten anholde den domfældte eller træffe enhver anden foranstaltning for at sikre, at den domfældte forbliver på dens område, hvis personen befinder sig i fuldbyrdelsesstaten, og hvor dommen og attesten endnu ikke er ankommet, eller hvor afgørelsen om at anerkende dommen og fuldbyrde sanktionen endnu ikke er truffet. Varigheden af sanktionen må ikke forlænges som følge af en periode i forvaring i medfør af bestemmelsen.

Artikel 10 b foreslås gennemført med den i § 54 c foreslåede bestemmelse, hvorefter retten kan anvende retsplejelovens regler om varetægtsfængsling og træffe afgørelse om, at en person skal varetægtsfængsles, når en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning kan eller må antages at kunne fuldbyrdes efter lovens bestemmelser.

Det er ikke tilsigtet at udvide mulighederne for varetægtsfængsling, og fængsling kan derfor kun finde sted, hvis der efter et konkret skøn ville være mulighed herfor i en tilsvarende dansk sag. Det er således f.eks. en betingelse for varetægtsfængsling på grund af undvigelsesrisiko efter § 769, stk. 2, jf. § 762, stk. 1, at den pågældende lovovertrædelse efter dansk ret er undergivet offentlig påtale og kan medføre straf af fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover. Hvis der er tale om et forhold, der ikke er strafbart efter dansk ret, vil der ikke kunne ske varetægtsfængsling her i landet.

Lov om international fuldbyrdelse af straf giver i § 8 en tilsvarende mulighed for varetægtsfængsling af domfældte med henblik på at sikre vedkommendes tilstedeværelse og muligheden for, at straffen umiddelbart kan fuldbyrdes. § 8 giver dog et selvstændigt grundlag for varetægtsfængsling i modsætning til den foreslåede bestemmelse i § 54 c.

3.3.2. Underretning og høring af udstedelsesstaten mv.

Forslaget til rammeafgørelsen indeholder detaljerede regler om underretning af udstedelsesstatens myndigheder (artikel 17), samt om høring af udstedelsesstaten, inden der træffes afgørelse om afslag (artikel 9, stk. 2). Disse hørings- og underretningsforpligtelser foreslås gennemført i § 29 g og § 29 i, jf. lovforslagets § 1, nr. 12 og bemærkningerne hertil.

3.4. Virkningen af overførelse til afsoning i Danmark

3.4.1. Fuldbyrdelse af sanktionen her i landet

Som nævnt ovenfor er udgangspunktet efter forslaget til rammeafgørelse, at den dom om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som er afsagt i udstedelsesstaten, skal fuldbyrdes i fuldbyrdelsesstaten i overensstemmelse med dommen, men efter reglerne i fuldbyrdelsesstaten, jf. artikel 8 og artikel 13. Fuldbyrdelsesstaten har dog mulighed for at tilpasse sanktionen, hvis den på grund af sin art ikke er forenelig med fuldbyrdelsesstatens lovgivning, eller varigheden

overstiger den maksimale straf efter fuldbyrdelsesstatens lovgivning for tilsvarende strafbare handlinger, jf. artikel 8, stk. 2 og 3, der er nærmere beskrevet i dette afsnits pkt. 2.2.2.

Hermed adskiller reglerne i rammeafgørelsen sig fra de nugældende regler, hvorefter den idømte sanktion som hovedregel omsættes til en sanktion, svarende til den straf, der ville være forskyldt efter dansk retspraksis. Der kan henvises til artikel 9 og artikel 11 i Europarådets konvention om overførelse af domfældte, samt artikel 44 i 1970-konventionen. Afgørelsen om omsætning træffes som udgangspunkt ved dom, jf. § 3, stk. 2, i lov om international fuldbyrdelse af straf og 1970-konventionens artikel 37.

Forslaget til § 29 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, indebærer, at de danske myndigheder som udgangspunkt skal fuldbyrde en idømt sanktion i overensstemmelse med sit indhold såvel i forhold til straffens art som længde.

Den foreslåede bestemmelse i § 29 b, stk. 2, giver dog mulighed for, at straffen kan nedsættes, hvis straffen overstiger den efter loven foreskrevne maksimale straf for tilsvarende forbrydelse her i landet. Nedsættelsen sker i givet fald til den maksimalt foreskrevne straf. Retten skal således ikke foretage en vurdering af, hvilken straf der faktisk ville være blevet idømt, hvis den domfældte var blevet dømt her i landet for at have begået en tilsvarende forbrydelse (omsætning til dansk strafniveau), men skal som udgangspunkt alene vurdere, hvilken straffebestemmelse og dermed strafferamme der skal anvendes.

Den foreslåede bestemmelse i § 29 b, stk. 3, giver mulighed for at tilpasse sanktionen, hvis sanktionen efter sin art ikke er forenelig med sanktionerne i henhold til dansk lovgivning for en tilsvarende strafbar handling. I givet fald tilpasses straffen til den sanktion, der ville gælde efter dansk ret for en tilsvarende lovovertrædelse.

Den tilpassede sanktion skal i videst muligt omfang ligne den sanktion, der er udmålt i udstedelsesstaten. En fængselsstraf må ikke konverteres til bødestraf, jf. artikel 8, stk. 3, i forslaget til rammeafgørelse. En fængselsstraf idømt i f.eks. en hastighedsovertrædelsessag, der i visse lande kan medføre fængselsstraf, vil således ikke kunne konverteres til bødestraf alene med henvisning til, at den danske færdselslov ikke hjemler fængselsstraf for den pågældende overtrædelse. Forslaget til rammeafgørelse indeholder ikke udtrykkelige bestemmelser om tilpasning af fængselsstraf i denne situation, men det må antages, at straffen ved overførelse til afsoning her i landet som udgangspunkt vil skulle tilpasses til den lavest mulige strafposition for fængselsstraf, dvs. 7 dage, jf. straffelovens § 33, stk. 1, når dansk ret ikke hjemler fængselsstraf for en given overtrædelse, der i et andet medlemsland har ført til idømmelse af fængselsstraf.

Det bemærkes i den forbindelse, at udstedelsesstaten efter artikel 10 i forslaget til rammeafgørelse skal underrettes om tilpasningen af sanktionen samtidig med underretning om, at sanktionen kan fuldbyrdes her i landet. Udstedelsesstaten vil kunne trække anmodningen om fuldbyrdelse tilbage, så længe fuldbyrdelsen her i landet ikke er påbegyndt, jf. artikel 10a i rammeafgørelsen.

Det fremgår ikke udtrykkeligt af forslaget til rammeafgørelse, om oplysninger om gerningsmanden kan tillægges betydning ved vurderingen af, om den idømte sanktion skal tilpasses og i givet fald hvordan. Oplysninger om gerningsmanden må dog antages at skulle inddrages, når oplysningerne har betydning for, hvilken sanktion der ville kunne idømmes efter dansk straffelovgivning. Som eksempel kan nævnes, at straffen efter § 33, stk. 3, i straffeloven ikke må overstige fængsel i 8 år for en gerningsmand, der ikke var fyldt 18 år, da gerningen blev udført. Er en person – der var under 18 år på gerningstidspunktet – idømt mere end 8 års fængsel i en anden medlemsstat, vil straffen derfor skulle tilpasses til 8 års fængsel, selv om strafferammen i den danske straffebestemmelse vedrørende den pågældende lovovertrædelse overstiger 8 år.

Som anført ovenfor i dette afsnits pkt. 3.2.10, vil der efter dette lovforslag være mulighed for at overtage fuldbyrdelsen af domme vedrørende personer, der var under den kriminelle lavalder, da overtrædelsen blev begået. I den situation, hvor den domfældte på grund af sin alder på gerningstidspunktet ville have været straffri efter dansk lovgivning for en tilsvarende strafbar handling, vil tilpasning af straffen forudsætte, at der ses bort fra denne straffrihed, således at den idømte sanktion tilpasses, som om den domfældte havde været 15 år på gerningstidspunktet.

Efter lovforslaget vil der endvidere være mulighed for at overtage fuldbyrdelsen af en sanktion, som er idømt for en handling, der ikke er strafbar her i landet. Da der netop ikke er en straffebestemmelse i dansk lovgivning og dermed heller ikke en strafferamme, vil straffen ikke kunne tilpasses, når kravet om dobbelt strafbarhed ikke er opfyldt. I disse sjældent forekommende situationer vil den domfældte derfor skulle afsone den straf, som er idømt i udstedelsesstaten, uden tilpasning. I sådanne tilfælde kan det formentlig blive særlig relevant at overveje, om der kan være anledning til at afkorte den faktiske fuldbyrdelse af straffen (afsoningen) gennem dansk rets regler om prøveløsladelse og benådning.

Forslaget til rammeafgørelsen forudsætter i artikel 11, at den domfældte overføres til fuldbyrdelseslandet inden 30 dage efter afgørelsen om anerkendelse og fuldbyrdelse er truffet af myndigheden i dette land. Det vil som udgangspunkt være myndighederne i udstedelsesstaten, der skal tage initiativ til en sådan overførelse, når myndighederne modtager underretning om, at en anmodning om fuldbyrdelse kan imødekommes.

Efter overførelsen overtager fuldbyrdelsesstaten fuldbyrdelsen, og udstedelsesstaten må herefter ikke foretage videre fuldbyrdelse af sanktionen, jf. artikel 18, stk. 1. Som nævnt ovenfor skal selve fuldbyrdelsen (afsoningen) ske efter fuldbyrdelsesstatens lovgivning.

Den foreslåede bestemmelse i § 58, stk. 2, i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 29, indebærer, at fuldbyrdelsen af fængselsstraf her i landet skal ske efter de almindelige danske regler herom i bl.a. straffuldbyrdelsesloven.

Lovforslaget indebærer dermed, at de danske regler om f.eks. prøveløsladelse og benådning finder anvendelse. Det forudsættes dog, at der ved afgørelsen om prøveløsladelse tages behørigt hen-

syn til oplysninger om eventuelle muligheder for prøveløsladelse i udstedelsesstaten, således at den for domfældte gunstigste regulering i videst muligt omfang lægges til grund.

Efter artikel 15 i forslaget til rammeafgørelse bevarer den medlemsstat, hvori dommen er afsagt, muligheden for at benåde den domfældte eller indrømme vedkommende amnesti. I givet fald underretter medlemsstaten de danske myndigheder, der herefter indstiller fuldbyrdelsen, jf. artikel 16, stk. 2, idet dommen ikke længere vil være eksigibel.

På dette punkt svarer forslaget til rammeafgørelse i vidt omfang til de eksisterende regler, jf. herved bl.a. artikel 12 i konventionen om overførelse af domfældte, hvorefter hver stat bevarer sin ret til at meddele benådning, amnesti eller formildelse i overensstemmelse med egen lovgivning.

Efter artikel 18, stk. 2, i forslaget til rammeafgørelse overgår retten til at fuldbyrde atter til udstedelsesstaten, hvis fuldbyrdesstaten underretter udstedelsesstaten om, at sanktionen ikke er blevet fuldbyrdet, fordi den domfældte er undvejet, inden afsoningen er afsluttet. Retten til at fuldbyrde her i landet vil således ophøre, når danske myndigheder meddeler myndigheder i udstedelsesstaten, at sanktionen ikke længere kan fuldbyrdes her i landet, fordi den domfældte er undvejet.

Der henvises til den foreslåede bestemmelse i § 29 h, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, og bemærkningerne hertil.

3.4.2. Retsforfølgning af domfældte her i landet (specialitetsreglen)

Det fremgår af artikel 14 i forslaget til rammeafgørelse, at en person, der uden sit samtykke er overført til afsoning i en anden medlemsstat end udstedelsesstaten, som udgangspunkt ikke kan retsforfølges og idømmes fængselsstraf for andre lovovertrædelser, der er begået inden overførelsen. Denne såkaldte ”specialitetsregel” har til formål at sikre, at muligheden for at få overført en domfældt ikke bruges til at omgå udleveringsreglerne.

Der gælder en række undtagelser til reglen, hvorefter den domfældte kan retsforfølges i fuldbyrdesstaten, herunder navnlig hvis den domfældte ikke forlader fuldbyrdeslandet frivilligt, eller hvis den domfældte selv indvilliger i at blive retsforfulgt. Uden for disse tilfælde kan den domfældte kun retsforfølges med udstedelsesstatens samtykke. Efter artikel 14 skal en anmodning om samtykke fremsættes og behandles i overensstemmelse med reglerne i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.

Specialitetsreglen gælder i dag for overførelser i medfør af 1970-konventionen (artikel 9). Europarådets konvention fra 1983 om overførelse af domfældte indeholder derimod ikke en specialitetsregel, hvilket formentlig skyldes, at overførelse efter konventionens regler kun kan ske, hvis den domfældte samtykker. Tillægsprotokollen giver dog som nævnt ovenfor mulighed for overførelse i visse tilfælde uden samtykke. Tillægsprotokollen indeholder en specialitetsregel i artikel 3, stk. 4, med undtagelser, der i vidt omfang svarer til rammeafgørelsens artikel 14. Derudover indeholder udleveringslovens §§ 10 og 10 a, jf. § 10 j, regler, der indebærer, at udlevering af en domfældt til

afsoning i udstedelsesstaten som udgangspunkt forhindrer retsforfølgning for lovovertrædelser, der er begået inden udleveringen.

Forslaget til bestemmelsen i § 29 j i loven gennemfører specialitetsreglen for afgørelser om fuldbyrdelse af fængselsstraf og andre frihedsberøvende foranstaltninger i dansk ret og svarer med enkelte sproglige omskrivninger til artikel 14 i forslaget til rammeafgørelsen, jf. lovforslaget § 1, nr. 12, samt bemærkningerne hertil.

Det fremgår af artikel 14, stk. 2, litra f, i forslaget til rammeafgørelse, at et samtykke til retsforfølgelse i fuldbyrdelsesstaten fra den domfældte skal være givet frivilligt og med fuldt kendskab til konsekvenserne. Den domfældte skal med henblik herpå have ret til juridisk bistand.

Hvis der anmodes om et samtykke til retsforfølgning af en domfældt her i landet, kan vedkommende betragte sig som sigtet i forhold til efterforskningen af den lovovertrædelse, der ønskes retsforfulgt, og det gælder uanset om det er udstedelsesstaten eller den domfældte, der anmodes om at samtykke. Som en konsekvens heraf, vil den domfældte have ret til forsvarerbistand i overensstemmelse med de almindelige regler i retsplejelovens kap. 66, der vil kunne rådgive den pågældende med hensyn til spørgsmålet om samtykke til retsforfølgning her i landet.

3.5. Overførelse af domfældte fra Danmark til afsoning i en anden medlemsstat

Danske myndigheders anmodninger om overførelse af domfældte til afsoning i andre medlemsstater er som udgangspunkt ikke nærmere reguleret i lovforslaget. Anmodninger om overførelser af domfældte fra Danmark til andre medlemsstater vil skulle behandles efter reglerne i rammeafgørelsen.

De nuværende kapitler i loven regulerer således også kun i begrænset omfang danske myndigheders anmodning om fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser i lovens kapitel 13.

Da en overførelse til afsoning i en anden medlemsstat efter rammeafgørelsen kan træffes uden domfældtes samtykke, foreslås det, at der indsættes en hjemmelsbestemmelse i kapitel 13, hvorefter justitsministeren eller den, der bemyndiges hertil, kan beslutte at anmode en anden medlemsstat om at overtage den videre fuldbyrdelse af en dom om fængselsstraf eller andre retsfølger af frihedsberøvende karakter, der er afsagt her i landet, jf. lovforslagets § 1, nr. 30, samt bemærkningerne hertil. Hensynet til den domfældtes sociale integration efter afsoningen skal inddrages i afgørelsen.

Som nævnt ovenfor i dette afsnits pkt. 2.2, er det et grundlæggende princip i rammeafgørelsen, at den domfældte kan overføres til en medlemsstat, som den domfældte er statsborger i og bor i *eller* som den domfældte er udvist eller flygtet til, uanset om den domfældte selv ønsker at blive overført eller ej. Ved andre overførelser skal den domfældte samtykke, inden anmodning om overførelse fremsættes. Dette krav om samtykke fremgår af forslaget til § 60 a, stk. 2.

Det fremgår endvidere af artikel 3a, stk. 3 og 4, i forslaget til rammeafgørelse, at den domfældte kan anmode myndighederne om at tage initiativ til en overførelse, ligesom medlemsstaterne generelt bør tage hensyn til den domfældtes situation og mening, herunder spørgsmålet om vedkommendes reintegration i samfundet efter afsoning af fængselsstraffen, jf. bl.a. præambelbetragtning nr. 6ca. Efter artikel 5, stk. 2, er udstedelsesstaten således også forpligtet til at høre den domfældte, inden der træffes en afgørelse om at anmode en anden medlemsstat om at fuldbyrde en sanktion.

Justitsministeriet har på den baggrund fundet grundlag for at foreslå en bemyndigelsesbestemmelse indsat i loven, der vedrører behandling af sager om anmodning fra domfældte her i landet om at blive overført til afsoning i en anden medlemsstat. Bestemmelsens stk. 3 giver således mulighed for, at justitsministeren kan fastsætte regler om sagernes behandling mv.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 30, samt bemærkningerne hertil.

3.6 Transit

Efter artikel 12 i forslaget til rammeafgørelse skal hver enkelt medlemsstat tillade transit gennem sit område af en domfældt, der skal overføres med henblik på fuldbyrdelse af en dom i en anden medlemsstat, forudsat at udstedelsesstaten har sendt transitlandet et eksemplar af attesten som nævnt i artikel 4 sammen med transitanmodningen.

Bestemmelsen er udtryk for en såkaldt transitregel, der skal sikre, at domfældte frit kan overføres fra én medlemsstat til en anden med gennemrejse i en eller flere andre medlemsstater.

Forslaget til rammeafgørelse foreskriver i den forbindelse, at transitlandet skal modtage en anmodning om gennemrejse samt kopi af den relevante attest til fuldbyrdelsesstaten. Transitlandet skal herefter godkende eller nægte gennemrejsen inden én uge efter modtagelsen, jf. artikel 12, stk. 1 og 2.

En transitregel findes også i Europarådets konvention om overførelse af domfældte (artikel 16) og konventionen om straffedommes internationale retsvirkninger (artikel 13), og disse gælder også her i landet i kraft af henvisningen i lov om international fuldbyrdelse af straf.

Transitreglen i rammeafgørelsen foreslås gennemført i forslaget til § 29 k, jf. lovforslagets § 1, nr. 12. Den foreslåede formulering svarer i vidt omfang til den affattelse, der findes i udleveringslovens § 21, stk. 1 og 2. Tilladelse til transit skal efter forslaget som udgangspunkt meddeles af Justitsministeriet, hvilket svarer til den nugældende ordning. En anmodning om transit vil blive imødekommet, hvis Justitsministeriet har modtaget de foreskrevne oplysninger.

Forslaget til rammeafgørelse indeholder endvidere en specialitetsregel for transit, idet det fremgår af artikel 12, stk. 1a, at den medlemsstat, der anmodes om at give tilladelse til transit, skal underrette udstedelsesstaten, hvis transitstaten ikke kan garantere, at den domfældte ikke vil blive retsforfulgt eller taget i forvaring eller på anden måde udsat for en begrænsning af sin frihed på den anmodede medlemsstats område på grund af en lovovertrædelse eller en sanktion, som er henholdsvis begået eller idømt forud for vedkommendes afrejse fra udstedelsesstatens område. Hvis udste-

delsesstaten modtager en sådan underretning, kan den i givet fald vælge at trække sin transitanmodning tilbage, jf. artikel 12, stk. 1a.

Bestemmelsen er motiveret af de samme hensyn, som danner baggrund for den såkaldte specialitetsregel, der findes i forslaget til § 29 j. Der henvises herom til afsnit III, pkt. 3.4.2, samt bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 12 (§ 29 j). Bestemmelsen gennemføres ved forslaget til § 29 k, stk. 2.

Der henvises nærmere til bemærkningerne til § 29 k, jf. lovforslagets § 1, nr. 12.

IV. Ikrafttrædelsestidspunkt

Efter § 3 i lovforslaget fastsætter justitsministeren tidspunktet for lovens ikrafttræden og kan herunder bestemme, at dele af loven træder i kraft på forskellige tidspunkter. Det forudsættes, at justitsministeren som udgangspunkt sætter loven i kraft samtidig med, at de to rammeafgørelser skal være gennemført i national lovgivning. Tidspunkterne herfor fremgår ikke af de foreliggende forslag til rammeafgørelserne.

V. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Med lovforslaget tilvejebringes grundlaget for, at Danmark kan tilslutte sig Rådets foreslåede rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager og rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union.

Det følger bl.a. af den del af lovforslaget, der vedrører forslaget til rammeafgørelse om overførelse af domfældte til afsoning mv., at fuldbyrdesstaten skal afholde alle omkostninger til afsoningen, mens udstedelsesstaten skal afholde omkostningerne ved overførelsen af domfældte og de omkostninger, der i øvrigt afholdes på udstedelsesstatens område. Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige af betydning.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Lovforslaget bygger på forslag til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager og forslag til Rådets rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union.

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen af betydning
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget bygger på forslag til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager og forslag til Rådets rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union.	

VI. Hørte myndigheder mv.

Et udkast til lovforslaget har været sendt i høring hos følgende organisationer mv.:

Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, samtlige byretter, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Foreningen af Offentlige Anklagere, Rigspolitiet, Politiforbundet i Danmark, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Advokatrådet, Amnesty International, Dansk Fængselsforbund, Dansk Retspolitisk Forening, Datatilsynet, Foreningen af fængselsinspektører, vicefængselsinspektører og økonomichefer, HK Landsklubben

Kriminalforsorgen, Institut for Menneskerettigheder, Kriminalpolitisk forening (KRIM), Landsforeningen af beskikkede advokater og Retssikkerhedsfonden.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

I lovforslagets bilag 3 er de foreslåede bestemmelser sammenholdt med de nugældende bestemmelser.

Til § 1

(Lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union)

Til nr. 1-2 (§ 1, stk. 1, nr. 1 og 2, og overskriften til afsnit II)

Efter lovforslaget vil lovens anvendelsesområde blive udvidet til også at regulere fuldbyrdelse af strafferetlige afgørelser om fremskaffelse af genstande, dokumenter og data (den europæiske bevissikringskendelse) og domme om idømmelse af fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning.

I lovens andet afsnit vil kapitel 2 og kapitel 3 fortsat indeholde regler om fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser udstedt efter reglerne i Rådets rammeafgørelse af 22. juli 2003 om fuldbyrdelse i den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale. Det foreslåede kapitel 3 a om fuldbyrdelse af den europæiske bevissikringskendelse gennemfører forslaget til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager. Ifølge rammeafgørelsen vil fuldbyrdelse af bevissikringskendelser om fremskaffelse af bevismateriale kunne forudsætte ransagning, beslaglæggelse og edition, men det kan også være nødvendigt at foretage andre efterforskningsskridt som led i fuldbyrdelsen.

I lovens tredje afsnit indsættes et kapitel 6 a om fuldbyrdelse af afgørelser om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, der gennemfører forslaget til Rådets rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den europæiske Union (herefter benævnt forslaget til rammeafgørelse om overførelse af domfældte til afsoning mv.).

Det reguleres nærmere i definitionerne i de enkelte kapitler, hvilke typer af afgørelser der er omfattet af kapitlerne.

Til nr. 3-7 (§ 3, stk. 2, overskriften til kapitel 3, § 11, stk. 1, 13, stk. 2, og § 13, stk. 3 og 4)

De foreslåede ændringer vedrører afgrænsningen mellem fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser, der er reguleret i de hidtidige regler i lovens kapitel 2 og kapitel 3, og fuldbyrdelse af europæi-

ske bevissikringskendelser (der kan indebære beslaglæggelse af bevismateriale), som foreslås reguleret i et nyt kapitel 3a.

Bestemmelserne i kapitlerne 2 og 3 om fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser gennemfører Rådets rammeafgørelse af 22. juli 2003 om fuldbyrdelse i den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale. De foreslåede bestemmelser i kapitel 3 a om fuldbyrdelse af den europæiske bevissikringskendelse gennemfører forslaget til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager.

Som anført i de almindelige bemærkninger, afsnit II, pkt. 3.1., overlapper de to rammeafgørelser hinanden for så vidt angår *kendelser, der forudsætter beslaglæggelse af bevismateriale*. Begge rammeafgørelser forpligter Danmark til at beslaglægge bevismateriale for at fuldbyrde kendelser, der er truffet af myndigheder i andre medlemsstater, uden en prøvelse af, om alle retsplejelovens betingelser for at foretage beslaglæggelse er opfyldt.

Indefrysningsrammeafgørelsen regulerer dog ikke spørgsmålet om den efterfølgende overførelse af det beslaglagte bevismateriale til den medlemsstat, der har truffet afgørelsen om beslaglæggelse. Efter den gældende § 13, stk. 2, i lovens kapitel 3 skal spørgsmålet om overførelse af bevismaterialet derfor afgøres efter de almindelige regler om gensidig retshjælp, hvis bevismaterialet er beslaglagt i medfør af en ”beslaglæggelseskendelse” fra en anden medlemsstat.

Hvis bevismaterialet derimod beslaglægges for at fuldbyrde en ”bevissikringskendelse”, skal det beslaglagte bevismaterialet efter forslaget til rammeafgørelse om den europæiske bevissikringskendelse overføres til den medlemsstat, hvor bevissikringskendelsen er udstedt, uden at der skal træffes en selvstændig afgørelse om overførelsen.

Forslaget til ændringen af § 3 indebærer således, at bevissikringskendelser skal behandles efter reglerne i det foreslåede kapitel 3 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, uanset om fuldbyrdelsen i den konkrete sag vil indebære, at der skal foretages beslaglæggelse af bevismateriale. Selv om en afgørelse om beslaglæggelse af bevismateriale ikke er udstedt på den formular, som udgør et bilag til rammeafgørelsen om en europæisk bevissikringskendelse eller selv angiver at være en bevissikringskendelse, skal afgørelsen behandles efter bestemmelserne om bevissikringskendelser, medmindre afgørelsen selv angiver at skulle behandles efter reglerne i rammeafgørelsen om indefrysning eller udstedelsesmyndighederne oplyser, at dette er hensigten.

Kendelser om beslaglæggelse, der er udstedt i overensstemmelse med indefrysningsrammeafgørelsen, vil skulle behandles efter lovens kapitel 2 og 3, uanset om udstedelsesmyndigheden *kunne* have udstedt en bevissikringskendelse i stedet. Der henvises til artikel 23, stk. 2b, i forslaget til en rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse og afsnit II, pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

For at tydeliggøre, at det gældende kapitel 3 om efterfølgende behandling af beslaglagte formuegoder alene omhandler formuegoder, der er beslaglagt efter reglerne i lovens kapitel 2, foreslås *ka-*

pitel 3's overskrift ændret til ”Efterfølgende behandling af formuegoder, der er beslaglagt for at fuldbyrde beslaglæggelseskendelser”.

Den foreslåede ændring af § 11, stk. 1, tilsigter ligeledes at tydeliggøre, at bestemmelsen alene regulerer beslaglæggelser, som sker som led i fuldbyrdelsen af en kendelse, der er udstedt efter reglerne i indefrysningssammeafgørelsen.

Endelig tilsigter de foreslåede ændringer af § 13 at tydeliggøre, at spørgsmålet om, efter hvilke regler en anmodning om overførelse af det beslaglagte bevismateriale til en anden medlemsstat skal behandles, afhænger af, om anmodningen indgår i en ”beslaglæggelseskendelse” (regler om gensidig retshjælp) eller i en ”bevissikringskendelse” (lovens kapitel 3a).

Til nr. 8 (kapitel 3 a)

Det foreslåede kapitel 3 a fastsætter betingelserne for fuldbyrdelse i Danmark af en europæisk bevissikringskendelse udstedt i en anden medlemsstat i Den Europæiske Union. De foreslåede bestemmelser i kapitlet gennemfører forslaget til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager.

Kapitlet indeholder en definition af bevissikringskendelser i § 13 a. § 13 b indeholder en negativ afgrænsning af de efterforskningsskridt, der kan foretages som led i fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse, og i § 13 c indeholder en afgrænsning af det bevismateriale, der kan indsamles.

I henhold til § 13 d skal en bevissikringskendelse fuldbyrdes, medmindre der er grundlag for at afslå fuldbyrdelse af en af de grunde, som er anført i bestemmelserne §§ 13 e – 13 h. En række af afslagsgrundene svarer til de gældende afslagsgrunde i lovens kapitel 2 vedrørende fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser.

Endelig indeholder kapitlet bestemmelser om høring, udsættelse og om underretning af udstedelsesstatens myndigheder i §§ 13 i - 13 k.

§ 13 a

Den foreslåede bestemmelse i § 13 a indeholder en definition af begrebet ”bevissikringskendelse”. Definitionen følger af rammeafgørelsens artikel 1.

Hvis en afgørelse fra en anden medlemsstat ikke opfylder definitionen, kan afgørelsen ikke fuldbyrdes efter bestemmelserne i lovens kapitel 3 a.

En bevissikringskendelse skal for det første være *udstedt af en kompetent myndighed* i den medlemsstat, der anmoder om fremskaffelse af bevismateriale her i landet.

Ifølge rammeafgørelsens artikel 2, litra c, kan den kompetente udstedelsesmyndighed være en dommer, domstol, undersøgelsesdommer, offentlig anklager, eller enhver anden judiciel myndighed, der er defineret i udstedelsesstaten, og som i den pågældende sag handler i sin egenskab af efterforskningsmyndighed i straffesager og har kompetence til at anordne bevisoptagelse i grænseoverskridende sager i henhold til national lovgivning. Spørgsmålet om, hvorvidt en udstedelsesmyndighed opfylder rammeafgørelsens krav, afhænger således af udstedelsesmyndighedens kompetencer efter udstedelsesstatens nationale lovgivning.

Bevissikringskendelsen skal være udstedt til brug for straffesager i udstedelsesstaten. Begrebet ”straffesager” omfatter dels sager vedrørende strafbare handlinger i henhold til udstedelsesstatens nationale lovgivning, dels sager, der kan være anlagt af administrative eller judicielle myndigheder vedrørende strafbare overtrædelser af retsregler, hvis myndighedernes afgørelser kan indbringes for en domstol navnlig med kompetence i straffesager efter udstedelsesstatens nationale lovgivning, jf. artikel 4 i forslaget til rammeafgørelsen.

Bevissikringskendelsen skal endelig være udstedt med henblik på at fremskaffe bevismateriale, herunder genstande, dokumenter eller data til brug for straffesager. Der henvises til bemærkningerne nedenfor til § 13 c. Kendelsen skal således kun angive det ønskede bevismateriale, men ikke nødvendigvis forholde sig til, hvilke efterforskningskridt fremskaffelsen af bevismaterialet vil forudsætte.

Definitionen på bevissikringskendelser vil kunne omfatte afgørelser, der også opfylder definitionen på ”beslaglæggelseskendelser” i lovens § 3. Selv om afgørelsen ikke er udstedt på en bevissikringskendelsesformular eller selv angiver at være en bevissikringskendelse, skal afgørelsen behandles efter bestemmelserne om bevissikringskendelser, medmindre afgørelsen selv angiver at skulle behandles efter reglerne i rammeafgørelsen om indefrysning (dvs. som en beslaglæggelseskendelse efter bestemmelserne i lovens kapitel 2 og 3) eller udstedelsesmyndighederne oplyser, at dette er hensigten.

Der henvises i øvrigt til afsnit II, pkt. 3.2, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 13 b

Den foreslåede bestemmelse i § 13 b afgrænser de efterforskningskridt, der kan foretages som led i fuldbyrdelsen af en europæisk bevissikringskendelse

Med en enkelt undtagelse (afhøring, jf. § 13 b, stk. 2) kan en bevissikringskendelse kun omhandle bevismateriale, der allerede eksisterer, og som derfor – hvis det ikke allerede er i myndighedernes besiddelse – kan beslaglægges efter udstedelse af et editionspålæg eller en ransagning. En bevissikringskendelse kan derimod ikke udstedes med henblik på indhentelse af bevismateriale, der forud-

sætter iværksættelse af efterforskning for at ”skabe” bevismateriale ved de efterforskningsskridt, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 1 indeholder således en udtømmende opremsning af de typer af efterforskningsskridt, der ikke kan foretages for at fuldbyrde en bevissikringskendelse efter loven: Afhøring, indgreb i meddelelseshemmeligheden, observation og dataaflysning, legemsindgreb, herunder fremskaffelse af f.eks. DNA-prøver og biometriske data, og analyser af eksisterende bevismidler. Afgrænsningen er negativ, hvilket indebærer, at efterforskningsskridt, der ikke udtrykkeligt er undtaget i medfør af opregningen, som udgangspunkt vil kunne foretages som led i fuldbyrdelsen efter reglerne i kapitlet. Politiet vil dog skulle anvende det mindst indgribende efterforskningsskridt for at fremskaffe bevismaterialet.

Afgrænsningen af de efterforskningsskridt, der ikke kan foretages som led i fuldbyrdelsen af en bevissikringskendelse, svarer til beskrivelsen i rammeafgørelsens artikel 3, stk. 2, af efterforskningsskridt, som fuldbyrdelsesmyndigheden ikke kan pålægges at foretage.

Vedrørende indgreb i meddelelseshemmeligheden bemærkes, at det følger af retspraksis, at allerede lagrede – dvs. historiske – teleoplysninger, hvorved forstås oplysninger om, hvilke telefoner eller andre tilsvarende kommunikationsapparater der har været sat i forbindelse med en bestemt telefon eller andet kommunikationsapparat, kan kræves udleveret efter reglerne om edition, hvis de materielle betingelser i retsplejelovens § 781 om indgreb i meddelelseshemmeligheden tillige er opfyldt. Et sådant indgreb skal derfor betragtes som et indgreb i meddelelseshemmeligheden, der ikke vil kunne fuldbyrdes her i landet. Det er i overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 3, stk. 2, litra e, hvorefter en europæisk bevissikringskendelse ikke kan udstedes med henblik på at fremskaffe kommunikationsdata, der opbevares af leverandører af en offentligt tilgængelig elektronisk kommunikationstjeneste eller et offentligt kommunikationsnet.

I det omfang bevismateriale allerede ved kendelsens udstedelse var i rettens eller anklagemyndighedens besiddelse – f.eks. fordi bevismaterialet anvendes eller har været anvendt under efterforskning eller retsforfølgning af en anden straffesag i Danmark – vil bevismaterialet skulle overføres til den myndighed, der har udstedt bevissikringskendelsen som led i fuldbyrdelsen heraf, uanset om det – inden bevissikringskendelsens udstedelse – er indhentet af politiet ved nogle af de efterforskningsskridt, der ikke kan foretages som led i fuldbyrdelsen af bevissikringskendelsen.

Det indebærer bl.a., at afhørings-, overvågnings- og aflytningsrapporter, DNA-prøver samt biometriske data, der er i anklagemyndighedens besiddelse, skal udleveres til myndighederne i en anden medlemsstat efter de foreslåede bestemmelser i kapitel 3a, hvis der udstedes en europæisk bevissikringskendelse vedrørende det pågældende materiale. Det bemærkes dog, at materialet skal være i en fuldbyrdelsesmyndigheds besiddelse. Hvis materialet fortsat indgår i en efterforskning her i landet, vil udlevering af materialet efter omstændighederne kunne udsættes eller afvises, f.eks. hvis udleveringen vil kunne påvirke efterforskningen her i landet, jf. forslaget til § 13 j, stk. 1, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

Efter bestemmelsens *stk. 2* kan en europæisk bevissikringskendelse dog omfatte afhøring af personer, der er til stede under politiets udførelse af de efterforskningskridt, som fuldbyrdelsen af en kendelse forudsætter. Det vil formentlig navnlig kunne være relevant ved en ransagning eller beslaglæggelse. Det er en forudsætning, at afhøringen af de pågældende personer har umiddelbar tilknytning til den bevissikring, der er omfattet af kendelsen. Denne forudsætning vil for eksempel kunne være opfyldt ved afhøring af en person om, hvordan det beslaglagte bevismateriale er kommet i personens besiddelse. Afhøringerne vil skulle foregå i overensstemmelse med retsplejelovens bestemmelser vedrører.

Bestemmelsen gennemfører rammeafgørelsens artikel 3, stk. 2 og 4b.

Der henvises i øvrigt til afsnit II, pkt. 3.2, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 13 c

Bestemmelsen i *stk. 1* indebærer, at fuldbyrdelsen af en europæisk bevissikringskendelse som udgangspunkt kun omfatter de genstande, dokumenter eller data, som er specificeret i kendelsen. Det kan være vanskeligt for udstedelsesmyndigheden at vide på forhånd, hvilket bevismateriale der vil kunne findes ved eventuelle efterforskningskridt, og bevissikringskendelsen kan derfor, hvis udstedelsesmyndigheden angiver det, også omfatte bevismateriale, der opdages under selve fuldbyrdelsen af bevissikringskendelsen, og som anklagemyndigheden skønner relevante for efterforskningen.

Det omhandlede bevismateriale vil kunne være genstande, dokumenter og data fra tredjemand eller fra mistænkte, der beslaglægges efter ransagning af bolig, tidligere udfærdigede politirapporter over afhøringer eller allerede indsamlet bevismateriale, retsbøger med vidneforklaringer, mv.

Udveksling af oplysninger om straffedomme fra strafferegistre er derimod ikke omfattet og vil skulle foregå i overensstemmelse med Rådets afgørelse nr. 2005/876/RIA af 21. november 2005.

Bestemmelsen gennemfører artikel 3, stk. 1, 2. pkt., stk. 3 og stk. 4a, i forslaget til rammeafgørelse.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 13 b ovenfor og til afsnit II, pkt. 3.2, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 13 d

Den foreslåede bestemmelse er udtryk for rammeafgørelsens – og lovforslagets – udgangspunkt om, at en europæisk bevissikringskendelse, som overholder formkravene, skal fuldbyrdes uden yderligere formaliteter. Fuldbyrdelse kan dog afvises af de opregnede grunde. Der henvises til afsnit II, pkt. 3.2, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Bestemmelsens 2. pkt. fastslår, at sager om fuldbyrdelse af bevissikringskendelser skal behandles efter reglerne i lovens kapitel 11. Politiet vil ved indsamlingen af det bevismateriale, der er omfattet af bevissikringskendelsen, skulle overholde retsplejelovens bestemmelser for så vidt angår den praktiske udførelse. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 13-23, og bemærkningerne hertil nedenfor, samt afsnit II, pkt. 3.3, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 13 e

Den foreslåede bestemmelse fastslår i *stk. 1*, at en europæisk bevissikringskendelse, som vedrører de i nr. 1-32 nævnte handlinger (positiv-listen), kan fuldbyrdes, selv om en tilsvarende handling ikke er strafbar efter dansk ret (*kravet om dobbelt strafbarhed ikke opfyldt*), hvis handlingen kan straffes med fængsel mv. i mindst 3 år i udstedelsesstaten. Da de lovovertrædelser, der er omfattet af positiv-listen, normalt er strafbare i alle medlemsstater, er den praktiske betydning af positiv-listen navnlig, at det slet ikke skal undersøges, om lovovertrædelser ligeledes er strafbar i Danmark.

Bestemmelsens positiv-liste svarer til listen i rammeafgørelsens artikel 16, stk. 2. Visse af de handlinger, der fremgår af positiv-listen, er beskrevet på en måde, der afviger fra gældende dansk lovgivning. Det er udstedelsesstatens lovgivning, der er afgørende for, om en konkret lovovertrædelse skal anses for omfattet af listen. Det er således uden betydning, om en tilsvarende lovovertrædelse i dansk lovgivning afgrænses på en anden måde eller er beskrevet med andre ord.

Stk. 2 fastslår, at det for så vidt angår andre lovovertrædelser fortsat er udgangspunktet, at en udenlandsk bevissikringskendelse ikke kan fuldbyrdes i Danmark, hvis en tilsvarende handling ikke er strafbar efter dansk ret, og hvis fuldbyrdelsen af bevissikringskendelsen forudsætter ransagning, beslaglæggelse eller edition. For så vidt angår handlinger, der ikke er opført på positiv-listen, er kravet om dobbelt strafbarhed således opretholdt som betingelse for at foretage ransagning, beslaglæggelse og edition.

For så vidt angår efterforskning af lovovertrædelser vedrørende skatter og afgifter, told og valuta, kan fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse ikke afvises med den begrundelse, at loven i fuldbyrdelsesstaten ikke foreskriver samme skatter og afgifter eller ikke indeholder de samme regler for skatter, afgifter, told og valuta som lovgivningen i udstedelsesstaten.

Bestemmelsen svarer i øvrigt til lovens § 6 vedrørende fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser.

Der henvises til afsnit II, pkt. 3.2.1, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 13 f

Den foreslåede bestemmelse indeholder en række afslagsgrunde, hvorefter myndighederne skal afslå fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse.

For så vidt angår bestemmelsen i § 13 f, nr. 1, henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit II, pkt.3.2.2, samt til bemærkningerne til de foreslåede ændringer af § 48, jf. lovforslagets § 1, nr. 13.

Bestemmelsen er fastsat i medfør af den fakultative afslagsgrund i artikel 15, stk. 2, litra f, i forslaget til rammeafgørelse. Inden afslag meddeles, skal udstedelsesstatens kompetente myndigheder høres, og sagen eventuelt udsættes med henblik på en berigtigelse af attesten, jf. forslaget til § 13 i, stk. 1, og 13 j, stk. 1, nr. 1.

Efter bestemmelsen i § 13 f, nr. 2, skal fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse afslås, hvis fuldbyrdelsen vil forudsætte et tvangsindgreb, som ikke kan foretages efter retsplejelovens bestemmelser om de pågældende tvangsindgreb, fordi indgrebet retter sig mod den beskyttede personkreds i retsplejelovens §§ 169-172.

For så vidt angår beslaglæggelse fremgår det således af retsplejelovens § 802, stk. 4, at skriftlige meddelelser eller lignende, som hidrører fra en person, der efter reglerne i § 170 er udelukket fra at afgive forklaring som vidne i sagen (præster, læger, forsvarere, advokater og disses medhjælpere), ikke kan beslaglægges hos en mistænkt. Materiale, som hidrører fra en person, der er omfattet af § 172, kan heller ikke beslaglægges, når materialet indeholder oplysninger, som den pågældende efter § 172 (redaktører og redaktionelle medarbejdere) er fritaget for at afgive forklaring om som vidne i sagen. Retsplejelovens § 803, stk. 2, indeholder en tilsvarende begrænsning i muligheden for at foretage beslaglæggelse hos personer, der ikke er mistænkt, og som er omfattet af enten § 170 eller § 172.

Efter retsplejelovens § 794, stk. 3, og § 795, stk. 2, må der heller ikke foretages ransagning af sådant bevismateriale under ransagning hos en mistænkt eller under ransagning hos personer, der er omfattet af § 170 eller § 172.

Endelig kan der efter retsplejelovens § 804, stk. 4, ikke meddeles pålæg om edition, hvis der derved vil fremkomme oplysning om forhold, som den person, der skal have pålægget om edition, ville være udelukket fra eller fritaget for at afgive forklaring som vidne efter §§ 169-172. Efter § 169 må tjenestemænd eller andre, der handler i offentligt eller dermed ligestillet hverv, ikke uden samtykke af vedkommende myndighed afkræves vidneforklaring om forhold, med hensyn til hvilke der i det offentlige interesse påhviler dem tavshedspligt. Retten har dog mulighed for desuagtet at bestemme, at vidneforklaring skal afgives. Efter § 171 har en parts nærmeste ikke pligt til at afgive forklaring som vidne, ligesom der heller ikke er pligt til at vidne, hvis forklaringen kan antages at ville påføre vidnet selv eller vidnets nærmeste for væsentlig skade.

Det vil kunne være nødvendigt at forelægge retten spørgsmålet om, hvorvidt en beskyttet person – på trods af beskyttelsen – ville kunne pålægges at afgive vidneforklaring efter retsplejelovens undtagelsesbestemmelser herom.

Bestemmelsen er fastsat i medfør af den fakultative afslagsgrund i artikel 15, stk. 2, litra b, i forslaget til rammeafgørelse.

Der henvises herom til afsnit II, pkt. 3.2.3, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Efter afslagsgrunden i § 13 f, nr. 3, afslås fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse bl.a., hvis fuldbyrdelse vil være i strid med straffelovens § 12. Ifølge denne bestemmelse begrænses de almindelige jurisdiktionsregler ved de i folkeretten anerkendte undtagelser. Disse undtagelser omfatter bl.a. Wienerkonventionen af 18. april 1961 om diplomatiske forbindelser samt regler om immunitet for ansatte ved internationale institutioner. Immunitet kan endvidere fremgå af andre bestemmelser, herunder af bestemmelser i grundloven.

Bestemmelsen er fastsat i medfør af den fakultative afslagsgrund i artikel 15, stk. 2, litra b, i forslaget til rammeafgørelse.

Der henvises til afsnit II, pkt. 3.2.3., i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Afslagsgrunden i § 13 f, nr. 4, fastslår udtrykkeligt, at fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse skal afslås, hvis der er grund til at formode, at beslaglæggelseskendelsen er udstedt med det formål at retsforfølge eller straffe en person på grund af den pågældendes køn, race, religion, etniske baggrund, nationalitet, sprog, politiske overbevisning eller seksuelle orientering.

Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 7, stk. 3, vedrørende fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser.

Forslaget til rammeafgørelse indeholder ikke en tilsvarende bestemmelse, men forudsætter, at fuldbyrdelse afslås i sådanne tilfælde, jf. præambelbetragtning nr. 19. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit II, pkt. 3.2.

Bestemmelsen i § 13 f, nr. 5, er en opsamlingsbestemmelse, hvorefter fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse skal afslås, hvis fuldbyrdelsen forudsætter efterforskningskridt, som der ikke ville være adgang til at foretage i en tilsvarende dansk straffesag. Dette gælder dog ikke, hvis efterforskningen vedrører en lovovertrædelse, som er omfattet af § 13 e, stk. 1, og forudsætter ransagning, beslaglæggelse eller edition. Det skyldes, at der ifølge forslaget til rammeafgørelsen skal være adgang til at foretage disse tvangsindgreb ved fuldbyrdelse af bevissikringskendelser vedrørende lovovertrædelserne på positiv-listen, som kan straffes med fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning i mindst 3 år efter udstedelsesstatens lovgivning, jf. artikel 15, litra aaa, artikel 11, stk. 1b, og artikel 2, litra dd.

Som anført i pkt. 3.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger følger det af forpligtelsen til gensidigt at anerkende bevissikringskendelser, at anklagemyndigheden og retten ikke skal efterprøve grundlaget for udstedelse af en bevissikringskendelse. Fuldbyrdelse af en kendelse kan derfor ikke afvises efter den i nr. 5 foreslåede bestemmelse med henvisning til, at mistankekravet efter retsplejelovens bestemmelser ikke ville være opfyldt i en tilsvarende dansk straffesag, eller at bevismaterialet ikke er nødvendigt for efterforskningen af straffesagen. Fuldbyrdelse vil derimod skulle afslås, hvis retsplejelovens krav om offentlig påtale eller krav til strafferammen eller andre objektive konstaterbare betingelser efter dansk ret for at foretage et tvangsindgreb som led i fuldbyrdelsen af bevissikringskendelsen, ikke ville være opfyldt i en tilsvarende national sag. Der kan endvidere

være typer af efterforskningskridt, der lovligt kan foretages i andre medlemsstater, men som ikke er kendt i Danmark, og som ikke er udtrykkeligt undtaget fra rammeafgørelsens anvendelsesområde. Også i disse tilfælde vil anklagemyndigheden eller domstolene skulle afslå fuldbyrdelse efter nr. 5.

Bestemmelsen er fastsat i medfør af den fakultative afslagsgrund i artikel 15, stk. 2, litra aaa, jf. artikel 11, stk. 1b, i forslaget til rammeafgørelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit II, pkt. 3.2.4, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Bestemmelsen i § 13 f, nr. 6, indebærer, at fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse skal afslås, hvis kendelsen ikke er udstedt eller bekræftet af en dommer, domstol eller offentlig anklager i udstedelsesstaten og vil indebære ransagning, beslaglæggelse eller edition.

Inden der meddeles afslag efter bestemmelsen, skal den kompetente myndighed underrettes og have mulighed for at søge bevissikringskendelsen bekræftet, jf. den foreslåede bestemmelse i § 13 i, stk. 1, jf. i lovforslagets § 1, nr. 8.

Der henvises i øvrigt til afsnit II, pkt. 3.2.5, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 13 g

Bestemmelsen vedrører forbudet mod dobbelt retsforfølgning (*ne bis in idem*).

Afslag er efter *stk. 1* obligatorisk, hvis bevissikringskendelsen vedrører samme forhold, som den pågældende er dømt eller frifundet for her i landet eller i en anden medlemsstat end udstedelsesstaten. I sidstnævnte situation er det dog tillige en betingelse, at dommen er blevet fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter lovgivningen i domsstaten.

Fuldbyrdelsen vil ikke kunne afslås under henvisning til, at den pågældende allerede er dømt, hvis der på grund af myndighedernes passivitet i domsstaten ikke tages sædvanlige skridt med henblik på fuldbyrdelse af dommen. Skyldes passiviteten derimod kun den almindelige sagsbehandlingstid i domsstaten, vil fuldbyrdelsen af bevissikringskendelsen dog kunne afslås.

Fuldbyrdelse skal endvidere afslås, hvis den pågældende er benådet i Danmark, eller hvis tiltale er frafaldet i Danmark, og betingelserne for omgørelse ikke er opfyldt. Afslagsgrunden svarer til den gældende bestemmelse i lovens § 7, stk. 2, vedrørende beslaglæggelseskendelser.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 2* fastslår, at fuldbyrdelse *kan* afslås af samme grund som i *stk. 1*, hvis den omhandlede straffedom er afsagt i en stat uden for Den Europæiske Union. Bestemmelsen er modsat *stk. 1* fakultativ, og afslag vil bero på en konkret vurdering af den tidligere doms karakter og omstændighederne i øvrigt. Fuldbyrdelse vil f.eks. ikke kunne afslås, hvis den pågældende tidligere er frifundet for den pågældende handling, men grundlaget for dommen er åbenbart mangelfuldt.

I lighed med stk. 1 kan fuldbyrdelse ikke afslås, hvis en tidligere domfældende dom ikke er søgt fuldbyrdet i domsstaten.

Stk. 3 vedrører straffesager, hvor påtale er opgivet her i landet, jf. retsplejelovens § 721, og hvor betingelserne for omgørelse ikke er opfyldt. Fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse vil i så fald kunne afslås. Bestemmelsen har formentlig et begrænset anvendelsesområde, fordi betingelserne for omgørelse vil være opfyldt, hvis der foreligger nye beviser af en vis vægt i forbindelse med efterforskningen i den anmodende stat.

Det er ikke hensigten med den foreslåede bestemmelse, at de danske myndigheder af egen drift skal iværksætte en undersøgelse af, om der er afsagt dom for forholdet i en anden stat.

Bestemmelsen er fastsat i medfør af den fakultative afslagsgrund i artikel 15, stk. 2, litra a, i forslaget til rammeafgørelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit II, pkt. 3.2.6, i de almindelige bemærkninger.

§ 13 h

Den foreslåede bestemmelse indeholder en række afslagsgrunde, hvorefter myndighederne *kan* afslå fuldbyrdelse af en europæisk bevissikringskendelse.

Bestemmelsen i § 13 h, nr. 1, vedrører jurisdiktionsforholdet mellem Danmark og de øvrige medlemsstater.

§ 13 h, nr. 1, 1. led, indebærer, at fuldbyrdelsen af en europæisk bevissikringskendelse kan afvises, hvis kendelsen vedrører en lovovertrædelse, som helt eller for en stor eller væsentlig dels vedkommende er begået her i landet.

Hvis lovovertrædelsen delvist er begået her i landet, kan fuldbyrdelse kun afslås under ekstraordinære omstændigheder og efter en konkret vurdering, hvor der skal lægges vægt på, om en større eller væsentlig del af den pågældende lovovertrædelse har fundet sted i udstedelsesstaten, og om det vil være nødvendigt at foretage ransagning, beslaglæggelse eller edition som led i fuldbyrdelsen af bevissikringskendelsen, jf. artikel 15, stk. 2b, i forslaget til rammeafgørelse. Lovovertrædelsens karakter vil endvidere kunne indgå i vurderingen. Hvis den handling, som kendelsen vedrører, ikke er strafbar efter dansk ret, og fuldbyrdelsen af kendelsen vil kræve anvendelse af tvangsindgreb, foreligger sådanne ekstraordinære omstændigheder, at fuldbyrdelse vil skulle afslås.

Inden der træffes afgørelse efter § 13 h, nr. 1, 1. led, er det efter rammeafgørelsen et krav, at Eurojust skal høres, jf. forslaget til § 13 i, stk. 2, i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, og bemærkningerne hertil.

§ 13, nr. 1, 2. led, gør det muligt at nægte fuldbyrdelse i visse tilfælde, hvis udstedelsesstaten udøver eksterritorial jurisdiktionskompetence - dvs. foretager strafforfølgning af handlinger begået uden for den pågældende medlemsstats eget territorium. Hvis Danmark efter reglerne i straffelovens §§ 6-8 ikke selv vil kunne strafforfølge i en tilsvarende situation, vil fuldbyrdelse således kunne afslås. Afgørelsen af om fuldbyrdelse skal afslås, må bero på en konkret vurdering af grundlaget for udøvelsen af eksterritorial kompetence.

Bestemmelsen er fastsat i medfør af den fakultative afslagsgrund i artikel 15, stk. 2, litra c, jf. stk. 2b, i forslaget til rammeafgørelse.

Tilsvarende afslagsgrunde findes i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre mv. og i lovens gældende § 21, stk. 1, nr. 2, vedrørende fuldbyrdelse af afgørelse om bødestraf.

Der henvises til afsnit II, pkt. 3.2.7, i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Bestemmelsen i § 13 h, nr. 2, indebærer, at fuldbyrdelse kan afslås, hvis fuldbyrdelsen vil skade vigtige sikkerhedsinteresser, bringe kilden i fare eller indebære videregivelse af fortrolige oplysninger om specifikke efterretningsaktiviteter.

Ifølge præambelbetragtning 10 b i forslaget til rammeafgørelse kan denne afvisningsgrund kun anvendes, når og i det omfang bevismaterialet ikke vil blive anvendt som beviser i en tilsvarende national sag. Afslagsgrunden er på den baggrund udformet som en fakultativ afslagsgrund.

Bestemmelsen er fastsat i medfør af den fakultative afslagsgrund i artikel 15, stk. 2, litra e, i forslaget til rammeafgørelse.

Der henvises til afsnit II, pkt. 3.2.8, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 13 i

Den foreslåede bestemmelse indeholder regler om, hvornår anklagemyndigheden eller retten skal foretage høring af myndighederne i den medlemsstat, der har udstedt en europæisk bevissikringskendelse, inden der træffes afgørelse om afslag på fuldbyrdelse.

Efter bestemmelsen i *stk.* 2 skal Eurojust høres, hvis anklagemyndigheden ønsker at afvise fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse, fordi den pågældende lovovertrædelse hører under dansk jurisdiktion, jf. § 13 h, nr. 1, i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8. Hvis anklagemyndigheden ikke er enig i Eurojusts udtalelse, skal Rådet underrettes om den begrundede afgørelse, jf. artikel 15, stk. 2c, i forslaget til rammeafgørelse.

Bestemmelsen gennemfører artikel 11, stk. 2, og artikel 15, stk. 2c og 3, i forslaget til rammeafgørelse.

§ 13 j

Efter den foreslåede bestemmelse i § 13 j kan de danske fuldbyrdelsesmyndigheder – anklagemyndigheden eller domstolene – under visse betingelser beslutte at udsætte fuldbyrdelsen. Bestemmelsen gennemfører artikel 18, stk. 1, 2 og 4, i forslaget til rammeafgørelse og svarer i et vist omfang til den gældende bestemmelse i lovens § 9 om fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser.

For så vidt angår *stk. 1, nr. 1* og *2*, henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit II, pkt. 3.2.2 og 3.2.5, samt til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 13 h, nr. 1, i loven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, og lovforslagets § 1, nr. 13 (ændring af § 48).

Efter *stk. 1, nr. 3*, kan fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse udsættes, hvis fuldbyrdelsen vil kunne skade igangværende efterforskning her i landet. Der kan f.eks. være tale om en situation, hvor en ransagning af en bopæl med henblik på eftersøgning efter et narkoparti for tiden ville kunne skade den strafferetlige efterforskning af en sag om videresalg af partiet.

Efter *stk. 1, nr. 4*, kan fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse udsættes, hvis det bevismateriale, som kendelsen angår, allerede anvendes i andre sager. Denne afslagsgrund vil for så vidt kunne anvendes, hvor fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse ikke vil påvirke efterforskningen, men hvor det pågældende bevismateriale f.eks. skal indgå i bevisførelsen i en verserende straffesag. Udsættelsesgrunden vil særlig være relevant, når en bevissikringskendelse angår bevismateriale, der allerede er i anklagemyndighedens besiddelse til brug for verserende sager.

Endvidere følger det af den foreslåede bestemmelses *stk. 2*, at bevissikringskendelsen skal fuldbyrdes, så snart grunden til udsættelse er ophørt. Bestemmelsen fastlægger ikke nogen eksakt overgrænse for udsættelsens varighed, men tilsigter alene at gøre det klart, at en beslutning om udsættelse samtidig indebærer en forpligtelse til løbende at være opmærksom på, om grunden til udsættelsen ophører.

§ 13 k

Den foreslåede bestemmelse i § 13 k opregner de situationer, hvor de danske myndigheder vil være forpligtede til at underrette udstedelsesstatens myndigheder om sagens gang. Bestemmelsen gennemfører artikel 18, stk. 4, artikel 18 a og artikel 19, stk. 4, i forslaget til rammeafgørelse og svarer i vidt omfang til den gældende bestemmelse i § 10 vedrørende beslaglæggelseskendelser.

Underretning skal i første række ske, når der indtræder hindringer for selve fuldbyrdelsen, jf. *stk. 1, nr. 1-4*. I disse tilfælde skal underretningen efter *stk. 2, 1. pkt.*, ske skriftligt.

For det første skal anklagemyndigheden eller retten efter *stk. 1, nr. 1*, underrette den kompetente myndighed i udstedelsesstaten, hvis fuldbyrdelsen afvises i medfør af de foreslåede foranstående bestemmelser. Underretning om afslag skal ledsages af en begrundelse. Som nævnt i afsnit II, pkt.

3.3.1., i lovforslagets almindelige bemærkninger vil det være Justitsministeriet eller retten, der træffer beslutning om at afvise at fuldbyrde en europæisk bevissikringskendelse.

For det andet skal den kompetente myndighed i udstedelsesstaten underrettes efter *stk. 1, nr. 2*, hvis det er praktisk uladsiggørligt at fuldbyrde kendelsen, fordi det bevismateriale kendelsen vedrører, ikke kan findes.

For det tredje skal udstedelsesstatens myndigheder underrettes, både i forbindelse med at der træffes beslutning om at udsætte sagen, og når udsættelsesgrunden ophører, jf. *stk. 1, nr. 3 og 4*. Underretning om udsættelse skal ledsages af en begrundelse.

Derudover skal underretning ske, når fuldbyrdelsen er gennemført, men hvor der under gennemførelsen er opstået forhold, der nødvendiggør inddragelse af udstedelsesstatens myndigheder, jf. *stk. 1, nr. 5-7*. Denne underretning er ikke underlagt formkrav, men udstedelsesstaten kan forlange en skriftlig bekræftelse, jf. *stk. 2*.

Underretning skal således ske i overensstemmelse med *stk. 1, nr. 5*, hvis anklagemyndigheden i forbindelse med fuldbyrdelsen af en bevissikringskendelse finder, at der kan være behov for yderligere efterforskning, der ikke var forudsat ved begyndelsen, eller som ikke kunne præciseres, da kendelsen blev udstedt. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i § 13 c i loven, hvorefter fuldbyrdelsen af en europæisk bevissikringskendelse som udgangspunkt kun skal tage sigte på fremskaffelse af det bevismateriale, som udtrykkeligt er anført i kendelsen.

Der skal endvidere ske underretning, hvis der er begået procedurefejl under fuldbyrdelsen, jf. *stk. 1, nr. 6*. Denne underretning skal ses i lyset af reglerne om erstatning og om refusion, jf. lovforslagets § 1, nr. 9 og 10, samt bemærkninger hertil.

Endelig skal der ske underretning, hvis iagttagelse af særlige formkrav eller procedurer, der er ønsket af udstedelsesmyndigheden, ikke kan imødekommes, jf. *stk. 1, nr. 7*. Bestemmelsen vedrører anmodninger om iagttagelse af særlige formkrav og procedurer efter den foreslåede § 53 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 23, og bemærkningerne hertil.

Ud over de anførte grunde til underretning fremgår det af rammeafgørelsens artikel 19, stk. 4, at den judicielle myndighed i udstedelsesstaten skal underrettes, hvis der iværksættes retsmidler mod en afgørelse om fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse, herunder om de grunde, hvorpå retsmidlet støttes, således at udstedelsesstatens myndigheder kan fremlægge de anbringender, den finder nødvendige. Myndighederne i udstedelsesstaten skal endvidere orienteres om udfaldet af retsmidlet.

Lovforslaget indebærer, at reglerne i retsplejeloven om kære finder tilsvarende anvendelse på rettens afgørelse om fuldbyrdelse af en europæisk bevissikringskendelse, jf. den nugældende lovs § 50, stk. 2, samt forslaget til § 13 d, jf. lovforslagets § 1, nr. 8. Efter den nugældende lovs § 51 skal den kompetente myndighed i udstedelsesstaten underrettes, hvis rettens afgørelse kæres, herunder også om grundlaget for kæremålet, således at myndighederne i udstedelsesstaten kan fremkomme

med eventuelle bemærkninger. Denne regel vil tillige finde anvendelse ved fuldbyrdelse af europæiske bevissikringskendelser.

Der henvises endvidere til afsnit II, pkt. 3.3.2, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9 og 10 (§§ 14 og 15)

Ændringerne medfører, at reglerne om refusion af erstatningsbeløb i §§ 14 og 15 i den nugældende lov også finder anvendelse på erstatning udbetalt i anledning af uberettigede strafprocessuelle tvangsindgreb, foretaget på baggrund af en europæisk bevissikringskendelse. Der henvises om de nugældende bestemmelser til afsnit II, pkt. 3.3.5., i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse tilsigter ikke ændringer i anvendelsesområdet for reglerne om erstatning i retsplejelovens kapitel 93 a. Det vil være anklagemyndigheden, der forudsættes at forestå opkrævning af beløb i udstedelsesstaten, ligesom anklagemyndigheden skal anvise refusion i den omvendte situation.

Til nr. 11 (ændring af overskriften til tredje afsnit)

Efter lovforslaget vil lovens anvendelsesområde blive udvidet til også at regulere fuldbyrdelse af strafferetlige afgørelser om idømmelse af fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning.

I lovens tredje afsnit, som omhandler fuldbyrdelse af afgørelser om bødestraf, indsættes et kapitel 6 a om fuldbyrdelse af afgørelser om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, der gennemfører forslaget til Rådets rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union (herefter benævnt forslaget til rammeafgørelse om overførelse af domfældte til afsoning mv.). Overskriften til afsnittet ændres i overensstemmelse hermed.

Til nr. 12 (kapitel 6 a)

Det foreslåede kapitel 6 a fastsætter betingelserne for fuldbyrdelse i Danmark af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning idømt i en anden medlemsstat. De foreslåede bestemmelser i kapitlet gennemfører forslaget til rammeafgørelse om overførelse af domfældte til afsoning mv.

Kapitlet indeholder i § 29 a en definition af de afgørelser om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, der er omfattet af kapitlet. Efter § 29 b skal en afgørelse fuldbyrdes her i

landet, hvis den domfældte befinder sig enten i udstedelsesstaten eller her i landet, medmindre der er grundlag for at afslå fuldbyrdelse af en af de grunde, der er anført i bestemmelserne §§ 29 c – 29 f. Herudover indeholder § 29 b, stk. 2 og 3, bestemmelser om tilpasning af den idømte sanktion.

Kapitlet indeholder endvidere bestemmelser om høring og underretning af udstedelsesstaten og udsættelse og afbrydelse af fuldbyrdelsen i § 29 g - § 29 i.

Endelig indeholder kapitlet en bestemmelse i § 29 j om retsforfølgning her i landet af den domfældte for handlinger, begået inden overførelsen, og en bestemmelse i § 29 k om tilladelse til transit af domfældte gennem landet.

§ 29 a

Den foreslåede bestemmelse i § 29 a indeholder en definition af de afgørelser om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som kapitlet og dermed loven omfatter.

Definitionen i § 29 a følger af rammeafgørelsens artikel 1, litra a og b, og artikel 3, stk. 2 og 3, hvorefter rammeafgørelsen skal anvendes som grundlag for overførelse af domfældte mellem medlemsstaterne, når den domfældte er idømt en tidsubegrænset eller tidsbegrænset fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning ved en endelig afgørelse eller domstolskendelse i en straffesag på grund af en strafbar handling, og den domfældte befinder sig enten i udstedelsesstaten eller i fuldbyrdelsesstaten. Den omstændighed, at der ud over sanktionen er idømt en bøde og/eller truffet afgørelse om konfiskation, som endnu ikke er betalt, indkasseret eller fuldbyrdet, er ikke til hinder for fremsendelse af en dom. Anerkendelse og fuldbyrdelse af sådanne bøder og afgørelser om konfiskation i en anden medlemsstat baseres på de instrumenter, der finder anvendelse mellem medlemsstaterne, herunder rammeafgørelse af 24. februar 2005 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestrafte og rammeafgørelse af 6. oktober 2006 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på afgørelser om konfiskation. Der henvises til lovens kapitler 5-9, som gennemfører rammeafgørelserne.

Som anført i de almindelige bemærkninger, pkt. 3.2 i afsnit III, er fængselsstraf og frihedsberøvende foranstaltninger ikke defineret nærmere i forslaget til rammeafgørelse, men antages at omfatte alle foranstaltninger, hvori der indgår begrænsninger af den personlige bevægelsesfrihed i form af fysisk indespærring, og som er idømt på grund af en strafbar handling.

Da det er udstedelsesstatens lovgivning, der er afgørende for fængselsstraffens eller den frihedsberøvende foranstaltningens karakter, er det ikke muligt at afgrænse de omfattede foranstaltninger nærmere. Udover fængselsstraffe må rammeafgørelsen antages bl.a. at omfatte alternative former for afsoning, som f.eks. afsoning af en fængselsstraf på bopælen under intensiv overvågning, herunder ved at bære en såkaldt elektronisk fodlænke, men også andre frihedsberøvende retsfølger af

en strafbar handling som f.eks. ungdomssanktioner i form af institutionsanbringelser og tvangsanbringelser af psykisk syge, herunder på hospital for sindslidende.

Sanktionen skal være idømt ved en endelig afgørelse eller domstolskendelse under en straffesag på grund af en handling, som er strafbar i udstedelsesstaten. Afgørelser om foreløbige frihedsberøvelser, som varetægtsfængslinger mv., er ikke omfattede, ligesom administrative afgørelser om tvangsindlæggelse falder uden for lovens anvendelsesområde.

For så vidt angår betingede domme, hvorefter den domfældte kun skal underkastes frihedsberøvelse, hvis den domfældte ikke opfylder de betingelser, som dommen opstiller for at slippe for frihedsberøvelsen, udgør de ikke i sig selv en afgørelse, som kan fuldbyrdes. En efterfølgende endelig afgørelse om udløsning af fængselsstraffen vil derimod kunne udgøre en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som kan fuldbyrdes, og som er omfattet af bestemmelserne i kapitel 6 a.

Hvis en afgørelse fra en anden medlemsstat ikke opfylder definitionen, kan afgørelsen ikke fuldbyrdes efter bestemmelserne i lovens kapitel 6 a.

Efter rammeafgørelsens artikel 20, stk. 1, træder rammeafgørelsen i stedet for de tilsvarende bestemmelser i Europarådets konvention fra 1983 om overførsel af domfældte og 1970-konventionen om straffedommes internationale retsvirkninger. Konventionerne kan derfor ikke anvendes som supplement til loven.

For så vidt angår anmodninger fra Finland og Sverige om overførsel af domfældte til afsoning af fængselsstraf skal de fortsat behandles efter loven om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv. (den nordiske straffuldbyrdelseslov). Der henvises til afsnit III, pkt. 3.1, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Om forholdet mellem lovforslagets regler og reglerne om udlevering henvises til afsnit III, pkt. 3.1, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Der henvises i øvrigt til afsnit III, pkt. 3.2, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 29 b

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* er udtryk for rammeafgørelsens – og lovforslagets – udgangspunkt om, at en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som opfylder definitionen i § 29 a, skal fuldbyrdes her i landet, hvis den domfældte befinder sig i den medlemsstat, som anmoder om fuldbyrdelse (udstedelsesstaten), eller her i landet. Fuldbyrdelse kan dog afslås af de opregnede grunde i § 29 c - § 29 f.

I visse medlemsstater kan det fremgå af en straffedom, hvilken straf der er idømt for de enkelte strafbare forhold, som den domfældte straffes for ved den pågældende dom. Disse medlemsstater

kan efter rammeafgørelsen anmode om delvis fuldbyrdelse af dommen, men fuldbyrdelsesstaten er ikke forpligtet til at efterkomme en sådan anmodning om delvis fuldbyrdelse. Efter artikel 9a kan myndighederne i henholdsvis udstedelsesstaten og fuldbyrdelsesstaten i det enkelte tilfælde give deres tilslutning til delvis anerkendelse og fuldbyrdelse af en sanktion i overensstemmelse med de betingelser, som de har fastsat, forudsat det ikke vil medføre en forlængelse af sanktionen. Hvis fuldbyrdelsesstaten ikke tilslutter sig en delvis fuldbyrdelse, skal udstedelsesstaten trække anmodningen tilbage. Spørgsmålet om, hvorvidt en anmodning om delvis fuldbyrdelse her i landet bør imødekommes, må bl.a. afhænge af, om en sådan delvis fuldbyrdelse må antages at kunne forbedre den domfældtes muligheder for resocialisering, herunder om den domfældte selv ønsker en sådan delvis fuldbyrdelse her i landet.

Efter bestemmelserne i *stk. 2* og *stk. 3* kan den idømte sanktion *tilpasses*, hvis den er uforenelig med den straf eller de sanktioner, der ville kunne idømmes efter dansk lovgivning for en tilsvarende strafbar handling, enten på grund af sanktionens varighed eller art. Bestemmelserne gennemfører rammeafgørelsens artikel 8, *stk. 2* og *3*. Der er ikke – som efter de gældende konventioner – mulighed for at foretage *omsætning* af den udenlandske dom ved at lade de danske domstole fastsætte en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning på baggrund af sagens omstændigheder svarende til den fængselsstraf, der kunne forventes idømt under en tilsvarende dansk sag.

Stk. 2 vedrører den situation, hvor domfældte er idømt en sanktion af en varighed, der overstiger den maksimale straf i henhold til dansk lovgivning for en tilsvarende strafbar handling. Sanktionens varighed skal i så fald nedsættes til den straf, der maksimalt kunne være idømt efter den eller de relevante straffebestemmelse i dansk ret. Sanktionen kan ikke nedsættes under dette niveau.

Hvis straffebestemmelsen i dansk lovgivning foreskriver, at der under visse betingelser kan idømmes en forhøjet straf, bør der foretages en konkret vurdering af, om disse betingelser i givet fald er til stede i den konkrete sag. Det kan endvidere være nødvendigt at inddrage oplysninger om den domfældtes person på gerningstidspunktet. Der henvises til det nedenfor omtalte eksempel vedrørende straffelovens § 33, *stk. 3*.

Stk. 3 vedrører den situation, hvor sanktionen på grund af sin art ikke er forenelig med de sanktioner, der kan anvendes efter dansk lovgivning for en tilsvarende strafbar handling. Bestemmelsen kan således bl.a. anvendes, hvis sanktionen indebærer foranstaltninger over for visse typer domfældte, herunder unge eller sindssyge, mentalt retarderede i svær grad mv., som ikke ville kunne anvendes efter dansk ret over for disse persongrupper.

Den idømte sanktion skal tilpasses til en lignende *type* sanktion, der ville kunne anvendes for en tilsvarende lovovertrædelse her i landet. Sanktionen kan f.eks. tilpasses til én af de foranstaltninger der er nævnt i straffelovens § 68, 2. pkt. Sanktionen kan ikke konverteres til en bødestraf. Når dansk ret ikke hjemler fængselsstraf for en given overtrædelse, der i et andet medlemsland har ført til idømmelse af fængselsstraf, må straffen ved overførelse til afsoning her i landet tilpasses til den

lavest mulige strafposition for fængselsstraf. Efter straffelovens § 33, stk. 1, kan fængsel ikke idømmes for under 7 dage.

I begge situationer vil der kunne være behov for, at retten inddrager oplysninger om den domfældte person på gerningstidspunktet ved vurderingen af, hvilken sanktioner der ville kunne idømmes efter den danske straffelovgivning for en tilsvarende lovovertrædelse. Som eksempel kan nævnes, at straffen efter § 33, stk. 3, i straffeloven ikke må overstige fængsel i 8 år for en gerningsmand, der ikke var fyldt 18 år, da gerningen blev udført. Er en person – der var under 18 år på gerningstidspunktet – idømt mere end 8 års fængsel i en anden medlemsstat, vil straffen derfor skulle tilpasses til 8 års fængsel, selv om strafferammen i den danske straffebestemmelse vedrørende den pågældende lovovertrædelse overstiger 8 år.

Hvis den domfældte på grund af sin alder på gerningstidspunktet ville have været straffri efter dansk lovgivning for en tilsvarende strafbar handling, skal der dog ses bort herfra ved tilpasning af den idømte fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning efter stk. 2 og 3. Den idømte sanktion skal således tilpasses, som om den domfældte havde været 15 år på gerningstidspunktet.

Hvis Danmark overtager fuldbyrdelsen af en sanktion, som er idømt for en handling, der ikke er strafbar her i landet, vil straffen ikke kunne tilpasses. Det skyldes, at der netop ikke er en straffebestemmelse i dansk lovgivning og dermed heller ikke en strafferamme. I disse situationer – der vil være sjældent forekommende – skal den domfældte derfor afsone den straf, som er idømt i udstedelsesstaten uden tilpasning. I sådanne tilfælde kan det formentlig blive særlig relevant at overveje, om der kan være anledning til at afkorte den faktiske fuldbyrdelse af straffen (afsoningen) gennem dansk rets regler om prøveløsladelse og benådning.

Efter § 29 i skal den kompetente myndighed i udstedelsesstaten underrettes om den endelige afgørelse om fuldbyrdelse af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning og om en eventuel tilpasning af fængselsstraffen eller foranstaltningen. Udstedelsesstaten vil herefter kunne trække anmodningen om fuldbyrdelse tilbage, indtil fuldbyrdelse af sanktionen påbegyndes her i landet, jf. artikel 10a i rammeafgørelsen.

Der henvises i øvrigt til afsnit III, pkt. 3.4.1, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Bestemmelsen i *stk. 4* fastslår, at sager om fuldbyrdelse af afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning skal behandles efter lovens kapitel 12, jf. lovforslagets § 1, nr. 24-27, samt de almindelige bemærkninger afsnit III, pkt. 3.3.

§ 29 c

Den foreslåede bestemmelse fastslår i *stk. 1*, at en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som vedrører de i nr. 1-32 nævnte handlinger (positiv-listen), kan fuldbyrdes, selv om den pågældende handling ikke er strafbar efter dansk ret, hvis handlingen kan

straffes med fængsel mv. i mindst 3 år i udstedelsesstaten. Da de lovovertrædelser, der er omfattet af positiv-listen, normalt vil være strafbare i alle medlemsstater, er den praktiske betydning af positiv-listen navnlig, at det slet ikke skal undersøges, om lovovertrædelsen ligeledes er strafbar i Danmark.

Bestemmelsens positiv-liste svarer til listen i rammeafgørelsens artikel 7, stk. 1. Visse af de handlinger, der fremgår af positiv-listen, er beskrevet på en måde, der afviger fra gældende dansk lovgivning. Det er udstedelsesstatens lovgivning, der er afgørende for, om en konkret lovovertrædelse skal anses for omfattet af listen. Det er således uden betydning, om en tilsvarende lovovertrædelse i dansk lovgivning afgrænses på en anden måde eller er beskrevet med andre ord.

Ifølge artikel 7, stk. 2, i forslaget til rammeafgørelse kan Rådet med enstemmighed og efter høring af Europa-Parlamentet beslutte at tilføje andre kategorier af overtrædelser til positiv-listen. Gennemførelse i dansk ret af en eventuel udvidelse af positiv-listen vil forudsætte en ændring af loven.

Efter *stk. 2* kan fuldbyrdelse af afgørelser om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som vedrører andre lovovertrædelser end dem, der er opført på positiv-listen eller som ikke kan straffes med fængsel i mindst 3 år efter udstedelsesstatens lovgivning, afslås, hvis den handling, som afgørelsen vedrører, ikke er strafbar efter dansk ret.

For så vidt angår lovovertrædelser vedrørende skatter, afgifter, told og valutahandel, kan fuldbyrdelse af en afgørelse ikke afslås med den begrundelse, at dansk ret ikke foreskriver opkrævning af de samme typer af skatter, afgiftskrav mv. eller indeholder samme typer af regler om skatter, afgifter mv., jf. artikel 9, stk. 1, litra b, 2. led, i forslaget til rammeafgørelse.

Afslag på fuldbyrdelse i disse situationer er fakultativt, idet hensynet til den domfældtes resocialisering eller vedkommendes situation i øvrigt kan tale for fuldbyrdelse her i landet, selv om kravet om dobbelt strafbarhed ikke er opfyldt. Det forudsættes, at den domfældtes egen motivation for overførelsen tillægges vægt ved vurderingen af, om overførelse vil forbedre domfældtes muligheder for resocialisering.

Der henvises til afsnit III, pkt. 3.2.1, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 29 d

Den foreslåede bestemmelse indeholder en række afslagsgrunde, hvorefter myndighederne skal afslå fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning.

Bestemmelsen i § 29 d, *nr. 1*, omhandler den situation, hvor en anden medlemsstat anmoder om fuldbyrdelse her i landet af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning uden den domfældtes samtykke.

Som det udtrykkeligt fremgår af bestemmelsen, kan fuldbyrdelse dog ikke afslås med henvisning til den domfældtes manglende samtykke, hvis den domfældte enten er dansk statsborger og bor her i

landet, eller er udvist hertil (uanset nationalitet), eller har taget ophold her i landet på grund af den straffesag, som har givet anledning til den idømte sanktion (uanset nationalitet). Under disse omstændigheder er den domfældtes samtykke ikke påkrævet efter artikel 5, stk. 1a, i forslaget til rammeafgørelse. Ved vurderingen af, om den domfældte bor her i landet, kan det bl.a. tillægges vægt, om den domfældte har sædvanligt opholdssted her i landet og/eller familiemæssige, sociale eller arbejdsmæssige bånd hertil. Der henvises til præambelbetragtning nr. 11 i forslaget til rammeafgørelsen.

Der kan således meddeles afslag efter bestemmelsen, hvis den domfældte ikke har givet samtykke forud for anmodningens fremsættelse. Det bemærkes i den forbindelse, at udstedelsesstaten skal have hørt den domfældte forud for udstedelsesstatens beslutning om at anmode om fuldbyrdelse af sanktionen her i landet, hvis den domfældte befandt sig i udstedelsesstaten. Det skal fremgå af anmodningen, om den domfældte har tilkendegivet sin holdning til spørgsmålet om fuldbyrdelse af sanktionen her i landet og i bekræftende fald, hvad den domfældtes indstilling er, jf. artikel 5, stk. 2, i forslaget til rammeafgørelse.

Efter bestemmelsen i § 29 d, nr. 1, er det dog ikke afgørende, at den domfældtes samtykke forelå inden udstedelsesstatens anmodning om fuldbyrdelse her i landet, men derimod om der foreligger et samtykke på tidspunktet, hvor der skal træffes afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Hvis den domfældte befandt sig her i landet, da udstedelsesstaten besluttede at anmode Danmark om at fuldbyrde den idømte sanktion, og fortsat befinder sig her i landet på tidspunktet for sagens behandling, skal den domfældte underrettes om udstedelsesstatens anmodning og have lejlighed til at fremkomme med bemærkninger hertil, jf. artikel 5, stk. 3, i forslaget til rammeafgørelse.

Inden afslag meddeles, skal udstedelsesstatens kompetente myndighed således også høres, jf. den foreslåede bestemmelse i § 29 g.

Der henvises i øvrigt til artikel 9, stk. 1, litra ab, i forslaget til rammeafgørelse og lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit III, pkt. 3.2.2.

Efter afslagsgrunden i § 29 d, nr. 2, skal fuldbyrdelse afslås, hvis den domfældte ikke ville kunne retsforfølges her i landet på grund af immunitet, herunder hvis fuldbyrdelse vil være i strid med straffelovens § 12. Ifølge denne bestemmelse begrænses de almindelige jurisdiktionsregler ved de i folkeretten anerkendte undtagelser. Disse undtagelser omfatter bl.a. Wienerkonventionen af 18. april 1961 om diplomatiske forbindelser samt regler om immunitet for ansatte ved internationale institutioner. Immunitet kan dog også fremgå af andre bestemmelser.

Afslag forudsætter, at immuniteten fortsat består på det tidspunkt, hvor afsoningen ønskes gennemført i Danmark. Er immuniteten således ophævet her i landet i tidsrummet efter dommen, men før anmodning om fuldbyrdelse er fremsat over for de danske myndigheder, kan afslagsgrunden ikke anvendes.

Bestemmelsen er fastsat i medfør af den fakultative afslagsgrund i artikel 9, stk. 1, litra cb.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit III, pkt. 3.2.3.

Afslagsgrunden i § 29 d, nr. 3, vedrører den situation, hvor de danske myndigheder ønsker at retsforfølge den domfældte for handlinger, som er begået inden den overtrædelse, der ligger til grund for den idømte fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som søges fuldbyrdet her i landet.

Hvis retsforfølgningen vil kunne medføre fængselsstraf eller anden foranstaltning, der begrænser den pågældendes frihed, kan en sådan retsforfølgning efter den såkaldte specialitetsregel, jf. forslaget til § 29 j, som udgangspunkt kun ske med udstedelsesstatens samtykke, medmindre den domfældte selv er indforstået med retsforfølgningen. Hvis udstedelsesstatens myndigheder i en sådan situation, hvor udstedelsesstatens samtykke er en forudsætning for retsforfølgning efter den foreslåede bestemmelse i § 29 j, afslår at tillade retsforfølgning, skal fuldbyrdelse her i landet af den idømte sanktion afslås. De danske myndigheder vil herefter eventuelt kunne begære den domfældte udleveret efter reglerne om den europæiske arrestordre, jf. udleveringslovens kapitel 2a.

Bestemmelsen er fastsat i overensstemmelse med den fakultative afslagsgrund i artikel 9, stk. 1, litra g, i forslaget til rammeafgørelse.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit III, pkt. 3.2.4 og 3.4.2, samt bemærkningerne nedenfor til § 29 j.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 29 d, nr. 4, skal fuldbyrdelse afslås, hvis den idømte sanktion omfatter en psykiatrisk behandling, lægebehandling eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, der ikke kan tilpasses til en sanktion, der ville kunne anvendes for en tilsvarende strafbar handling her i landet. Hvis den idømte sanktion ikke kendes i det danske retssystem, vil det således skulle vurderes, om sanktionen kan tilpasses efter bestemmelsen i den foreslåede § 29 b, stk. 3, jf. bemærkningerne til denne bestemmelse, inden fuldbyrdelse afslås.

Bestemmelsen er fastsat i medfør af den fakultative afslagsgrund i artikel 9, stk. 1, litra i, i forslaget til rammeafgørelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit III, pkt. 3.2.5, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Afslagsgrunden i § 29 d, nr. 5, fastslår udtrykkeligt, at fuldbyrdelse skal afslås, hvis der er grund til at formode, at sanktionen er idømt med det formål at straffe en person på grund af den pågældendes køn, race, religion, etniske baggrund, nationalitet, sprog, politiske overbevisning eller seksuelle orientering, eller at den pågældendes situation kan blive skadet af en af disse grunde.

Bestemmelsen er fastsat i overensstemmelse med præambelbetragtning nr. 7 i forslaget til rammeafgørelse.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit III, pkt. 3.2.

Ifølge bestemmelsen i § 29 d, nr. 6, skal fuldbyrdelse som udgangspunkt afslås, hvis den domfældte er dømt som udebleven, uden at være blevet indkaldt personligt til retssagen eller underrettet om tid og sted for retssagen gennem en kompetent person efter udstedelsesstatens lovgivning. Fuldbyrdelse kan ikke afslås, hvis den domfældte har meddelt en kompetent myndighed i udstedelsesstaten eller en kompetent myndighed her i landet, at udeblivelsesdommen ikke anfægtes.

Bestemmelsen indebærer, at udeblivelsesdomme skal fuldbyrdes her i landet uanset straffens længde, hvis den domfældte blev tilsagt til retsmødet på ovennævnte måde.

Bestemmelsen er fastsat i medfør af den fakultative afslagsgrund i artikel 9, stk. 1, litra f, i forslaget til rammeafgørelse.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger til lovforslaget, afsnit III, pkt. 3.2.6.

§ 29 e

Bestemmelsen vedrører den situation, hvor fuldbyrdelsen af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning her i landet vil krænke princippet om forbud mod dobbelt retsforfølgning (*ne bis in idem*).

Der er et grundlæggende princip i dansk retspleje, at ingen kan stilles for en domstol eller dømmes for en lovovertrædelse, for hvilken den pågældende allerede er blevet endeligt frikendt eller domfældt, medmindre sagen kan genoptages, fordi der foreligger bevis for nye eller nyopdagede kendsgerninger, eller såfremt der i den tidligere rettergang er begået en grundlæggende fejl, som kunne påvirke sagens udfald.

Som det fremgår af ordlyden i bestemmelsens *stk. 1*, kan fuldbyrdelse afslås, hvis den domfældte tidligere er frifundet eller dømt for samme forhold, som afgørelsen i udstedelsesstaten vedrører, i et andet land end udstedelsesstaten. Medmindre den tidligere dom er afsagt her i landet, kan fuldbyrdelse dog kun afslås, hvis den oprindelige dom er søgt fuldbyrdet efter lovgivningen i domsstaten. Fuldbyrdelsen vil således ikke kunne afslås under henvisning til, at den pågældende allerede tidligere er dømt, hvis der på grund af myndighedernes passivitet i domsstaten ikke tages sædvanlige skridt med henblik på fuldbyrdelse af dommen. Hvis domsstatens relevante myndigheder således gennem længere tid intet har foretaget sig med henblik på fuldbyrdelse af dommen, vil fuldbyrdelse som udgangspunkt ikke kunne afslås. Skyldes passiviteten derimod den almindelige sagsbehandlingstid i domsstaten, vil fuldbyrdelse af fængselsstraffen eller anden frihedsberøvende foranstaltning kunne afslås. Det vil være en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, om myndighederne i domsstaten har udvist en sådan passivitet, at der må ses bort fra den tidligere dom.

Fuldbyrdelse kan endvidere afslås, hvis den domfældte er benådet i Danmark, eller hvis tiltale er frafaldet i Danmark, og betingelserne for omgørelse ikke er opfyldt.

Bestemmelsen i *stk. 2* vedrører straffesager, hvor påtale er opgivet her i landet i en efterforskning vedrørende samme forhold, jf. retsplejelovens § 721, når betingelserne for omgørelse ikke er opfyldt.

Afslag er gjort fakultativt, men det forudsættes, at en anmodning om fuldbyrdelse altid skal afslås, hvis den dom, som anmodningen om fuldbyrdelse vedrører, er afsagt i strid med princippet om *ne bis in idem*.

Det er ikke hensigten med den foreslåede bestemmelse, at de danske myndigheder af egen drift skal iværksætte en undersøgelse af, om der er afsagt en tidligere dom for forholdet i en anden stat end udstedelsesstaten.

Bestemmelsen er fastsat i medfør af den fakultative afslagsgrund i artikel 9, stk. 1, litra ac, i forslaget til rammeafgørelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit III, pkt. 3.2.7, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 29 f

Bestemmelsen indeholder en række afslagsgrunde, hvorefter anmodninger om fuldbyrdelse af afgørelser om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning *kan* afslås.

Ved vurderingen af, om anmodningen om fuldbyrdelse af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning her i landet skal afslås, vil det kunne tillægges vægt, at mulighederne for at forbedre resocialisering for domfældte personer, som er et væsentligt hensyn bag forslaget til rammeafgørelsen, almindeligvis må antages at være bedst i det land, hvor domfældte er statsborger og/eller har fast bopæl. Også den domfældtes eventuelle ønske om afsoning her i landet må antages at have betydning for domfældtes muligheder for resocialisering. Den domfældtes samtykke bør derfor kunne føre til, at en anmodning om fuldbyrdelse imødekommes efter en konkret vurdering, selv om en anmodning i øvrigt ville kunne afslås.

Efter § 29 f, nr. 1, kan fuldbyrdelse afslås, hvis den fremsendte attest med anmodning om fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning er ufuldstændig eller i åbenbar uoverensstemmelse med den dom, der er afsagt i udstedelsesstaten. Et afslag begrundet i formmangler forudsætter dog, at udstedelsesstatens myndigheder er indrømmet en frist til at afhjælpe manglen og har siddet denne overhørig, jf. § 29 g. Bestemmelsen indebærer, at de danske myndigheder, der modtager en mangelfuld anmodning, skal tage kontakt til den myndighed, der har anmodet om fuldbyrdelsen, med henblik på at få attesten suppleret eller berigtiget. Hvis myndigheden i udstedelsesstaten herefter ikke berigtiger eller supplerer attesten inden for en rimelig frist, kan der træffes afgørelse om afvisning af anmodningen om fuldbyrdelse efter forslaget til § 29 f, nr. 1.

Hvis den domfældte har givet samtykke til, at den idømte sanktion skal fuldbyrdes her i landet, vil anmodningen om fuldbyrdelse kunne imødekommes efter en konkret vurdering, selv om anmodningen ikke opfylder alle krav i § 48 i loven.

Bestemmelsen er fastsat i medfør af den fakultative afslagsgrund i artikel 9, stk. 1, litra a, i forslaget til rammeafgørelse.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 29 f, nr. 2, kan fuldbyrdelse af fængselsstraf her i landet afslås, hvis den domfældte hverken er statsborger eller har fast bopæl her i landet.

Bestemmelsen indebærer, at danske statsborgere og personer med fast bopæl her i landet som udgangspunkt vil kunne afsone en idømt fængselsstraf her i landet, hvis de øvrige betingelser i loven måtte være opfyldt. Lovforslaget går dermed videre end rammeafgørelsen, der kun forpligter medlemsstaterne til at modtage egne statsborgere, der bor her i landet, eller skal udvises hertil, jf. rammeafgørelsens artikel 3a, stk. 1, litra a og b.

Ved vurderingen af om en domfældt har fast bopæl her i landet, skal der lægges vægt på, om den pågældende har et lovligt opholdsgrundlag her i landet efter de udlændingeretlige regler, herunder varigheden af dette opholdsgrundlag, samt varigheden og graden af vedkommendes tilknytning til Danmark.

For så vidt angår andre medlemsstaters statsborgere fremgår det af rammeafgørelsens præambelbetragtning nr. 9, at bestemmelserne i rammeafgørelsen bør anvendes i overensstemmelse med den ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, der tillægges EU's borgere i henhold til EF-traktatens artikel 18. Ifølge præambelbetragtning nr. 10 bør bestemmelserne i rammeafgørelsen anvendes i overensstemmelse med relevant fællesskabslovgivning, bl.a. direktivet om fri bevægelighed for personer inden for Den Europæiske Union 2004/38/EF (om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område).

I almindelighed bør der meddeles afslag på afsoning her i landet efter bestemmelsen, når den domfældte hverken har fast bopæl her i landet eller er dansk statsborger. Der vil således skulle foreligge helt særlige grunde for at imødekomme en anmodning om fuldbyrdelse i denne situation.

Bestemmelsen er fastsat i medfør af den fakultative afslagsgrund i artikel 9, stk. 1, litra ab, i forslaget til rammeafgørelse.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit III, pkt. 3.2.9.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 29 f, nr. 3, kan fuldbyrdelse afslås, hvis afgørelsen vedrører en domfældt, der på gerningstidspunktet var under den kriminelle lavalder som fastsat i straffelovens § 15. Som eksempel kan nævnes, at den kriminelle lavalder er 10 år i bl.a. England og Wales (november 2007).

Straffen kan eventuelt tilpasses efter § 29 b, stk. 3, til en sanktionstype, der kan anvendes over for unge lovovertrædere efter den danske straffelov, jf. lovforslagets § 1, nr. 12. Hvis den domfældte er idømt en fængselsstraf på mere end 8 år, vil straffen skulle nedsættes efter § 29 b, stk. 2, da

straffen efter § 33, stk. 3, i den danske straffelov ikke må overstige 8 år for en gerningsmand, der ikke var fyldt 18 år, da gerningen blev udført.

Bestemmelsen er fastsat i medfør af den fakultative afslagsgrund i artikel 9, stk. 1, litra d, i forslaget til rammeafgørelse.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit III, pkt. 3.2.10.

Efter afslagsgrunden i § 29 f, nr. 4, kan en afgørelse om fængselsstraf ikke fuldbyrdes, hvis afgørelsen ville være forældet efter dansk ret. Spørgsmålet om forældelse er i dansk ret reguleret af § 97 i straffeloven. Hvis lovovertrædelsen er begået helt eller delvist i Danmark, vil lovovertrædelsens forbindelse til Danmark indebære, at det som udgangspunkt må anses for rimeligt, at fuldbyrdelse afslås, hvis afgørelsen er forældet efter dansk ret. Hensynet til den domfældtes muligheder for resocialisering vil dog desuagtet kunne tale for fuldbyrdelse her i landet.

Bestemmelsen er fastsat i medfør af den fakultative afslagsgrund i artikel 9, stk. 1, litra c, i forslaget til rammeafgørelse.

Der henvises til afsnit III, pkt. 3.2.11, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 29 f, nr. 5, kan fuldbyrdelsen af en fængselsstraf afslås, hvis den handling, som straffen vedrører, er foretaget helt eller delvist her i landet.

Det blotte faktum, at den strafbare handling er begået her i landet, vil ikke være tilstrækkeligt til at begrunde et afslag efter bestemmelsen. Efter præambelbetragtning nr. 12b i forslaget til rammeafgørelse bør denne afslagsgrund således kun anvendes undtagelsesvist. For så vidt angår domme, der vedrører lovovertrædelser, som kun delvist er begået på fuldbyrdelsesstatens territorium eller på et sted, der ligestilles dermed, følger det tilsvarende af artikel 9, stk. 1a, at fuldbyrdelse kun kan afslås under ekstraordinære omstændigheder og efter en konkret vurdering, hvor der skal lægges vægt på, om en større eller væsentlig del af overtrædelsen er begået i udstedelsesstaten.

Er den lovovertrædelse, som straffen vedrører, foretaget her i landet, vil der for eksempel kunne gives afslag på fuldbyrdelse her i landet, hvis lovovertrædelsen ikke ville kunne retsforfølges her i landet efter straffelovens bestemmelser om forældelse. Hensynet til den domfældtes muligheder for resocialisering vil dog desuagtet kunne tale for fuldbyrdelse her i landet, herunder hvis det er i overensstemmelse med den domfældtes eget ønske.

Inden afslag meddeles, skal de kompetente myndigheder i udstedelsesstaten høres, jf. den foreslåede bestemmelse i § 29 g.

Bestemmelsen er fastsat i medfør af den fakultative afslagsgrund i rammeafgørelsens artikel 9, stk. 1, litra j.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger til lovforslagets afsnit III, pkt. 3.2.12.

Den foreslåede bestemmelse i § 29 f, nr. 6, vedrører reststraffens længde.

Bestemmelsen er fastsat i overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 9, stk. 1, litra e, og er bl.a. begrundet i procesøkonomiske hensyn.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit III, pkt. 3.2.13.

§ 29 g

Den foreslåede bestemmelse indeholder regler om, hvornår Justitsministeriet som kompetent myndighed skal foretage høring af myndighederne i den medlemsstat, der har anmodet om fuldbyrdelse af en sanktion her i landet, inden fuldbyrdelse her i landet afslås.

Bestemmelsen gennemfører rammeafgørelsens artikel 9, stk. 2.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit III, pkt. 3.3.2.

§ 29 h

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* skal fuldbyrdelse af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning straks afbrydes, hvis den dom, der fuldbyrdes, ikke længere er eksigibel.

Baggrunden for, at dommen ikke længere er eksigibel, kan skyldes forskellige omstændigheder. Som nævnt i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, afsnit III, pkt. 3.4.1, har både udstedelsesstaten og fuldbyrdelsesstaten efter artikel 15, stk. 1, i forslaget til rammeafgørelse kompetence til at benåde i overensstemmelse med egne regler. Herudover har udstedelsesstaten som nævnt ovenfor efter artikel 15, stk. 2, kompetence til at genoptage den afsagte dom, f.eks. fordi den viser sig urigtig. I begge tilfælde vil dommen ikke længere være eksigibel, hvilket udstedelsesstatens myndigheder straks vil skulle underrette de danske fuldbyrdelsesmyndigheder om med henblik på øjeblikkelig løsladelse af den domfældte.

Bestemmelsen gennemfører artikel 16 i forslaget til rammeafgørelse.

Bestemmelsens *stk. 2* vedrører den situation, hvor den domfældte, efter fuldbyrdelsen her i landet er iværksat, undviger fra afsoning. Bestemmelsen indebærer, at fuldbyrdelse her i landet automatisk bortfalder over for den domfældte, hvis den pågældende undviger. Bestemmelsen gennemfører rammeafgørelsens artikel 18, stk. 2, hvorefter retten til at fuldbyrde sanktionen overgår til udstedelsesstaten, hvis fuldbyrdelsesstaten underretter den om, at den domfældte er undvejet fra afsoning. Har udstedelsesstaten fået sådan underretning, vil straffuldbyrdelsen således ikke kunne genoptages efter straffuldbyrdelseslovens § 77.

§ 29 i

Den foreslåede bestemmelse i § 29 i opregner de situationer, hvor de danske myndigheder vil være forpligtede til at underrette udstedelsesstatens myndigheder om sagens gang. Bestemmelsen gennemfører artikel 17 i forslaget til rammeafgørelse.

Efter § 29 i, nr. 2, skal den kompetente myndighed i udstedelsesstaten bl.a. underrettes om, hvorvidt den idømte sanktion i udstedelsesstaten er blevet tilpasset efter de foreslåede bestemmelser i § 29 b, stk. 2 og 3. Udstedelsesstaten vil herefter kunne trække anmodningen om fuldbyrdelse her i landet tilbage, indtil fuldbyrdelsen påbegyndes.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 29 i, nr. 4, skal der foretages underretning, hvis dommen helt eller delvist ikke kan eller ikke længere kan fuldbyrdes her i landet. Bestemmelsen omfatter bl.a. den situation, hvor det rent praktisk viser sig umuligt at fuldbyrde sanktionen, fordi den domfældte ikke kan findes her i landet, eller fordi den domfældte er undvejet fra fængslet, før afsoningen blev afsluttet. Udstedelsesstaten overtager i sidstnævnte situation retten til fuldbyrdelse, jf. forslaget til § 29 h, stk. 2, og bemærkningerne hertil ovenfor. Der skal også foretages underretning, hvis den domfældte er benådet.

Efter bestemmelsen i § 29 i, nr. 5, skal myndighederne i udstedelsesstaten bl.a. underrettes om begyndelsen og afslutningen på en eventuel prøveløsladelse af den domfældte, hvis udstedelsesmyndigheden har oplyst, at den ønsker oplysninger herom (jf. attestens felt ”I”). Bestemmelsen giver udstedelsesstaten mulighed for at sikre, at den domfældte senest prøveløslades i overensstemmelse med reglerne i udstedelsesstaten. Bestemmelsen hænger sammen med lovforslagets § 1, nr. 27, der indebærer, at de danske regler om f.eks. prøveløsladelse og benådning finder anvendelse på afsoningen af sanktionen her i landet.

Der henvises i øvrigt til afsnit III, pkt. 3.3.2, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 29 j

Den foreslåede bestemmelses *stk. 1* indebærer, at en domfældt, der er overført her til landet efter reglerne i loven, ikke kan idømmes fængselsstraf eller en anden foranstaltning, der vil begrænse den pågældendes frihed, for en strafbar handling, der måtte være begået inden overførelsen her til landet. Bestemmelsen udelukker alle former for frihedsberøvelse i anledning af sådanne overtrædelser, herunder f.eks. anholdelse eller varetægtsfængsling. Bestemmelsen finder kun anvendelse, når den domfældte er blevet overført hertil, men ikke hvis den domfældte allerede opholder sig her i landet på tidspunktet for anmodningen om fuldbyrdelse eller efterfølgende selv tager ophold her i landet.

Der kan henvises til præambelbetragtning nr. 13a og den såkaldte specialitetsregel i artikel 14 i forslaget til rammeafgørelse, som bestemmelsen gennemfører.

Som nævnt i lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit III, pkt. 3.4.2, har reglen til formål at sikre, at overførelse af domfældte ikke anvendes til at omgå reglerne om udlevering, herunder navnlig reglerne om den europæiske arrestordre, jf. udleveringslovens kapitel 2 a. Hvis de danske myndigheder ønsker en domfældt udleveret med henblik på retsforfølgning, bør den domfældte derfor begæres udleveret efter reglerne i den europæiske arrestordre.

Stk. 2 fastlægger, hvornår specialitetsreglen ikke er til hinder for retsforfølgning, der kan føre til idømmelse af fængselsstraf eller anden foranstaltning, der kan begrænse den pågældendes frihed. Som det fremgår af ordlyden, omfatter undtagelsen den situation, hvor den domfældte selv med fuldt kendskab til følgerne har accepteret at blive retsforfulgt her i landet (*nr. 2*), eller hvor den pågældende opholder sig frivilligt her i landet (*nr. 1 og nr. 4*). Er ingen af disse betingelser opfyldt, kan udstedelsesstaten endelig give sit samtykke til retsforfølgningen efter et konkret skøn (*nr. 3*). Gives et sådant samtykke ikke, kan fuldbyrdelse af dommen her i landet imidlertid afslås efter den foreslåede bestemmelse i § 29 d, nr. 3, hvorom der henvises til de almindelige bemærkninger i lovforslagets afsnit III, pkt. 3.2.4.

Der henvises til bemærkningerne til forslaget til § 29 d ovenfor, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 12, samt lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit III, pkt. 3.4.2.

§ 29 k

Efter bestemmelsen skal en anmodning om tilladelse til transit gennem Danmark af en domfældt imødekommes, når der er idømt en sanktion i en medlemsstat (udstedelsesstaten), som skal afsones i en anden medlemsstat (fuldbyrdsstaten). Det forudsættes dog, at der med anmodningen følger et eksemplar af den attest, hvorved udstedelsesstaten har anmodet fuldbyrdsstaten om at overtage den domfældte til afsoning. De danske myndigheder kan anmode om, at udstedelsesstaten sørger for en oversættelse af attesten, jf. artikel 12, stk. 1, 3. pkt., i forslaget til en rammeafgørelse.

Der kræves som udgangspunkt ikke en anmodning om gennemrejse, når denne sker med fly uden mellemlanding her i landet. I den situation, hvor en uforudset landing finder sted, fremgår det af rammeafgørelsen, at udstedelsesstaten skal give transitlandet de nævnte oplysninger inden for 72 timer, jf. rammeafgørelsens artikel 12, stk. 3.

Som det fremgår af ordlyden skal tilladelse som udgangspunkt gives inden for en uge efter modtagelsen af anmodningen om transit. Denne del af bestemmelsen gennemfører rammeafgørelsens artikel 12, stk. 2, hvoraf det tillige fremgår, at sagen skal behandles som et "prioriteret anliggende" i transitlandet. Afgørelsen kan dog udsættes, hvis formkravene endnu ikke er opfyldt, f.eks. fordi attesten ikke foreligger i oversat form.

Bestemmelsen finder kun anvendelse på gennemrejse mellem to medlemsstater.

Det fremgår af rammeafgørelsen, at transitstaten kan tage den domfældte i forvaring i den tid transporten gennem dens område varer, jf. artikel 12, stk. 2a.

Hvis de danske myndigheder ønsker at retsforfølge den pågældende domfældte, der skal transporteres gennem riget, skal udstedelsesstaten efter § 29 k, stk. 2, underrettes herom inden tilladelse til transit gives, da udstedelsesstaten i så fald kan vælge at trække sin transitanmodning tilbage, jf. rammeafgørelsens artikel 12, stk. 1a. Bestemmelsen er motiveret i samme hensyn, som danner baggrund for den såkaldte specialitetsregel, jf. forslaget til § 29 j, men bestemmelsen indeholder ikke et forbud mod at retsforfølge den domfældte, hvis udstedelsesstaten trods underretning alligevel vælger at gennemføre transporten af den domfældte gennem transitlandet.

Der henvises i øvrigt til afsnit III, pkt. 3.6, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 13 (ændring af § 48)

Med ændringerne af § 48 kommer det til at fremgå udtrykkeligt af *stk. 2*, at en bevissikringskendelse skal være udformet på den formular, som udgør et bilag til rammeafgørelsen om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager, jf. artikel 5.

Formularen skal være udfyldt korrekt, underskrevet og indholdets rigtighed være bekræftet af udstedelsesmyndigheden. Som det fremgår af bestemmelsen, skal formularen være affattet på dansk.

For så vidt angår anmodninger om fuldbyrdelse af de øvrige strafferetlige afgørelser, der omfattes af loven, skal anmodningerne være udfærdiget på den relevante attest, jf. *stk. 1*. Attesterne er forskellige, afhængigt af hvilken type afgørelse der ønskes fuldbyrdet. De fremgår som bilag til hver af de fire rammeafgørelser. Attesterne skal være udfyldt korrekt, underskrevet og indholdets rigtighed være bekræftet af udstedelsesmyndigheden. Efter ændringen af *stk. 1* fremgår det udtrykkeligt af bestemmelsen, at attesterne skal være affattet på dansk.

Fremsendelse kan ske på enhver måde, som efterlader et skriftligt spor, og således at den fuldbyrdende myndighed kan fastslå ægtheden, jf. artikel 7, stk. 1, i forslaget til rammeafgørelse om den europæiske bevissikringskendelse og artikel 4, stk. 2, i forslaget til rammeafgørelse om overførsel af den domfældte.

For så vidt angår afgørelser om bødestraf, fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning og konfiskation kan udstedelsesmyndigheden anmodes om den originale afgørelse eller en bekræftet genpart heraf, hvis der findes behov herfor. Det kan endvidere være relevant at tilvejebringe en oversættelse af afgørelserne eller dele af afgørelserne, hvis der f.eks. er mistanke om, at attesten ikke er i overensstemmelse med afgørelsen, eller det findes nødvendigt for at kunne træffe afgørelse om, hvorvidt der kan ske fuldbyrdelse her i landet. Efter *stk. 3* kan afgørelsen om fuldbyrdelse i så fald udsættes i det nødvendige tidsrum. Bestemmelsen svarer til den gældende § 48, stk.

2, dog med den ændring at den fremover også omfatter afgørelser om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning.

For så vidt angår oversættelse af afgørelser om bødestraf og konfiskation sker det for dansk regering, hvorimod udstedelsesmyndigheden kan anmodes om at oversætte hele eller dele af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, jf. artikel 18a, stk. 3, i forslaget til rammeafgørelse om overførsel af domfældte.

Der henvises i øvrigt til omtalen af formkravene i afsnit II, pkt. 3.2.2, og afsnit III, pkt. 3.2.8, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 14 (ændring af overskriften til kapitel 11)

Den foreslåede ændring af overskriften til kapitel 11 følger af, at kapitlet efter lovforslaget også indeholder bestemmelser om behandlingen af anmodninger om fuldbyrdelse af europæiske bevissikringskendelser.

Til nr. 15 (§ 49)

Den foreslåede nyaffattelse af bestemmelsen i § 49 indebærer, at bestemmelsen fremover regulerer, hvilken myndigheder der er kompetent til at træffe afgørelse om fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser og bevissikringskendelser her i landet og de nærmere frister herfor.

Efter *stk. 1* skal afgørelser om fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser og bevissikringskendelser som hovedregel træffes af retten på anklagemyndighedens begæring.

Undtagelsen hertil fremgår af den foreslåede nye bestemmelse i *stk. 2*, hvorefter afgørelser om fuldbyrdelse af bevissikringskendelser vedrørende bevismateriale, som anklagemyndigheden allerede inden modtagelse af kendelsen er i besiddelse af, skal træffes af anklagemyndigheden. Dette materiale vil i forvejen være indhentet af politiet i overensstemmelse med retsplejelovens almindelige regler for tvangsindgreb, og der er i disse tilfælde derfor ikke behov for at forelægge retten spørgsmålet om videregivelse af materialet til myndighederne i en anden medlemsstat. Bestemmelsen i § 49, stk. 2, foreskriver på den baggrund, at anklagemyndigheden kan træffe afgørelse om fuldbyrdelse af kendelsen uden domstolsprøvelse for så vidt angår videregivelse af sådant bevismateriale, og bevismateriale, som anklagemyndigheden i en tilsvarende dansk straffesag ville kunne anmode politiet om at tilvejebringe uden indhentelse af en bevissikringskendelse. Det svarer til den nuværende ordning.

Det følger endvidere af *stk. 1, stk. 3 og stk. 4*, at afslag på fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser og bevissikringskendelser træffes af justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil, hvis anklagemyndigheden finder, at fuldbyrdelse bør afslås. Det svarer til den nuværende ordning. Da der er forskellige frister for behandling af beslaglæggelseskendelser og bevissikringskendelser efter

rammeafgørelserne, er spørgsmålet om kompetencen til at meddele afslag reguleret i henholdsvis stk. 3 og 4.

Når anklagemyndigheden modtager en anmodning om fuldbyrdelse af en beslaglæggelseskendelse eller en bevissikringskendelse skal anklagemyndigheden således undersøge, om betingelserne for fuldbyrdelse umiddelbart synes at være opfyldt. I så fald indbringes anmodningen for retten, medmindre anmodningen drejer sig om en bevissikringskendelse, der udelukkende vedrører bevismateriale, som allerede er i anklagemyndighedens besiddelse, eller som efter retsplejeloven ville kunne tilvejebringes uden retskendelse til brug for en tilsvarende dansk straffesag.

Er der risiko for, at formålet med en ransagning eller beslaglæggelse vil forspildes, hvis spørgsmålet om fuldbyrdelse af en beslaglæggelseskendelse eller bevissikringskendelse først skal indbringes for retten, kan politiet foretage det pågældende tvangsindgreb efter retsplejelovens § 796, stk. 3, og § 806, stk. 3, inden sagens indbringelse for retten, jf. den foreslåede ændring af § 50, jf. lovforslagets § 1, nr. 18, og bemærkningerne hertil.

Hvis anklagemyndigheden derimod vurderer, at anmodningen om fuldbyrdelse af en beslaglæggelseskendelse eller bevissikringskendelse bør afslås af en af de grunde, der er nævnt i de relevante bestemmelser om afslag, skal anmodningen sendes til Justitsministeriet med indstilling om afslag, hvorefter Justitsministeriet træffer den endelige afgørelse. Hvis Justitsministeriet ikke finder, at fuldbyrdelse skal afslås, returneres sagen til anklagemyndigheden med henblik på indbringelse for retten.

For så vidt angår de i *stk. 2-4* anførte frister for behandling af sagerne henvises til artikel 5, stk. 3, i rammeafgørelsen af 22. juli 2003 om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale og til artikel 17, stk. 2-3a, i forslaget til rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse.

Hvis fristerne ikke kan overholdes, skal anklagemyndigheden underrette udstedelsesmyndigheden herom.

Der henvises i øvrigt til afsnit II, pkt. 3.3.1, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 16 (§ 49 a)

Forslaget til § 49 a regulerer, hvilken ret der vil være kompetent til at behandle sager om fuldbyrdelse af både europæiske bevissikringskendelser og beslaglæggelseskendelser. Der stilles forslag om en videreførelse af den eksisterende ordning efter den gældende § 49, stk. 2, hvorefter sagerne indbringes af anklagemyndigheden for byretten på det sted, hvortil sagen har tilknytning.

Der henvises i øvrigt til afsnit II, pkt. 3.3.1, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 17 og 19 (§ 50, stk. 1, og § 50, stk. 4)

Der er tale om konsekvensændringer som følge af, at reglerne om behandling af anmodninger om fuldbyrdelse af den europæiske bevissikringskendelse foreslås indsat i kapitel 11. Ændringerne præciserer, at de gældende bestemmelser i § 50, stk. 1 og stk. 4, alene skal finde anvendelse på fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser.

Til nr. 18 (§ 50, stk. 2)

Efter den foreslåede ændring skal sager om fuldbyrdelse af bevissikringskendelser og beslaglæggelseskendelser behandles efter de samme processuelle regler som en dansk straffesag for så vidt angår den praktiske fremgangsmåde ved indbringelse for retten og behandlingen i retten, medmindre det ikke vil være i overensstemmelse med loven om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union. Det er en videreførelse af gældende ret for behandlingen af sager om fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser.

Det indebærer bl.a., at retten som hovedregel vil skulle træffe afgørelsen om fuldbyrdelse af en beslaglæggelseskendelse eller bevissikringskendelse, inden politiet kan foretage tvangsindgreb som ransagning eller beslaglæggelse som led i fuldbyrdelsen. Efter retsplejelovens § 796, stk. 2, skal en afgørelse om ransagning af boliger for eksempel som hovedregel træffes af retten. Retten vil dog alene skulle påse, om betingelserne for fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse, der forudsætter ransagning, er opfyldt men ikke foretage en efterprøvning af grundlaget for bevissikringskendelsen. Som anført i afsnit II, pkt. 3.2, kan retten ikke efterprøve, om der er tilstrækkelig grund til mistanke om et strafbart forhold, om der er grund til at antage, at genstandene mv. vil tjene som bevis, og om efterforskningskridtet i øvrigt kan anses for nødvendigt.

Efter retsplejelovens regler kan politiet bl.a. foretage ransagning og beslaglæggelse uden indhentelse af retskendelse, hvis indgrebets øjemed ellers ville forspildes, jf. § 796, stk. 3, og § 806, stk. 3. Denne adgang til om nødvendigt at sikre bevismateriale uden rettens godkendelse finder også anvendelse ved fuldbyrdelse af en beslaglæggelseskendelse eller bevissikringskendelse. Anklagemyndigheden må i så fald indbringe sagen for retten efterfølgende med henblik på, at retten træffer afgørelse om fuldbyrdelse.

Efter den foreslåede ændring skal afgørelser om fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser og bevissikringskendelser altid træffes af retten ved kendelse, der kan kæres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 85. For så vidt angår afgørelser om fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser er det en videreførelse af den gældende bestemmelse i § 50, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til gennemgangen af retsplejelovens regler i afsnit II, pkt. 1.4, samt til afsnit II, pkt. 3.3.2, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 20 (§ 50, stk. 5)

Den foreslåede bestemmelse indeholder sammen med de foreslåede bestemmelser i § 49, stk. 2 og 4, fristerne for behandling af sager om fuldbyrdelse af europæiske bevissikringskendelser. Der henvises til bemærkningerne ovenfor til § 1, nr. 15.

Til nr. 21 (§ 52)

Efter den i § 52, stk. 1, foreslåede affattelse skal fuldbyrdelsen af en beslaglæggelseskendelse og en europæisk bevissikringskendelse, der indebærer foretagelse af tvangsindgreb, ske efter de samme regler, som ville finde anvendelse i en tilsvarende dansk sag. Bestemmelsen viderefører gældende ret for behandlingen af sager om fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser, men ændres, således at også bevissikringskendelser omfattes af bestemmelsen.

Bestemmelsen indebærer, at f.eks. en ransagning skal udføres i overensstemmelse med reglerne i retsplejelovens § 798. Ransagning skal bl.a. foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader, herunder så vidt muligt uden at forårsage ødelæggelse eller beskadigelse, og uden at indgrebet på grund af tidspunktet for foretagelsen eller den måde, hvorunder det foretages, giver anledning til unødigt opsigt.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 52, stk. 2, skal bevismateriale, der er indsamlet på grundlag af en bevissikringskendelse, overføres hurtigst muligt til udstedelsesstaten. Det skal anføres om de danske myndigheder ønsker bevismaterialet tilbage, når udstedelsesstaten ikke længere har brug for dem. Bestemmelsen gennemfører rammeafgørelsens artikel 17, stk. 4.

Der henvises i øvrigt til afsnit II, pkt. 3.3.2, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 22 (§ 53, stk. 1)

Ændringen præciserer, at bestemmelsen alene finder anvendelse ved fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser. Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at reglerne om behandling af anmodninger om fuldbyrdelse af den europæiske bevissikringskendelse foreslås indsat i kapitel 11.

Til nr. 23 (§ 53 a)

Den foreslåede bestemmelse sigter til den situation, hvor udstedelsesstatens myndigheder anmoder om, at der iagttages særlige formkrav i forbindelse med fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse i Danmark, fordi det er nødvendigt for, at bevismaterialet kan anvendes som bevis i udstedelsesstaten. Det er udgangspunktet, at sådanne anmodninger skal imødekommes, medmindre de er i modstrid med grundlæggende principper i dansk ret. Bestemmelsen medfører ikke en selvstændig mulighed for, at anklagemyndigheden kan søge tvangsmæssig gennemførelse ved domstolene. Særlige procedurer eller formelle krav, der måtte involverer den sigtede eller tredjemand, fordrer derfor samtykke fra den pågældende.

Retsplejelovens § 190 indeholder en tilsvarende bestemmelse for så vidt angår gennemførelse af vidneafhøringer efter begæring af udenlandske myndigheder.

Bestemmelsen gennemfører rammeafgørelsens artikel 13 og svarer i vidt omfang til bestemmelsen i § 53, stk. 1, vedrørende fuldbyrdelse af beslaglæggelseskendelser.

Til nr. 24 (§ 54)

Efter lovforslaget skal anmodninger om fuldbyrdelse her i landet af fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, der er idømt i en anden medlemsstat, behandles efter reglerne i lovens kapitel 12, som i øvrigt regulerer behandlingen af anmodninger om fuldbyrdelse af afgørelser om bødestraf og konfiskationsafgørelser.

Den foreslåede ændring af *stk. 1* indebærer, at justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil, som udgangspunkt bliver den ansvarlige myndighed for at behandle anmodninger om overførelse af domfældte fra andre medlemsstater. Indtil videre vil afgørelseskompetencen ligge centralt hos Justitsministeriet.

Hvis den domfældte befandt sig i udstedelsesstaten forud for anmodningen om fuldbyrdelse her i landet, skal udstedelsesstaten have hørt den domfældte inden udstedelsesstatens besluttede at anmode om, at sanktionen fuldbyrdes her i landet. Det skal fremgå af anmodningen, om den domfældte har tilkendegivet sin holdning til anmodningen og i bekræftende fald, hvad den domfældtes indstilling er, jf. artikel 5, stk. 2, i forslaget til rammeafgørelse. Opholdt den domfældte sig her i landet forud for anmodningen om fuldbyrdelse, skal Justitsministeriet underrette den domfældte om udstedelsesstatens beslutning om at anmode om fuldbyrdelse her i landet, jf. artikel 5, stk. 3, i forslaget til rammeafgørelse, og give den pågældende lejlighed til at fremkomme med eventuelle bemærkninger. Er det herefter Justitsministeriets opfattelse, at fuldbyrdelse skal afslås af en af afslagsgrundene i kapitel 6 a, kan ministeriet afslå anmodningen.

Hvis det derimod er Justitsministeriets vurdering, at betingelserne for at overtage fuldbyrdelsen af den idømte straf er opfyldt, anmoder ministeriet anklagemyndigheden om at indbringe sagen for byretten, således at byretten kan træffe afgørelse om, hvorvidt den idømte straf kan fuldbyrdes her i landet, og i givet fald om den idømte straf skal tilpasses efter de foreslåede bestemmelser i § 29 b, stk. 2 og 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 12. Efter den foreslåede bestemmelse i § 54, *stk. 2*, træffes byrettens afgørelse ved dom, hvilket svarer til den gældende ordning for overførsler efter lov om international fuldbyrdelse af straf mv.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* skal afgørelserne så vidt muligt træffes inden 90 dage efter modtagelse af anmodningen fra udstedelsesstaten. Bestemmelsen gennemfører rammeafgørelsens artikel 10, stk. 1a. Det fremgår af rammeafgørelsens præambelbetragtning nr. 13, at en eventuel anke af afgørelsen så vidt muligt også skal være afsluttet inden for fristen på 90 dage. Efter artikel 10, stk. 2, skal udstedelsesstatens myndigheder underrettes om grundene til forsinkelsen, hvis

det under ekstraordinære omstændigheder ikke er muligt at overholde fristen. Udstedelsesstaten skal endvidere oplyses om, hvornår den endelige afgørelse forventes at kunne træffes.

Rammeafgørelsen indeholder enkelte bestemmelser om udsættelse af sagen. Efter artikel 9 b kan afgørelsen udsættes i fuldbyrdelsesstaten, hvis attesten omtalt i artikel 4 er ufuldstændig eller ikke svarer til dommen, indtil attesten er blevet komplementeret eller berigtiget inden for en rimelig frist, der fastsættes af fuldbyrdelsesstaten. Attesten skal være udformet på dansk, hvorimod den afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som skal fuldbyrdes, efter artikel 18 i forslaget til rammeafgørelse kan vedlægges anmodningen uden at være oversat til dansk. Hvis de danske myndigheder vurderer, at der er behov for en oversættelse af den afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som skal fuldbyrdes, kan behandlingen af anmodningen om fuldbyrdelse udsættes på denne oversættelse. De danske myndigheder kan i så fald anmode udstedelsesstaten om at oversætte hele eller dele af den pågældende afgørelse, jf. den foreslåede bestemmelse i § 48, stk. 3, og artikel 18 a, stk. 2 og 3, i forslaget til rammeafgørelse. Tilsvarende gælder, hvis fuldbyrdelsesstaten beslutter selv at lade dommen oversætte for egen regning. I begge tilfælde kan udsættelse kun ske, indtil oversættelsen foreligger.

Behandlingen vil for endvidere kunne udsættes, hvis de danske myndigheder hører udstedelsesstatens myndigheder om en eventuel delvis fuldbyrdelse af den udenlandske dom. I disse tilfælde kan sagen udsættes ind til aftale herom er truffet med myndighederne i udstedelsesstaten. Der henvises til artikel 9a i forslaget til rammeafgørelse.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger i afsnit III, pkt. 3.3.1.

Til nr. 25 (§ 54 a)

Den foreslåede bestemmelse i § 54 a omhandler behandlingen i retten af sager om fuldbyrdelse af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning. Efter § 54 a, stk. 4, skal sagerne behandles efter retsplejelovens regler om behandlingen af straffesager, medmindre andet følger af loven. De foreslåede bestemmelser i § 54, stk. 3, § 54 a, stk. 1-3, samt § 54 b fraviger retsplejelovens bestemmelser.

Stk. 1 regulerer, hvilken ret der er kompetent til at behandle sager om fuldbyrdelse af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, der er idømt i en anden medlemsstat. Efter den foreslåede bestemmelse skal sagen indbringes af anklagemyndigheden for byretten på det sted, hvor den person, som afgørelsen vedrører, bor. Hvis den pågældende ikke har bopæl her i landet, bestemmer Justitsministeriet i forbindelse med sagens behandling, hvilken byret der skal behandle sagen. Denne ordning svarer til ordningen efter § 6 i lov om international fuldbyrdelse af straf mv.

Efter *stk. 2* skal behandlingen af sagen ske uden udfærdigelse af anklageskrift og uden medvirken af lægdommere. Der skal således heller ikke medvirke lægdommere under behandlingen af en eventuel anke. Retten skal altid beskikke en offentlig forsvarer for den domfældte, medmindre den domfældte selv har valgt en forsvarer. Bestemmelsen supplerer § 731 og § 732 i retsplejeloven om

beskikkelse af offentlig forsvarer. For så vidt angår spørgsmål om forsvarerens beføjelser og vederlag henvises til retsplejelovens almindelige bestemmelser herom.

Retten skal fastsætte et tidspunkt for hovedforhandlingen og underrette anklagemyndigheden herom, hvorefter anklagemyndigheden skal sørge for, at en indkaldelse med oplysning om tid og sted for hovedforhandlingen forkyndes for den domfældte med et varsel på mindst 4 dage. Retten kan dog fastsætte et kortere varsel. Dette svarer til bestemmelserne i retsplejelovens § 844, stk. 1 og 2, om fastsættelse af tidspunktet for hovedforhandlinger i 1. instans, underretning herom og forkyndelse for tiltalte. Det forudsættes, at den domfældte får underretning om udstedelsesstatens beslutning om at anmode om fuldbyrdelse i Danmark, senest samtidig med indkaldelsen til hovedforhandlingen, jf. artikel 5, stk. 3, i forslaget til rammeafgørelse om overførsel af den domfældte. Hvis der ikke kan ske forkyndelse inden for fristen i § 54, stk. 3, skal udstedelsesstaten underrettes.

Som det fremgår af *stk. 2*, skal der dog ikke ske forkyndelse, når den domfældte opholder sig i udstedelsesstaten. Den domfældte har i så fald allerede fået underretning om udstedelsesstatens anmodning om fuldbyrdelse af udstedelsesstaten, og et krav om forkyndelse ville næppe være i overensstemmelse med rammeafgørelsen om overførsel af domfældte. Det forudsættes dog, at domfældte så vidt muligt underrettes om den beskikkede forsvarer og om tidspunktet for hovedforhandlingen ved brev eller eventuelt via den danske ambassade i udstedelsesstaten. Det forudsættes endvidere, at forsvareren søger at få kontakt med den domfældte.

Hvis den domfældte hverken opholder sig i udstedelsesstaten eller her i landet, kan udstedelsesstatens anmodning om fuldbyrdelse her i landet afvises. Der henvises til artikel 3a, stk. 1, i forslaget til rammeafgørelse, hvorefter det er en betingelse for at anmode om fuldbyrdelse i en anden medlemsstat, at den domfældte befinder sig enten i udstedelsesstaten eller i den pågældende fuldbyrdesstat. Denne betingelse fremgår af § 29 b, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 12.

Efter *stk. 3* kan sagen fremmes til dom, selv om den domfældte ikke er til stede under sagens hovedforhandling. Domfældte kan være forhindret i at møde til hovedforhandlingen, hvis domfældte er frihedsberøvet i udstedelsesstaten. Bestemmelsen tilsidesætter bl.a. derfor generelt udgangspunktet i strafferetsplejen, hvorefter tiltalte skal være til stede under hovedforhandlingen, jf. § 853 i retsplejeloven.

Dommen kan ankes af den domfældte, uanset om den domfældte ikke har været til stede under hovedforhandlingen. Stk. 3 fraviger dermed reglerne om anke af udeblivelsesdomme i retsplejelovens § 902, stk. 2 og 3. Ankefristen er 14 dage efter retsplejelovens § 904, stk. 1. Hvis den domfældte ikke har været til stede under hovedforhandlingen, skal retten meddele den domfældte en udskrift af dommen efter retsplejelovens § 219 a. Domfældtes ankefrist løber i så fald fra den dag, hvor retten har sendt en udskrift af dommen til den domfældte, jf. den foreslåede bestemmelse i § 54 a, stk. 3, der svarer til bestemmelsen i retsplejelovens § 904, stk. 3.

Der vil, når landsretten har truffet afgørelse i ankesagen, være mulighed for efter retsplejelovens § 932 at ansøge Procesbevillingsnævnet om tilladelse til anke til Højesteret.

Bestemmelsen i *stk. 3* afskærer endelig den særlig lette adgang til genoptagelse af udeblivelsesdomme efter retsplejelovens § 987. Sagen vil således ikke kunne genoptages, fordi domfældte har haft lovligt forfald eller ikke i tide er blevet underrettet om hovedforhandlingens foretagelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit III, pkt. 3.3.1, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 54 b

Efter den foreslåede bestemmelse skal sagen genoptages, hvis grundlaget for den dom, der er afsagt efter § 54, stk. 2, er ændret. Genoptagelse kan dog ikke finde sted, så længe anke står åben, jf. den foreslåede bestemmelse i § 54 a, stk. 4, i loven og retsplejelovens § 978.

Bestemmelsen vil bl.a. skulle anvendes, hvis den fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, der er idømt i udstedelsesstaten, er blevet ændret, efter at straffesagen har været genoptaget i udstedelsesstaten.

Hvis udstedelsesstaten trækker anmodningen om fuldbyrdelse her i landet tilbage, efter der er afsagt en dom om fuldbyrdelse her i landet, men inden fuldbyrdelsen er påbegyndt, vil sagen ligeledes skulle genoptages efter denne bestemmelse med henblik på en ophævelse af dommen. Der kan henvises til artikel 10 a i forslaget til rammeafgørelse og til afsnit III, pkt. 3.3.4, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Genoptagelsessagen vil efter den foreslåede bestemmelse skulle behandles ved den ret, som har afsagt dom i sagen. Det vil almindeligvis være vedkommende byret, men hvis sagen har været genstand for anke, vil anmodning om genoptagelse skulle fremsættes over for landsretten.

Reglerne om anke i den foreslåede § 54 a vil finde tilsvarende anvendelse i forbindelse med genoptagelsessager. I de tilfælde, hvor genoptagelsessagen skal indbringes direkte for landsretten, vil anke kun kunne finde sted efter forudgående 3. instansbevilling fra Procesbevillingsnævnet.

Der henvises i øvrigt til afsnit III, pkt. 3.3.1, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 54 c

Efter den foreslåede bestemmelse finder retsplejelovens bestemmelser om varetægtsfængsling af en domfældt anvendelse, når en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, der er truffet i en anden medlemsstat, kan eller må antages at kunne fuldbyrdes her i landet.

Bestemmelsen giver således ikke et selvstændigt grundlag for at varetægtsfængsle en domfældt, men fastslår udtrykkeligt, at retsplejelovens bestemmelser om varetægtsfængsling kan anvendes, selv om den idømte fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning ikke er idømt her i landet.

Varetægtsfængsling kan efter bestemmelsen ske allerede inden en skriftlig anmodning om fuldbyrdelse (attest med dom) er modtaget her i landet, hvis der foreligger tilstrækkelige oplysninger til at vurdere, om betingelserne for varetægtsfængsling af den domfældte er opfyldt.

Efter den foreslåede bestemmelse finder retsplejelovens bestemmelser om varetægtsfængsling kun anvendelse, hvis den idømte fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning må *antages* at kunne fuldbyrdes her i landet i medfør af reglerne i det foreslåede kapitel 6 a i loven. Bestemmelsen forudsætter således, at der foreligger tilstrækkelige oplysninger om straffesagen i udstedelsesstaten og om den idømte sanktion til at kunne foretage en forhåndsvurdering af, om anmodningen om fuldbyrdelse må antages at kunne fuldbyrdes eller skulle afslås efter en af de afslagsgrunde, der er opregnet i de foreslåede bestemmelser i §§ 29 d – 29 f, jf. lovforslagets § 1, nr. 12.

Hvis den idømte fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning må antages at kunne fuldbyrdes her i landet, finder retsplejelovens § 769, jf. § 762, §§ 764-766 og § 768, anvendelse, som om den omhandlede sanktion var idømt i en tilsvarende dansk straffesag. Efter § 762, stk. 1, er det en betingelse for varetægtsfængsling, at den lovovertrædelse, som straffesagen vedrører, efter dansk lov kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder. I så fald vil domfældte bl.a. kunne varetægtsfængsles, hvis der er grund til at antage, at den pågældende vil unddrage sig forfølgningen eller fuldbyrdelsen, jf. § 762, stk. 1, nr. 1.

Efter afgørelsen om fuldbyrdelse er truffet af retten, der samtidig vil have taget stilling til en eventuel tilpasning af den idømte sanktion, vil bestemmelserne i retsplejeloven om betingelserne for og fremgangsmåden ved varetægtsfængsling ligeledes finde anvendelse.

Spørgsmålet om varetægtsfængsling afgøres af retten på anklagemyndighedens begæring, jf. retsplejelovens § 764. Sagen skal indbringes ved den (eventuelt senere) behandlende ret, jf. den foreslåede bestemmelse i § 54 a, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 25.

Bestemmelsen gennemfører rammeafgørelsens artikel 10 b, hvorefter fuldbyrdelsesstaten efter anmodning fra udstedelsesstaten kan anholde en domfældt eller træffe enhver anden foranstaltning for at sikre, at den domfældte forbliver på dens område, indtil der foreligger en afgørelse om fuldbyrdelse af dommen, når domfældte befinder sig i fuldbyrdelsesstaten.

Der henvises i øvrigt til afsnit III, pkt. 3.3.1, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 26 (§ 56, stk. 1)

Ændringen præciserer, at § 56 kun finder anvendelse ved fuldbyrdelse af afgørelser om bødestraf og konfiskation. Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at reglerne om behandling af anmodninger om fuldbyrdelse af afgørelser om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning foreslås indsat i kapitel 12.

Til nr. 27 (§ 58)

Den foreslåede bestemmelse i § 58, *stk. 2*, fastslår i første punktum, at den domfældte som udgangspunkt har ret til at blive overført her til landet inden 30 dage efter afgørelsen om, at afsoning kan finde sted her i landet. Overførelsen skal dog naturligvis ske efter aftale med myndighederne i udstedelsesstaten. Dette er en gennemførelse af artikel 11, *stk. 1*, i forslaget til rammeafgørelse om overførelse af domfældte mv. Efter artikel 11, *stk. 3*, skal de kompetente myndigheder kontakte hinanden, hvis det af uforudsete grunde ikke kan lade sig gøre at gennemføre overførelsen. Der skal i så fald aftales en ny dato, så snart grundene til forsinkelsen ikke længere foreligger. Ifølge rammeafgørelsen skal overførelsen herefter ske senest 10 dage efter denne dato.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 58, *stk. 2, 2. pkt.*, skal fuldbyrdelse af fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning her i landet ske efter de almindelige regler herom i bl.a. straffuldbyrdelsesloven, medmindre andet følger af dette lovforslags regler. Endvidere fastslås det udtrykkeligt, at dansk rets regler om benådning finder tilsvarende anvendelse. Dette svarer til, hvad der gælder i dag for fuldbyrdelse af udenlandske domme om bødestraf i henhold til den nugældende § 58, *stk. 1*, i loven.

Det er således de danske regler om fuldbyrdelsesmåde, prøveløsladelse og benådning, der finder anvendelse. Straffuldbyrdelsesloven indeholder regler om fuldbyrdelse af fængselsstraffe og forvaring, herunder om benådning og prøveløsladelse. Ved afgørelser om prøveløsladelse skal der tages behørigt hensyn til oplysninger om eventuelle muligheder for prøveløsladelse i udstedelsesstaten, således at den for domfældte gunstigste regulering i videst muligt omfang lægges til grund. Hvis en del af straffen er udstået i udstedelsesstaten, må denne del tages i betragtning ved beregningen af de tidsmæssige betingelser for prøveløsladelse, jf. straffelovens § 38.

§ 58, *stk. 2, 2. pkt.*, gennemfører artikel 13 i forslaget til rammeafgørelse. Det er udtrykkeligt fastsat i artikel 13, *stk. 2*, at den kompetente myndighed i fuldbyrdelsesstaten skal trække hele den del af frihedsberøvelsen, som allerede er afsonet i udstedelsesstaten, fra i den samlede varighed af den frihedsberøvelse, der skal afsones.

Efter artikel 15, *stk. 1*, i forslaget til rammeafgørelsen kan også udstedelsesstaten benåde den domfældte eller indrømme vedkommende amnesti efter overførelsen. I givet fald underretter udstedelsesstaten de danske myndigheder, der herefter øjeblikkeligt indstiller fuldbyrdelsen, jf. artikel 16, *stk. 2*, idet dommen ikke længere er eksigibel. På dette punkt svarer forslaget i vidt omfang til de eksisterende regler, jf. herved bl.a. artikel 12 i konventionen om overførelse af domfældte, hvorefter hver stat bevarer sin ret til at meddele benådning, amnesti eller formildelse i overensstemmelse med egen lovgivning.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvem der afgør de i retsplejelovens § 998 omhandlede tvister om straffedommes fortolkning, straffetidens beregning mv., bemærkes, at tvisten vil skulle forelægges udstedelsesstatens myndigheder til afgørelse, hvis tvisten vedrører spørgsmål som er afgjort af udstedelsesstatens myndigheder og retsplejelovens § 998 derfor er uanvendelig.

Til nr. 28 (§ 59, stk. 1)

Den foreslåede ændring af § 59, stk. 1, indebærer, at formularer, der sendes til andre medlemsstater med henblik på fuldbyrdelse af danske bevissikringskendelser i de pågældende andre medlemsstater, skal attesteres af den danske myndighed, der træffer afgørelsen (afsiger kendelsen). Der henvises til artikel 5, stk. 1, artikel 11, stk. 2 og 3, og artikel 15, stk. 2, litra bb, i forslaget til rammeafgørelse om den europæiske bevissikringskendelse.

Til nr. 29 (§ 60)

Den foreslåede ændring indebærer, at lovens nugældende § 60 også finder anvendelse i forbindelse med fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse, der er udstedt her i landet. Efter den nugældende § 60 kan en dansk beslaglæggelseskendelse, som skal fuldbyrdes i en anden medlemsstat, indbringes for retten af enhver, der er part i sagen, selv om kærefristen, er udløbet efter retsplejelovens § 969, stk. 1. Den almindelige kærefrist i retsplejelovens § 969, stk. 1, sættes således ud af kraft, når en beslaglæggelseskendelse skal fuldbyrdes i en anden medlemsstat.

Ændringen indebærer, at enhver, der er part i en straffesag, hvor der udstedes en bevissikringskendelse, på samme måde kan indbringe kendelsen, selv om kærefristen er overskredet. Danske appeldomstole vil ikke have nogen mulighed for at tage stilling til lovligheden af den udenlandske myndigheds afgørelse om fuldbyrdelse, men udelukkende til de forhold, der ligger til grund for udstedelsen af bevissikringskendelsen.

Bestemmelsen gennemfører rammeafgørelsens artikel 19, stk. 2, hvorefter de materielle grunde til udstedelse af en europæisk bevissikringskendelse kun kan anfægtes ved en domstol i udstedelsesstaten, og denne stat skal derfor sikre, at der er adgang til de retsmidler, der står til rådighed i en tilsvarende national sag.

Til nr. 30 (§ 60 a)

Den foreslåede bestemmelses *stk. 1* fastslår, at justitsministeren eller den, der dertil bemyndiges, har kompetence til at anmode en anden medlemsstat om at overtage afsoningen af en sanktion, der er idømt her i landet. Det er en forudsætning, at afsoning i den pågældende medlemsstat skønnes at ville lette den domfældtes reintegration efter afsoning. Der kan henvises til artikel 3a, stk. 2, i forslaget til rammeafgørelse om overførsel af domfældte. En domfældt kan efter artikel 3a, stk. 3, anmode om, men har ikke krav på at blive overført.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* fastslår, hvornår overførelse af den domfældte til afsoning i en anden medlemsstat kan ske uden den domfældtes samtykke. Der henvises til artikel 5 i forslaget til rammeafgørelse om overførsel af den domfældte og til bemærkningerne til § 29 d, nr. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 12, ovenfor.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* fastslår, at den resterende del af en her i landet idømt straf vil kunne fuldbyrdes her i landet, hvis en domfældt flygter fra afsoning i en anden medlemsstat, som har overtaget afsoningen efter denne lov. Bestemmelsen gennemfører artikel 18, stk. 2, jf. artikel 17, litra f, i forslaget til rammeafgørelse, hvorefter retten til at fuldbyrde sanktionen på ny overgår til udstedelsesstaten, hvis den domfældte flygter fra fængslet i fuldbyrdelsesstaten, inden afsoningen er afsluttet.

Anmodninger om overførelse af en domfældt fra Danmark til en anden medlemsstat skal i øvrigt behandles efter reglerne i rammeafgørelsen. Det foreslås dog i *stk. 4*, at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte administrative regler om behandlingen af sådanne anmodninger. Der henvises til afsnit III, pkt. 3.5, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2 (*Udleveringsloven*)

Til nr. 1 (§ 10 b)

Lovforslagets § 2 indsætter en ny bestemmelse som stk. 3 i § 10 b i udleveringsloven, hvoraf det udtrykkeligt fremgår, at bestemmelserne i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union finder anvendelse ved afgørelsen af, om en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som nævnt i udleveringslovens § 10 b, stk. 1 og 2, kan fuldbyrdes her i landet, og ved den efterfølgende gennemførelse af fuldbyrdelsen.

Det fremgår af udleveringslovens § 10 b, stk. 1, at der ved udlevering af en person, der er dansk statsborger eller har fast bopæl her i landet, til strafforfølgning i en anden medlemsstat kan stilles vilkår om, at den pågældende føres tilbage til Danmark med henblik på fuldbyrdelse af den eventuelt idømte fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning. Efter bestemmelsens stk. 2 kan udlevering af en person, der er dansk statsborger eller har fast bopæl her i landet, til straffuldbyrdelse endvidere afslås, hvis straffen i stedet fuldbyrdes her i landet. Bestemmelserne forudsætter i begge tilfælde, at fuldbyrdelse af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning kan finde sted her i landet, selv om sanktionen er idømt i en anden medlemsstat.

Den foreslåede ændring af udleveringslovens indebærer, at spørgsmålet om, hvorvidt Danmark kan påtage sig at fuldbyrde en sanktion som betingelse for udlevering af personer til en anden medlemsstat, jf. § 10 b, stk. 1, fremover vil skulle afgøres efter reglerne i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union (som ændret med dette lovforslag). Den foreslåede ændring indebærer endvidere, at den efterfølgende fuldbyrdelse af sanktionen ligeledes skal afgøres efter denne lov. Den sanktion, som er idømt i den medlemsstat, der har anmodet om udlevering af en statsborger eller en person med fast bopæl her i landet, vil således skulle tilpasses efter artikel 8 i forslaget til rammeafgørelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 12 (§ 29 b, stk. 2 og 3).

For så vidt angår udlevering af personer til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse i Finland og Sverige gælder der særlige regler.

Efter *de nugældende regler (december 2007)* finder udleveringsloven kun anvendelse ved udlevering fra Danmark til Finland og Sverige, hvis de særlige regler om udlevering til stater inden for Den Europæiske Union er mere vidtgående end reglerne i den nordiske udleveringslov. Det vil i praksis sige i sager om udlevering af danske statsborgere samt i sager om udlevering for politiske lovovertrædelser. I disse udleveringssager vil den foreslåede bestemmelse i § 10 b, stk. 3, derfor medføre, at spørgsmålet om, hvorvidt en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som nævnt i udleveringslovens § 10 b, stk. 1 og 2, kan fuldbyrdes her i landet, skal vurderes efter bestemmelserne i loven om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union (som ændret ved dette lovforslag). Efter § 1, stk. 3, i denne lov finder loven dog ikke anvendelse på afgørelser, der er omfattet af den nordiske straffuldbyrdelseslov (lov nr. 214 af 31. maj 1963 om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv. med senere ændringer), hvis de særlige bestemmelser om fuldbyrdelse af straf mv. mellem de nordiske lande giver mere vidtgående adgang til fuldbyrdelse. Som nævnt i afsnit III, pkt. 3.1, i lovforslagets almindelige bemærkninger må den nordiske straffuldbyrdelseslov antages at give en mere vidtgående adgang til overførsel af domfældte til afsoning af fængselsstraf end bestemmelserne i dette lovforslag. For så vidt angår udleveringssager til Finland og Sverige har § 10, stk. 3, efter den nugældende lovgivning således den betydning, at spørgsmålet om, hvorvidt andre frihedsberøvende foranstaltninger end fængselsstraf vil kunne fuldbyrdes her i landet, skal afgøres efter bestemmelserne i dette lovforslags § 1, når udleveringssagen vedrører udlevering af danske statsborgere og udlevering for politiske lovovertrædelser. Det samme gælder ved udlevering af de pågældende til retsforfølgning.

Ved *lov nr. 394 af 30. april 2007* om ændring af lov om udlevering af lovovertrædere og forskellige andre love mv. blev udleveringsloven imidlertid ændret, således at betingelserne for udlevering til de nordiske lande fremgår af udleveringslovens kapitel 2b, jf. § 1, nr. 5, i ændringsloven. Ændringsloven er endnu (december 2007) ikke sat i kraft, da den nordiske arrestordre (konventionen om overgivelse for strafbare forhold mellem de nordiske lande) ikke er trådt i kraft. Efter § 10 l, der er indsat i udleveringsloven med ændringsloven, skal § 10 b generelt finde tilsvarende anvendelse ved udlevering mellem de nordiske lande. Efter ændringslovens ikrafttrædelse vil den i dette lovforslag foreslåede bestemmelse i § 10 b, stk. 3, derfor betyde, at spørgsmålet om, hvorvidt andre frihedsberøvende foranstaltninger end fængselsstraf vil kunne fuldbyrdes her i landet, skal afgøres efter bestemmelserne i dette lovforslags § 1, i alle sager om udlevering til straffuldbyrdelse eller retsforfølgning i Finland og Sverige.

For så vidt angår udlevering til Island og Norge skal spørgsmålet om, hvorvidt en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning kan fuldbyrdes her i landet, ikke afgøres efter loven om fuldbyrdelse af visse afgørelser i den Europæiske Union, da rammeafgørelsen om overførsel af domfældte ikke finder anvendelse i Island og Norge. Lovforslaget indeholder derfor en ændring af den omtalte § 10 l i udleveringsloven, hvorefter § 10 b, stk. 3, ikke finder anvendelse ved udleve-

ring til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse i Island og Norge. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til nr. 2 nedenfor.

Bestemmelsen gennemfører artikel 19a i forslaget til rammeafgørelse. Der henvises i øvrigt til afsnit III, pkt. 3.1, i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 (§ 10 l)

Ved udlevering til strafforfølgning i Island og Norge med vilkår om, at den pågældende føres tilbage til Danmark med henblik på fuldbyrdelse af den eventuelt idømte sanktion, vil det således være den nordiske straffuldbyrdelseslov (lov nr. 214 af 31. maj 1963 om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf mv. med senere ændringer) og de internationale konventioner, der regulerer spørgsmålet om, hvorvidt Danmark kan påtage sig at fuldbyrde sanktionen som betingelse for udleveringen. Der henvises til afsnit III, pkt. 1.2, som hvor konventionerne og den nordiske straffuldbyrdelseslov er beskrevet.

Til § 3

(Dna-loven)

Ændringen af § 5, stk. 1, nr. 1, i Dna-profil-registerloven indebærer, at Rigspolitiet kan videregive oplysninger fra Det Centrale Dna-profilregister til anklagemyndigheden med henblik på videregivelse til domstole og anklagemyndigheder i andre medlemsstater for at fuldbyrde en europæisk bevissikringskendelse efter loven om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union, uden at betingelsen i § 5, stk. 1, nr. 3, om, at videregivelse skal findes ubetænkelig, skal være opfyldt. Anklagemyndigheden kan meddele de omhandlede oplysninger til den kompetente myndighed i den medlemsstat, som har udstedt bevissikringskendelsen, efter at have indbragt spørgsmålet om fuldbyrdelse af bevissikringskendelsen for retten i overensstemmelse med den foreslåede bestemmelse i § 49, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 15.

Der henvises i øvrigt til afsnit II, pkt. 3.2, i de almindelige bemærkninger.

Til § 4

(Ikrafttræden mv.)

Det foreslås, at justitsministeren kan fastsætte tidspunktet for lovens ikrafttræden, og at ministeren herunder kan bestemme, at dele af loven skal træde i kraft på forskellige tidspunkter.

Det forudsættes, at justitsministeren som udgangspunkt sætter loven eller dele af loven i kraft samtidig med, at henholdsvis rammeafgørelsen om den europæiske bevissikringskendelse og ram-

meafgørelsen om overførsel af domfældte skal være gennemført i national lovgivning. Tidspunkterne herfor fremgår endnu ikke af de foreliggende forslag til rammeafgørelserne.

For så vidt angår rammeafgørelsen om den europæiske bevissikringskendelse fremgår det af artikel 24, at anmodninger om gensidig retshjælp modtaget inden en endnu ikke fastsat dato skal behandles efter de eksisterende instrumenter om gensidig retshjælp i straffesager.

For så vidt angår overførelser af domfældte til strafafsoning mellem medlemsstaterne træder rammeafgørelsen om overførsel af domfældte i stedet for de tilsvarende bestemmelser i Europarådets konvention fra 1983 om overførelse af domfældte og 1970-konventionen fra en endnu ikke fastsat dato i artikel 20, stk. 1, i forslaget til rammeafgørelse om overførelse af domfældte til afsoning mv. Efter artikel 20a skal anmodninger, der modtages inden datoen for gennemførelsesfristens udløb i artikel 21, fortsat være omfattet af eksisterende retsakter om overførsel af domfældte, hvorimod anmodninger, der modtages efter nævnte dato, skal behandles efter de nationale bestemmelser, der gennemfører rammeafgørelsen. Fra denne dato vil lovforslagets bestemmelser om overførsel af domfældte derfor skulle anvendes. Efter rammeafgørelsen kan medlemsstaterne dog fortsat indgå bilaterale eller multilaterale aftaler eller ordninger efter rammeafgørelsens ikrafttræden, som giver mulighed for at udvide eller udbygge denne rammeafgørelses mål og bidrager til yderligere at forenkle eller lette procedurerne for fuldbyrdelse af sanktioner.

Loven finder anvendelse på anmodninger om fuldbyrdelse, der modtages efter de relevante lovbestemmelers ikrafttræden.

§ 2, nr. 2, i lovforslaget ændrer en bestemmelse, der blev indsat ved lov nr. 394 af 30. april 2007 om ændring af lov om udlevering af lovovertrædere og forskellige andre love mv. Denne ændringslov er endnu ikke trådt i kraft. Det forudsættes, at § 2, nr. 2, sættes i kraft samtidig med ændringsloven. Der henvises til bemærkningerne til § 2 ovenfor.

Til § 5

Bestemmelsen fastlægger lovens territoriale gyldighedsområde.

Bilag

[Forslag til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager m/bilag og forslag til Rådets rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union]

